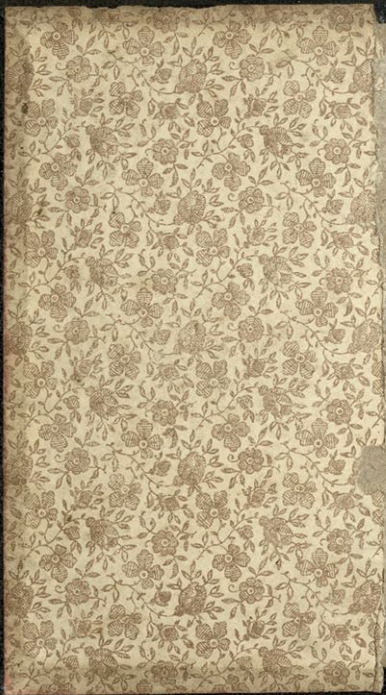

Sveto

opravilo

№ 91
Biblioteka magdalensk
v Studenich.

Sveto opravilo.

MOLITVENIK.

Po katekizmu in obrednih knjigah priredil

Jožef Čede,

župnik.

— Sedma izdaja. —

V MARIBORU 1905.

Natisnila in založila tiskarna sv. Cirila.

54042

S 15778

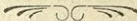
Presveti Devici Mariji
brez madeža spočeti

bodi ponižno poklonjeno to

»Sveto opravilo«.

Ona naj podpira s svojo priprošnjo
molitve in vzdihljaje vseh, ki jih
bodo iz njega pobožno opravljali.

PRIREDITELJ.

Ime

Bivališče

Častitemu gospodu

Jožefu Čede, župniku

v Studenicah.

Kn. šk. ordinariat prav rad dovoli v smislu apostolske konstitucije »Officiorum ac munerum« z dne 25. januarja 1897, da se za šolarje in za odrasle najpripravnejši molitvenik: »Sveto opravilo« sedmič natisne.

Ker se ta predelana in popravljena izdaja tesno naslanja na novi katekizem in na večje »Sveto opravilo«, ki je določeno za očitno službo božjo v naši škofiji, zato bodo čč. gg. katehetje dobro storili, ako bodo na to gledali, da bodo vsi šolarji, ki se poslužujejo slovenskih molitvenikov, pri očitni službi božji imeli to novo izdajo »Svetega opravila«.

Bog blagoslovi Vas in vse, ki se bodo Vašega molitvenika posluževali!

Kn. šk. Lavantinski ordinariat v Mariboru,
na god sv. Andreja apostola, dne 30. nov.,
v zlatem Marijinem letu 1904.

L. S.

† Mihael,
knezoškof.

Predgovor

k

sedmi izdaji »Svetega opravila«.

Dobre nabožne knjige se držite tako dolgo, da vas pospremi v grob. N. lavant. pastirski list leta 1859.

Kako dobro premišljen in globoko utemeljen je ta izrek rajnega knezoškofa A. M. Slomška, je pokazala enoglasna izjava lavantinskih dušnih pastirjev zbranih na dekanijskih konferencah leta 1891. V dotičnem kn. šk. sklepnem zapisniku se bere med drugim to-le:

„Molitveno knjigo imeti je za kristjana zelo važna zadeva. Molitvenik je pravi zaklad za omikanča in za neomikanega. O obeh velja izrek sv. opata Agatona, da je molitev pač najkoristnejša, a tudi najtežja umetnost: težka za neomikanega,

ki dostikrat ne najde izraza za to, kar bi rad v molitvi Bogu povedal; in težka za omikanega, ker se ali sploh ne zna z Bogom pogovarjati, ali pa je radi suhote in praznote duha dostikrat nezmožen prav moliti. Dober molitvenik je torej skoro tako potreben kakor dober katekizem.

Iz tega sledi, da je treba že mladino vpeljati kakor v umevanje katekizma, prav tako v pravilno rabo molitvenika. To se bo zgodilo, če bodo učenci imeli v rokah starosti in razumu primeren molitvenik, in doseglo se bo tem lažje, če bodo, kakor imajo eden in isti katekizem, rabili tudi eden in isti molitvenik; zakaj le tedaj ga bo mogel katehet z vsemi katehumeni dobro predelati in jim ga razložiti. To je mnenje vseh duhovnikov zborovalcev.“

„Molitvenik naj obsega vse molitve in pobožnosti, katere otrok mora opravljati pri domači in očitni službi božji v tisti dobi, za katero je knjiga spisana. Istotako naj ima dobre po-

dobe o sveti maši, oziroma o svetih zakramentih in svetem križevem potu. Jezik bodi priprost in umljiv, tisek lep in razločen. Neobhodno potrebno je potrjenje škofijskega ordinarijata. Molitvenika brez škofijskega potrjenja se ne sme dati otrokom v roke; istotako je podučevati verno ljudstvo, da takih molitvenikov ne bo kupovalo in ne rabilo.“ — Tako škofijski list. —

Zahtevam v teh vrstah izrečenim se je želelo ustreči že v šesti izdaji „Svetega opravila,“ in ocena se je tudi pohvalno o njem izrekla. Le eno težavo je imel prireditelj, kakor sploh dozdej vsi sestavljavci molitvenikov, da so se namreč iste molitve skoro v vsaki škofiji drugače molile in da tako noben molitvenik ni bil povsod do cela poraben. Da bi se tej težavi odpomoglo in bi se ustreglo naročilu sv. skupščine za obrede z dne 5. avgusta 1898, začelo se je to nelahko pogajanje za edinost. Navdušenost za vresničenje te vzvišene misli je naposled

premagala vse težkoče, vsaka škofija je nekaj odnehala in kot sad teh pogajanj sta izšla v Ljubljani dve knjižici „Šolski molitvenik“ in „Večno življenje“, in v Mariboru pa ta-le sedma izdaja „Svetega opravila.“ Tudi izide večji cerkveni molitvenik kakor v Ljubljani. Verniki bodo tako imeli v očitnih molitvah isto besedilo v rokah kakor duhovnik pred oltarjem. To bo pobožnosti sami gotovo v največjo korist.

V lavantinski škofiji bodo dušni pastirji pred vsem priporočali to-le „Sveto opravilo,“ ker se poleg drugih očitnih molitev ozira na pobožnosti, ki so bodisi od nekdanj, bodisi vsled zadnjih sinodalnih določeb tu vpejlane. Sicer je pa molitvenik tako prirejen, da ga bodo tudi po drugih škofijah otroci in odrasli radi jemali v cerkev.

Razun premišljevanj pri Alojzijeви pobožnosti in nekaterih molitvic, ki se navadno ne molijo kot „očitne“ molitve, obsega „Sveto opravilo“ vse

molitve in pesmi, ki so v „Šolskem molitveniku.“ Zato bodo gg. katehetje vsopredno tudi istega lahko rabili. Z g. dr. Fr. Pečjakom sva se o vsem tem dogovorila.

„Sveto opravilo“ se učencem ne bode naenkrat docela razložilo. Podal se bode otrokom najprvo pregled knjige, potem pa se razlagali šolskemu letu, oziroma otroški starosti primerni nauki, pobožnosti in molitve. Pri naukih se bode priлично razložilo, kaj je zapoved in kaj samo nasvèt. Liturgika in pesmi bodo gotovo tudi dobro služili v šoli in pri božji službi.

Dobro je, če v molitvenik lepo zapišeš svoje ime in bivališče. Knjigo lahko daš blagosloviti; zato jo pa tudi imej v časti kakor katekizem in ne dajaj preveč podobic vanjo, da ostane nepoškodovana in tudi na zunaj vedno lepa. —

Rožni venec in molitvenik ti bouda najzvestejša spremljevalca do groba.

J.Č.

Prositate, in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte, in se vam bo odprlo. Mat. 7, 7.

Resnično, resnično vam povem: ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Jan. 16, 23.

Vsi zveličani v nebesih so se zveličali po molitvi, vsi pogubljeni so se pogubili, ker niso molili. Sv. Alfonz.

Prvi del.

I. Nauk o molitvi.

Slovenski mladeži — prisrčen opomin.

Bog je ustvaril človeka, da ga spoznava in časti, ga ljubi in mu služi ter se tako večno zveliča. (Katekizem.)

Srečen učenec in učenka, srečen mladenič, mladenka, ki ta svoj vzvišeni poklic v zgodnji mladosti jasno spozna in svoje srce Bogu popolnoma izroči. Srečen tudi dušni pastir ali katerisibodi učenik, ki je enega ali celò njih mnogo nagnil na dobro pot.

Celo tvoje življenje, pobožni čitatelj, sestoji iz posameznih dni. Tvoje življenje

bo torej tako, kakršni so posamezni dnevi — dolga vrsta zaslužnih ali izgubljenih dni. Vse je odvisno od tega, da že v rani mladosti odločno kreneš na pravo pot. »Pregovor je«, pravi sveto pismo: »Mladenič vaje svoje poti, tudi v starosti ne stopi z nje« (Preg. 2,26). In če tudi mlad umrješ, boš pred Bogom doleten, kakor sv. Alojzij. Bog ne računi življenja po številu let, ampak po vrednosti naših del.

Kristus, tvoj Gospod, te vabi za seboj. Če te miče, varno in uspešno hoditi po stezi v sveti raj, okleni se prav močno naukov, ki jih najdeš v tej knjigi. Posneti so skrbno iz svetega pisma, svetih cerkvenih učenikov, iz katekizma, lavantinskih sinodalnih knjig, iz spisov knezoškofa Slomškega, Kosarjeve Nebeške hrane in drugih. Prav rad in pogosto jih prebiraj, pa kar je še potrebnejše, ravnaj se po njih.

Molitveniku, ki ga imaš v rokah, so rajni knezoškof A. M. Slomšek l. 1846 v prvi izdaji izbrali ime »Sveto opravilo«. Knjižica naj bi namreč učila mladino vsako delo in kakršnokoli opravilo — zlasti pa molitev in službo božjo — sveto začeti, sveto nadaljevati in sveto končati. Da bi tudi tebi tole »Sveto opravilo« pomagalo izmed vseh tvojih dolžnosti najsvetejše opravilo, nam-

reč molitev, dobro opravljati, podam tukaj najprvo nauk o molitvi.

I. Potrebnost molitve.

Otroci človeški! Molite! Molite!
Molite!

Čemu neki tako nujen opomin? — Zato, ker je molitev neizmerno koristna in naravnost potrebna; potrebna zato, 1. ker je Jezus Kristus naravnost zapovedal in s svojim zgledom učil moliti; 2. ker brez molitve ne dobimo potrebnih milosti, da bi Bogu dopadljivo živeli in v dobrem do konca stanovitni ostali. (Katekizem).

Nikdar ni mogoče molitve dosti nujno priporočiti. Vse mu je mogoče, kdor moli. Vsi zakladi nebeški so mu odprti, kdor moli; kdor pa ne moli, so mu zaprti za vsekdar. »Molitev je hrana za krščansko dušo. Kakor telo brez jedi obnemore in umrje, tako duša brez molitve, ki je njen duhovni živež. Molitev je ključ nebeških vrat«. (Sv. Avg.) Jezus je toliko premolil; vsi božji svetniki so veliko molili; vsi verni na zemlji radi molijo in ni najti ljudstva, ki bi ne molilo. Zatorej vsa vneta piše sv. Terezija: »Na visoko goro bi hotela iti, da bi vsi ljudje slišali moj glas, in klicala bi: »Otroci človeški! Molite, molite, molite!« Moli tudi ti prav rad.

V drugem poglavju katekizma najdemo jako vspodbuden nauk o sveti molitvi. Tu povzamemo le važno vprašanje o lastnostih dobre molitve; potem pa podamo razne načine notranje in notranje-zunanje molitve.

2. Lastnosti dobre molitve.

Verni molitvi je obljubil Jezus Kristus, božji Sin, gotovo uslišanje: »Vse, karkoli prosite v molitvi, ako verujete, boste prejeli«. (Mat. 21, 22.) Seveda moramo kot pametni kristjani prositi 1. za kaj takega, kar je Bogu v čast in nam v zveličanje. 2. Moliti moramo v imenu Jezusovem. 3. Moliti moramo pobožno, ponižno, zaupno, vdano v voljo božjo in stanovitno.

Če kdaj za kaj prosiš in moliš, pa nisi uslišan, premisli vse te potrebne lastnosti prave molitve in vprašaj se, če ti ni morda katere manjkalo . . .

Vse te lastnosti se gojijo v notranji molitvi ali svetem premišljevanju, pa tudi v notranje-zunanji molitvi. — Za obojno podamo podroben navod.

3. Notranja molitev.

Ni reči, ki bi naš um tako gotovo očistila nevednosti in voljo grešnih nagibov kakor notranja molitev. Notranja

molitev ima mnogo večjo vrednost kot samo zunanja. »Pokažite mi človeka, ki premišljuje na dan le četrtno ure: jaz mu obljubim nebesa«, veli sv. Terezija. Najiminitnejše premišljevanje je tisto, ki se ozira na življenje in trpljenje Kristusovo. A tudi vse druge resnice svete vere se dajo premišljevati z veliko koristjo, zlasti še štiri poslednje reči.

V notranji molitvi lahko vsak čas vzdiguješ dušo k Bogu, bodisi po dne, ali po noči, v cerkvi, ali na potu, — manj ali več časa. Pobožne duše — v samostanih, pa tudi med svetom — imajo za premišljevanje določene ure in to navadno v ranem jutru, ko duh ni tako raztresen, ko je telo spočito in srce mirno in vneto. »Kateri zgodaj na mene čujejo, me bodo našli«. (Preg. 8, 17.) Dar notranje molitve si je treba izprositi, pa si ga je treba tudi pridobiti. Veliki učenik jezuitskega reda, je podal gorečim dušam dobro premišljeno natančno

4. Navodilo za sveto premišljevanje.*

A. Priprava.

a) *Daljna priprava* je resno hrepenenje po popolnosti, ki se kaže v tem,

* Po opazkah v avtentični izdaji: *Exercitia spir.*, s. Ign. in razlagi P. Roothana.

da duša sovraži greh in želi vedno bolj spoznati in vedno natančneje spolnjevati voljo božjo. »Blagor lačnim in žejnim pravice . . .« (Mat. 5, 6.)

b) Bližnja priprava - na večer. 1. Uredi si delo kolikor mogoče, da te ne bo v jutru nič motilo; izberi (preberi) si predmet in pomisli, kateri posebni sad želiš iz premišljevanja doseči. — Ali hočeš kako grešno nagnjenje ali strast zatreti in si nasprotno čednost pridobiti; — ali to ali ono bližnjo priložnost in skušnjava premagati; — ali se za zvesto izpolnjevanje dolžnosti vneti. — Dobro je tudi že na večer določiti prvo predvajo (predstavo).

2. Preden zaspiš, premisli še predmet za dobo ene Češčena Marije. 3. Ko se prebudiš, se zopet takoj domisli določenega predmeta in 4. ne izgubi ga iz misli, dokler ne prideš do premišljevanja. 5. Po jutranji molitvi pa skrbno pripravi duha na sveto premišljevanje.

c) Najbližnja priprava - v jutru. Postoj pred klečalnikom — lahko z v nebo uprtim pogledom — obudi trdno vero v pričujočnost božjo, da namreč gleda v dno tvoje duše večni Bog, obdan od neštevilnih angelov. To trpi za dobo enega očenaša. Potem poklekni s svetim spoštovanjem, počasti Boga in ga poprosi

blagoslova pri molitvi. Moli: Prídi Sveti Duh . . . ali pa naslednjo

Molitev pred premišljevanjem.

Vsemogočni večni Bog! Vržem se na kolena pred prestolom tvojega božjega veličastva, kjer te molijo angeli in svetniki z najglobokejšim spoštovanjem. Nisem sicer vreden, ubogi grešnik, prikazati se pred teboj. Vendar pa storim vsaj to, kar morem, in ti darujem, kar imam. Iz dna srca obžalujem svoje grehe in ti izročim ves svoj spomin, svoj razum in svojo voljo, vse svoje dušne in telesne moči. Bog Sveti Duh, razsvetli mi pamet in vžgi mi srce, da svojo molitev goreče opravi. Sveta Marija, Mati božja, sveti angel varih, moj sveti patron, prosite zame.

3. *Prva predvaja (preludij).* Takoj po molitvi si v svoji domišljiji kratko pa živo predstavi kraj, kjer se sveto dejanje godi; n. pr. angel Gospodov pride k Mariji, - ali druge skrivnosti sv. rožnega

venca; ali mrliča na mrtvaškem odru, njegovo dušo na sodbi itd. Ali si predstavi osebo, ki govori, n. pr. Jezus v sredi učencev. Take predstave se lahko duh med premišljevanjem vselej domisli in oklene, če bi se hotel raztresti. Važno pri tej predstavi je, da si predmet vselej tako predočiš, kakor bi isti trenutek bil pred teboj, ne pa v preteklosti ali prihodnosti. Kadar bi ti primerne predstave ne bilo lahko najti, jo pa opusti.

4. *Druga predvaja*. Vzdiхни prav goreče zlasti k predobrotljivemu Srcu Jezusovemu za milost, da bi ti sveti predmet popolnoma prešinil duha in nagnil voljo, da boš dosegel zaželjeni sad.

Opomba. Če je predmet premišljevanja kak sveti dogodek, — pravi sveti Ignacij, — mora pred ti dve predvaji priti še ena kot prva, namreč ta, da prav ob kratkem v duhu pregledamo dotični dogodek.

B. Vaja treh dušnih moči.

a) *Delo začne spomin*. Domisli se skrbno, — bodisi klečé, stojé ali tudi sedé, kakor lažje — kaj si si zvečer za premišljevanje izbral (prebral). Ako treba, preberi še enkrat.

Vaja spomina je slična delu domišlije v prvi predvaji, vendar z dvojnimi razločkom. 1. Spomin izlušči iz cele snovi

zrno, t. j. omeji se samo na tisto misel, iz katere duša želi doseči sad. 2. To zrno — to misel pa začne zdaj na vse strani prevdarjati, in ne samo mimogrede, kakor v prvi predvaji.

Razmišljuj torej predmet prav na drobno, najlažje z naslednjimi vprašanji: n. pr. o Jezusu na križu: Kdo je, ki tu trpi? Kaj trpi? Kje? V kakih okoliščinah? Čemu trpi? Kako voljno? Kako dolgo?

3. Ako spomin stvar tako dobro prevdarja, se zbudé v duši po različnosti premišljevanega predmeta nehoté razni sveti občutljaji: vera, upanje, ljubezen, veselje, žalost, strah, kes i. t. d. Le goji jih, kolikor se da, med celo sveto molitvijo. Taki občutki in sveti vzdihljaji varujejo dušo ničemurnega umovanja in in šele dajo premišljevanju značaj molitve, tako, da se duša kot na perutnicah svete pobožnosti vzdiguje k Bogu.

b) *Delo uma*. Ko spomin svoje delo konča, nastopi um ali pamet. Um si zdaj prizadeva spoznano resnico uporabiti, na to ali ono potrebo lastnega življenja obrniti. Um prevdarja: katere dolžnosti izvirajo iz te resnice zame? Vsak še tako priprosti človek lahko to premisli, če se takole vprašuje:

1. Kaj je v predmetu, ki sem ga

ravnokar premišljeval, posebno važnega? — ki zadeva tudi mene?

2. Kateri dejanski očitvidni nauk sledi iz te resnice za me? — Kakšen bi jaz moral biti — kakšen bi ne smel biti?

3. Kaj me naj nagne po tem spoznanju uravnati svoje življenje?

Preudari zdaj dobro enega ali več naslednjih nagibov za poboljšanje:

a) *Spodobi se in pravično je*, pamet in dostojnost terjata, saj sem vendar pametno bitje — človek; — še več: kristjan sem, otrok božji . . .

b) *Koristno in zveličavno je*: iz časnih in tem bolj iz višjih ozirov; — dušni mir i. t. d.; — nasproti pa pekoča vest, vedni strah ali nemir . . .

c) *Veselo in prijetno* bo moje življenje, če bom po tej resnici živel . . .

č) *Pogum, lahko je!* Milost božja čudovito podpira. Ni se strašiti težav. Vse premorem v njem, ki me podpira. Jezus veli: »Moj jarem je sladek, in moje breme je lahko« (Mat. 11, 30). Toliko lepih zgledov! Če so mogli drugi, zakaj bi jaz ne?

d) *Slednjič: Nujno potrebno je*. Naj bo že lahko ali težko, — biti mora, potrebno je, ker sicer utegne biti slabo zame, že tu — gotovo pa v večnosti . . .

4. Izpraševanje vesti: kako sem do sedaj po tej spoznani resnici živel?

5. Kaj mi je torej v tej reči storiti poseh dob, že danes? (Premišljen, — velikodušen sklep!)

6. Kaj me utegne danes v tem sklepu zadrževati?

7. Katera sredstva mi bo porabiti?

Lastna pamet, katekizem, spovednik i. t. d. ti jih povedó.

c) *Delo volje*. Kadar um sveto resnico na tak način mirno in resno prevdarja (1, 2, 3), mu takoj prihiti na pomoč in mu poseže v delo tretja dušna moč: volja (občutljaji in sklepi). Ob živem spoznanju samega sebe (4) se obudé občutljaji kesanja i. t. d. in se zbudi poboljšanja trdni sklep (5), brez katerega se sveto premišljevanje ne sme nikdar skleniti. Volja si tudi že zdaj izbére in določi sredstva — duhovno orožje, — ki ga hoče rabiti, če bi jo v sklepih kaj oviralo (6, 7). Glavni smoter premišljevanja je resnično poboljšanje življenja..

Dve opombi. 1. Glede *sklepov*, ki jih narediš (št. 5), pazi, da jih ne bo preveč, in da ne bodo nepremišljeni; drži se teh-le navodil:

a) Sklep mora biti dejanski, t. j. primeren dejanski dušni potrebi molivca. Lastna ljubezen človeka oslepi, da sam sebe vara, da dela vse mogoče sklepe, a ravno tega pa ne sklene, kar mu je najbolj potrebno: glavno grešno napako

brez usmiljenja iz srca iztrgati, grešno navado opustiti, grehu nasprotno čednost pridobiti. Iz tega sledi druga potrebna lastnost:

b) Sklep ne sme biti splošen, n. pr. zanaprej se bom v vsem čisto poboljšal; ne tako, ampak celò poseben: ravno v tem ali tem-le se hočem poboljšati.

c) Sklep naj se ne naredi za prihodnji čas sploh ali za negotove priložnosti, ampak za bližnje potrebe, za isti dan, za gotovo priliko.

č) Sklep mora biti dobro utrjen; ko sklep narediš, ne vstani takoj, da bi ga šel izvrševati, ampak utrdi ga poprej z močnimi nagibi, kakor so zgoraj (pod št. 3) navedeni.

d) Sklep mora biti slednjič prav ponižen, z gorečo molitvijo okrepčan: poznamo svojo slabost; brez Boga ne moremo nič.

2. *O svetih občutljajih.* Vnete predmetu primerne občutke in vzdihljaje je sicer obujati in kakor zlate nitke vpletati med celim premišljevanjem. Vendar naj se srce tedaj, ko delaš sklepe (4, 5), tembolj goreče obrača h Gospodu svojemu Bogu, kakor da bi hotelo silo storiti božjemu Srcu, — s silo si nakloniti njegovo usmiljenje: „*Prositate ... iščite ... trkajte ...!*“ In če bi ti včasih vse dušne moči odrekle in bi ne mogel nič premišljevat,

pa naj srce bolj deluje; potoži Bogu svojo veliko slabost in ponižno vzdihuj k njemu: — in *molitev ponižnega bo oblake predrila*.

Opomba. V premišljevalnih knjigah imajo premišljevanja po dva — tri odstavke. Za premišljevanje po našem navodilu pa že navadno eden zadostuje; sicer bi se duh begal. Izberi in preberi si torej na večer tisto snov, ki se ti zdi za tvojo dušno potrebo najprimernejša in ki te bo nagnila k najpotrebnejšemu dejanskemu sklepu.

C. Sklep premišljevanja.

Ko so opravili spomin, um in volja svoje delo, skleni svojo notranjo molitev kolikor moreš goreče tako:

1. Preglej in ponovi še ob kratkem v duhu premišljevani predmet; zlasti se domisli, katere sklepe si za danes naredil; vtisni si jih tako dobro v spomin, da jih ne boš zlahkoma pozabil. Kakor si drugače naredimo kako znamenje, da bi česa ne pozabili, tako priporočajo sveti učenci pri tej priložnosti si izbrati kak predmetu primeren rek ali vzdihljaj, — dišeč »š o p e k« ga imenuje sveti Bernard, — ker nas potem med dnevom spominja trdnih sklepov.

2. Ker pa vendar pri vsej svoji dobri volji poznaš svojo veliko slabost in ne-

stanovitnost, se pa zdaj v ponižnem »pogovoru« zateci k Bogu, naj ti pomaga spolniti sklepe, ko pride prilika za to. Ta »pogovor« naj se zgodi po navodu sv. Ignacija navadno tako:

Pojdi najprej k svoji Materi Mariji, pokaži in priporoči ji svoj sklep; prosi jo, naj ga blagoslovi in te popelje pred prestol Jezusov in ti ondi izprosi potrebne kreposti. Zdaj zmoli Češčenamarijo.

Z Marijo se torej podaj k Jezusu, zlasti če si kaj o njem premišljeval. Prosi Jezusovo usmiljeno Srce, naj ti ali samo podeli dotično milost, ali pa ti jo izprosi od svojega Očeta. Saj mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, in saj je tudi naš srednik pri Očetu. K Jezusu torej moli: »Duša Kristusova, posveti me.«

Ker si sami ne upamo, naj nas Jezus in Marija naposled milostno spremita še pred prestol nebeškega Očeta. Ti pa poklekni, skesan kakor zgubljeni sin, pred Očeta nebeškega in ga prosi, naj blagoslovi tvoj sklep. Potem zmoli očenaš.

Opomba. Priporočati je, da se na ta način tudi drugekrati moli. — Ako si premišljeval o Bogu Svetem Duhu ali pa o kakem svetniku, opravi ž njimi primeren »pogovor«. Ne opusti pa ob koncu istotako češčenamarije in očenaša. Tudi

na svojega bližnjega in razne druge potrebščine ne pozabi v teh vnetih pogovorih.

3. Ko si z očenašem premišljevanje sklenil, vstani prav pozorno ter glej, da se — kar se rado zgodi — brž ne raztreseš in ne izgubiš dobljenega sadu. Kadar moraš iz kateregakoli vzroka premišljevanje opustiti, drži se storjenega sklepa do drugega premišljevanja.

Č. Po premišljevanju

je treba porabiti nekaj časa, da narediš sam s seboj račun, kako si premišljeval. Če je bilo dobro, zahvali Boga; če premišljevanje ni uspelo, vprašaj se po vzrokih in skleni, drugič pogreške popraviti. Žalosten pa ne bodi. Za ta račun pregledaj točko za točko, ki so bile tukaj popisane.

Pri vsakdanjem izpraševanju vesti se vprašaj tudi, kako si jutranje sklepe izvrševal, zlasti gledé greha, ki ti je že morda prišel v navado. —

Iz vsega tega je pač jasno, kako neizrekljivo koristna je notranja molitev in po izreku sv. Alfonza Liguorija v resnici greh in premišljevanje skupaj shajati in živeti ne moreta. Opravičena je torej beseda svete Terezije: »Pokažite mi človeka, ki premišljuje na dan le četrtno ure, jaz mu obljubim nebesa.«

5. Ustna (notranje-zunanja) molitev.

Sv. Ignacij nas uči treh načinov take molitve. Dva sta tu, tretji bo pri zakramentu sv. pokore.

a) Prvi način — na besede ali izraze.

Moli n. pr. očenaš ali češčenamarijo, ali apostolsko vero, Duša Kristusova, Češčena bodi Kraljica, kako skrivnost sv. rožnega venca, postajo sv. križevega pota, vrstico iz sv. pisma i. dr.; pa ne hiti, ampak izkoristi vsako besedo, kolikor moreš.

Vaja. 1. Kakor vselej pred molitvijo, pripravi najpoprej svojega duha in pomisli: S kom hočem govoriti?

2. Prosi sveto osebo, na katero se molitev nanaša, za uspeh in blagoslov. Potem pa kleči ali sedi, ali glej proti nebesom, ali na podobo svete osebe, h kateri moliš, kakor se ti zdi, da boš bolj zbran.

3. Zdaj začni: »O č e«. Ostani pri tej besedi tako dolgo in premišluj jo na vse strani toliko časa, dokler le najde tvoja duša in tvoje srce v njej kaj duhovne hrane: raznih pomenov besede, prilik, vspodbudnih opominov in tolažbe. Enako stori pri vsaki nadaljni besedi Gospodove ali katerekoli molitve.

Ko ti čas te molitve poteče, še pa dostavi, če moreš, par drugih najnavadnejših molitvic in jih zmoli po navadi.

Kdor najde v eni ali drugi besedi zadosti hrane, naj ne hiti naprej, četudi pri tem doteče čas: naj pa druge besede samo zmoli do konca.

Drugikrat pa naj prve že premišljene besede zmoli do tje, kjer je zadnjič nehal premišljevati; ondi začne zopet v duhu moliti do konca, ali pa preide k drugi molitvi.

Ta način molitve pospešuje zlasti rast v čednostih. V življenju sv. Elizabete (gl. »Križana usmiljenost« str. 147) je brati, da je ta svetnica pogostoma hodila k nekemu studentu molit. Vso pot — blizu dve uri — je molila na popisani način le en očenaš in premišljevala je neskončno bogastvo in globočino skrivnosti te molitve ter zajemala iz nje tolažbe in nauk. Kako lep zgled! Tako lahko vsak še tako neuk in priprost človek moli in premišljuje.

b) Drugi način — na oddihljaje.

Moli počasi kakršnokoli molitev, pa odnehaj po vsaki besedi, kolikor potrebuješ za en oddihljaj. Ti prenehljaji imajo namen, da se tačas obrača pozornost na pomen besede, ki jo izgovorimo, ali na sveto osebo, h kateri molimo, na

svojo ničevost, na veliko razliko med svetostjo one osebe in med svojo ne vrednostjo – sploh kakršno pobožno misel besede obudijo. Tako se lahko opravlja vsaka molitev; n. pr. Gospodova molitev.

Vaja. 1. Zberi (kakor vselej) svojega duha in pomisli kratko, kaj hočeš delati, s kom govoriti?

2. Zdihni k dotični sveti osebi (tu k Bogu Očetu) za pomoč pri molitvi.

3. Začni in moli: Oče — naš — kateri si v nebesih — posvečeno bodi — tvoje — ime — itd. Medtem premišljuj, kaj besede pomenijo. V drugem poglavju katekizma je razlaga Gospodove molitve.

Ta način molitve je podoben prvemu, le bolj skrajšanje; koristi pa zlasti takim, ki imajo slabo navado, da naglo in brez premisleka svoje ustne molitve opravljajo, ali besede prenaplo in naspol izgovarjajo. Takošnja molitev na oddihljaje se lahko opravlja ob vsakem času in tudi pri delu. Rabi se tudi pri glasni skupni molitvi, n. pr. za češčenje presv. Rešnjega Telesa, samo da se tam več besed skupaj vzame.

Da bi dosegel dar dobre pobožne molitve, opravi semtertja, (n. pr. pred jutranjo molitvijo ob nedeljah), naslednjo molitvico:

Prošnja za dobro molitev,

ki jo molijo duhovniki vsak dan.

Odpri, Gospod, moja usta, da bom častil tvoje sveto ime. Očisti tudi moje srce vseh ničemurnih, grešnih, in tujih misli; razsvetli mi um, užgi mi srce, da bom spodobno, pazljivo in pobožno svojo molitev opravil in bom vreden uslišan biti pred obličjem tvojega božjega veličastva. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Gospod, v edinosti s tistim božjim namenom, s katerim si ti sam na zemlji Bogu hvalo opravljal, ti tudi jaz to molitev darujem.

Pripomnje.

1. Črka **V** (Vrsta) pri molitvah velja tistemu, ki moli naprej; črka **O** (Odgovor) onim, ki odgovarjajo.
2. Znamenje križa †, zlasti ob začetku molitev, te opominja, da se pokrižaj;

pri obredni sveti maši to znamenje pomeni križe, ki jih mašnik dela pri sveti daritvi.

3. V knjigi najdeš pri mnogih molitvicah in vzdihljajih navedene nepopolne odpustke. Popolnih odpustkov ni bilo moči naštevati radi pičlega prostora. Vsi v prvem delu knjige navedeni odpustki se lahko po priprošnji naklonijo vernim dušam v vicah. To dobro delo je zelo priporočati.

II. Najnavadnejše molitve.

1. Znamenje svetega križa.

imenu † Očeta in † Sina
in Svetega † Duha.
Amen.

(50 dni odp. vsakokrat. Pij IX. 28. julija 1863. — 100 dni odp., če se ob enem pokropiš z blagoslovljeno vodo. Pij IX. 23. marca 1866.)

2. Gospodova molitev.

Oče naš, kateri si v nebesih!
Posvečeno bodi tvoje ime; — pridi
k nam tvoje kraljestvo; zgodi se

tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. – Daj nam danes naš vsakdanji kruh; – in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; – in ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega. Amen.

3. Češčena Marija.

Češčena, Marija, milosti polna, Gospod je s teboj, – blažena si med ženami in blažen je sad tvojega telesa, Jezus. – Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri. Amen.

4. Apostolska vera.

Vérujem v Boga, Očeta vsemo-gočnega, stvarnika nebes in zemlje. – In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega; – ki je bil spočet od Svetega Duha, rojen iz Marije Device; – trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen; – šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal; – šel v nebesa,

sedi na desnici Boga, Očeta vse-
mogočnega; – od ondod bo prišel
soditi žive in mrtve. – Vêrujem v Sve-
tega Duha; – sveto katoliško Cerkev,
občestvo svetnikov; – odpuščenje
grehov; vstajenje mesa; in večno
življenje. Amen.

5. V čast presveti Trojici.

Čast bodi Očetu in Sinu in Sve-
temu Duhu, – kakor je bilo v za-
četku, tako zdaj in vselej in veko-
maj. Amen.

6. Angelovo češčenje.

(Moli se zjutraj, opoldne in zvečer.
Kdor presliši jutranje zvonjenje, naj
moli angelovo češčenje pred jutranjo
molitvijo.)

1. Angel Gospodov je oznanil
Mariji, in spočela je od Svetega
Duha. Češčena Marija.

2. Glej dekla sem Gospodova,
zgôdi se mi po tvoji besedi. Če-
ščena Marija.

3. In Beseda je meso postala in
med nami prebivala. Češčena Marija.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Milost svojo, prosimo te, Gospod, v naša srca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častitljivo vstajenje. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zvečer se še pristavi za verne duše v vicah.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Gospod, daj jim večni mir in pokoj.

O. In večna luč naj jim sveti!

V. Naj počivajo v miru!

O. Amen.

(200 dni odpustka enkrat na dan, če se te vrstice za duše v vicah molijo trikrat na dan.)

Odpustka 100 dni prejmemo vsakokrat, če ob zvonjenju molimo angelovo češčenje - in sicer v soboto zvečer, v nedeljo in o velikonočnem času stojé,

drugekrati pa klečé. Za odpustek zadostuje angelovo češčenje brez naslednje vrstice (V.), odgovora (O.) in molitve. — O velikonočnem času se moli namestu angelovega češčenja molitev »Raduj se, Kraljica nebeška«. Kdor pa te molitve ne zna, naj moli tudi v tem času angelovo češčenje, da dobi odpustek. - (Benedikt XIII., 14. sept. 1724.)

7. Raduj se, Kraljica.

Raduj se, Kraljica nebeška, aleluja.

Zakaj On, ki si ga bila vredna nositi, aleluja.

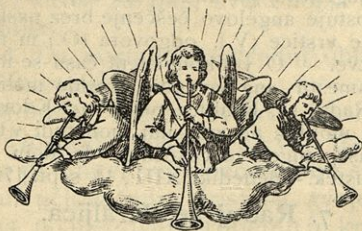
Je vstal, kakor je rekel, aleluja.

Prosi za nas Boga, aleluja.

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja.

O. Ker je Gospod res vstal, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si z vstajenjem svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, svet razveselil; daj, prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji dosežemo veselje večnega življenja. Po istem Kristusu, Gospodu našem, Amen.

III. Vsakdanje pobožnosti.

Priporočilo dnevnega reda.

Bog je ustvaril človeka, da ga spoznava in časti. Ta svoj vzvišeni poklic prav izvršuje, kdor svoje dolžnosti opravlja v lepem redu.

»Red je vodnik k Bogu«, veli sv. Avguštin. In sv. Pavel opominja: »Vse naj se spodobno in v redu zgodi.« (I. Kor. 14, 10).

Kdor se ne drži nobenega reda, moli enkrat kakor svetnik, kmalu pa v goreč-

nosti opeša, ali molitev celò opusti; nekaj časa dela ali se uči na vso moč; pa ga zopet mine veselje, in pohajkuje, ali pa zgubi svoje moči; danes se posti in pokori, jutri pa se k nezmernosti nagiblje; tako življenje brez reda ni niti modro, niti pravično, ampak od hudega prihaja in v pogubo pelja.

Vsak kristjan naj se od mladih nog po svejem stanu in po svojih razmerah nekega reda navadi in se ga po svoji moči prav zvesto drži, kakor je opominjal sv. Bernard svoje učence: »Prosim vas, stojte trdno v Gospodu in skrbno se držite reda, — in red bo ohranil vas.«

A. Rano jutro — Bogu v dar!

1. Prvi jutranji vzdihljaji.

Pri vsakem dnevu je na dobrem začetku in dobrem koncu največ ležeče. Glej torej najprvo, da vsak dan zgodnje jutro dobro porabiš. Rana ura — zlata ura. Bog Sveti Duh hvali pravičnega rekoč: »Pravični izročča svoje srce zgodaj ob zori Gospodu in moli pred obličjem Najvišjega« (Ekli. 39, 6). Tako je delal Gospod Jezus: »In (Jezus) je zgodaj vstal in je šel ter se podal v puščavo in je tam molil« (Mark. 1, 35). »Uči se od Jezusa, da je zgodnje jutro za molitev odločeno; in pripraven je jutranji čas za

učenje, pa še bolj pripraven za molitev v dosego milosti božje.« (Allioli).

a) Ko se proti jutru zbudiš, obrni takoj hvaležno svoje misli na pričujočega Boga, kakor kralj David, ki je zarana zdihoval: »Bog, moj Bog, od jutranje zore čujem k Tebi« (Ps. 62, 4), ali kakor angeli, ki vedno ponavljajo: »Svet, svet, svet si ti, o Gospod i. t. d.«

Opomba. Tistim, ki se navadijo pre-mišljevali, naroča sv. Ignacij, naj se takoj, ko se prebudijo, spomnijo na pred-met, ki so si ga zvečer izbrali, in naj ga ves čas do premišljevanja, kolikor mo-goče, ohranijo v mislih. Glej str. 6, b) 3.

b) Imej za vstajanje kolikor se da do-ločeno uro. Kdor brez reda vstaja, bo tudi brez reda živel, zdaj to zdaj ono delo zamudil ali le površno opravil. — »Ko pride čas vstati, se ne obotavljaj«, (Sir. 32, 15), da te hudi duh ne bo motil. Jutranja premaga je prva Bogu prijetna daritev.

c) P r e k r i ž a j s e i n v s t a n i.

† V imenu križanega Jezusa vsta-nem, ki me je odrešil s svojo krvjo.

č) N a r e d i d o b e r n a m e n:

Naj bo danes vse k večji časti božji! O Jezus, vse iz ljubezni do tebe!

d) Poljubi svetinjico, če jo imaš, pa vzdihni k Mariji:

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo. – Marija, mati milosti, kraljica dobrotljivosti, skušnjav nas varuj vsaki čas, ob smrtni uri sprejmi nas!

e) Izroči se tudi angelu varihu: Angel božji, varih moj, po višji dobroti sem varovanec tvoj. Razsvetluj in varuj me, vladaj in vodi me! Amen.

f) Hitro pa sramežljivo se obleci: Obleci me, Gospod, novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični svetosti. (Molitev sv. Cerkve.)

g) Med umivanjem: Operi me, Gospod, čimdalje bolj moje pregrehe in hudobije moje me očisti. (Ps. 50, 2).

h) Poklekni in moli pobožno vsaj kratko jutranjo molitev. Jutranja molitev je nebeška rosa na delo celega dneva. Vse, na kar se je treba zjutraj spomniti, je v naslednji molitvici.

Kdor more, naj po jutranji molitvi nekoliko premišljuje, ali vsaj par vrstic premišljevanja prebere.

i) Na vso moč ti priporočim, odtrgaj se, kadar le moreš, in pojdi tudi med tednom k s v e t i m a š i.

j) Preden kam odideš, se pokropi in pokrižaj.

2. Jutranja molitev.

† Angel Gospodov . . .

(Str. 23, če ga nisi že zmolil, ko je zvonilo jutrnico.)

O moj Bog! Molim te v največji ponižnosti. – V érujem v tebe, ker si neskončno resničen; – upam v tebe, ker si vsemogočen, neskončno dobrotljiv in zvest; – ljubim te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden.

Zahvalim te za vse dobrote, ki si mi jih kdaj skazal, – zlasti pa, da si me tudi to noč milostno varoval.

Tebi v čast bodi vse, kar bom danes mislil in govoril, delal in trpel. – Zato združim vse to z namenom in zasluženjem Jezusa, Ma-

rije in vseh svetnikov, – in tako združeno tebi darujem. – Želim se udeležiti vseh svetih maš, ki se bodo danes darovale, – in vseh odpustkov, ki jih morem danes dobiti s svojimi molitvami in drugimi dobrimi deli.

Trdno sklenem, ogibati se vsakega greha, posebno pa tistega, ki mi je prišel že v navado. – Daj mi milost, o Bog, da bom vestno izpolnjeval ta svoj sklep.

Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj.

(300 dni odpustka vsakokrat. - Pij IX. 26. nov. 1876.)

Sladko Srce Marijino, bodi moje rešenje.

(300 dni odpustka vsakokrat. - Pij IX. 30. sept. 1852.)

Sveti angel varih, moj sveti patron in vsi svetniki božji, prosite zame.

Oče naš . . . Češčena Marija . . . Čast bodi . . . Verujem . . .

3. Bratovske molitve.

Navadi se bratovske molitve redno že zjutraj opraviti, najboljše hitro po jutranji molitvi. Dolžnosti najnavadnejših bratovščin sledijo tu.

a) Apostolstvo molitve.

Namen te molitvene družbe — da bi namreč verniki molili in živeli in vse storili po tistem namenu, po katerem moli in se daruje presveto Srce Jezusovo za nas — je že kratko izražen v gornji jutranji molitvi; kadar imaš priložnost, pa moli tudi naslednjo molitev.

Darovalna molitev.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presvetem Srcu in ga še zdaj po vsem svetu neprenehoma hvališ v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, ti radovoljno darujem po zgledu presvetega Srca preblazene Marije, vedno Device brezmadežne, danes in vsak trenutek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čustva in želje, vsa dela in besede.

(100 dni odpustka enkrat na dan. -
Leon XIII. 19. dec. 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za tvojo sveto Cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Tukaj se spomni glavnega namena, ki je vsak mesec od svetega očeta priporočen.

Zadostuje tudi krajša molitev:

K Srcu Jezusovemu.

O presladko Srce Jezusovo, po rokah preblažene Device Marije darujem molitve, dela in trpljenje današnjega dne tebi v spravo za vse žalitve, ki jih trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, s teboj vred pa Bogu Očetu v vse tiste namene, v katere se mu ti sam vsak dan daruješ na naših oltarjih. Amen.

b) Bratovščina presvetega Srca Jezusovega.

V to se navadno vpišejo prvi obhajanci.

Dolžnost. Vsak dan: Oče naš, Češčena Marija. Apostolska vera in vzdihljaj: Presveto Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj.

Tej bratovski dolžnosti že zadostiš, če pobožno opraviš tukajšnjo jutranjo molitev.

c) Bratovščina presvetega Srca Marijinega za spreobrnjenjenje grešnikov.

Ker nalaga lahko dolžnost in nas nagiblje in opominja k pokori, se že vpi-sujejo vanjo prvi spovedenci.

Dolžnost. Vsak dan: Češčena Marija in vzdihljaj: O Marija, pribežališče grešnikov, prosi za nas.

č) Bratovščina sv. Jožefa.

Dolžnost. En očenaš in češčenamarija, šali pa en častbodi s tremi vzdihljaji: Jezus, Marija, Jožef i. t. d.

Te lahke bratovščine pač lahko vsakdo opravlja. Kdor ima še več bratovskih ali redovnih molitev, je najbolje, da jih

po možnosti tudi zjutraj ali prej ko prej odmoli.

Kadar moreš, dostavi še naslednje molitvice:

4. Posvetitev Materi božji.

Češčena, Marija.

O Gospa moja, o Mati moja, tebi se vsega darujem; – in da se ti vdanega skažem, – ti danes posvetim svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce – sebe popolnoma vsega. – Ker sem torej tvoj, o dobra Mati, – varuj me, brani me kakor svojo last in posest.

(Ako moliš zjutraj in zvečer eno češčenamarijo in to molitev, prejmeš 100 dni odpustka. — Pij IX. 5. avg. 1851.)

5. Priporočitev angelu varihu.

(Če je nisi opravil že pri prvih jutranjih vzdihljajih.)

Angel božji, varih moj,

Po višji dobroti

sem varovanec tvoj.

Razsvetluj in varuj me,

Vladaj in vodi me! Amen.

(100 dni odpustka vsakikrat. - Pij VII.
15. maja 1821.)

Ali:

Sveti angel, varih moj,
Bodi vedno ti z menoj;
Stoj mi noč in dan na strani,
Vsega hudega me brani!
Prav prisrčno prosim te,
Varuj me in vodi me!

6. Priporočitev svojemu pa- tronu.

O sveti I., ki si mi po božji pre-
vidnosti za variha odbran, prosi
za me, da bom po tvojem zgledu
ljubil čednost in se varoval greha.
Pomagaj mi vseh dušnih in te-
lesnih nevarnostih, posebno pa ob
smrtni uri, da bom kdaj med iz-
voljenimi s teboj vred Boga gledal
od obličja do obličja. Amen.

B. Celi dan — Bogu v čast!

1. Srce pri Bogu!

a) Človek je ustvarjen, da Boga spo-
znava in časti, ga ljubi in mu služi. Ta

svoj poklic mora imeti kristijan ne le v jutru ampak ves dan v mislih. Najlažje stori to, kdor se rad zaveda pričujočnosti božje. Sv. Frančišek Sal. (Filot. II, 2) navaja štiri načine misliti na pričujočnost božjo: 1. Bog je povsod pričujoč v nebesih in na zemlji — torej tudi tukajle. 2. Bog je pričujoč v moji duši; prešinja in oživlja mi srce, dušo, misli, želje... 3. Jezus gleda iz nebeških višin vsakega človeka — tudi mene, če tudi ga ne vidim. Tako ga je videl sv. Štefan v svojih mukah. 4. Misli si Gospoda kot človeka, kot prijatelja..., ki pred teboj stoji, te opazuje, govori s teboj. Kadar je presveto Rešnje Telo pričujoče, pričujočnost božja ni samo umišljena, temuč resnična. Teh štirih pripomočkov enega porabi pred molitvijo in tudi drugekrat, — čim večkrat, tem bolje. »Jaz sem vsemogočni Bog: hodi vpričo mene in bodi popolnoma.« (I. Moz. 17, 1.)

5. A nihče ne terja, in tudi ni mogoče, da bi kdo v enomer mislil na Boga. V božji pričujočnosti živeti se pravi: vedno božjo voljo izpolnjevati, vselej to storiti, zato storiti, kakor veš, da Bog hoče bodisi pri delu, pri jedi, v skušnjavah i. t. d.

Vsakdo vidi, da je na ta način mogoče živeti v pričujočnosti božji in da

se tako obenem izpolnjuje božja volja, — božje zapovedi.

b) Da pa to še zvesteje storiš in da v svoji slabosti ne opešaš, pa še ob raznih priložnostih pozdigni k Bogu svoje srce v kratkih hipnih molitvicah. Lepo je n. pr. da sam pri sebi rečeš, kadar bije ura: Spet eno uro bližje smrti! — in dostaviš:

Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas i. t. d.

V vrsto takih vzdihljajev spadajo stare krščanske navade, n. pr. znamenje svetega križa, krščanski pozdrav, kropljenje z blagoslovljeno vodo, češčenje svetih podob, razne domače pobožnosti, kakor tudi branje pobožnih knjig in sveto petje.

Kratke molitve in vzdihljaji.

1. Znamenje sv. križa. Glej stran 21.

Starodavna prav katoliška navada je — kakor lepo popisuje četrta lavantinska sinoda, pogosto zaznamovati sebe, druge in razne stvari z znamenjem svetega križa. Kadar moreš, stori to: Zjutraj, zvečer, pred jedjo, po jedi, pred delom, po delu, v skušnjavah, v nevarnostih, grede mimo cerkve i. t. d. Pokriža se kup

žita, testo, kruh, preden se načne, zemlja z otko, preden se orje, pismo preden se piše. Križec kristjan tudi vedno nosi seboj.

2. Druga starodavna navada je K r o p l j e n j e z b l a g o s l o v l j e n o v o d o.

Stori to, ko greš iz hiše ali prideš nazaj, enako v cerkvi, pred kakim imenitnim delom, v skušnjavah. Kropé se hiša, njive, gorice, polje, mrlič i. t. d.

Krščanski pozdrav.

Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Vekomaj. Amen.

(50 dni odpustka prejme vsakikrat, kdor pozdravi in kdor odzdravi. — Klement XIII. 5. sept. 1759.)

S tem lepim pozdravom nagovori, kogar srečaš ali kamor v kako hišo prideš. Na večer, ko se luč prižge, se pokrižaj in ta pozdrav izreci.

Drugi vzdihljaji.

V zahvalo za dar: Bogu hvala, ali Bog povrni.

Ob ločitvi: Gospod s teboj, ali Bog te ohrani.

Gledé prihodnjih dogodkov: Ako Bog hoče.

V bridkostih: Bog se nas usmili,
ali Bog obvaruj.

Za mrtvega: Naj počiva v miru.

Kadar greš mimo križa.

Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil.

Pozdrav presv. Rešnjemu
Telesu.

Kadar greš mimo cerkve, ali stopiš vanjo, ali srečaš duhovnika s presvetim Rešnjim Telesom, reci:

Hvaljen in češčen bodi najsvetejši Zakrament – zdaj in vekomaj!
Amen.

Če imaš več časa, dostavi:

Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. – Čast bodi Očetu...

Češčen in zahvaljen bodi vsak čas presveti božji Zakrament!

(100 dni odpustka enkrat na dan. - Pij VI. 24. maja 1776.)

Kadar srečaš duhovnika, ki nese sveto popotnico, poklekni, ako se dá, na obe

koleni, že preden pride do tebe, in ponavljalj večkrat pozdrav: »Svet, svet . . . Prejmi pobožno sveti blagoslov, kakor v cerkvi, potem pa še klečé zmoli očenaš in češčenamarijo za bolnika. Ako greš za duhovnikom, moraš spotoma moliti.

Vzdihljaji k Jezusu.

Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. - Leon XIII. 21. maja 1892.)

Jezus, moj Bog, ljubim te nad vse.

(50 dni odpustka vsakikrat. - Pij IX. 7. maja 1854.)

Moj Jezus, usmiljenje.

(100 dni odpustka vsakikrat. - Pij IX. 24. sept. 1846.)

Jezus krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu.

(300 dni odpustka enkrat na dan. - Pij IX. 25. jan. 1868.)

Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak odrešenik.

(50 dni odpustka vsakikrat. - Pij IX. 11. avg. 1851.)

Vzdiljaji k Mariji.

Sladko Srce Marijino, bodi moje rešenje.

(300 dni odpustka vsakokrat. - Pij IX. 30. sept. 1852.)

Češčeno bodi sveto in brezma-
dežno spočetje preblažene Device
Marije, Matere božje.

(300 dni odpustka vsakokrat. -
Leon XIII. 10. sept. 1878.)

Marija, pribežališče grešnikov,
prosi za nas.

Vzdihljaj k sv. Jožefu.

Sveti Jožef, zgled in varih častiv-
cev presvetega Srca Jezusovega,
prosi za nas.

(100 dni odpustka enkrat na dan. -
Leon XIII. 19. dec. 1891.)

Vzdihljaji k sv. družini.

Jezus, Marija, Jožef! Vam po-
darim svoje srce in svojo dušo.

Jezus, Marija, Jožef! Stojte mi
na strani v zadnjem boju.

Jezus, Marija, Jožef! Naj združen z vami mirno izdihnem svojo dušo.

(800 dni odpustka vsakikrat, ako se molijo vsi trije vzdihljaji; 100 dni vsakikrat, ako se moli le eden. — Pij VII. 28. apr. 1807.)

2. Roke pri delu.

„Človek je rojen za delo“ (Job 5 7). „V potu svojega obraza boš svoj kruh jedel“, je Bog Adamu dejal (I. Moz. 3, 17.); zato je bilo nekđaj delo pokora in kazen za greh. Gospod Jezus je to pokoro voljno nase vzel, pridno z Marijo in Jožefom delal in tako delo zopet posvetil. Tudi delo je molitev, ako ga opravljamo z dobrim namenom.

Delo je različno: duševno ali telesno.

Bodisi, da se učiš ali druga dela opravljáš, drži se teh-le navodil:

1. Začni vsako delo z dobrim namenom. Sv. Peter je v imenu Jezusovem mrežo vrgel in je toliko rib vjel, da se mu je mreža trgala (Luk. 5, 6. 7.). Naše delo je prazen ribji lov, če ga ne storimo Bogu v čast. »Z Bogom začni vsako delo, in bo dober tek imelo«.

2. Začni tudi vsako delo o pravem času, naj se ti ljubi ali ne. Delo naj ne čaka tebe, ampak čakaj ga ti. Najprvo stori to, kar je dolžnost. — Kar

moreš storiti danes, ne odlagaj na jutri. Učenec, nauči se, brž, ko se moreš, in naredi nalogo, brž, ko jo dobiš, in brž, ko se da. Enako tudi vsi posli. Lenuhi in počasneži so Bogu in ljudem na poti.

3. Delaj hitro in vstrajno, pa tudi zvesto, naj te kdo gleda ali ne; Bog te vidi! Služabnik božji si in Bog bo tvoj plačnik; njega ne moreš goljufati. — Ne jezi se pri delu; težje in sitnejše ko je, manj ko se ti priznava, lepše bo tvoje plačilo v nebesih. »Nobeno delo nam ne sme biti pretežko, noben čas predolg, s katerim si moremo zaslužiti srečno večnost. (Sv. Greg.) Tukaj je setev, tamkaj bo žetev.

4. Ko delo končaš, ga hvaležno izroči Bogu. Bogu bodi hvala! „*Delajte, dokler je dan; pride noč, ko ne bo več delati moč.*“ (Jan. 9, 4).

1. Dobri namen.

Vse k večji časti božji.

O Jezus, vse iz ljubezni do tebe!

Moj Bog! Tebi v čast bodi vse, kar bom mislil in govoril, delal in trpel. Zato združim vse to z namenom in zasluženjem Jezusa, Marije in vseh svetnikov in tako združeno tebi darujem. Amen.

2. Pred poukom.

Pridi, Sveti Duh, napolni srca svojih vernih in užgi v njih ogenj svoje ljubezni.

V. Pošlji svojega Duha, in pre-rojeni bomo.

O. In prenovil boš obličje zemlje.

Molimo. O Bog, ki si srca vernih po razsvetljenju Svetega Duha učil, daj nam, da bomo v istem Duhu spoznali, kaj je prav, in se vedno veselili njegove tolažbe. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

3. Po pouku.

O Bog, ki si neizmerno usmiljen in neskončno dobrotljiv, zahvalimo te za nauk, ki smo ga zdaj po tvoji milosti prejeli. Prosimo te, daj nam, da nikdar ne bomo pozabili resnic svete vere, temveč da bomo zvesto po njih živeli in dosegli večno plačilo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

4. Zahvala po krščanskem nauku.

Zahvalimo te, o Bog za vse te svete nauke našega zveličanja. Prosimo te, daj nam po njih živeti in umreti, po smrti se pa v nebesih vekomaj veseliti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

3. O zaužitku.

»Človek ne živi, da bi jedel, ampak jé, da živi«, in da si ohrani čvrsto telo in in ljubo zdravje. Da boš mogel z zdravim telesom in vedrim duhom Bogu služiti, se navadi tudi pri uživanju modrega reda.

1. Pojdi o pravem času k mizi, pa moli pred jedjo in po jedi, kakor je delal Gospod in njegovi apostoli. *„Ali jeste ali pijete, . . . vse k časti božji delajte.“*

2. Premagaj se in uživaj — če nisi bolan — od vsake jedi. *„Fejte“*, veli Jezus, *„kar se pred vas postavi“* (Luk. 10, 8).

3. Skleni odločno biti zmeren in trezen. Požrešniki in pijanci ne bodo po-

sedli nebeškega kraljestva. Zadoštuj za toliko ljudi, ki živé v nezmernosti in pijanosti; pritrčaj si semtertja iz ljubezni do Zveličarja kak požirek; zauživaj redno le toliko, da bi ti nekaj še dišalo. »Jej tako, da boš lahko potem molil in bral (Sv. Hieronim). Če te tudi morda postna zapoved (III. cerkvena) v tvojih letih tako ostro še ne veže, vendar se je začni zarana vaditi; zadeni zgodaj nase jarem Kristusov.

I. Pred jedjo.

(Kar je drobno tiskano, se lahko izpušča.)

Vseh oči se ozirajo na tebe, Gospod, in ti jim daješ hrano o pravem času; odpiraš svojo roko, in vse, kar živi, napolnjuješ z blagoslovom.

Čast bodi Očetu . . .

Gospod usmili se nas.

Kristus, usmili se nas. Gospod, usmili se nas.

Oče naš. Češčena Marija.

Blagoslovi, Gospod, nas in te svoje dari, ki jih bomo po tvoji dobroti prejeli. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

2. Po jedi.

Zahvalimo te, vsemogočni Bog, za vse tvoje dobrote. Ki živiš in

kraljuješ od vekomaj do vekomaj.
Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast
bodi.

Daljša molitev :

Zahvalimo te, vsemogočni Bog, za
vse tvoje dobrate. Ki živiš in kraljuješ
od vekomaj do vekomaj. Amen.

Čast bodi Očetu . . .

Gospod, usmili se nas.

Kristus, usmili se naš, Gospod, usmili
se nas.

Oče naš. Češčena Marija.

Povrni milostno, Gospod, vsem, ki
nam zavoljo tvojega imena kaj dobrega
storé, z večnim življenjem. Amen.

(300 dni odpustka dvakrat na dan. - Leon XIII.
17. dec. 1892.)

3. V skušnjavah.

Bog je ustvaril človeka, da . . . ga
ljubi in mu služi. (Kat.) Ne le z molitvijo,
z delom in zmernim zauživanjem, — tudi
v skušnjavah, ki pridejo vsak dan čez te,
moraš Bogu služiti. Skušnjave prihajajo
zdaj iz lastne hude poželjivosti, zdaj od
hudobnih ljudi, zdaj zopet od hudega
duha. Bog jih pripušča, da nas ohrani
ponižne in čujoče, da nas skuša in pomno-
žuje zasluženje. „*Blagor človeku, ki
prenese skušnjava; ker skušen bo pre-*

jel krono življenja, ki jo je Bog tistim obljubil, ki ga ljubijo". (Jak. 1, 12). Zatorej ostani stanoviten in neomahljiv in zdihuj tako-le:

1. Pri težkem delu, v boleznih in trpljenju.

O Jezus, vse iz ljubezni do tebe.

V grešnih skušnjavah pa zvesto rabi razne pomočke, ki ti jih podaje lastna pamet, katekizem, tvoj spovednik i. t. d. Zlasti pa »čuj in moli!«

2. V skušnjavah.

Raje umreti, kakor grešiti.

Jezus, Marija!

O Gospa moja, o Mati moja, spomni se, da sem tvoj. Varuj me, brani me, kakor svojo last in posest.

(40 dni odpustka, kolikorkrat se moli v skušnjavah. - Pij IX. 5. avg. 1851.)

C. Na večer — daj račun . . .

Slaba in škodljiva navada je, zvečer brez potrebe dolgo bedeti, zjutraj pa do dneva poležavati. Do takih ljudi ima skušnjava posebno oblast. »Zvečer hitro spat, zjutraj zgodaj vstat', če hočeš biti zdrav in mlad!«

Ko se torej nagne dan, hiti z delom da boš mogel kmalu k počitku. Preden pa greš k pokoju, moraš opraviti večerno molitev. Najlepše je, če jo cela družina takoj po večerji skupno opravi.

Sv. Ignacij in drugi sveti učeniki učé, da mora večerna molitev imeti tri dele: 1. hvaležen spomin na prejete dobrote in zahvalo za nje; 2. račun s svojo vestjo, t. j. prošnjo za spoznanje grehov, vsaj kratko izpraševanje vesti, in popoln kes. (Tak kes, ki izvira iz ljubezni do Boga, in pa trdni sklep poboljšanja, rešita našo dušo večnega pogubljenja, če bi kje nagloma umrli in bi se ne mogli spovedati.) 3. Naposled se nam je izročiti pri večerni molitvi v božje roke tako, kakor

da bi nam bilo še isto noč umreti, — in pa prositi zlasti sv. družino pomoči in varstva zase in za druge. Vse to najdeš kratko in lepo v naslednji večerni molitvi.

I. Večerna molitev.

† Angel Gospodov . . . (če že nisi zmolil, ko je zvonilo »Zdravo Marijo«.)

Moj Gospod in moj Bog! — Molim te in zahvalim za vse dobre, ki si mi jih tudi danes skazal na duši in na telesu. — Ali sem pa tudi vsako prav porabil! Ali sem izpolnjeval tvoje zapovedi? Pomagaj mi, da o tem dobro izprašam svojo vest.

Ali sem opravil dobra dela, kakor mi je velevala vest? — Ali sem se varoval greha v mislih — v besedah — v dejanju? — Kako sem se ogibal onega greha, ki mi je prišel že v navado? — Ali sem zvesto dopolnil vse dolžnosti svojega stanu? — Vzdihni in reci:

O moj Bog! — Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, — ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. — Žal so mi, ker

sem tebe, svojega najboljšega Očeta – največjo in preljubeznivo dobroto z njimi razžalil. – Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, – bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.

V tvoje roke, o Bog, izročim svoje telo in svojo dušo; – tebi priporočim tudi svoje stariše, sorodnike in dobrotnike, žive in mrtve.

Obišči, prosimo te, Gospod, to prebivališče – in odženi od njega vsa zalezovanja hudega duha; – tvoji sveti angeli naj v njem stanujejo ter nas varujejo v miru, – in tvoj blagoslov bodi vedno nad nami. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo.

(100 dni odpustka enkrat na dan. - Leon XIII. 15. marca 1884.)

Jezus, Marija, Jožef! Vam podarim svoje srce in svojo dušo.

Jezus, Marija, Jožef! Stojte mi na strani v zadnjem boju.

Jezus, Marija, Jožef! Naj združen z vami mirno izdihnem svojo dušo.

(300 dni odpustka vsakikrat, ako se molijo vsi trije vzdihljaji; 100 dni vsakikrat, ako se moli le eden. - Pij VII. 28. apr. 1807.)

O p o m i n : Vsaj kratke večerne molitve ne opusti nikoli. Kadar bolj utegneš, moli tudi naslednje molitve št. 16, 17, 18 in del rožnega venca; ako moliš le zgornjo večerno molitev, pristavi Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu.

2. Pred podobo sv. družine.

O preljubeznivi Jezus, – ki si na zemlji izvoljeno družino posvetil – z neizrekljivimi čednostmi in zgledi svojega domačega življenja, – ozri se milostno na to našo družino, – ki kleče pred teboj prosi tvoje milosti. – Spomni se, da je ta družina tvoja, ker se je tebi posebno posvetila in darovala. – Varuj jo milostno, reši jo nevarnosti, pridi

ji na pomoč, – da v posnemanju tvoje svete družine ostane stanovitna, – tako, da ti bo na zemlji zvesto služila in te ljubila, – potem pa v nebesih večno hvalila.

O Marija, presladka Mati, – prosimo te, varuj nas, – ki trdno zaupamo, da bo tvoj edinorojeni Sin uslišal tvoje prošnje.

In tudi ti, častitljivi očak, sveti Jožef, – pridi nam na pomoč s svojim mogočnim varstvom – in izroči po Mariji naše prošnje Jezusu. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat za ude družbe krščanskih družin. - Leon XIII. 20. jun. 1892.)

3. „Spomni se.“

Spomni se, o premila Devica Marija, – da še nikdar ni bilo slišati, da bi bila koga zapustila, – ki je pod tvoje varstvo pribežal, – tebe pomoči prosil in se tvoji priprošnji priporočal.

S tem zaupanjem navdan hitim k tebi, o devic Devica in Mati; — k tebi pridem, in pred teboj vzdihujoč grešnik stojim; — nikar ne zavrzi, o Mati Besede, mojih besed, temveč milostno me poslušaj in usliši. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat. - Pij IX.
11. dec. 1846.)

4. Za papeža, škofa, stariše, dobrotnike in za verne duše v vicah.

Molimo za našega papeža I. — Ohrani ga, Gospod, poživljaj in osrečuj ga na zemlji, in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov.

Molimo za našega škofa I. — Gospod, ohrani in varuj ga vsega hudega.

Molimo za svoje (stariše in vse) dobrotnike. — Povrni milostno, Gospod vsem, ki nam zavoľjo tvojega imena kaj dobrega storé, z večnim življenjem.

Molimo za verne duše v vicah. – Gospod, daj jim večni mir in pokoj; in večna luč naj jim sveti! Naj počivajo v miru. Amen.

Opomba. Kdor se privadi notranje molitve, si prebere po večerni molitvi predmet za premišljevanje prihodnjega jutra in si določi sad. Glej str. 6.

a) Ko opraviš svoje delo, pojdi hitro počivat. Nikoli ne boš lahko vstajal, če se ne navadiš o pravem času hoditi k počitku. b) Sledi se sramežljivo, c) pokropi se z blagoslovljeno vodo, naredi tudi čez posteljo sveti križ in lezi, rekoč:

† V imenu križanega Jezusa ležem, ki me je odrešil s svojo krvjo.

č) Poljubi še Marijino svetinjico kakor zjutraj in govori te-le vzdihljaje.

Marija, moja ljuba mati, na tvojem srcu mi daj zaspati. – Preljubi angel varih moj, varuj me nocoj. – Bog daj dušam v vicah sveti raj, in večna luč jim sveti naj. Amen.

Kadar ne moreš zaspati, premišluj kaj svetega, n. pr. štiri poslednje reči, ali moli sveti rožni venec za verne duše.

IV. Pobožnosti za posamezne dni med tednom.

Kristijan, ki mu srce gori za božjo čast in slavo, kateri vneto časti Marijo Devico, svete angele in svetnike, porabi vsako priložnost, katera se mu ponudi v ta namen. Zlasti tisti, kateri radi hodijo k sveti maši, iščejo vedno duhovne paše za svoje duše. Vsem takim priporoča sveta Cerkev, pobožne vaje na posamezne dni med tednom lepo razdeliti. Obhajaj s sveto Cerkvijo skrivnost ali god dotičnega dne; zlasti je zelo priporočljiva naslednja vaja.

A. Ob pondeljkih.

Ta dan obrni v češčenje vseh svetih angelov, zlasti svojega angela varuha. Beri ali premišljuj, moli in stori, kar le moreš, njemu v čast; zlasti mnogokrat čez dan opravi kratko molitvico, str. 35, 36.

B. Ob torkih

premišljuj, kolikor si zmožen, življenje, delovanje, trpljenje in smrt svetih apostolov Petra, Pavla in drugih, kakor tudi svetih mučencev in mučenk. Koliko so pretrpeli za Kristusa! Kako jih hočeš posnemati ti?

Moli in stori, kar ti pamet in srce svetujeta.

Ob torkih verniki tudi sv. Antona P. posebno časté.

C. Ob sredah

naj tvoje srce ljubljenca božjega svetega Jožefa posebno časti in se mu za srečno zadnjo uro priporoča. Pobožnost do prečistega ženina Marijinega je Bog že večkrat očividno poplašal. Tudi drugih svetih spoznavavcev se v sredo pobožno spominjaj.

Vzdihljaje in molitve glej str. 42. in med cerkvenim letom.

Č. Ob četrtnih

se z največjo hvaležnostjo spominjaj, da je Jezus postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa, sv. obhajilo, sv. mašo. Obišči Zveličarja v svetem zakramentu, z živo vero ga moli, se mu zahvaljaj, mu zadostuj in prosi ga potrebnih milosti. Še od doma se proti farni cerkvi semtertja obrni in prikloni Gospodu. Ker

je naš predobrotljivi Zveličar ta dan krvavi pot potil, — (to desetko molijo nekateri zvečer), — zato se oglasi po večernem zvonjenju veliki zvon, ki nas opominja moliti naslednjo molitev.

V spomin Kristusovih
smrtnih bridkosti.

1. Oče, če hočeš, vzemi ta kelih od mene; vendar ne moja, ampak tvoja volja se zgôdi. Oče naš.

2. Moja duša je žalostna do smrti. Oče naš.

3. In njegov pot je bil kakor kaplje krvi tekoče na zemljo. Oče naš.

V. Svojemu lastnemu Sinu Bogu ni prizanesel.

O. Temveč daroval ga je za nas vse.

Molimo. Ozri se milostno, prosimo te, Gospod, na svojo družino, za katero se naš Gospod Jezus Kristus ni pomišljal, izročiti se v roke sovražnikom in sprejeti trpljenje na križu. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

D. Ob petkih

skušaj, kolikor moreš, misliti na svojega trpečega Zveličarja in ta dan z njim v duhu preživeti na gori Kalvariji. Če moreš, beri in premišljuj kaj malega o Kristusovem trpljenju, moli s sočutjem žalostni del svetega rožnega venca, kadar se dá, tudi sveti križev pot; ali vzemi v roke sveti križ in pregleduj in poljubuj svete rane Jezusove; daruj božjemu Srcu daritev svete maše v zahvalo in spravo; lepo je prejeti zlasti prvi petek spravno sveto obhajilo. Ne pozabi moliti, kadar zvoni naslednjo molitev.

V spomin Kristusove smrtne ure.

1. Od šeste do devete ure je bila tema po celi zemlji. Oče naš.

2. In ob deveti uri je zaklical Jezus z močnim glasom: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil: Oče naš.

3. Jezus je spet zaklical z močnim glasom in je izdihnil svojo dušo. Oče naš.

V. Kristus je bil za nas pokoren do smrti.

O. Do smrti na križu.

Molimo. Gospod Jezus Kristus, ki si se za odrešenje sveta dal sramotno križati in si preлил svojo dragoceno kri v odpuščenje naših grehov, ponižno te prosimo, daj nam po smrti veselo priti v nebeški raj. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

E. Sobota.

Pred vsemi angeli in svetniki častimo in na pomoč kličemo preblaženo Devico Marijo, 1. ker je mati božja; 2. ker po svoji milosti in svetosti presega vse anjele in svetnike in 3. ker njena priprošnja največ premore pri Bogu. Sobota je Mariji posvečen dan; zato Marijini vneti častivci ta dan radi pred Marijino podobo lučico prižigajo, si kaj v jedi pritrčajo, vbogajme dajo, s posebno pobožnostjo angelsko češčenje, — na večer sveti rožni venec in druge take molitve molijo i. t. d. Saj je Marijino češčenje posebno znamenje zveličanja.

Vsled naročila četrte lavantinske sinode se ob sobotah ob deveti uri z velikim zvonom zvoni. Verniki naj tedaj — če mogoče — pokleknejo ter molijo v čast

božjega Zveličarja in v slavo njegove Matere Marije, zatiravke krivih ver -- za ohranjenje svete vere: Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

(50 dni odp. vsakikrat.)

1. Molitev za ohranjenje svete vere.

O Jezus, moj Zveličar in Odrešenik, Sin živega Boga, glej, mi klečimo pred teboj ter te prosimo odpuščanja in hočemo zadostiti za vsa preklinjanja tvojega svetega imena, za vse skrunitve, ki se godijo tebi v najsvetejšem zakramentu, za vsa onečeščenja tvoje brezmadežne deviške Matere, za vsa obrekovanja in zaničevanja tvoje neveste, svete katoliške Cerkve.

O Jezus, ki si rekel: *Česarkoli boste Očeta prosili v mojem imenu, to bom storil*, mi ponižno prosimo za svoje brate, ki so v nevarnosti, da grešé; obvaruj jih skušnjav k odpadu od prave vere; reši nje, ki

že stojé na robu brezna; daj vsem luč in spoznanje resnice, pogum in moč v boju zoper hudo, stano- vitnost v veri in dejansko ljubezen!

Za to prosimo, o najdobrotljivejši Jezus, v tvojem imenu Boga Očeta, s katerim živiš in kraljuješ v edi- nosti Svetega Duha, Bog od ve- komaj do vekomaj. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan.)

2. Sveti rožni venec.

I. Veseli del,

ki se moli zlasti od adventa do posta.

Vera. Oče naš. Trikrat Češčena Marija s prošnjami:

1. ki nam poživi vero.
2. ki nam utrdi upanje.
3. ki nam užgi ljubezen.*

* Te prošnje se lahko ponavljajo pred vsakim delom rožnega venca. Za žalostni in častitljivi del so pri nas v navadi posebne prošnje, ki se pa izpu- ščajo, kadar se molijo vsi trije deli sku- paj. Odpustkov smo deležni tudi brez teh prošenj.

Oče naš. Desetkrat Češčena Marija s premišljevanjem skrivnosti. Čast bodi.

Skrivnosti :

1. ki si ga Devica od Svetega Duha spočela.

Kakor angel Gabriel lepo pozdravlja Brezmadežno in prosi jo čistosti in ponižnosti srca.

2. ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila.

Prosi za pravo ljubezen do bližnjega, ki jo Jezus naravnost zapoveduje.

3. ki si ga Devica rodila.

Moli ponižno Jezusa v jaslicah; spoštuj sveto uboštvo.

4. ki si ga Devica v templju darovala.

Daruj se tudi ti Bogu, pa vprašaj se, kako izpolnjuješ cerkvene zapovedi?

5. ki si ga Devica v templju našla.

Obilno naukov za te: Jezus ljubi božjo hišo, skrbno poslušá učenike, moli, dela, je pokoren v Nazaretu; kako ga posnemaš?

II. *Žalostni del,*

ki se moli zlasti v postu.

Prošnje:

1. ki nam utrdi spomin.
2. ki nam razsvetli pamet.
3. ki nam omeči voljo.

Skrivnosti:

1. ki je za nas krvavi pot potil.
Uči se od Jezusa na oljiski gori prave molitve; kake lastnosti mora imeti? Glej str. 4.
2. ki je za nas bičan bil.
Strašno bičanje Jezusovo naj te nagne, da boš sramežljiv, da boš zatajeval samega sebe. Kako je s teboj?
3. ki je za nas s trnjem kronan bil.
Premisli strašne bolečine. Bodi ponižen; ali zatiraš svoj napuh?
4. ki je za nas težki križ nesel.
Ako kdo hoče priti za menoj, naj zataji samega sebe, naj vzame svoj križ in hodi za menoj. (Mat. 16, 24).
5. ki je za nas križan bil.
Poljubi svete rane. Spomni se sedmerih besed na križu; koliko naukov iz njih!

III. Častitljivi del,

ki se moli zlasti od velike noči do adventa.

Prošnje:

1. ki nam vodi naše misli.
2. ki nam vodi naše besede.
3. ki nam vodi naše dejanje.

Skrivnosti:

1. ki je od mrtvih vstal.

Brž se vzdigni iz groba pregreh, da vstaneš sodni dan poveličan.

2. ki je v nebesa šel.

Obudi hrepenenje po Jezusu in po svetih nebesih.

3. ki je Svetega Duha poslal.

Prosi Boga Svetega Duha za njegovih sedmero darov.

4. ki je tebe, Devica, v nebesa vzel.

Tu se spomni, da si dolžan posnemati in nasledovati Marijo. Vzdihni tudi za srečno smrt.

5. ki je tebe, Devica, v nebesih kronal.

Raduj se Marijine slave; prosi jo stanovitosti v dobrem.

(Za vsakim delom pristavljati Oče naš in desetkrat Češčena Marija s proš-

njo: ki se naj usmili vernih duš v vica h - za odpustke ni potrebno; za duše v vica h se lahko daruje ves rožni venec.)

F. Nedelja.

Gospodov dan je posvečen presveti Trojici. »Posvečuj praznik«, je zapovedal Bog med gromom in bliskom na gori sinajski (III. bož. zap.). »Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sveti maši«, zapoveduje sv. Cerkev.

Slušaj ta glas in obrni Gospodov dan presveti Trojici, svojemu Stvarniku, Odršeniku in Posvečevavcu v čast. Kako lepo in vzpodbudno je gledati verno ljudstvo, ki v nedeljo k božji službi ali tudi k svetim zakramentom veselo hiti. Nedeljski počitek je podoba večnega miru v nebesih. Po delavniku tega življenja pride veseli večni praznik.

1. Molitev ob nedeljah.

(V jutru, pred svetim opravilom.)

Oče nebeški! lepo te zahvalimo, da si nam dal doživeti veseli Gospodov dan, naj bi se naše telo od dela spočilo, naša duša pa k

tebi povzdignila in se nasitila zveličanskih naukov in dobrot.

Dasi je tvoja sveta volja in naša dolžnost, da te vsak dan spoznavamo in častimo, te ljubimo in ti služimo, vendar se le preradi v časno zamislimo in tebe in večnost pozabimo. Popraviti hočemo vsaj danes, kar smo ob delavnikih zamudili, in nadomestiti želimo čast, ki smo ti jo kratili.

Očisti torej, dobrotljivi Oče nebeški, naše srce vseh ničemurnih, grešnih in stranskih misli, da bomo s spodobno pobožnostjo pri sveti maši; da te bomo v sveti daritvi s tvojim ljubim Sinom Jezusom vredno častili in molili, te zahvaljevali, ti zadostovali in te milosti prosili.

V znamenje svoje otroške ljubezni do tebe hočemo zvesto poslušati božjo besedo, ki se v pridigi in krščanskem nauku oznanjuje in razlaga; saj ti sam najbolj veš, kako je treba, nas slabotne po-

gostoma opominjati in spodbujati k dobremu ter odvracati od hudega. Razsvetli nam pamet in užgi nam srce, da bo tvoja beseda obrodila dober sad.

Ves današnji dan hočemo obrniti k tvoji večji časti in storiti želimo obilo dobrih del v zveličanje svoje duše in blagor svojega bližnjega.

Presuni nas, o Bog, s svojim svetim strahom, da se bomo varovali vsakega greha, posebno pa tistih, s katerimi se tvoji dnevi najbolj skrunijo in se tebi dela največja nečast.

Potrdi te naše sklepe, sveti Gospod, nebeški Oče, ki s svojim Sinom in Svetim Duhom enaki Bog živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

2. Tri božje čednosti.

(Kratka molitev.)

Vérujem v tebe, ker si neskončno resničen; upam v tebe, ker si vse-mogočen, neskončno dobrotljiv in

zvest; ljubim te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden.

Daljša molitev.

Vera.

Vérujem v tebe, pravi, trojedini Bog, – Oče, Sin in Sveti Duh, – ki si vse ustvaril, – ki vse ohranjuješ in vladaš, – ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. – Verujem, da se je Sin božji učlovečil, – da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, – in da nas Sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. – Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog razodel ter nam po sveti katoliški Cerkvi zapoveduješ verovati. – Vse to verujem, – ker si ti, o Bog, sam na sebi resnica, – in torej ne moreš ne goljufati ne goljufan biti. – V tej veri hočem živeti in umreti. – O Bog, poživi mojo vero!

Upanje.

Upam in trdno pričakujem, o Bog, – da mi boš po zasluženju Je-

zusa Krisusa dal večno zveličanje, – ki si ga obljubil vsem, kateri izpolnjujejo tvoje zapovedi. – Zato tudi upam od tebe odpuščanja svojih grehov – in vseh drugih milosti, – katerih potrebujem, da si zaslužim večno zveličanje. – Vse to upam od tebe, – ker si vsemogočen, neskončno dobrotljiv, usmiljen in zvest, – in torej moreš in hočeš izpolniti, kar si obljubil. – V tem upanju hočem živeti in umreti. – O Bog, utrdi moje upanje!

Ljubezen.

O moj Bog! Ljubim te nad vse, – ker si največja dobrota in neskončno popoln, – in torej zavoljo samega sebe vreden vse ljubezni. – In ker ljubim tebe, – ljubim tudi svojega bližnjega, prijatelja in neprijatelja, – in ga hočem ljubiti, kakor samega sebe. – V tej ljubezni do tebe hočem živeti in umreti; – rajši hočem dati vse, – kakor tebe in tvojo ljubezen s kakim grehom izgubiti. –

O Bog, vnemaj bolj in bolj mojo ljubezen do tebe. Amen.

(Sedem let in sedem kvadragen od-
pustka vsakikrat. — Benedikt XIV.
28. jan. 1756.)

3. Molitev za duhovnike.

Po zaobljubi četrte lavantinske sinode se bode vse čase ob nedeljah ob šesti uri zvečer v farnih cerkvah zvonilo in s tem opominjalo vernike, naj molijo Oče naš, Češčena Marija in Čast bodi, da bi naši škofiji nikoli ne zmanjkalo dobrih duhovnikov. (50 dni odp. vsakikrat.)

Verno ljudstvo naj močno skrbi in rado moli za vzgojo mašnikov, delavcev v vinogradu Gospodovem. Več je vredno dobrega duhovnika za oltar vzrediti, kot dragocen oltar postaviti.

M o l i t e v

za dni, ko se deli mašniško posvečenje.

O Bog, posvečevavec in varovavec svoje svete Cerkve, vzbudi po svojem Svetem Duhu v njej vredne in zveste oskrbnike svojih svetih skrivnosti, da bo krščansko ljudstvo s tvojo pomočjo in po

njih službi in zgledu vojeno po potu zveličanja!

O Bog, ki si svojim služabnikom učencem zapovedal, da naj Pavla in Barnaba, ki si ju sprejel v svojo službo, ločijo od ostale občine in ju posvetijo za njun sveti poklic, bodi svoji sveti Cerkvi v teh časih, ko te v molitvi in postu prosi, s svojo milostjo posebno blizu; ti poznaš srca vseh ljudi, pokaži in pripelji nam one, ki si jih izvolil za svojo sveto službo. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem! Amen.

(50 dni odp. vsakikrat.)

Drugi del.

I. Kratek pouk

o daritvi svete maše.

Med zakladi, ki jih je Jezus Kristus zapustil svoji nevesti sveti Cerkvi, je daritev svete maše najsvetejši in najdražji. »Sveta maša je vedna daritev nove zaveze, pri kateri se Jezus Kristus nekrvavo daruje svojemu nebeškemu Očetu pod podobama kruha in vina«. Ker je sveta maša resnična obnovitev Jezusove krvave daritve na križu, in ker je pri sveti maši Jezus Kristus, sam nevidni duhovnik, ki daruje, in je obenem on sam tisti dar, ki ga daruje — zato ni nikakor mogoče prešteti obilice milosti, ki celemu svetu po sveti maši dotekajo, in ni moč naštet

vseh duhovnih dobrot in sadov, ki se nam vsak dan po njej naklanjajo.

Sv. Frančišek Saležij piše: »Sveta maša je solnce vseh duhovnih opravil, središče krščanske vere, duša pobožnosti, neizrekljivo skrivnost, ki obsega brezdno božje ljubezni«.

Hodi torej prav rad k sveti maši ob nedeljah in praznikih, ko ti to naroča zapoved, pa tudi ob delavnikih, kadar le mogoče. Pri sveti maši si boš izprosil odpuščenje grehov, gotovo uslišanje svojih molitev, časni blagoslov in večno življenje.

Kako se je treba v cerkvi vesti?

(Učencem in odraslim v pouk.)

1. Vtisni si za vsekdar globoko v srce, da je cerkev, kjer se opravlja daritev svete maše, sila svet kraj, ki ga je torej imeti v najvišji časti in ga varovati kakoršnega koli onečaščenja. Tem častitljivejše so še tiste hiše božje, kjer se shranjuje presveto Rešnje Telo in torej gori v njih noč in dan večna luč. O taki cerkvi resnično velja beseda: »Kako strašen je ta kraj! Tukaj ni drugega, kakor hiša božja in vrata nebeška«. (I. Moz.)

2. Kadarkoli torej hočeš iti k službi božji, obleci se prav spodobno. Že učenci, ki zahajajo k šolarskim svetim opravilom naj se resnobno navadijo snage in se že

iz mladega naučé seboj jemati molitvenik in rožni venec.

3. Že na mašni poti se moraš vesti vzgledno in vzpodbudno, tem bolj pa še v hiši božji.

Zunaj cerkve ostajajo le slabi kristjani in po stranskih krajih se pomikajo mlačni verniki, ki jim ni za službo božjo. Ti pa, ko prideš do cerkve, stopi s svetim spoštovanjem nemudoma vanjo, pokropi in pokrižaj se, pa pozdravi lepo hišnega gospodarja Gospoda Jezusa, rekoč:

Hvaljen in češčen . . . glej str. 40.

Pojdi tiho na primeren prostor, čim bliže velikega oltarja tem bolje, poklekni proti presvetemu Rešnjemu Telesu in moli s četo angelov, ki obdajajo tabernakelj:

Svet, svet, svet . . . str. 40.

4. Zdaj pripravi skrbno svojega duha na službo božjo in napravi dober namen. Primerne molitve za to najdeš str. 19. 67. 79.

V lavantinski škofiji je zapovedano, ob nedeljah in praznikih, ko se verniki zbirajo, glasno moliti del svetega rožnega venca.

2. Kako naj se kristjan vede pri sveti maši?

1. Mora dobro paziti na poglavitne dele svete maše: pri evangeliju naj stoji;

od povzdigovanja do obhajila (do povžitja presvete Rešnje Krvi) naj, če le mogoče, kleči; sicer (pri drugih delih) pa lahko sedi ali stoji; če je sveto Rešnje Telo izpostavljeno, je pa treba klečati, kolikor mogoče.

2. Pri sveti maši naj se premišljuje ali moli žalostni del rožnega venca. Mašne molitve so najboljše tiste, katere duhovnik moli. Prepogosto mašne ali molitvene bukvice menjati ni dobro; najbolje je, ako iste molitve tako dolgo moliš, da se jih na pamet naučiš.

3. Kdor ima grlo za petje, naj mašne pesmi poje s pevci vred, zlasti pa pesem k blagoslovu in k pridigi. Lepo petje je dvojna pobožnost.

3. Kaj je storiti doma,

ako v nedeljo ali praznik ne moreš k sveti maši?

Tudi doma si dolžen obhajati sveto mašo z verniki, ki so v cerkvi, in sicer tako-le:

1. Ko pride čas svetega opravila, obrni se in poglej k farni cerkvi, ter stopi v duhu v sredo med zbrane vernike.

2. Vzemi v roke rožni venec ali molitvene bukvice in opravi mašne molitve. Če slišiš z zvonom naznanjati glavne dele svete maše, je tem bolje.

3. Ko pridejo ljudje od službe božje domov, prosi jih, naj ti povedo kaj od pridige. Tako si tudi doma izpolnil drugo cerkveno zapoved, kolikor si mogel. Ravno to naj storijo tisti, ki so ob takšnih dnevih na potovanju, ali na planinah pri svojih čredah. — (Iz navodila IV. lavan-tinske sinode.)

II. Kratke mašne molitve,

(kadar se vmes preišljuje, moli sveti rožni venec ali pojò pesmi.)

1. Pozdrav presvetega Rešnjega Telesa.

Glej str. . . 40.

2. Začetek.

(Se lahko zmoli že pred sveto mašo.)

 smiljeni Bog, nebeški Oče,
– ljubim te nad vse. – Iz
srca obžalujem svoje grehe,
– in trdno sklenem, več
ne grešiti.

Tvojemu veličastvu – hočem darovati nedolžno jagnje Jezusa, – tvojega ljubega Sina.

Naj bo ta presveta daritev – tebi v spodobno čast in hvalo,
in v vredno zahvalo za vse prejete dobrote;

naj za naše grehe zadostuje – tvoji božji pravičnosti, – da dobim

milost kesanja in pokore – in odpuščenje kazni za greh;

v zaupanjuna to daritev te prosim, – daj meni in mojim starišem, – dobrotnikom in vsem vernim na

Pristop k oltarju.

zemlji – vse dobro za dušo in telo,
– vernim dušam v vicah pa večni
mir in pokoj. Amen.

(Zdaj se začne s sv. rožnim vencem
ali pa s pesmijo, n. pr.:)

P r e d B o g o m pokleknimo,
Povzdignimo srce,
V nebesa zdaj pošljimo
Vse misli in želje.
Ta dar presvete maše
Sprejmi od nas, o Bog,
Naj zbriše grehe naše,
Naj varje nas nadlog.

Slava.

Bogu v višavi hvala,
Na zemlji mir ljudem!
Nebesa so poslala
Rešenje vsem stvarjem.
Ti sam, Gospod presveti,
Dolge si nase vzel,
V ljubezni večno vneti
Si smrti nas otel.

3. Pri evangeliju.

† Moj Gospod Jezus Kristus; – trdno verujem vse, kar si nam razodel – in nam po sveti katoliški Cerkvi zapoveduješ verovati. – Daj

Evangelij.

mi milost, – to sveto vero pred svetom spoznavati – ter po njej živeti in umreti. Amen.

Bog sam nam oznanjuje
 Življenja srečno pot,
 Temoto razsvetljuje,
 Nas varje grešnih zmot.
 Kristjanje, poslušajmo,
 Kaj Jezus nas uči,
 Po njem se vsi ravnajmo,
 Da raj nam dodeli.

V e r a.

To verjem, Bog nebeški,
 Da ti si stvarnik moj,
 Da rešil rod človeški
 Je Sin edini tvoj
 V nas Sveti Duh prebiva,
 Od Jezusa poslan,
 Darí njegove (u)živa
 Na zemlji vsak kristjan.

4. Pri darovanju.

(Ko mašnik daruje hostijo.)

Nebeški Oče, – darujem ti po mašnikovih rokah in po njegovem

namenu – kruh in vino, – ki se bosta spremenila v telo in kri Jezusa Kristusa, tvojega Sina. – S Srcem božjega Zveličarja združim tudi svoje srce – in se tako tebi da-

Darovanje.

rujem z dušo in telesom. – Sprejmi, Gospod, to daritev – v hvalo in čast svojemu imenu, – nam v blagor – in na korist svoji sveti Cerkvi. Amen.

Sprejmi, Bog, Oče večni,
 Od nas prečisti dar,
 Ki grešniki nesrečni
 Ga damo na oltar.
 Naj grehe vse izmije,
 Ki dušo nam težé,
 Naj milost tvojo vlije
 V očiščeno srce.

V ponižnosti pošljimo
 Ta sveti dar v nebo,
 Gospodu se izročimo,
 Prosimo ga srčno:
 Naj bo mu v počeščenje,
 V zahvalo in spomin,
 Da je za nas življenje
 Dal večni božji Sin.

5. Svet.

Svet, – svet, – svet si ti, o Gospod, – Bog vojnih čet. – Polna so

nebesa in zemlja tvoje slave. — Hosana na višavah. — Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. — Hosana na višavah.

(Poklekni, ko odzvoni za Sanctus ali vsaj, ko se da znamenje za povzdigovanje.)

Svet, svet, svet, Bog nebeški!
 Nad vsem imaš oblast.
 Ves svet in rod človeški
 Ti daje hvalo, čast.
 Naj vedno bode hvaljen,
 Češčen, poviševan,
 Ki bil je z grehom žaljen,
 Za spravo v smrt izdan.

6. Pri povzdigovanju.

Molim te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu!

Jezus, verujem v te.

Jezus, upam v te.

Jezus, ljubim te nad vse.

Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

(Zdaj imaš priložnost izprositi si največjih milosti.)

Povzdigovanje.

Molim te, presveta Rešnja Kri
Jezusova, zame prelita na križu!

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Očisti me, Gospod, s svojo krvjo in usmili se vernih duš v vicah. Amen.

Večni oče, – darujem ti pregrago kri Jezusa Kristusa – v zadoščenje za svoje grehe – in za potrebe svete katoliške Cerkve. Amen.

(100 dni odpustka vsakokrat. Pij VII. 22. sept. 1817.)

(Ne vstajaj po povzdigovanju, dokler ni povžita presveta Rešnja Kri.)

O angelci, hitite,
 In pridite iz nebes;
 Presveti kruh molite,
 Ki je naš Bog zares.
 Čutilom si telesa
 Sam Jezus tukaj skrit,
 Naj pridemo v nebesa
 Te gledat in častit.

7. Pri obhajilu.

Gospod, – nisem vreden, da greš pod mojo streho, – ampak reci le z besedo – in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Obhajilo.

Duhovno obhajilo.

Moj Jezus, živo verujem, – da si v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa resnično pričujoč, – in te ponižno molim. – Ljubim te nad

vse – in zato obžajujem vse svoje grehe. – Rajši hočem vse pretrpeti, – kakor tebe kdaj z grehom izgubiti. – Moja duša hrepeni po tebi, moj Bog. – Ker te pa zdaj v zakramentu ne morem prejeti, – pridi v moje srce vsaj s svojo milostjo. – Pridi, – sprejmem te kakor v resnici pričujočega – in se popolnoma sklenem s teboj. – Ne dopusti, – da bi se kdaj ločil od tebe. Amen.

Moj Jezus, tebe užititi
 Iz srca hrepenim,
 Bojim se k tebi priti,
 Ker tolikrat grešim.
 Odpusti grehe moje,
 Zedini se z menoj,
 V srcé me sprejmi svoje,
 Da bodem vedno tvoj.

O Jezus, pridi, pridi,
 Preženi grehov noč,
 Naj duša moja vidi
 – Ljubezni tvoje moč.
 Ostani vedno v meni,

V slabosti me krepčaj,
Z menoj se trdno skleni,
Svoj sladki mir mi daj.

8. Pri blagoslovu.

Ko mašnik reče: »Ite, missa est«,
poklekni, in ko blagoslavlja ljudstvo, reci:

Blagoslovi nas vsemogočni Bog
† Oče in † Sin in Sveti † Duh.
Amen.

Žahvala.

Daritev smo končali,
Odpeli čast Bogu,
Očetu darovali
Edinega Sinu.
Dodeli živim spravo,
Mir večni mrtvim daj;
Daj v raju tvojo slavo.
Nam zreti vekomaj!

Hvala tebi, nebeški Oče, – za vse milosti te svete maše. – Sprejmi jo v svojo čast in moje zveličanje. – Tvoj sveti blagoslov naj me spremlja po vseh mojih potih – in naj me vodi v večno življenje.

Zadnji blagoslov.

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, – kakor je bilo v začetku, – tako zdaj in vselej in veekomaj. Amen.

9. Molitev po tihi sveti maši,

ki se opravljajo po naročilu sv. očeta Leona XIII. od dne 16. prosinca 1884 — klečé in glasno z mašnikom. (300 odpustka vsakikrat.)

Češčena Marija . . . (trikrat.)

Češčena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! — K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; — k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. — Obrnitorej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas — in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. — O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. O Bog, naše pribežališče in naša moč, — ozri se milostno na ljudstvo k tebi vpijoče; —

in na priprošnjo častitljive in brezmadežne Device Marije, božje Porodnice, – svetega Jožefa, njenega ženina, – svojih svetih apostolov, Petra in Pavla, in vseh svetnikov, – usliši milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnjenje grešnikov, za prostost in povišanje matere svete Cerkve. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

*

Sveti nadangel Mihael, brani nas v boju; – bodi nam v pomoč zoper zlobnost in zalezovanje hudega duha. – Ukrotí naj ga Bog, ponižno za to prosimo. – In ti, vodnik nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z božjo močjo v pekel pahni. Amen.

(300 dni odpustka. — Leon XIII. 6. januarja 1884.)

*

Presveto Srce Jezusovo, – usmili se nas!

(Kdor ta vzdihljaj po maši doda trikrat, prejme odpustka 7 let in 7 kvadraden. -- Pij X. 17. junija 1904.)

10. Pri blagoslovu s presvetim Rešnjim Telesom.

Poklekni, ko se tabernakelj odpre, in ne vstani, dokler se monstranca ali ciborij zopet vanj ne dene. Moli tiho Jezusa, ali poj z verniki blagoslovno pesem; ko se pa daja blagoslov, se nizko prikloni, pa trkaj na prsi rekoč:

Jezus, tebi živim i. t. d.

11. Pri obhajilu vernikov

se vedi, kakor da bi šel sam k svetemu obhajilu; govori glasno: Gospod, nisem vreden i. t. d. in prejmi vsaj po duhovno sveto obhajilo.

12. Preden greš iz cerkve,

se zahvali Gospodu za prejete duhovne dobrote, narédi ali zopet utrdi kak trden sklep za isti dan; brez tega ne odidi zlahka domov; prosi še Zveličarja za sveti blagoslov in se poslovil od njega, kakor si ga začetku pozdravil.

Jezus male k sebi kliče.

Vstop.

Jezus male k sebi kliče,
 Blagoslavlja otročiče,
 V raj sprejeti jih želi.
 K njemu torej vsi hitimo,
 V sveti maši ga prosimo,
 Naj srce nam posvetí.

Slava.

Oče, tebi slavo peli,
 Sveti mir ljudem želeli
 Rajski zbori so nekdam.
 Kar je angelsko veselje,
 To so naše srčne želje:
 Slavljén Bog na vekomaj!

Evangelij.

Zvesto bomo poslušali,
 V srcu radi premišljali,
 Kar nam, Jezus, govoriš.
 Radi hočemo storiti,
 Vse radostno izpolniti,
 Kakor nam Gospod veliš.

Vera.

Da resnice prav poznamo
 In zvesto po njih ravnamo,
 Ti pomoč nam svojo daj;
 Naj na zemlji te častimo
 In po smrti zadobimo
 Z angeli nebeški raj!

Darovanje.

1.

Kaj bi, Oče, si izbrali,
 In ti v hvalo darovali?
 Kar imamo, tvoje je;
 Vse dejanje in življenje,
 Vse veselje in trpljenje,
 Tebi, Oče, damo vse!

2.

Kar prijetnega poznamo,
 Iz srca ti radi damo,
 Glej nas, Oče, milostno.
 Hudega nas vedno brani,
 Da le tebi večno vdani
 V raj se k tebi snidemo.

Svet.

Sveto pesem povzdignimo,
Z angelci se oglasimo:

Sveti, sveti, sveti Bog!

Vsi ljudje naj te spoznajo,
Vse stvari ti hvalo dajo,
Oče, usliši glas otrok!

Jezus, tebi živim.

(V ljudski pesmarici št. 78. — Se lahko
zapoje po povzdigovanju.)

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Amen.

III. Druga sv. maša.

(Pripravna za zbornu molitev.)

e kratke mašne molitve se lahko semtertja molijo zboroma, da se šolarji priučé razločevati dele sv. maše. Oddelek na moški strani začne n. pr. prvi odstavek — na ženski nadaljujejo z drugim i. t. d. Oddelek, ki utihne, pa medtem v duhu tihoma moli. Moliti se mora vedno z istim glasom, počasi slovesno, prav pobožno in častitljivo; ne preglasno, ne pretiho, ampak kakor je prav. Pri vsakem ločilu: vejici, pomišljaju i. t. d. se malo postoji.

Sčasoma se lahko tretji del svete maše tiho zase moli.

Prvi del:

pripravljanje in evangelij.

Začetek. — Mašnik moli pred stopnjicami.

imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Nebeški Oče, želim se združiti s tvojim ljubim Sinom, ki se bo v tej sveti maši porokah mašnikovih tebi daroval. O da bi ne bil nevreden te velike milosti! Moj Bog, obžalujem vse, karkoli sem storil proti tvoji sveti volji, in trdno sklenem, tebe nikdar več ne žaliti. Sveta Marija in vsi božji angeli in svetniki, prosite zame, da mi Bog odpusti in se milostljivo ozre na moje prošnje pri tej sveti maši. Amen.

Na men. Večni Oče, darujem ti prav tisto daritev, ki jo je tvoj ljubljene Sin opravil na križu in jo ponavlja zdaj na tem oltarju. Darujem ti jo v imenu vseh stvari z vsemi mašami vred, ki so se po vsem svetu že opravile in se bodo še opravljale:

da te s tem molim in ti skažem tako čast, ki se tebi spodobi;

da ti dam dolžno zahvalo za tvoje neštevilne dobrote;

da potolažim tvojo jezo, ki smo jo zbudili in razvneli s svojimi tolikimi grehi, in da ti po dolžnosti zanje zadostim;

in slednjič tudi, da prosim tvojega usmiljenja zase, za sveto Cerkev, za vesoljni svet in za verne duše v vicaih.

(Odpustek treh let enkrat na dan. — Pij IX. 11. aprila 1860.)

Uvod. — Mašnik na listni strani bere iz knjige.

Češčen bodi trojedini Bog, ki nam je skazal svojo milost. Večna hvala in zahvala bodi Očetu, ki nas je ustvaril, in Sinu, ki nas je odrešil, in Svetemu Duhu, ki nas je posvetil. Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu; kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Gospod, usmili se. — Mašnik moli v sredi oltarja.

Večni Bog, veličasten si v svoji svetosti in bojim se zavoljo svoje nevrednosti, bližati se k sveti daritvi brezmadežnega Jagnjeta. Zato kličem in prosim:

Gospod, usmili se! Kristus, usmili se! Gospod, usmili se!

Usmili se me, o Bog, po svojem obilnem usmiljenju; skesanega in ponižnega srca ne zavrzi!

Slava.* — Bog je neskončno veličasten tudi v dobrotljivosti. Zaupaj, da ti je greh odpustil, in povzdigni svoje srce k hrepenenju, da bi z angeli vred spodobno počastil večnega Boga.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji ki so blage volje! Gospod Jezus Kristus, ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najvišji. Tebe naj časté vse tvoje stvari.

Čisti angeli nebeški ti prepevajo slavo in dobri ljudje na zemlji

* *Slava* se izpušča, kadar je mašnik v vijolični ali črni mašni opravi.

razširjajo tvojo čast: daj mi svojo milost, da te bom z njimi vred tudi jaz častil, hvalil in ljubil, dokler se ne pridružim tvojim svetnikom v nebesih. Amen.

Zbirna molitev. — Mašnik moli iz knjige na listni strani.

O Bog, varih vseh, ki v tebe upajo, podeli nam svojo obilno usmiljenje in vodi nas, da bomo tako uživali časne dobrote, da ne izgubimo večnih. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinstvi Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Berilo ali list. — Mašnik bere v besedah svetega pisma večne resnice, katerih si v sveti katoliški Cerkvi tudi ti deležen. Obudi hvaležnost do Boga.

O moj Bog, iz srca se ti zahvalim za neprecenljivo srečo, da sem poučen v pravi veri. Sveta vera nam daje moč, da se moremo greha varovati; vliva nam v srce blagi

mir, in lajša nam zemeljsko trpljenje, dokler se ne preselimo v nebeško domovino. Večni Bog minile bodo vse dobrote, ki jih daje svet, umolknili bodo tudi vsi sovražniki svete vere, neminljive pa so resnice, ki nas vodijo v večno življenje.

Evangelij. — Mašnik v sredi oltarja prosi božjega blagoslova, nato gre na evangelijsko stran, kjer bere evangelij.

† Gospod Jezus Kristus, v nikomer drugem ni zveličanja kakor v tebi. Poslal si svoje apostole po vsem svetu, učiti vse narode, in si jim rekel: »Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor ne bo veroval, bo pogubljen«. Moj Gospod, ti imaš besede večnega življenja. Trdno in živo verujem, kar si nam razodel in nam po katoliški Cerkvi zapoveduješ verovati. O Jezus, naš edini učenik in naš dobri pastir, ki si dal življenje za svoje ovce, utrdi me v sveti veri, da jo bom pred vsem svetom spo-

znaval in po njej živel do smrti.
Amen.

Vera. — Ob nedeljah in večjih praznikih moli mašnik veroizpoved; moli takrat apostolsko vero.

Drugi del: darovanje.

Darovanje kruha in vina. — Mašnik odkrije kelih. V imenu Jezusom in v imenu ljudstva daruje nebeškemu Očetu kruh in vino, ki se bosta po Jezusovi vse-mogočni besedi izpremenila v njegovo presveto telo in kri. - Združi s to daritvijo tudi ti svoje srce.

Sprejmi, sveti Oče, vsemogočni večni Bog, ta neomadeževani dar, ki ga po mašnikovih rokah darujem tebi, svojemu pravemu in živemu Bogu — za neštivilne grehe, žalitve in zamude; in za vse pričujoče, tudi za vse verne kristjane, žive in mrtve, da bo meni in njim koristil v zveličanje in večno življenje.

»Preljubeznivi moj Jezus, darujem se danes iznova in brez pri-

držka tvojemu božjemu Srcu. Posvetim ti svoje telo z vsemi njegovimi čutili, svojo dušo z vsemi njenimi zmožnostmi in sebe vsega z vsem, kar sem in imam. Tebi darujem vse svoje misli, svoje besede in svoja dela, svoje trpljenje in težave, vse svoje upanje, tolažbo in veselje; prav posebno pa ti posvetim to svoje revno srce, naj le tebe samega ljubi in se použije kot žrtev v plamenih tvoje ljubezni.

Sprejmi milostno, o Jezus, moj preljubeznivi ženin, moje željno hrepenenje, da bi tvoje Srce tolažil in da bi bil za zmerom tvoj.

Vzemi me tako v posest, da ne bom imel odslej nobene druge prostosti več, kakor tebe ljubiti; in nobenega drugega življenja, kakor záte trpeti in umreti«.

(Iz molitve potrjene po Leonu XIII. dne 11. dec. 1902.)

Tiha molitev.

Brezmadežna daritev naj nas očiti, Gospod; in naj podeli naši

duši življenje nadnaravne milosti. Po našem Gospodu Jezusu Kristusu.

Predglasje in »Svet«. — Kakor je Jezus pri zadnji večerji pred posvečenjem kruha zahvalil nebeškega Očeta, tako tudi mašnik pred izpremenjenjem svetih darov Boga zahvaljuje ter z angelskim slavospevom povečuje. - Povzdigni tudi ti svoje srce in veseli se veličastva božjega.

Spodobi se in pravično je, primerno in zveličavno, da se ti zahvaljujemo vedno in povsod: sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog: po Kristusu, Gospodu našem. Po katerem tvoje veličastvo hvalijo angeli, molijo gospostva, v trepetu povečujejo oblasti; nebesa in nebeške moči in blaženi sérafi z združenim veseljem preslavlajo. Dovolj, prosimo, naj z njimi združimo tudi mi svoje glasove, in naj ti v globoki ponižnosti kličemo:

Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana na

višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana na višavah!

Tretji del:

povzdigovanje.

Pred izpreminjevanjem.

Tebe, premilostljivi Oče, ponižno prosimo po Jezusu, tvojem Sinu, sprejmi in posveti te prečiste darove, ki ti jih darujemo za tvojo sveto katoliško Cerkev; podeli ji mir in varuj jo po vsem svetu. Prosimo tudi za tvojega služabnika, našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I. ter za vse pravo-verne kristjane.

Spomin za žive. Spomni se, Gospod, vseh, za katere sem dolžan moliti, zlasti teh ... (starišev sorodnikov, dobrotnikov, prijateljev ...) in vseh tu pričujočih.

Usliši naše molitve po priprošnji blažene Device Marije, tvojih svetih apostolov in mučencev; daj

nam v tvojem miru preživeti dni našega življenja, reši nas večnega pogubljenja in prištej nas v vrsto svojih izvoljenih. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Izpreminjevanje in povzdigovanje. — O veličasten trenutek svete maše! Mašnik izgovori nad darovi besede vse-mogočnega Boga, Jezusa Kristusa, in v podobi kruha in vina stopi na oltar Jagnje, ki je bilo darovano na križu, Jesus sam, naš Odrešnik!

Molim te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu!

Jezus, verujem v te.

Jezus, upam v te.

Jezus, ljubim te nad vse.

Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Prisrčno prosi Jezusa kake milosti.

Molim te, presveta Rešnja Kri Jezusova, zame prelita na križu!

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Očisti me, Gospod, s svojo krvjo, in usmili se vernih duš v vicah. Amen.

Po povzdigovanju.

Večni Oče, darujem ti predrago kri Jezusa Kristusa, v zadoščenje za svoje grehe in za potrebe svete Cerkve. Amen.

(100 dni odpustka vsakikrat. Pij VII. 22. sept. 1817.)

Spomin za mrtve. Spomni se tudi, Gospod, svojih služabnikov in služabnic I. in I., . . . ki so šli pred nami v večnost z znamenjem vere in počivajo v miru. Gospod, daj jim večni pokoj, in večna luč naj jim sveti. Amen.

Tudi nam grešnikom, ki zaupamo v tvoje obilno usmiljenje, daj milost, da se po smrti združimo

s tvojimi apostoli, mučenci in vsemi svetniki v nebesih, kjer te bomo vekomaj ljubili in hvalili. Amen.

Četrto del:

obhajilo.

Oče naš. — Kadar utegneš, moli Oče naš z razlago vred.

Po zveličavnih zapovedih opomnjeni in po božjem nauku poučeni si upamo reči:

Oče naš, kateri si v nebesih. Ustvaril si nas po svoji podobi, in pri svetem krstu si nas sprejel za svoje otroke. O da bi prišli k tebi v nebesa, kjer boš ti sam naše plačilo!

Posvečeno bodi tvoje ime. O da bi se tvoje ime nikdar ne sramotilo, temveč častilo in hvalilo. Vsi ljudje naj te poveljujejo s krščanskim življenjem!

Pridi k nam tvoje kraljestvo. Pridi v naša srca kraljestvo božjih čednosti: vere, upanja, lju-

bezni. Razširjaj na zemlji svoje kraljestvo, sveto katoliško Cerkev, in sprejmi nas po smrti k sebi v nebeško kraljestvo.

Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji. Želimo vselej izpolnjevati tvojo voljo, kakor jo izpolnjujejo angeli in svetniki v nebesih. Podpiraj nas, da se bomo v tvojo voljo radi vdali tudi v trpljenju in bridkostih.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh. Daj nam vsega, česar vsak dan potrebujemo za dušo in telo.

In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. Gospod, odpusti nam grehe, glej, tudi mi iz srca odpustimo tistim, ki so nas razžalili.

In ne vpelji nas v skušnjava. Obvaruj nas skušnjav, ali daj nam vsaj milost, da bi jih premagali.

Temveč reši nas hudega. Obvaruj nas greha in večnega pogubljenja. Varuj nas pa tudi časnih nesreč, če je to dobro za našo dušo. Amen. Tako bodi. Bog, usliši naše prošnje!

Jagnje božje.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj nam svoj mir.

Molitev pred obhajilom.

Gospod Jezus Kristus, ne glej na moje grehe, ampak na vero svoje svete Cerkve: daj ji sveti mir in utrdi jo v edinosti.

Reši me s svojim presvetim telesom in svojo presveto krvjo vseh mojih pregreh in vsega hudega.

Daj, da bom vedno zvesto izpolnjeval tvoje zapovedi, in ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe.

Sveto obhajilo.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa naj ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Mašnik prejme Jezusa v presvetem zakramentu; kadar ga ne moreš tudi ti, prejmi ga vsaj v duhu, to je s pobožnim hrepenenjem v duhovnem obhajilu.

Duhovno obhajilo.

Moj Jezus, živo verujem, da si v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa resnično pričujoč, in te ponižno molim.

Ljubim te nad vse in zato obžalujem vse svoje grehe. Rajši hočem vse pretrpeti, kakor tebe kdaj z grehom izgubiti. Moja duša hrepeni po tebi, moj Bog. Ker te pa zdaj v zakramentu ne morem prejeti, pridi v moje srce vsaj s svojo milostjo . . . Pridi, sprejemem te ka-

kor v resnici pričujočega in se popolnoma sklenem s teboj. Ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe. Amen.

Poobhajilna molitev. — Mašnik bere iz knjige, ki je zdaj spet na listni strani.

Gospod Jezus Kristus, ki nam daješ časno uživati presveto Rešnje Telo, daj nam, prosimo te ponižno, da bomo deležni večnega življenja v nebesih. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Blagoslov. — Ko mašnik reče: »Ite missa est«, poklekni; in ko blagoslovlja, se pokrižaj rekoč:

Blagoslovi nas vsemogočni Bog † Oče, in † Sin in Sveti † Duh. Amen.

Zahvala.

Nebeški Oče, sprejmi opravljeno sveto daritev in z njo tudi moje življenje k svoji časti. Zahvalim se ti iz srca za vse dobrote, ki sem jih prejel po milosti Jezusa, tvo-

jega Sina in mojega Odrešenika. Da se ti hvaležnega skažem, sprejemem radovoljno vse, kar mi bo treba trpeti za tvoje ime in svoje zveličanje. Rajši hočem izgubiti vse, kakor tebe in tvojo ljubezen.

IV. Tretja sv. maša

za razne potrebe — s kratko razlago.

Pomni!

Iz dvojnega namena je Gospod Jezus pri zadnji večerji upostavil daritve sv. maše: 1. da nam v vseh časih predočuje svojo krvavo daritev na križu; 2. da nam naklanja sadove te svoje krvave daritve. — Da bi bil ta dvojni Jezus namen tebi v tem večji prid, imaš tu 1. ob kratkem tako razloženo sveto mašo, da se ob enem spominjaš njegovega bridkega trpljenja, in 2. najdeš primerne molitve za vsakovrstne potrebe.

Prvi glavni del — Priprava na daritev.

Začetek. Mašnik pride k oltarju, začne ob vzhodu sv. mašo in moli priklonjen Očitno spoved. — Spomni se, kako gre Jezus od zadnje večerje na Oljisko goro, in vzame tri apostole s seboj v vrt Gezemani, ter trikrat moli in potí krvavi pot; — narédi »Dobri namen« in obudi prisrčen kes nad grehi.

Opomba. Če imaš kake posebne potrebe zase ali za druge, jih lahko tukaj imenuješ. Najprvo moli:

Začetno molitev, str. 100.

Kes. Da bom pa vreden biti pri tako sveti daritvi, obžalujem vpričo živega Boga iz dna duše vse svoje pregrehe, ki so umorile mojega Zveličarja. Nikdar nočem več grešiti! — O Marija in desni angel moj, pomagajta mi s spodobno pobožnostjo pri sveti maši biti.

Pri oltarju. Mašnik poljubi oltar, moli na listni strani Uvod sv. maše, potem na sredi oltarja Kyrie, navadno tudi Gloria in zopet na listni strani Molitve in Berilo; spomni se, kako Jezusa s poljubom izdanega zvežejo, ga tirajo pred Ana in Kajfa, ga po krivem tožijo in vržejo do jutra v ječo. — Zamisli se, duša, v vse to trpljenje in moli lepo te le molitve.

Uvod. Gospod Jezus Kristus se je ponižal in je bil pokoren do smrti, do smrti na križu; zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, katero je nad vsa imena. Fil. 2.

Kyrie eleison. Bog Oče, ki si nas vstvaril, usmili se nas! Bog Sin, ki si nas odrešil, usmili se nas! Bog Sveti Duh, ki si nas posvetil, usmili se nas:

Gloria. Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, kakor v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Zbirne molitve. Gospod, Jezus Kristus, ki si se iz naročja Očetovega iz nebes ponižal na zemljo in pretil svojo drago Kri v odpuščenje naših grehov: ponižno te prosimo, daj nam zaslišati sodnji dan ob tvoji desnici veseli glas: Pridite izvoljeni mojega Očeta. Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Vsemogočni večni Bog, naše zavetje in naša moč! Ne zapusti svojega ljudstva v velikih težavah, ampak usliši milostno naše prošnje zavoljo slave in časti svojega imena, in podeli nam po svoji neskončni

dobroti vse, kar nam je potrebno za časno srečo in večno zveličanje. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O p o m b a. Namestu teh dveh molitev prav lahko vzameš ob praznikih, pri črnih sv. mašah in drugih prilikah druge primerne kratke molitve iz Cerkvenega leta, ali za posebne potrebe.

Berilo. Ponižno te molim, Bog Sveti Duh, ki si govoril po prerokih in apostolih in še zdaj vedno govoriš po svoji sveti Cerkvi. S ponižnim srcem sprejemem vse nauke, katere mi daja sveta Cerkev po svojih duhovnikih. Daj mi le, o Bog, vero svetih očakov, gorečnost prerokov, ljubezen apostolov in zvestobo svetih devic, da mi bode tvoja beseda k zveličanju. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Evangelij. Mašnik moli sveti evangelij; — spomni se, s kako gorečnostjo Jezus tri leta oznanjuje božjo besedo in jo nazadnje spričuje pred krivičnimi sodniki Kajfom in Pilatom. Vstani in moli iz dna duše, rekoč:

V imenu † Očeta in † Sina in Svetega † Duha. Amen. Veselo vstanem k svetemu evangeliju in se ti tisočkrat zahvalim, moj božji Zveličar, za to nezasluženo ljubezen, da si ti sam prišel na zemljo in nas učil spoznati pravega Boga, spolnovati njegove zapovedi in najti pot v večno življenje. – Živo verujem vse resnice svete katoliške vere, ki si jih bil ti sam učil. Daj mi pomoč, da bom tudi v resnici tako živel, kakor me uči sveti evangelij. – Prosim te, usmili se tudi paganov, krivovercev, razkolnikov in trdovratnih grešnikov; in pošlji jim učениkov; razsvetli jim um, da te bodo spoznali in omehčaj jim srce, da bodo tebe, edino pravega Boga, hvalili in molili. Amen.

Z evangelijem je končan prv glavni del sv. maše. V prvih časih krščanstva je bila po evangeliju vsakikrat pridiga, kakor še tudi zdaj tu in tam. Po pridigi je verno ljudstvo molilo Credo – Verujem. Moli tudi ti apostolsko vero.

Drugi glavni del — Darovanje.

Darovanje. Mašnik odkrije kelih, daruje kruh in potem vino z betvico vode, blagoslovi te darove, opomni ljudstvo k molitvi (*O rate fratres*) in si umije roke. — Domisli se, kako Jezusa pripeljejo od Heroda k Pilatu, ga slečejo, bičajo in s trnjem kronajo; Pilat postavi Kristusa pred ljudstvo, si umije roke in obsodi Gospoda v smrt. — Vino in voda pomenjata božjo in človeško naravo Jezusovo in nas spominjata, da sta iz njegove srčne rane tekli kri in voda.

Neskončno sveti Oče, vsemo-
gočni Bog! Sicer ves nevreden,
pa vsaj skesan grešnik, čeprav si-
romak, pa vendar bogat po Jezusu
Kristusu, stopim pred tvoje božje
veličastvo. V ponižnosti ti darujem
z mašnikom iste neomadeževane
darove kruha in vina, kakor tvoj
Sin Jezus pri zadnji večerji. Na té
darove položim v duhu neskočno
zasluženje njegovega življenja, pre-
britkega trpljenja in grenke smrti;
vse zasluge njegove in naše pre-
ljube Matere Marije in vseh svet-
nikov; — pa tudi naše vzdihljaje,

vse potrebe svete katoliške Cerkve, vesoljnega človeškega rodu in vernih duš v vicah; krepko jih dvignem po mašnikovih rokah pred tvoj sveti obraz in se trdno zanesem, da boš uslišal moje prošnje.

Orate fratres. Sprejmi torej, ljubi Oče nebeški, to daritev iz mašnikovih rok v hvalo in čast svojega imena, tudi našo korist in v korist vse svoje svete Cerkve.

Sprejmi pa tudi v dar, o Gospod, vso mojo prostost. Sprejmi moj spomin, moj razum in vso mojo voljo. Vse karkoli imam ali premorem, si mi podaril ti; vse to ti vrnem in izročim, naj nad vsem popolnoma vlada tvoja volja. Daj mi le ljubezen do tebe in tvojo milost, in bogat bom zadosti in ne bom prosil nič drugega več. Amen.

(300 dni odpust. enkrat na dan. Leon XIII. 26. maja 1883.)

Predglasje. Mašnik moli glasno *Predglasje* in *Sanctus*. — Pomisli, s kako častjo so Judje sprejeli Jezusa na cvetno

nedeljo, — kako pa že na veliki petek upijejo: »križaj ga!«

Hvaležni te častimo vsemogočni večni Bog, ki si iz ljubezni do nas poslal svojega edinorojenega Sina na svet, da nas je rešil greha in nam zopet odprl vrata nebeška. Po njem, in združeni z vsemi angeli in svetniki, te hvalimo in govorimo z vso ponižnostjo:

Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana na višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana na višavah.

S Sanktusom je končan drugi glavni del svete maše.

Tretji glavni del — Povzdigovanje,
od sanktusa do očenasa.

Pred povzdigovanjem. Mašnik moli ves čas tiho; — Jezus sprejme tiho smrtno obsodbo, zadene križ na rame in ga nese na goro Kalvarijo. — Moli z mašnikom za vesoljno sv. Cerkev in za vse tiste, za katere si posebno dolžen moliti.

Ponižno te prosimo, milostljivi Oče nebeški, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem: posveti te prečiste darove in sprejmi jih za svojo sveto Cerkev, za svetega očeta papeža I., za našega škofa I., za našega cesarja I., za naše dušne pastirje in vso duhovsko in svetno gosposko. Spomni se tudi mojih starišev in sorodnikov, botrov in dobrotnikov, prijateljev in sovražnikov, vseh tu pričujočih in vseh vernih kristjanov.

Usliši prošnje svojih otrok po priprošnji in zasluženju blažene Device Marije in vseh tvojih apostolov in mučencev; daj nam v tvojem miru preživeti svoje dni, da se rešimo večnega pogubljenja in pridemo v družbo tvojih izvoljenih. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mašnik stegne roke nad daritev ter jo petkrat prekriža — Jezusa pribijajo na križ. Premišluj prav živo njegove nepopisljive muke, položi v duhu svoje dolgove na oltar in jih izroči nebeškemu Očetu.

Povzdigovanje. Jezus spremeni po mašnikovi besedi kruh v svoje presveto Rešnje Telo. Mašnik povzdigne presv. Rešnje Telo, — Jezusa povzdignejo na križu.

Molim te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu!

Jezus, verujem v te.

Jezus, upam v te.

Jezus, ljubim te nad vse.

Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Jezus spremeni po mašnikovi besedi vino v svojo presv. Rešnjo Kri. Mašnik povzdigne kelih, — Jezus preliva kri na križu.

Molim te, presveta Rešnja Kri Jezusova, zame prelita na križu!

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Očisti me, Gospod, s svojo krvjo in usmili se vernih duš v vicah. Amen.

Večni Oče, — darujem ti predrago kri Jezusa Kristusa — v zadoščenje za svoje grehe — in za potrebe svete katoliške Cerkve. Amen.

Po povzdigovanju. Mašnik moli tiho; — Jezus visi tri ure v neznanskih bolečinah na križu.

Ozri se zdaj duša moja, na sveti oltar! Tu imaš najdražji dar, ceno svojega odrešenja. Da, res! Zdaj prav ti darujem, o Bog, nebeški Oče, ta presveti dar, v hvaležen spomin vseh skrivnosti, posebno pa trpljenja in smrti, vstajenja in vnebohoda tvojega Sina Jezusa Kristusa. Poglej, ljubi Oče, na svojega Sina, ki se daruje na oltarju za nas. Naj ti bo prijetna ta daritev kakor ti je bila dopadljiva daritev pravičnega Abela, Abrahama in Melkizedeka. Naj jo ponesejo sveti angeli na svojih rokah pred sedež tvojega veličastva, na tvoj nebeški oltar, da se bode od tamkaj razlila na vse, ki se vdeležujemo te presvete daritve, obilnost milosti in nebeškega blagoslova.

Usmili se, o Gospod, tudi ubogih duš v vicah, posebno teh: . . . Zavaljo Rešnje Krvi Jezusove jim

odpri vrata njih temne ječe. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti! Naj počivajo v miru! Amen.

Tretji del svete maše konča mašnik glasno, rekoč: »Per omnia saecula saeculorum« ter se začne z Gospodovo molitvijo pripravljati na

Četrty glavni del – Sveto obhajilo.

Oče naš. Ko moli mašnik *Pater noster*, moli pobožno ž njim: »Oče naš.«

Mašnik prelomi sveto hostijo in spusti mal košček v kelih; — Jezusova duša se loči iz telesa in gre v predpekel. — Trkaj se na prsi, rekoč:

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas! (Trikrat.)

Obhajilo. Mašnik trka na prsi in zavžije presv. Rešnje Telo; — Jezusa polagajo v grob. — Ako ne moreš v resnici k svetemu obhajilu, pa nikar ne zamudi prejeti Jezusa vsaj po duhovno. Moli torej:

Duhovno obhajilo. Gospod nisem vreden da greš pod mojo streho, pa reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

O moj Jezus! Trdno verujem, da si tukaj v podobi belega bruha živ pričujoč, kot Bog in človek in kralj nebes in zemlje; pripravljen si v moje srce priti, da bi me potrdil v dobrem in obogatil s svojimi milostmi.

Nad vse te ljubim, in iz čiste ljubezni do tebe prisrčno obžalujem svoje grehe. Ti ljubeznivi Zveličar, ki v srce gledaš, tudi veš, da s tvojo milostjo nočem grešiti nikdar več.

Na vso moč te želim v svoji duši pričujočega imeti. Ker mi pa zdaj nevrednemu siromaku to ni mogoče, pa pridi vsaj po duhovno z vsemi svojimi milostmi v moje srce. Objamem te, o moj Jezus, kakor da si vže v resnici v meni, in se popolnoma sklenem s teboj. Oh, ne dopusti, da bi se kdaj več ločil od tebe! Amen.

Po svetem obhajilu. Mašnik moli zadnje molitve; — domišli se, kako Jezus vstane od mrtvih in se prikazuje učencem.

Vsemogočni večni Bog! Iz dna svojega srca se ti zahvalim za vse mi skazane milosti in dobrote; posebno še za to, ker si nam dal svojega lastnega Sina v spravi dar in njegovo telo in kri v hrano našim dušam.

Pomagaj nam, da bomo odslej živeli na tem svetu tako, da ne bomo pozabili nebes, in da bomo časne dobrote tako zavživali, da večnih ne izgubimo; daj, da se bodo med vsemi spremembami minljivega življenja naša srca vedno tja obračala, kjer je večno veselje. Za vse to te prosimo po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zadnji blagoslov. Mašnik še blagoslovi ljudstvo in moli zadnji evangelij; — Jezus blagoslovi na Oljiski gori apostole in gre v nebesa. Ko mašnik naredi križ, reci:

Blagoslovi nas vsemogočni Bog: O † če, S † in in sveti † Duh! Tvoj blagoslov pridi in ostani pri nas ter nas spremljaj pri vseh naših

delih, da jih bomo opravljali tebi v čast in hvalo in sebi v zveličanje. Amen.

Molitev po sveti maši. Sprejmi, presveta Trojica ta dar presvete maše tako dopadljivo, kakor si sprejela krvavo daritev Jezusa Kristusa na Kalvariji.

Ponižno te prosim, odpusti mi vse slabosti in pregreške, katere sem storil pri tem svetem opravilu in ohrani v meni vse milosti, katere sem prejel. Da ti nadomestim svojo mlačnost, ti darujem preljubeznivo srce Jezusa, mojega Zveličarja, zasluženje blažene Device Marije in vseh svetnikov. Po tej sveti maši naj bo češčen trojedini Bog, Oče, Sin in Sveti Duh. Amen.

V. Obredna sveta maša.

i. Kropljenje

z blagoslovljeno vodo.

A. Med letom.

Pred sveto mašo za župljanje zapoje mašnik ob nedeljah pred oltarjem antifono »Aspérges me«, t. j. »Pokropi me«, in pokropi oltar in sebe; medtem ko pevci nadaljujejo, moli mašnik potihem spokorni 50. psalm in kropi vernike po cerkvi. — Kropljenje z blagoslovljeno vodo pomeni, da moramo srce očistiti pred sveto daritvijo, besede psalma pa obujajo v srcu spokornega duha. Verniki naj ta blagoslov klečé prejmejo. Te molitve je dobro tudi drugikrat pred sveto mašo moliti.

Antifona.

Pokropi me, Gospod, s hisopom, in očiščen bom; umij me, in bolj bom bel kakor sneg.

Psalm 50.

Usmili se me, o Bog, po svojem velikem usmiljenju; in po obilih dokazih svoje usmiljenosti izbriši mojo pregreho.

Operi me čim dalje bolj moje pregrehe, in hudobije moje me očisti.

Ker spoznam svojo krivico, in moj greh je vedno pred menoj.

Tebi samemu sem grešil in hudo sem storil pred teboj; da se izkažeš pravičnega v svojih besedah, in zmagáš, kadar te sodijo.

Zakaj glej, v hudobiji sem spočet. in v grehih me je spočela mati moja.

Glej, saj resnico ljubiš; kar je neznano in skrivno v tvoji modrosti, si mi razodel.

Pokropi me s hisopom, in očiščen bom; umij me, in bolj bom bel kakor sneg.

Daj mi slišati veselje in radost, in potrte kosti bodo od veselja poskakovale.

Obrni svoj obraz proč od mojih grehov, in izbriši vse moje hudobije.

Čisto srce vstvari v meni, o Bog; in pravega duha ponovi v mojem osrčju.

Ne zavrzi me izpred svojega obličja; in svojega svetega duha ne vzemi od mene.

Povrni mi veselje svojega zveličanja; in z močnim duhom me potrdi.

Hudobneže bom učil tvoja pota; in brezbožniki s k tebi povrnejo.

Reši me dolgov krvi, o Bog, Bog mojega zveličanja, n moj jezik bo z veseljem hvalil tvojo pravičnost.

Gospod, odpri moje ustnice; in moja usta bodo oznanjala tvojo hvalo.

Zakaj ako bi bil hotel daritev, bi ti jo bil pač opravil; (toda) nad žgavnimi darovi nimaš veselja.

Daritev Bogu je potr t duh; ske-
sanega in ponižnega srca, o Bog, ne
zavržeš.

Stori milost, o Gospod, Sionu v
svoji dobri volji; da se sezidajo jeru-
zalemski zidovi.

Tedaj boš sprejemal daritev pra-
vičnosti, darila in žgavne darove;
tedaj bodo na tvoj oltar pokladali
teleta.

Slava Očetu in Sinu in Svetemu
Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj
in vselej in vekomaj. Amen.

Poje se:

Aspérges me,
Domine, hyssópo
et mundábor;* la-
vabis me, et super
nivem dealbábor.

Miserére mei,
Deus,* secúndum
magnam miseri-
córdiam tuam.

Pokropi me,
Gospod, s hisó-
pom, in očiščen
bom; * umij me,
in bolj bom bel
kakor sneg.

Usmili se me, o
Bog, * po svojem
velikem usmilje-
nju.

Gloria Patri et Filio * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper* et in saecula saeculorum. Amen.

Aspérge me, etc.
V. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

R. Et salutáre tuum da nobis.

V. Dómine, exáudi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Slava Očetu in Sinu * in Svetemu Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej * in vekomaj. Amen.

Pokropi me, itd.
Pokaži nam, Gospod, svoje usmiljenje.

In svoje zveličanje nam podeli.

Gospod, usliši moje molitev.

In moje klicanje naj pride k tebi.

Gospod z vami.

In s tvojim duhom.

O r e m u s.

Exaudi nos, Dómine sancte, Pater omnípotens, aetérne Deus, et mittere dignéris sanctum ángelum tuum de coelis, qui custódiat, fóveat, prótegat, vísitet atque deféndat omnes habitantes in hoc habitáculo. Per Christum, Dóminum nostrum. Amen.

M o l i m o.

Usliši nas, sveti Gospod, vsemo-gočni Oče, večni Bog, in pošlji nam dobrotljivo iz nebes svojega svetega angela, ki naj čuva, podpira, varuje, obiskuje in brani vse, ki bivajo v tem hramu. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

B. O velikonočnem času.

Mašnik prične peti »Vidi aquam«; namesto spokornega psalma moli zahvalo za rešenje, ki jo izraža psalm 117.

A n t i f o n a.

Videl sem vodo tekočo od templja, od desne strani, aleluja: in vsi, h katerim je dospela ta voda, so se zveličali, in bodo govorili aleluja, aleluja.

Iz psalma 117.

Slavite Gospoda, ker je dober,
ker vekomaj traja njegovo usmiljenje.

Reci zdaj Izrael: On je dober,
ker vekomaj traja njegovo usmiljenje.

Reci zdaj hiša Aronova:
ker vekomaj traja njegovo usmiljenje.

Naj rekó zdaj vsi, kateri se bojé
Gospoda:
ker vekomaj traja njegovo usmiljenje.

Kamen, ki so ga zavrgli zidavci,
ta je postal vogelni kamen.

Po Gospodu se je to zgodilo,
in čudovito je v naših očeh.

To je dan, ki ga je naredil Go-
spod,
radujmo in veselimo so v njem.

Slavite Gospoda, ker je dober,
ker vekomaj traja njegovo usmiljenje.

Slava Očetu in Sinu
in Svetemu Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj
in vselej
in vekomaj. Amen.

Poje se:

Vidi aquam egrediéntem de templo, a látere dextro, alleluja: et omnes, ad quos pervénit aqua ista, salvi facti sunt, et dicent, alleluja, alleluja.

Confitemini Domino, quoniam bonus, * quoniam in saéculum misericórdia eius.

Gloria Patri etc.

Vidi aquam etc.

V. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam. Alleluja.

R. Et salutáre tuum da nobis. Alleluja.

Druge vrste z odgovori in molitvijo so kakor med letom.

Videl sem vodo, tekočo od templja, od desne strani, aleluja:

in vsi, h katerim je dospela ta voda, so se zveličali, in bodo govorili aleluja, aleluja.

Slavite Gospoda, ker je dober, * ker vekomaj traja njegovo usmiljenje.

Slava Očetu itd.

Videl sem itd.

Pokaži nam, Gospod, svoje usmiljenje. Aleluja.

In svoje zveličanje nam podeli.

Aleluja.

2. Četrta sveta maša

v čast presvetemu Rešnjemu Telesu.

O p a z k a. Najlepše mašne molitve so tiste, ki jih opravlja mašnik pri sveti daritvi. Nekatero izmed njih so vsak dan enake, druge se pa spreminjajo časom in godovom primerno. V tej knjižici je sveta maša za praznik presv. Rešnjega Telesa. Molitve, ki so z zvezdico* zaznamovane, so druge dni drugačne, a ti lahko vselej te moliš. Povzete so iz sinodalne knjige.

Latinske molitvice z vsposednim prevodom so privzete pred vsem zato, da bi verniki razumeli in pobožno v duhu spremljali vzvišeno zborna (koralna) petje, koder je že vpeljano. Mladeničem, ki se učé latinščine, bodo tudi uvodne molitve dobro došle.

Nikakor naj te ne moti, če ne moreš zmoliti vseh molitev. Moli rajši bolj počasi tiste molitve (odstavke), pri katerih najdeš prve besede razprto tiskane.

Prvi del:

pripravljanje in evangelij.

Pristopne molitve: Pred stopnjicami.

† In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

† V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

M. Introibo ad altare Dei.

Str. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

M. Ps. 42. Iúdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta; ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Str. Quia tu es Deus, fortitúdo mea; quare me repulisti et quare tristis incédo, dum affligit me inimicus?

M. Emíttelucem tuam et veritátem tuam: ipsa me deduxérunt et adduxérunt in montem sanctum tu-

Stopil bomk oltarju božjemu.

K Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

Ps. 42. Sodi me, Bog, in rabsodi mojo pravdo zoper nesveto ljudstvo; krivičnega in zvijačnega človeka me reši.

Ker si ti moja moč, o Bog, zakaj si me zavrgel? In zakaj hodim žalosten, ko me stiska sovražnik?

Pošlji svojo luč in svojo resnico: da me popeljeta in pripeljeta na tvojo sveto goro in v tvoje šotore.

um et in tabernacula tua.

Str. Et introibo ad altáre Dei: ad Deum, qui laetificat juventútem meam.

M. Confitébor tibi incíthara, Deus, Deus meus: quare tristis es, ánima mea, et quare contúrbas me?

Str. Spera in Deo, quoniam adhuc confitébor illi, salutáre vultus mei et Deus meus.

M. Gloria Patri et Filio et Spirítui Sancto.

Str. Sicut erat in príncípio, et

In stopil bom k oltarju božjemu; k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

Hvalil te bom s citrami, Bog, moj Bog! Zakaj si žalostna, moja duša, in zakaj me vznemirjaš?

Upaj v Boga, zakaj še ga bom hvalil; on je pomoč mojega obličja in moj Bog.

Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj

nunc et semper et
in saecula saeculo-
rum. Amen.

M. Introibo ad
altare Dei.

Str. Ad Deum,
qui laetificat ju-
ventutem meam.

M. Adjutorium
nostrum in nomi-
ne † Domini.

Str. Qui fecit
coelum et terram.

in vselej in veko-
maj. Amen.

Stopil bom k
oltarju božjemu.

K Bogu, ki
razveseljuje mojo
mladost.

Naša pomoč je
v imenu † Gospo-
dovem.

Ki je ustvaril
nebo in zemljo.

Mašnik globoko pripognjen moli najprvo
sam » *C o n f i t e o r* « :

Str. Misereatur
tui omnipotens
Deus, et dimissis
peccatis tuis per-
ducatur te in vitam
aeternam.

M. Amen.

Str. Confiteor
Deo omnipotenti,
beatae Mariae

Usmili se tevse-
mogočni Bog, od-
pusti ti grehe in te
privedi v večno
življenje.

Amen.

Spovem se Bo-
gu vsemogočne-
mu, blaženi Mariji

semper Virgini,
 beato Michaeli Ar-
 chángelo, beato
 Joánni Baptístae,
 sanctis apostólis
 Petro et Paulo,
 ómnibus sanctis,
 et tibi Pater, quia
 peccávi nimis co-
 gitatióne, verbo et
 ópere: mea culpa,
 mea culpa, mea
 máxima culpa.
 Ideo precor bea-
 tam Mariám sem-
 per Virginem, be-
 atum Michaélem
 Archángelum, be-
 atum Joánnem Ba-
 ptístam, sanctos
 apostólos Petrum
 et Paulum, omnes
 sanctos et te Pa-
 ter, oráre pro me
 ad Dóminum De-
 um nostrum.

vedno devici, bla-
 ženemu Mihaelu
 nadangelu, blaže-
 nemu Janezu Krst-
 niku, svetima apo-
 stoloma Petru in
 Pavlu, vsem svet-
 nikom, in tebi,
 oče, da sem grešil
 veliko v misli, vbe-
 sedi in v dejanju:
 moj greh, moj
 greh, moj preve-
 liki greh! - Zato
 prosim blaženo
 Marijo vedno de-
 vico, blaženega
 Mihaela nadange-
 la, blaženega Ja-
 neza Krstnika,
 sveta apostola Pe-
 tra in Pavla, vse
 svetnike in tebe,
 oče, molite zame
 pri Gospodu, na-
 šem Bogu.

M. Misereátur
vestri omnipotens
Deus, et dimíssis
peccátis vestris,
perdúcat vos ad
vitam aetérnam.

Str. Amen.

M. Indulgén-
tiam, † absoluti-
ónem et remissi-
ónem peccatórum
nostrórum tríbuat
nobis omnipotens
et miséricors Dó-
minus.

Str. Amen.

M. Deus, tu con-
vérsus vivificábis
nos.

Str. Et plebs
tua laetábitur in
te.

M. Osténde no-
bis, Dómine, mise-
ricórdiam tuam.

Usmili se vas
vsemogočni Bog,
odpusti vam vaše
grehe in vas pri-
vedi v večno živ-
ljenje.

Amen.

Oproščenje,
† odvezo in odpu-
ščenje naših gre-
hov nam daj vse-
mogočni in usmi-
ljeni Bog.

Amen.

O Bog, obrni
se k nam in po-
živil nas boš.

In tvoje ljud-
stvo se bo rado-
valo v tebi.

Pokaži nam,
Gospod, svoje
usmiljenje.

Str. Et salutáre
tuum da nobis.

M. Dómine,
exáudi oratiónem
meam.

Str. Et clamor
meus ad te véniat.

M. Dóminus vo-
biscum.

Str. Et cum
spíritu tuo.

In podeli nam
svoje zveličanje.

Gospod, usliši
mojo molitev.

In moje klican-
je naj pride k
tebi.

Gospod z vami.

In s tvojim du-
hom.

K oltarju gredé moli:

Molimo. Odvzemi od nas, pro-
simo, Gospod, naše grehe, da bomo
vredni, s čistimi srci stopiti k pre-
svetemu mestu. Po Kristusu, Gospodu
našem. Amen.

Poljubi oltar in moli:

Prosimote, Gospod, po zasluže-
nju tvojih svetnikov, katerih svetinje so
tukaj, in vseh svetnikov, odpusti mi-
lostno vse moje grehe. Amen.

Introitus - Vstop.

Na listni strani.

Ps. 80. † Z najboljšo pšenico jih je nahranil, aleluja; in z medom iz skale tekočim jih je napasel, aleluja, aleluja.

Veselite se pred Bogom, našim pomočnikom, in hvalite Boga Jakobovega. Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

V sredi oltarja.

Kyrie, elei- son.	Gospod, usmili se.
<i>M.</i> Kyrie, eleison.	Gospod, usmili se.
<i>Str.</i> Kyrie, eleison.	Gospod, usmili se.
<i>M.</i> Kyrie, eleison.	Gospod, usmili se.
<i>Str.</i> Christe, elei- son.	Kristus, usmili se.
<i>M.</i> Christe, elei- son.	Kristus, usmili se.
<i>Str.</i> Christe, elei- son.	Kristus, usmili se.

<i>M.</i> Kyrie, eleison.	Gospod, usmilise.
<i>Str.</i> Kyrie, eleison,	Gospod, usmilise.
<i>M.</i> Kyrie, eleison.	Gospod, usmilise.

G l o r i a.

S l a v a.

<i>M.</i> Glória in excélsis Deo. Et in terra pax homini- bus bonae volun- tátis. Laudámus te. Benedícimus te. Adorámus te. Glorificámus te. Grátias ágibus ti- bi propter mag- nam glóriam tu- am. Domine Deus, Rex coeléstis, De- us Pater omnípo- tens. Domine Fili unigénite, Jesu Christe. Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccáta mundi, miserére	Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje. Hvalimo te, sla- vimo te, molimo te, poveličujemo te, hvalo ti da- jemo zavoľjo tvoje velike slave. Go- spod Bog, kralj nebeški, Bog Oče vsemogočni. Go- spod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus. Gospod Bog, Ja- gnje božje, Sin Očetov. Ki odjem- lješ grehe sveta, usmili se nas. Ki odjemlješ grehe
---	---

nobis. Qui tollis peccáta mundi, súscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quóniam tu solus sanctus. Tu solus Dóminus. Tu solus Altíssimus, Jesu Christe. Cum Sancto † Spíritu in glória Dei Patris. Amen.

sveta, sprejmi našo prošnjo. Ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas. Zakaj ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najvišji, Jezus Kristus s Svetim † Duhom v časti Boga Očeta. Amen.

Poljubi oltar in se obrne k ljudstvu:

M. Dóminus vobiscum.

Gospod z vami.

Str. Et cum spírítu túo.

In s tvojim duhom.

Na listni strani:

Collécta.

Zbirna molitev.

M. Orémus.

te v.

Deus, qui nobis sub Sacraménto

Molimo. O Bog, ki si nam v

mirábili passiónis
 tuae memóriam
 reliquisti; tribue,
 quaesumus, o ita
 nos Córporis et
 Sánguinis tui sa-
 cra mystéria ve-
 nerári, ut redemp-
 tiónis tuae fruc-
 tum in nobis iúgi-
 ter sentiámus. Qui
 vivis et regnas
 cum Deo Patre in
 unitáte Spíritus
 Sancti, Deus per
 ómnia saécula
 saeculórum.

Str. Amen.

čudežnem zakra-
 mentu spomin
 svojega trpljenja
 zapustil, daj nam,
 te prosimo, svete
 skrivnosti tvojega
 telesa in tvoje krvi
 tako častiti, da bo-
 mo sad tvojega
 odrešenja vedno v
 sebi č tili. Ki ži-
 viš in kraljuješ z
 Bogom Očetom v
 edinosti Svetega
 Duha, Bog od ve-
 komaj do veko-
 maj.

Amen.

* L é c t i o - B e r i l o .

M. Berilo lista blaženega apostola
 Pavla do Korinčanov. (I. Kor. 11,
 24—29.)

Bratje, jaz sem préjel od Gospoda,
 kar sem izročil tudi vam, da je Go-
 spod Jezus tisto noč, v kateri je

bil izdan, vzel kruh in se zahvalil, ga razlomil in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo, katero bo za vas dano; to delajte v moj spomin! Ravno tako (je vzel) tudi kelih po večerji, rekoč: Ta kelih je nova zaveza v moji krvi; to delajte, kolikorkrat boste pili, v moj spomin! Zakaj, kolikorkrat boste jedli ta kruh in pili ta kelih, boste smrt Gospodovo oznanjevali, dokler ne pride. Kdor koli bo torej nevredno jedel ta kruh, ali pil kelih Gospodov, bo kriv telesa in krvi Gospodove. Naj pa presodi človek samega sebe, in tako naj je od tega kruha, in pije od tega keliha. Zakaj, kdor je in pije nevredno, si sodbo je in pije, ker ne razloči telesa Gospodovega.

Str. Deo gratias. Bogu hvala.

* Graduále - Stopinjska
molitev.

M. Ps. 144. Vseh oči se ozirajo na tebe, Gospod, in ti jim daješ hrano o pravem času; odpiraš svo-

Božjih je sinov kruh pravi,
Le otrokom razodet.

Predpodboda mu je bila
Izaka daritev mila,
Čisto jagnjiče v puščavi
In nebeške mane jed.

Dobri naš pastir, kruh pravi,
Jezus, reši nas v težavi!

Ti nas pasi, v raj nas pelji,
Gledati nam daj v veselji
Tvoje slave srečni kraj!

Ti, ki vse ti je mogoče,
Paseš tu nas umrjoče,
Tam nas k svoji mizi vzemi,
Združi nas s svetniki vsemi,
V svojo slavo vekomaj. Amen.

E v a n g é l i u m - E v a n g e l i j.

Na evangelijski strani.

M. Dóminus vo- Gospod z vami.
biscum.

Str. Et cum spi- In s tvojim du-
ritu tuo. hom.

M. † * Sequéntia † Nadaljevanje
sancti Evangé- svetega evan-

trem omnipotén-
tem, factórem coe-
li et terrae, visi-
bílíum ómnium et
invisibílíum.

Et in unum
Dóminum Jesum
Christum, Filium
Dei unigénitum.
Et ex Patre natum
ante ómnia saé-
cula. Deum de
Deo, lumen de
lúmine, Deum ve-
rum de Deo vero.
Génitum, non fac-
tum, consubstan-
tiálem Patri: per
quem omnia facta
sunt. Qui propter
nos hómínes et
propter nostram
salútem descéndit
de coelis. (Hic ge-
nuflectitur.) Et in-
carnátus est de

četa vsemogočne-
ga, stvarnika ne-
bes in zemlje, vseh
vidnih in nevidnih
stvari.

In v enega Go-
spoda Jezusa Kri-
stusa, edinoroje-
nega Sinú bož-
jega. Ki je rojen
iz Očeta od ve-
komaj in je Bog
od Boga, luč od
luči, pravi Bog od
pravega Boga. Ki
je rojen in ne u-
stvarjen, ter je z
Očetom enega bi-
stva: po katerem
je vse ustvarjeno.
Ki je zavljo nas
ljudi in zavljo
našega zveličanja
prišel iz nebes.
(Tu se poklekne.) In
se je učlovečil po

Spíritu Sancto ex Maria Virgine: et homo factus est. Crucifixus étiam pro nobis: sub Póntio Piláto passus et sepúltus est. Et resurréxit tértia die, secúndum Scriptúras. Et ascéndit in coelum: sedet ad dexteram Patris. Et íterum ventúrus est cum glória, iudicáre vivos et mórtuos: cuius regni non erit finis.

Et in Spíritum Sanctum, Dóminum, et vivificántem: qui ex Patre Filióque procedit. Qui cum Patre et Filio simul ado-

Svetem Duhu iz Marije Device: in postal človek. Bil je tudi križan za nas, pod Poncijem Pilatom je trpel in bil v grob položen. In tretji dan je vstal od mrtvih, po pričevanju Pisma. In je šel v nebesa: sedi na desnici Očetovi. In bo zopet prišel v veličastvu, sodit žive in mrtve: in njegovega kraljestva ne bo konca.

In v Svetega Duha, Gospoda in oživljavca, ki izhaja iz Očeta in Sina. Ki ga z Očetom in Sinom vred molimo in

rátur, et conglo-
rificátur: qui lo-
cútus est per pro-
phétas. Et unam,
sanctam, cathóli-
cam et apostóli-
cam Ecclésiam.
Confíteor unum
baptísma in remis-
sionem peccató-
rum. Et exspécto
resurrectionem
mortuórum. Et vi-
tam ventúri saé-
culi. Amen.

slavimo: ki je go-
voril po prero-
kih.

In v eno, sve-
to, katoliško in a-
postolsko Cerkev.
Priznavam en krst
v odpuščenje gre-
hov.

In pričakujem
vstajenja mrtvih
in življenja v pri-
hodnjem veku. A-
men.

Drugi del:

darovanje.

Offertórium - Darovanje.

M. Dominus vo-
biscum.

Str. Et cum spí-
ritu tuo.

M. Oremus.

Gospod z vami.

In s tvojim du-
hom.

Molimo.

* Levit. 21. - Mašniki Gospodovi bodo darovali Bogu kadilo in kruh; in zato bodo sveti svojemu Bogu in ne bodo omadeževali njegovega imena, aleluja.

Pri darovanju kruha:

Sprejmi, sveti Oče, vsemogočni večni Bog, ta neomadežani dar, ki ga jaz, tvoj nevredni služabnik, darujem tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, za svoje brezštevilne grehe, žalitve in zamude, in za vse pričujoče, tudi za vse verne kristjane, žive in mrtve, da bo meni in njim koristil v zveličanje in večno življenje. Amen.

Pri vlivanju vode v vino:

O Bog, ki si dostojanstvo človeškega bitja čudovito ustvaril † in še čudoviteje prenovil, daj nam po skrivnosti te vode in tega vina, da bomo deležni božje narave Njega, ki se je ponižal in udeležil naše človeške narave, Jezus Kristus, tvoj Sin, naš Gospod, ki s teboj živi

in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pri darovanju keliha z vinom:

Darujemo ti, Gospod, kelih zveličanja in prosimo tvojo usmiljenost, naj se vzdigne v prijetni vonjavi pred tvoje božje veličastvo v naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

Nizko priklonjen moli:

V duhu ponižnosti in sportnim srcem stojimo pred teboj, Gospod; naj se opravi naša daritev danes pred tvojimi očmi tako, da ti bo prijetna, Gospod Bog.

Oči in roke povzdigne.

Pridi, Posvečevavec, vsemogočni večni Bog, in † blagoslovi to daritev, pripravljeno tvojemu svetemu imenu!

Pri umivanju rok (Lavabo, Psalm 25.)

Omil bom med nedolžnimi svoje roke, in stal bom pred tvojim oltarjem, Gospod.

Da bom šlišal glas tvoje hvale
in oznanjal vsa tvoja čuda.

Gospod, ljubim lepoto tvoje hiše
in kraj, kjer prebiva tvoje veli-
častvo.

Ne pogúbi, o Bog, s hudobneži
moje duše, in s krvoželjnimi ljudmi
mojega življenja.

V njih rokah je krivica, njih des-
nica pa je napolnjena z darili.

Jaz pa hodim v svoji nedolžnosti,
reši me in usmili se me.

Moja noga stoji na pravi poti;
v zborih te bom hvalil, Gospod.

Slava Očetu in Sinu in Svetemu
Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj
in vselej in vekomaj. Amen.

V sredi oltarja:

Sprejmi, sveta Trojica, to da-
ritev, ki ti jo darujemo v spomin
trpljenja, vstajenja in vnebohoda
Jezusa Kristusa, Gospoda našega,
in v čast blažene Marije vedno de-
vice, svetega Janeza Krstnika, sve-

tih apostolov Petra in Pavla in teh, (katerih svetinje so na oltarju), in vseh svetnikov. Naj bo njim v čast, nam pa v zveličanje, in naj prosijo za nas v nebesih oni, katerih spomin obhajamo na zemlji. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O rate, fratres. - Molite,
bratje.

M. O rate, fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

Molite, bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna pri Bogu, vsemogočnem Očetu.

Str. Suscípíat Dóminus sacrificium de mánibus tuis ad laudem et gloriam nóminis sui, ad utilitátem quoque nostram,

Naj sprejme Gospod daritev iz tvojih rok v hvalo in čast svojega imena, tudi v našo korist in v korist vse svoje

totiúsque Ecclé- svete Cerkve.
siae suae sanctae.

M. Amen. Amen.

* *Secréta.* - *Tiha molitev.*

V sredi oltarja z razprostrtimi rokami:

Prosimo, Gospod, podeli milostno svoji Cerkvi darove edinosti in miru, ki jih darovane reči skrivnostno pomenijo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog.

Praefatio. *Predglasje.*

M. Per omnia Od vekomaj do
saécula sae- vekomaj.
culórum.

Str. Amen. Amen.

M. Dóminus vo- Gospod z vami.
biscum.

Str. Et cum spí- In s tvojim du-
ritu tuo. hom.

M. Súrsum cor- Kvišku srca!
da!

Str. Habémus ad Imamo jih pri Go-
Dóminum. spodu.

M. Grátias agá-
mus Dómino
Deo nostro.

Str. Dignum et
iustum est.

M. Vere dig-
num et iustum est,
aequum et salu-
táre, nos tibi sem-
per, et ubique grá-
tias ágere: Dó-
mine sancte, Pa-
ter omnípotens,
aetérne Deus.

* Quia per in-
carnáti Verbi my-
stérium, nova
mentis nostrae ó-
culis lux tuae cla-
ritátis infúlsit; ut
dum visibíliter
Deum cognósci-
mus, per hunc in-
invisibílium amó-
rem rapiámur. Et
ideo cum Angelis

Zahvalimo se Go-
spodu, našemu
Bogu.

Spodobno in pra-
vično je.

Res je spodob-
no in pravično,
primerno in zve-
ličavno, da se ti
zahvaljujemo ved-
no in povsod: sveti
Gospod, vsemo-
gočni Oče, večni
Bog.

* Zakaj po
skrivnosti učlo-
večene Besede je
nova luč zasvetila
očem naše duše,
da se povzdiguje-
mo doljubezni ne-
vidnih stvari med-
tem, ko Boga na
vidni način spo-
znavamo. Zatorej
prepevamo z an-

et Archángelis,
cum Thronis et
Dominatió nibus
cumque omni mi-
lítia coeléstis e-
xércitus hymnum
gló riae tuae cá ni-
mus, sine fine di-
céntes:

Sanctus, San-
ctus, Sanctus
Dóminus Deus Sá-
baoth. Pleni sunt
coeli et terra gló-
ria tua. Hosánna
in excélsis. Bene-
dictus, qui venit
in nómine Dómi-
ni. Hosánna in
excélsis!

geli in nadangeli,
s prestoli in go-
spostvi in z vso
množiconebeških
čet tvojemu veli-
častvu slavospev,
rekoč:

Svet, svet,
svet si ti, o Go-
spod, Bog vojnih
čet. Polna so ne-
besa in zemlja
tvoje slave. Ho-
sana na višavah.
Blagoslovljen, ki
pride v imenu Go-
spodovem. Hosa-
na na višavah!

Tretji del:

povzdigovanje.

Tiha maša. (Kánon.)

Pred izpreminjevanjem.

Tebe torej, premilostljivi Oče,

po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem, ponižno molimo in prosimo, sprejmi in posveti te † darove, ta † darila, te † svete in prečiste žrtve, ki ti jih darujemo pred vsem za tvojo sveto katoliško Cerkev: kateri daj mir, jo ohrani, zedini in vladaj po vsem svetu; prosimo tudi za tvojega služabnika, našega papeža I., našega škofa I. in za našega cesarja I., in za vse pravoverne kristjane in spoznavce katoliške ter apostolske vere.

Molitev za žive. (Memento.)

S p o m n i s e, Gospod, svojih služabnikov in služabnic I. in I. in vseh pričujočih, katerih vero poznaš in veš za njih pobožnost, za katere ti darujemo, ali kateri ti darujejo to hvalno daritev zase in za vse svoje, za odrešenje svojih duš, za upanje zveličanja in svojega zdravja, in svoje prošnje pošiljajo tebi večnemu, živemu in pravemu Bogu —

Združeni v občestvo obhajamo spomin zlasti častitljive vedno device Marije, Matere Boga in našega Gospoda Jezusa Kristusa, pa tudi tvojih svetih apostolov in mučencev: Petra in Pavla, Andreja, Jakoba, Janeza, Tomaža, Filipa, Jerneja, Mateja, Simona in Tadeja, Lina, Kleta, Klementa, Ksista, Kornelija, Ciprijana, Lavrencija, Križogona, Janeza in Pavla, Kozma in Damijana in vseh tvojih svetnikov; po njih zasluženju in prošnjah daj, da bomo v vsem utrjeni s pomočjo tvojega varstva. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mašnik drži nad darovi roke razprostrate ter govori:

Prosimo torej, Gospod, sprejmi potolažen to daritev svojih služabnikov in vse svoje družine; daj nam v tvojem miru preživeti dni našega življenja, reši nas večnega pogubljenja in prištej nas v vrsto svojih izvoljenih. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Stori, o Bog, da bo ta daritev v vsem † blagoslovljena, † sprejeta, † potrjena, dostojna in prijetna, da se izpremeni v † telo in † kri tvojega preljubljenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Izpreminjevanje in povzdigovanje.¹

Izpreminjevanje je delo Jezusove vse-mogočnosti: mašnik izgovori presvete besede v imenu Jezusovem, in kruh se izpremeni v Jezusovo telo in vino v Jezusovo kri. Ko mašnik poklekne, da počasti Boga na oltarju pričujočega, moli tudi ti v globoki ponižnosti:

K presvetemu Rešnjemu Telesu:

Molim te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu.

Jezus, vérujem v te.

Jezus, upam v te.

Jezus, ljubim te nad vse.

Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

¹ Najsvetejših besed ljudstvo ne more izgovarjati, zato so tukaj drugačne molitve, kakor jih ima obredna maša.

K presveti Rešnji Krvi:

Molim te, presveta Rešnja Kri
Jezusova, zame prelita na križu.

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Očisti me, Gospod, s svojo
krvjo, in usmili se vernih duš v
vicah. Amen.

Po povzdigovanju.

(Od tukaj dalje najdeš zopet vse mo-
litve, kakor jih moli mašnik. Po posve-
čevalnih besedah izreče mašnik Jezusovo
naročilo: »To delajte v moj spomin.«
Nato nadaljuje:)

Po tem povelju se torej spomin-
jamo mi tvoji služabniki in tvoje
sveto ljudstvo, o Gospod, svetega
trpljenja, vstajenja in častitljivega
vnebohoda istega Kristusa, tvojega
Sinu, našega Gospoda, in daru-
jemo tvojemu prevzvišenemu veli-
častvu od tvojih darov in daril čisti
† dar, sveti † dar, brezmadežni †
dar, sveti † kruh večnega življenja
in kelih † večnega zveličanja.

Ozri se na te darove s potolaženim in milostljivim obličjem, in naj ti sveta daritev in brezmažna žrtev ugaja tako, kakor so ti bili prijetni darovi tvojega služabnika, pravičnega Abela, in daritev našega očaka Abrahama, in katero je daroval tvoj veliki duhovnik Melkizedek.

Mašnik nizko priklonjen drži sklenjene roke na oltarju in moli:

Ponižno te prosimo, vsemogočni Bog, véli, naj se ti darovi prinesó po rokah tvojega svetega angela na tvoj prevzvišeni oltar, pred tvoje božje veličastvo, da bomo vsi, kar se nas bo udeležilo te daritve in zaužilo presveto † telo in † kri tvojega Sina, napolnjeni z vsem nebeškim blagoslovom in z milostjo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev za rajnike. (Memento.)

Spomni se tudi, Gospod, svojih služabnikov in služabnic I. in

I., ki so šli pred nami v večnost z znamenjem vere in počivajo v miru. – Te in vse, kateri počivajo v Kristusu, deni, prosimo te, Gospod, na kraj hladu, luči in miru. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Mašnik se udari na prsi in moli:

Tudi nam grešnikom, tvojim služabnikom, ki zaupamo v tvoje obilno usmiljenje, daj delež in družbo svojih svetih apostolov in mučencev, Janeza, Štefana, Matija, Barnaba, Ignacija, Aleksandra, Marcela, Petra, Felicite, Perpetue, Agate, Lucije, Neže, Cecilije, Anastazije in vseh svojih svetnikov; sprejmi nas v njih družbo ne zavoljo naših zaslug, ampak zavoljo svojega usmiljenja. Po Kristusu, Gospodu našem; po katerem vse te dobrote, o Gospod, vedno ustvarjaš, † posvečuješ, † oživljaš, † blagoslavljaš in nam deliš.

Po † njem, z † njim in v † njem je tebi, Bogu, Očetu † vsemogoč-

nemu v edinosti Svetega † Duha
vsa čast in slava –

M. Per omnia Od vekomaj do
saécula sae- vekomaj.
culórum.

Str. Amen. Amen.

Četrty del:
obhajilo.

M. O r é m u s. M o l i m o. Po
Praecéptis salutá- zveličavnih zapo-
ribus móniti et vedih opomnjeni
divína institutióne in po božjem na-
formáti audémus uku poučeni si
dícere: upamo reči:

Paternoster, Oče naš, ka-
qui es in coelis; teri si v nebesih;
sanctificétur no- posvečeno bodi
men tuum; ad- tvoje ime; pridi
véniat regnum k nam tvoje kra-
tuum; fiat vo- ljestvo; zgodi se
lúntas tua, sicut tvoja volja, kakor
in coelo et in v nebesih tako na
terra. Panem no- zemlji. Daj nam
strum quotidiá- danes naš vsak-

num da nobis hó-
die; et dimítte no-
bis débíta nostra,
sicut et nos dimít-
timus debitóribus
nostris; et ne nos
indúcas in tenta-
tiónem.

Str. Sed líbera
nos a malo.

danji kruh; in
odpusti nam naše
dolge, kakor tudi
mi odpuščamo
svojim dolžnikom;
in ne vpelji nas
v skušnjava.

Temveč reši
nas hudega.

M. Amen. – Reši nas, pro-
simo, Gospod, vsega hudega, pre-
teklega, sedanjega in prihodnjega,
in po priprošnji blažene in častit-
ljive vedno device in božje porod-
nice Marije in svojih svetih apo-
stolov Petra in Pavla in Andreja
in vseh svetnikov daj milostljivo
mir v naših dneh, da bomo s po-
močjo tvojega usmiljenja vedno
greha prosti in obvarovani vsake-
zmote.

Mašnik prelomi sveto hostijo.

Po istem Gospodu našem Jezusu
Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj

živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog – (od tu dalje glasno moli ali poje):

M. Per ómnia Od vekomaj do
saécula sae- vekomaj.
culórum.

Str. Amen. Amen.

Mašnik trikrat prekriža kelih s koščkom svete hostije in moli ali poje:

M. Pax † Dómini Mir † Gospodov
sit † semper bodi † vedno
† vobíscum. z † vami.

Str. Et cum spí- In s tvojim du-
ritu tuo. hom.

Mašnik izpusti odlomek svete hostije v kelih, rekoč:

To združenje in posvečenje telesa in krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa bodi nam, ki ga prejemo, v večno življenje. Amen.

Agnus Dei. Jagnje božje.

M. Agnus Dei, Jagnje božje,
qui tollis peccáta ki odjemlješ gre-
mundi, miserére he sveta, usmili
nobis. se nas.

Agnus Dei,
qui tollis peccáta
mundi, miserére
nobis.

Agnus Dei,
qui tollis peccáta
mundi, dona no-
bis pacem.

Jagnje božje,
ki odjemlješ gre-
he sveta, usmili
se nas.

Jagnje božje,
ki odjemlješ gre-
he sveta, daj nam
(svoj) mir.

Tri molitve pred obhajilom.

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim apostolom: »Mir vam zapustim, svoj mir vam dam«, ne glej na moje pregrehe, ampak na vero svoje Cerkve, in utrdi jo po svoji volji v miru in edinosti. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod Jezus Kristus! Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji s pomočjo Svetega Duha svet oživil s svojo smrtjo, reši me s tem svojim presvetim telesom in krvjo vseh mojih pregreh in vsega hudega; in daj, da bom vselej zvesto izpolnjeval tvoje zapovedi, in ne do-

pusti, da bi se kdaj ločil od tebe. Ki z istim Bogom Očetom in Svetim Duhom živiš in kraljuješ, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod Jezus Kristus! Tvoje telo, ki se ga jaz nevredni drznem prejeti, naj mi ne bo v sodbo in pogubljenje, ampak naj mi bo po tvoji milosti v brambo in zdravilo za dušo in telo. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Commúnio. – Obhajilo.

Kruh nebeški bom prejel in klical bom ime Gospodovo.

Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Telo Gospoda našega Jezusa † Kristusa naj ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Prejme presveto telo Gospodovo.

Kaj naj povrnem Gospodu za vse, kar mi je dal? Kelih zveličanja bom vzel in klical ime Gospodovo. Hvalil in klical bom Gospoda, in varen bom pred svojimi sovražniki.

Kri Gospoda našega Jezusa † Kristusa ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Prejme presveto kri Gospodovo.

Kar smo z usti prejeli, o Gospod, naj zaužijemo s čistim srcem, in iz časnega daru nam bodi večno zdravilo.

Tvoje telo, Gospod, ki sem ga zaužil, in tvoja kri, ki sem jo pil, naj se sklene z mojim srcem, in daj, da ne ostane v meni noben madež greha, ker so me okrepčale čiste in svete skrivnosti. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Po obhajilu — na listni strani.)

* Kolikorkrat boste jedli ta kruh in pili ta kelih; boste smrt Gospo-

dovo oznanjevali, dokler ñe pride; kdorkoli bo torej ñevredno ta kruh jedel ali kelih Gospodov pil, bo kriv telesa in krvi Gospodove. Aleluja.

V sredi oltarja:

M. Dominus vobiscum. Gospod z vami.

Str. Et cum spiritu tuo. In s tvojim duhom.

Na listni strani:

Postcommúnio. Poobhajilna molitev.

M. Orémus.* Molimo.*

Fac, nos, quaesumus Domine, divinitatis tuae sempiterna fructione repleri, quam praetiosi Corporis et Sanguinis tui temporalis perceptio praefigurat. Qui vivis et regnas, cum Deo Patre in unitate Spiritus

Stori, prosimo Gospod, da bomo z večnim uživanjem tvoje božje narave nasičeni, katero pomeni časno prejemanje dragega telesa in krvi tvoje. Ki živiš in kraljuješ z Bgom Očetom v edinosti Svetega

tus Sancti, Deus Duha. Bog od ve-
per omnia saecula komaj do veko-
saeculorum. maj.

Str. Amen. Amen.

V sredi oltarja:

M. Dominus vo- Gospod z vami.
bíscum.

Str. Et cum spí- In s tvojim du-
ritu tuo. duhom.

M. (ali dijakon:) Idite, maša je
Ite, missa est. minila.

Str. Deo gratias. Bogu hvala.

M. Bodi ti ljubo, sveta Tro-
jica, opravilo moje službe in daj,
da bo daritev, ki sem jo nevreden
daroval očem tvojega veličastva,
tebi prijetna, in meni in vsem, za
katere sem jo daroval, po tvojem
usmiljenju spravna. Po Kristusu,
Gospodu našem. Amen.

Benedictio. – Blagoslov.

Blagoslóvi vas vsemogočni Bog
† Oče in Sin in Sveti Duh.

Str. Amen.

Zadnji evangelij.

M. Dóminus vo- Gospod z vami.
biscum.

Str. Et cum spí- In s tvojim du-
ritu tuo. dom.

M † Inítium san- † Začetek sve-
cti Evangélij tega evangelijsa
secúndum Jo- po Janezu.
ánnem.

Str. Gloria tibi, Slava tebi, Go-
Dómine. spod.

M. V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je bilo po njej storjeno, in brez nje ni bilo nič storjenega, kar je storjenega. V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi. In luč sveti v temi, pa tema je ni razumela.

Bil je človek od Boga poslan, ki mu je bilo ime Janez. Ta je prišel v pričevanje, da je pričeval o luči, da bi vsi verovali po njem; on ni bil luč, ampak je prišel, da

je pričeval o luči. Bila je prava luč, katera razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet. Na svetu je bil in svet je po njem storjen, pa svet ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli. Kolikor jih ga je pa sprejelo, tem je dal oblast, postati otroci božji, njim, kateri vérujejo v njegovo ime, ki niso rojeni iz krvi, ne iz volje mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga. In Beseda je mesto postala (tukaj se poklekne) in med nami prebivala, in videli smo njeno čast, kakor čast Edinorojenega od Očeta, polna milosti in resnice.

VI. Sveta maša

v čast brezmadežni Devici.

(Moli se vse kakor v tretji maši, le namesto onih molitev, ki so tam zaznamovane z zvezdico (*), se molijo naslednje. Kdor moli samo te, naj razven tega pazi na glavne dele svete maše, kakor uči prva maša.)

Vstop.

Vesel se močno v Gospodu, in moja duša se raduje v mojem Bogu: zakaj oblekel me je z oblačili zveličanja in obdal z ogrinjalom pravičnosti, kakor nevesto, ki je ozaljšana s svojim lepotičjem.

Hvalila te bom, Gospod, ker si me sprejel, in nisi dal mojim sovražnikom zmage nad menoj. Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu,

kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Veselim se močno . . . (do »Hvalila te bom«.)

Zbirna molitev.

Molimo. O Bog, ki si z brezmadežnim spočetjem Device pripravil vredno prebivališče svojemu Sinu, prosimo te, ki si jo zavoljo smrti istega svojega Sina obvaroval vsakega madeža, daj tudi nam, da po njeni priprošnji čisti k tebi pridemo. Po istem Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. – Amen.

Berilo.

Berilo iz knjige modrosti. (Preg. 8.)

Gospod me je imel (v lasti) od začetka svojih potov, preden je kaj storil, od začetka. Od vekomaj sem postavljena, in izdavna, preden je bila zemlja, Ni še bilo brezden, in

jaz sem bila že spočeta; tudi studenci vodá še niso izviralí, tudi gore s silno težo še niso stale; preden so bili hribje, sem se jaz rodila; ni še bil naredil zemlje, ne rek, ne tečajev zemskega kroga. Ko je narejal nebesa, sem bila zraven; ko je s stanovitno postavo in z okrogom ograjal brezdna, ko je zgoraj utrjal hlipíše in tehtal studence vodá; ko je okoli morja postavljál meje, in vodam dajál postavo, da naj ne prestopajo svojih bregov; ko je zemlji dno pokladal: sem pri njem bila in vse z njim ravnala, in sem se veselila vsak dan, in sem ves čas pred njim igrala, igrala na krogu zemlje, in moje veselje je, bivati s človeškimi otroki.

Zdaj torej, otroci, poslušajte me; blagor njim, kateri se držijo mojih potov! Poslušajte nauk in bodite modri, in nikar ga ne zametujte! Blagor človeku, ki me posluša in čuje pri mojih vratih vsak dan, in

name pazi pri podbojih mojih duri.
Kdor mene najde, najde življenje
in prejme zveličanje od Gospoda.

Stopinjska molitev.

Blagoslovljena si ti, Devica Ma-
rija, od Gospoda, Boga visokega,
bolj, kakor vse žene na zemlji.

Ti slava Jeruzalema, ti radost
Izraelova, ti čast našega ljudstva.

Aleluja, aleluja.

Vsa si lepa, Marija, in madeža
izvirnega greha ni na tebi. Aleluja.

Evangelij.

Tisti čas je bil poslan angel Ga-
briel od Boga v galilejsko mesto,
ki mu je ime Nazaret, k devici,
zaročeni možu, ki mu je bilo ime
Jožef, iz hiše Davidove; in devici
je bilo ime Marija.

In angel pride k njej in ji reče:
»Zdrava, milosti polna, Gospod s
teboj, blagoslovljena ti med že-
nami.«

Verujem . . . (glej stran 155.)

Darovanje.

Zdrava, Marija, milosti polna,
Gospod s teboj, blagoslovljena ti
med ženami. Aleluja.

Tiha molitev.

Sprejmi, Gospod, zveličavno daritev, ki ti jo darujemo ob slovesnosti brezmadežnega spočetja blažene Device Marije, in daj, da se tako z njeno priprošnjo rešimo vseh grehov, kakor o njej priznavamo, da je bila s tvojo milostjo obvarovana vsakega madeža. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog –

Predglasje.

Od vekomaj do vekomaj.

Amen.

Gospod z vami.

In s tvolim duhom.

Kvišku srca!

Imamo jih pri Gospodu,

Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu.

Spodobno in pravično je.

Res je spodobno in pravično, primerno in zveličavno, da se ti zahvaljujemo vedno in povsod, sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog! In da te o brezmadežnem spočetju blažene Marije vedno Device hvalimo, slavimo in poveličujemo. Ki je tudi tvojega edinorojenega Sinu po obsenčenju Svetega Duha spočela, in na deviški časti neoškodovana svetu podelila večno luč, Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Po katerem tvoje veličastvo hvalijo angeli, molijo gospostva, v trepetu poveličujejo oblasti; nebesa in nebeške moči in blaženi serafi z združenim veseljem preslavljajo. Dovoli, prosimo, naj z njimi združimo tudi mi svoje glasove, in naj ti v globoki ponižnosti kličemo:

Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet. Polna so ne-

besa in zemlja tvoje slave. Hosana na višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana na višavah!

Po obhajilu.

Veličastno se govori o tebi, Marija: zakaj velike reči ti je storil On, ki je mogočen.

Poobhajilna molitev.

Molimo. Gospod, naš Bog, naj Zakrament, ki smo ga prejeli, v nas zaceli rane onega greha, pred katerim si brezmadežno spočetje blažene Marije po posebni milosti obvaroval. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

VII. Sveta maša za verne mrtve.

Molitve za verne mrtve so pri sveti maši izvečine tiste, kakor v četrti maši. Izpušča se: psalm Sodi me, Slava, Aleluja, »Veli, Gospod, blagosloviti« z naslednjo molitvijo. Verujem, po umivanju rok Slava Očetu, pred obhajilom prva molitev Gospod Jezus Kristus. Pri klicu Jagnje božje se pristavlja prošnja za mir vernim mrtvim. Namesto *Ite missa est* mašnik reče *Requiescant in pace* – Naj počivajo v miru. Namesto molitev za praznik Srca Jezusovega, ki so v četrti maši zaznamovane z zezdico (*), se molijo naslednje molitve za verne mrtve.

Verniki, kateri ne morejo prebrati vseh molitev, lahko molijo pri črnih mašah samo te molitve, le da razven tega pazijo na glavne dele svete maše, kakor uči naprimer v tej knjigi prva sveta maša.

Introitus.

Vstop.

M. Requiem aetérnam dona eis, Dómine: et lux perpétua lúceat eis.

Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

Ps. 64. Te decethymnus, Deus, in Sion, et tibi reddétur votum in Jerúsalem: exáudi oratióñem meam, ad te omnis caro véniet.

Tebi se spodobi hvalna pesem, o Bog, na Sijonu, in tebi naj se dopolni obljuba v Jeruzalemu: usliši mojo molitev, k tebi naj pride vse človeštvo.

Réquiem aetérnam dona eis, Dómine, et lux perpétua lúceat eis.

Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

Zbirna molitev.

Molimo. O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, podeli dušam svojih služabnikov in služab-

nic odpuščenje vseh grehov, da usmiljenje, ki so ga vedno želele, s pobožnimi prošnjami dosežejo. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. – Amen.

Berilo.

Berilo iz knjige Skrivnega razodetja blaženega apostola Janeza. (Pogl. 14.)

V tistih dneh: sem slišal glas z neba, ki mi je rekel: Zapiši: Blagor mrtvim, kateri Gospodu umrjejo! Odslej, reče Duh, naj počivajo od svojega truda, zakaj njih dela gredo za njimi.

Stopinjska molitev.

Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V večnem spominu bo pravični, ne bo se bal, da bi kaj hudega slišal.

Reši, Gospod, duše vseh mrtvih vsake vezi njih grehov.

In s pomočjo tvoje milosti naj bodo vredne, rešiti se sodbe maščevanja in uživati blaženost večne luči.

Sequentia.

Pesem.

1. Dies irae, dies illa, * Solvet saeculum in favilla: * Teste David cum Sibylla.

2. Quantus tremor est futurus, * Quando iudex est venturus, * Cuncta stricte discussurus!

3. Tuba mirum spargens sonum * Per sepulchra regionum, * Coget omnes ante thronum.

4. Mors stupébit et natura, * Cum resurget cre-

1. Strašen dan bo dan plačila, * Zemlja v prah se bo zdrobila, * Priča David in Sibila.

2. Grozen strah bo svet obdajal, * Kadar bo sodnik prihajal, * K ostri sodbi človek vstajal.

3. Jela bo trobenta peti, * Mrtvim po grobeh grmeti: * Naj gredo vsi k sodbi sveti.

4. Smrt v naravi bo strmela, * Kadar stvar bo oživela, *

atúra, * Iudicánti
responsúra.

5. Recordáre,
Iesu pie, * Quod
sum causa tuae
viae: * Ne me
perdas illa die.

6. Ingemísco
tamquam reus: *
Culpa rubet vul-
tus meus; * Sup-
plicánti parce,
Deus.

7. Oro supplex,
et acclínis, * Cor
contrítum quasi
cinis: * Gere cu-
ram mei finis.

Pred sodnika tja
hitela.

5. Spomni se,
o Jezus mili, * Da
so zame te (umo-
rili, * Prosim, tisti
dan se (usmili!

6. Da sem kriv,
to sam spričujem, *
Grehov svojih se
sramujem, * »Pri-
zanesi, Bog!«
vzdihujem.

7. V prahu k
tebi, Bog, vzdihu-
jem, * Srce strto ti
darujem, * Konec
ti priporočujem.

E v a n g e l i j.

Tisti čas je rekel Jezus judov-
skim množicam: Jaz sem živi kruh,
ki sem iz nebes prišel. Ako kdo
jé od tega kruha, bo živel vekomaj;
in kruh, ki ga bom jaz dal, je moje
meso za življenja sveta. Judje so

se tedaj prepirali med seboj, rekoč: Kako nam more ta svoje meso dati jesti? Jezus jim je tedaj rekel: Resnično, resnično vam povem: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.

Offertórium.

Dómine Iesu Cri-
ste, rex glóriæ,
libera ánimas
ómniū fidelium
defunctórum de
poenis inférni, et
de profúndo lacu:
libera eas de ore
leónis, ne absór-
beat eas tártarus,
ne cadant in ob-
scurum, sed sígni-
fer sanctus Mi-
hael repraeséntet

Darovanje.

Gospod Jezus
Kristus, kralj ve-
ličastva, reši duše
vseh vernih mrt-
vih peklenskih ka-
zni in globokega
jezera; obvaruj jih
žrelalevovega, da
jih ne požre pe-
kel, da ne padejo
v temo; temveč
nositelj (nebeške)
zastave sveti Mi-
hael naj jih pri-

eas in lucem sanctam: quam olim Abrachae promisisti et sémini eius.

Hóstias tibi, Dómine, laudis offérimus: tu súscipe pro animábus illis, quarum hodie mémóriam fácimus: fac eas, Domine, de morte transíre ad vitam. Quam olim Abrachae promisisti et sémini eius.

vede v večno luč: ki si jo nekdajobljubil Abrahamu in njegovemu zarodu.

Daritve in prošnje tebi, Gospod, v hvalo prinašamo: ti jih sprejmi za one duše, katerih se danes spominjamo; daj, Gospod, da se iz smrti preselijo v življenje, ki si ga nekdajobljubil Abrahamu in njegovemu zarodu.

Tiha molitev.

Prosimo, Gospod, ozri se milostljivo na daritve, ki ti jih za duše tvojih služabnikov in služabnic darujemo: da, ki si jim dal krščanske vere zasluženje, podariš tudi plačilo. Po Gospodu našem Jezusu

Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog

Predglasje.

Od vekomaj do vekomaj.

Amen.

Gospod z vami.

In s tvojim duhom.

Kvišku srca!

Imamo jih pri Gospodu.

Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu.

Spodobno in pravično je.

Res je spodobno in pravično, primerno in zveličavno, da se ti zahvaljujemo vedno in povsod, sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog: po Kristusu Gospodu našem. Po katerem tvoje veličastvo hvalijo angeli, molijo gospostva, v trepetu slavijo oblasti; nebesa in nebeške moči in blaženi serafi z združenim veseljem preslavljajo. Dovolj, prosimo, naj z njimi zdru-

žimo tudi mi svoje glasove in naj ti v globoki ponižnosti kličemo:

Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana na višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana na višavah!

Agnus Dei.

Jagnje božje.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, dona eis réquiem.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj jim svoj mir.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, dona eis réquiem.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj jim svoj mir.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, dona eis réquiem sempitérnam.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj jim svoj večni mir.

Commúnio.

Po obhajilu.

Lux aetérna líceat eis, Dó-

Večna luč naj jim sveti, Gospod:

mine: Cum sanctis tuis in aeternum: quia pius es. s tvojimi svetniki vekomaj: ker si dober.

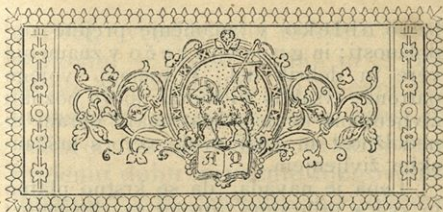
N. Réquiem aeternam dona eis, Domine: et lux perpétua luceat eis. Cum sanctis tuis in aeternum: quia pius es. Gospod, daj jim večni mir in pokoj: in večna luč naj jim sveti.

S tvojimi svetniki vekomaj: ker si dober.

Poobhajilna molitev.

Molimo. Dušam tvojih služabnikov in služabnic, prosimo Gospod, naj molitev ponižno prosečih koristi: da jih očistih vseh grehov in jim daš delež svojega odrešenja. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. – Amen. Naj počivajo v miru. Amen.

Tretji del.

Zakrament svetega krsta.

Sesta temeljna resnica svete vere nas uči, da je milost božja k zveličanju potrebna. Milost božja je dvojna: dejanska in posvečujoča. (IV. pogl. katek.) Dejansko milost nam Bog podeljuje ob raznih prilikah, posvečujočo pa nam podeljuje in pomnožuje zlasti v svetih zakramentih.

Prvi in najpotrebnejši sveti zakrament, ki si ga prejel, in ki te je prerodil v otroka božjega, je sveti krst. »Pri krstu si prejel ime svetnika, da bi ti bil varih in vzornik; (molitev str. 36); dali so ti

belo obleko v znamenje prejete nedolžnosti; in gorečo svečo v znamenje vere in dobrih del. Posnemaj svojega patrona; (vsakdo bi moral dobro poznati življenjepis svojega patrona); ohrani si nedolžnost in kaži svojo vero s krščanskim življenjem.

Lepa je navada, da se krstno platno in sveča prihranita otroku za slovesnost prvega sv. obhajila.

O obljudi, ki smo jo naredili pri svetem krstu, veli katekizem: Da se ne izneverimo krstni obljudi, jo moramo večkrat ponavljati, zlasti na krstni in godovni dan, na dan svete birme, svete spovedi in svetega obhajila.

Ponovljenje krstne obljube.

O Bog, Oče, Sin in Sveti Duh! — Jaz, tvoj otrok, — pokleknem v ponižnosti pred tvoje božje veličastvo — in te molim z največjim spoštovanjem.

Zahvalim te iz celega srca za vse dobrote, — katere si mi skazal, — posebno pa te zahvalim za milost svetega krsta. — Čeprav se pri svojem krstu nisem zavedal — kako sveto zvezo si sklenil ti z menoj in jaz

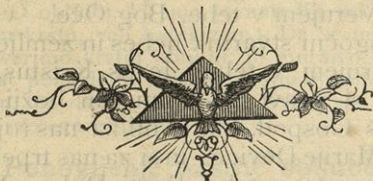
s teboj, – vendar zdaj to sveto zvezo ponovim – prostovoljno in s pri-
srčno hvaležnosljo, – in hočem ve-
komaj biti in ostati – tebi zvest in
pokoren otrok. – Zato se odpovem
hudemu duhu in vsemu njegovemu
dejanju – in vsemu njegovemu
napuhu.

Verujem v tebe, Bog Oče, – vse-
mogočni stvarnik nebes in zemlje. –
Verujem v tebe, Jezus Kristus, –
ki si pravi in edini Sin božji in
naš Gospod, – ki si bil za nas rojen
iz Marije Device – in si za nas trpel. –
Verujem v tebe, Sveti Duh. – Ve-
rujem v eno, sveto, katoliško in
apostolsko Cerkev, – občestvo svet-
nikov, – odpuščenje grehov, – vsta-
jenje mesa in večno življenje.

Obljubim, moj Bog, – da hočem
izpolnjevati tvoje svete zapovedi, –
prejemati svete zakramente – in
rabiti druge zveličavne pripomočke,
– ter živeti in umreti kot tvoj po-
koren otrok. – Daj mi milost, – da
nikoli ne prelomim te svoje ob-

ljube, – in da se precej zopet po-
boljšam, če se kaj pregrešim, –
da tako dosežem večno življenje, –
ki si mi ga milostno obljubil. –

Ljuba Mati Marija, podpiraj me! –
Sveti angel varih, varuj me! – Sveti
moj patron, prosi zame. Amen.

Zakrament svete birme.

Pri svetem krstu nas je Bog spre-
jel za svoje otroke in dediče
nebeškega kraljestva; da pa te
velike milosti ne napravimo s
svojo slabostjo, je postavil
Jezus poseben zakrament: sv. birmo.

Pripravljaj se skrbno za ta sveti za-
krament, ako ga še nisi prejel. Uči se
rad krščanskega nauka, doma bodi sta-
rišem pokoren in moli goreče. Čimbolj se

pripraviš, tem bogateje boš z nebeškimi dobrotami obdarovan. Zadnje dni pred sveto birme opravljaj devetdnevnicu, ki jo potem vsako leto pred binkoštnim praznikom ponavljaš, da bi milost svete birme rodila vedno več sadu.

Devetdnevnicu k Svetemu Duhu.

1. Veni, Sancte Spiritus.

1. Veni, Sancte Spiritus, * et emitte coelitus * lucis tuae radium.

2. Veni, pater pauperum, * veni, dator munerum, * veni lumen cordium.

3. Consolator optime, * dulcis hospes animae, * dulcerefrigerium.

4. In labore requies, * in aestu temperies * in fletu solatium!

1. Pridi, Sveti Duh, * in pošlji iz nebes * žarek svoje luči.

2. Pridi, oče ubogih, * pridi, delivec darov, * pridi, luč naših src.

3. O najboljši tolažnik, * sladki gost duši, * sladko krepilo.

4. V delu počitek, * v vročini hladilo, * v joku tolažba!

5. O lux beatísima, * reple cordis íntima * tuórum fidélium.

6. Sine tuo númine * nihil est in hómine, * nihil est innóxium.

7. Lava, quod est sórdidum, * riga, quod est áridum, * sana, quod est saúcium!

8. Flecte, quod est rígídum, * fove, quod est frígídum, * rege, quod est dévium!

9. Da tuis fidélibus, * in te confidéntibus * sacrum septenárium!

10. Da virtútis méritum, * da salútis éxitum, * da

5. O prebježena luč, * napolni srca * svojih vernih!

6. Brez tvoje božje moči * nič ni v človeku, * nič ni neškodljivo.

7. Operi, kar je omadeževano, * namoči, kar je suho, * ozdravi, kar je ranjeno!

8. Upogni, kar je trdo, * ogrej, kar je mrzlo, * vódi, kar je zašlo!

9. Daj svojim vernim, * ki v tebe zaupajo, * sedem svetih darov!

10. Daj plačilo čednosti, * daj izid zveličanja, * daj

perénne gaúdi- večno radost!
um! Amen. Amen.

V. Emitte Spíri- Pošlji svojega
tum tuum, et Duha, in pre-
creabúntur. rojeni bomo.

R. Etrenovábisfá- In prenovil boš
ciem terrae. obličje zemlje.

O r e m u s.

M o l i m o.

Deus, qui corda
fidélium Sancti
Spiritus illu-
stratióne docuísti;
da nobis, in eó-
dem Spíritu recta
sápere et de eius
semper consola-
tióne gaudére.
Per Christum, Dó-
minum nostrum.

O Bog, ki si srca
vernih porazsvet-
ljenju Svetega
Duha učil, daj
nam, da bomo v
istem Duhu spo-
znali, kaj je prav,
in se vedno vese-
lili njegove to-
lažbe. Po Kristu-
su, Gospodu na-
šem.

R. Amen.

Amen.

2. Molitev za sedem darov Svetega Duha.

O Bog Sveti Duh, ozaljšaj mojo
dušo s posvečujočo milostjo. Pod-

piraj me z dejansko milostjo, da bom sveto vero stanovitno pričal in vedno po njej živel. Jezusu, svojemu Zveličarju, obljubim zvestobo do smrti.

Pridi, Sveti Duh, daj mi modrost, da bom preziral minljive stvari in hrepenel po dobroti večnega življenja. Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Pridi, Sveti Duh, daj mi umnost, da bom natančno spoznaval pomen verskih resnic. Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Pridi, Sveti Duh, podpiraj me s svetom, da se bom v dvomih in težavnih rečeh odločeval za to, kar je Bogu ljubo. Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Pridi, Sveti Duh, daj mi moč, da premagam težave, ki me ovirajo na potu zveličanja. Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Pridi, Sveti Duh, uči me, da dosežem trdno prepričanje o razodetih resnicah, in da spoznam,

kaj naj storim ali opustim. Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Pridi, Sveti Duh, daj mi pobožnost, da bom do nebeškega Očeta, do njegovega Sinu in do tebe imel vedno otroško srce. Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Pridi, Sveti Duh, vlij mi v srce strah božji, da se bom iz spoštovanja do božjega večastva ogibal vsakega greha. Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

O Bog vse tolažbe, Sveti Duh, ne glej na mojo nevrednost, temveč pridi in pomagaj mi. Prosim te v imenu Jezusa, našega ljubega Odrešenika, ki z Očetom in s teboj živi in kraljuje, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Dan svete birme.

Ako nisi že prejšnji dan očistil svoje duše z odkritosrčno spovedjo, opravi jo danes; zakaj nebeških darov ne more prejeti, kdor ima dušo omadeževano s smrtnim grehom.

Zjutraj se lepo zahvali Bogu, ki ti je dal dočakati tako srečnega dne. Darovi vsega sveta niso niti senca v primeri z dobroto, ki jo Bog podeli duši.

Obred svete birme je ob kratkem naslednji:

1. Na dan svete birme gredo škof v slovesni procesiji v cerkev, opravijo daritev svete maše, med katero se pobožno poje in med katero obhajajo škof vernike, in nazadnje podelé sv. blagoslov s presv. Rešnjim Telesom. Birmanci naj molijo Kratke mašne molitve — str. 79, vmes še pa prav goreče opravijo molitve, ki so jih opravljali za devetdnevnicó.

2. Po sveti maši sledi pesem k pridigi, pridiga, izpraševanje odraslih, in v črnem oblačilu molitve za rajne župljane, navadno pri stranskem oltarju. Medtem se birmanci lepo uredé.

3. Škof odložijo črno obleko, si umijejo roke in vzamejo belo obleko. Birmanci in botri pokleknejo ter vsi glasno molijo naslednjo molitev (po lavant. obredniku).

Molitev pred sv. birmo.

Vsemogočni, večni Bog ! Ti si nas, svoje otroke, pri sv. krstu povodi in Sv. Duhu na novo ustvaril, si nam izbrisal vse naše grehe, da

smo tvoji vredni otroci, bratje in sestre Jezusa Kristusa, templji Sv. Duha, posvečeni udje tvoje sv. Cerkve in dediči nebeškega kraljevstva. Bodi tebi čast in hvala! Prosimo te, pošlji nam še Svetega Duha, očeta ubogih in tolažnika naših duš: Duha modrosti in zastopnosti, Duha dobrega sveta in prave moči, Duha vednosti in svete pobožnosti, Duha strahu božjega. Naj nas napolni s sedmerimi darovi svoje milosti. Daj nam znamenje svetega križa in potrdi nas s sv. mazilom svojega zveličanja. – V imenu Oče † ta in † Sina in Sv. † Duha. Amen.

4. Birmanci klečijo, imajo roke na prsih sklenjene in škof molijo nad njimi pri velikem oltarju molitve, na katere jim duhovniki odgovarjajo. Moli jih z njimi tako:

Sveti Duh naj pride nad nas, in moč Najvišjega naj nas varuje grehov. – O. Amen.

V. Naša pomoč je v imenu Go-

spodovem. – *O.* Ki je ustvaril nebo in zemljo.

V. Gospod, usliši mojo molitev. – *O.* In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami. – *O.* In s tvojim duhom.

Ko škof stegnejo obe roki čez birmance, moli z njimi:

Molimo. Vsemogočni večni Bog, ki si prerodil nas svoje služabnike z vodo in Svetim Duhom in nam podelil odpuščenje vseh grehov, izlij tudi iz nebes semdol v nas svojega Svetega Duh: tolažnika in njegovih sedem darov. – *O.* Amen.

Duha modrosti in umnosti. –

O. Amen.

Duha dobrega sveta in moči. –

O. Amen.

Duha učenosti in pobožnosti. –

O. Amen.

Napolni nas z Duhom svojega strahu in milostno nas zaznamuj z znamenjem svetega križa † Kristusovega za večno življenje. Po

istem Gospodu našem Jezusu Kristusu, svojem Sinu, kateri . . O. Amen.

5. Škof grede k vsakemu birmancu, in ko vzame pred škofom gredoči duhovnik birmancu listek iz rok, pove škofu ime; in škof položijo birmancu levico na glavo in z desnico ga s sveto krizmo trikrat pokrižajo na čelu rekoč:

J., zaznámenjam te z známenjem križa in potrdim te s krizmo zveličanja v imenu † Očeta in † Sina in Svetega † Duha.

Potem rahlo udarijo birmanca na lice, rekoč:

Pax tecum – Mir s teboj!

Dva druga duhovnika obrišeta birmancem čela.

6. P o m n i ! Ko čakaš srečnega trenutka, se ne oziraj okrog, temveč stoj mirno in s sklenjenimi rokami. Po prejetem zakramentu ostani v cerkvi, ali če moraš zavoljo množice iti vun, vrni se o pravem času in čakaj zadnjega blagoslova. — Spominjaj se rad prejete milosti in živi tako, kakor se spodobi vojaku Kristusovemu. »Ne sramuj se Kristusovega križa; zato si namreč prejel to znamenje na čelo«. (Sveti Avguštin.)

Med delitvijo svete birme se moli v cerkvi glasno sveti rožni venec in vse mora biti mirno.

7. Ko si po maziljenju škof roke umivajo in molijo, moli tudi ti:

Ps. 67. (Confirma hoc, Deus. —)
Potrdi to, Bog, kar si storil med nami, iz svojega svetega templja, ki je v Jeruzalemu. Čast bodi Očetu . . . Potrdi to, Bog . . . (se ponovi.)

8. Škof odložijo škofovsko ínfulo in molijo z duhovniki nad zbranimi klečečimi birmanci: »Ostende nobis . . .«

V. Izkaži nam, Gospod, svoje usmiljenje.

O. In daj nam svoje zveličanje.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

Molimo. O Bog, ki si svojim apostolom Svetega Duha dal in zapovedal, da naj ga oni in njih namestniki zopet drugim delé, ozri se milostno na našo ponižno službo in podeli, da v naša srca, ki so nam čela s sveto krizmo pomaziljena in z znamenjem svetega

križa zaznamenovana, pride isti Sveti Duh, nas spremeni v tempelj svojega veličastva in milostno prebiva v nas. Ki z Očetom in Svetim Duhom živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. — Ó. Amen.

Glej, tako bo blagoslovljen vsak človek, ki se boji Gospoda.

9. Ko škof blagoslovijo birmance, reci z njimi:

Blagoslovi † nas, Gospod s Siona, da bomo gledali srečo Jeruzalema vse dni svojega življenja in dosegli večno zveličanje.

10. Škof z birmanci glasno molijo: Verujem . . . Oče naš . . . Češčena Marija.

11. Duhovniki molijo očitno spoved, in škof podelé še enkrat sveti blagoslov z odpustki.

Molitev po sv. birmi.

Preljubi Bog, dobrotljivi Oče! Podelil si nam svojim otrokom, Sv. Duha; po zakramentu sv. birme si nas potrdil in močne storil, sveto vero trdno spoznati, se hudega va-

rovati in dobro storiti; pravično živeti in srečno umreti. Prelepo se tebi iz srca zahvalimo za prejetih sedem darov tvoje milosti. Ponižno te prosimo, ohrani nas v svoji ljubezni, da nas hudobni svet ne zapelje; bodi naš Oče, mi pa pridni tvoji otroci. Naše telo naj bo tempelj Sv. Duha, naše srce naj bode tron Jezusa Kristusa, naša duša nevesta Jezusa; naj bodemo tvoji, ti pa naš! Bog Sv. Duh, ti nas vladaj vse žive dni, ti nas podpiraj po potu sv. čednosti in nas pripelji v večno zveličanje. – Sveti angel varih, ti nas varuj, naš sveti patron, ti za nas prosi, da prevideni z božjimi darovi v dobrem rastemo, ne samo na starosti, ampak tudi na modrosti in ljubeznivosti pri Bogu in pri ljudeh. – O Sveti Duh, daj nam pravično, sveto živeti, srečno umreti in enkrat v nebesih vekomaj hvaliti Boga Očeta in Sina in tebe, Sveti Duh. Amen.

12. Skrbno pazi, da ne boš birmski

dan razposajen, ali celò pijan. Zapomni si dan svete birme ter moli na obletnico svete birme to zahvalo, Lepo je, ako se dajo birmanci vpisati v bratovščino Sv. Duha, ki nalaga prav lahke dolžnosti.

Zakrament svete pokore.

Spovej se pogosto in vselej tako, kakor bi bilo zadnjikrat v tvojem življenju.

Da vredno prejmemo zakrament svete pokore, je potrebno pet reči: 1. izpraševanje vesti, 2. kes ali obžalovanje, 3. trdni sklep, 4. spoved, 5. zadostovanje.

Prve tri reči se morajo opraviti pred spovedjo. Lahko jih opraviš že doma,

ako te nihče ne moti. Če pa ne najdeš miru, kakršen je potreben za to sveto in resno opravilo, pojdi v cerkev in se tam pripravljaj.

Da prav opraviš, kar je potrebno, pokliči na pomoč Svetega Duha. Poklekni, pokrižaj se in moli prav goreče :

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Ljubi Oče nebeški, ki ne želiš smrti grešnikove, ampak hočeš, da se spokori in živi: prosim te, usmili se me, svojega nepokornega otroka! Vzdignil se bom in pojdem nazaj k tebi, svojemu Očetu, in porečem: »Oče, grešil sem pred teboj; nisem več vreden tvoj sin imenovan biti; pa vzemi me vsaj za zadnjega služabnika svojega! »Vest me peče, ker vem, da sem te žalil in se ustavljal tebi, najpopolnejša in najljubeznivejša dobroti. Srce me boli, ko premišljujem, kaj je moral Jezus zaradi mojih grehov trpeti. Strah me spreletava, ko vidim, da sem izgubil pravico do nebes in zaslužil večne kazni peklenške. Prisrčno te zahvalim, da si me ča-

kal še tako dolgo! Odkritosrčno se hočem spovedati. – Ponižno in trdno se zanesem, da mi boš vse odpustil.

Pridi, Sveti Duh, razsvetli mi um, da prav spoznam svoje grehe; nagni mi voljo, da se jih resnično kesam, odkritosrčno spovem, zanje zadostujem in se resno poboljšam.

O Marija, usmiljena Mati, izprosi mi milost, da vredno prejmem zakrament svete pokore.

Moj angel varih, moj sveti patron in vsi svetniki, posebno vi, blaženi spokorniki, ki ste zdaj po usmiljenju božjem pravični in srečni, prosite zame grešnika.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

1. Izpraševanje vesti.

Pri izpraševanju vesti je treba velike skrbnosti, kakor pri vsakem imenitnem opravilu; ne smemo biti površni in lakomiselni, pa tudi ne prebojazljivi.

Resno se izprašuj: Kdaj sem bil zadnjič pri spovedi? – Ali sem

zamolčal kak smrtni greh? – Ali sem se takrat resnično kesal svojih grehov, in ali sem sklenil, da jih več ne storim? – Ali sem v smrtnem grehu prejel sveto obhajilo? Ali se je to zgodilo tudi o velikonočnem času? – Ali sem natančno opravil naloženo pokoro? – Ali sem po svoji moči popravil škodo, ki sem jo bil storil bližnjemu?

Potem se izprašuj (brez tiskanih vprašanj), kaj si grešil od tistega časa, ko si začel greh spoznavati, ali od zadnje dobro opravljene spovedi.

Premisli božje in cerkvene zapovedi in pogloblitve grehe, in vprašaj se prav resno, kaj si grešil v mislih, v željah, v besedah, v dejanju, ali z opuščanjem dobrega...

Dalje še premisli, ali si se udeležil kakega tujega greha, in ali si izpolnjeval dolžnosti svojega stanu...

Če si smrtno grešil, izprašuj se tudi o številu smrtnih grehov in o

takih okoliščinah, ki izpreminjajo vrsto greha, ali ki iz sicer malega greha naredé smrtni greh. Premišljuj, ali si storil smrtni greh vsak dan, vsak teden, vsak mesec; in kolikrat na dan, na teden, na mesec . . .

Potem se še vprašaj, kateri greh storiš največkrat, da spoznaš svojo poglobitno napako. Da jo odpraviš, ti bodi posebna skrb.

Potem še le vzemi, ako se ti zdi potrebno, v roke tiskana vprašanja, da se tem lažje spomniš kakega greha, ki si ga res storil, pa morda pozabil.

1. O božjih zapovedih.

I. zapoved. 1. Ali sem radovoljno dvomil o kaki verski resnici? 2. Ali sem rad poslušal govorjenje zoper vero? bral veri sozračne spise? 3. Ali sem bil nemaren za poduk v sveti veti? 4. Ali sem mrmral zoper Boga? 5. Ali sem storil kaj praznoverskega? 6. Ali sem raztreseno molil? 7. Ali sem opustil vsakdanje molitve? 8. Ali sem opustil kako pobožnost, ker me je bilo sram?

II. zapoved. 1. Ali sem se šalil iz svetih reči? 2. Ali sem lahkomišno

izgovarjal sveta imena? 3. Ali sem v jezi izgovarjal sveta imena? Ali sem klel? 4. Ali sem kdaj brez potrebe ali po krivem prisegel?

III. z a p o v e d. 1. Ali sem ob nedeljah in praznikih brez potrebe opravljajal hlapčevska dela? 2. Ali sem ob nedeljah in praznikih po lastni krivdi opustil sveto mašo? 3. Ali sem prišel ob nedeljah in praznikih po lastni krivdi znatno prepozno k sveti maši? 4. Ali sem bil v cerkvi raztresen ali pa sem se ondi nespodobno vedel?

IV. z a p o v e d. 1. Ali sem bil do starišev ali predstojnikov trmast ali surov? 2. Ali sem jim želel kaj hudega? 3. Ali sem jih žalil? jezil? nisem molil zanje? 4. Ali jih kdaj nisem ubogal? 5. Ali sem zasramoval stare ljudi?

V. z a p o v e d. 1. Ali sem koga tepel ali poškodoval? 2. Ali sem koga psoval? mu želel kaj hudega? 3. Ali sem imel v srcu srd in sovraštvo do koga? 4. Ali sem koga zapeljal v kak greh? 5. Ali sem trpinčil živali?

VI. in IX. z a p o v e d. 1. Ali sem radovoljno mislil kaj nesramežljivega? 2. Ali sem radovoljno imel poželjenje, videti, slišati, ali storiti kaj nesramežljivega? 3. Ali sem govoril kaj nesramežljivega ali pel kake nesramežljive pesmi. 4. Ali sem radovoljno poslušal kaj nesramež-

ljivega? kaj takega bral ali drugemu dajal brati? 5. Ali sem prostovoljno gledal kaj nesramežljivega? 6. Ali sem storil kaj nesramežljivega? sam, ali z drugimi? 7. Ali sem dopustil kaj nesramežljivega od drugih?

VII. in X. zapoved. 1. Ali sem vzel starišem kaj jedil ali denarja? 2. Ali sem drugim kaj vzel? kaj in koliko? 3. Ali sem goljufal? 4. Ali sem obdržal najdene ali posojene reči? 5. Ali sem poškodoval tuje blago? 6. Ali sem sprejel kaj ukradenega? 7. Ali sem imel namen krasti, če tudi potem nisem ničesar ukradel?

VIII. zapoved. 1. Ali sem se lagal? ali sem s tem drugim škodoval? 2. Ali sem pri drugih brez vzroka sumil kaj hudega? 3. Ali sem koga po krivem dolžil kake napake? 4. Ali sem brez potrebe dalje pripovedoval napake drugih?

2. O cerkvenih zapovedih.

1. Ali sem zapovedane postne dni jedel meso? 2. Ali sem opustil zapovedano spoved in sveto obhajilo, zlasti o velikonočnem času?

3. O poglavitnih grehih.

1. Ali sem bil napuhnjen ali gizdav? Ali sem koga zaničeval? 2. Ali sem bil skop? Ali sem bil trd do revežev? 3. Ali sem bil nevoščljiv ali škodoželjen? 4. Ali

sem bil nezmeren v jedi in pijači? 5. Ali sem bil jezen? Ali sem bil prepirljiv? 6. Ali sem bil len pri delu? pri učenju? za službo božjo?

4. O tujih grehih.

1. Ali sem se udeležil kakega tujega greha? 2. Ali sem molčal o grehu drugih, ko bi ga bil moral naznaniti starišem ali katehetu?

Potem se vprašaj, kateri greh storiš največkrat, da spoznaš svojo poglavitno napako.

Ako si se resno trudil, da bi svoje grehe prav spoznal, se potem ne vznemirjaj, jeli si se vseh grehov spomnil; zakaj Bog odpušča tudi pozabljenje grehe, če je srce pripravljeno za spravo z Bogom. Zato si najbolj prizadevaj, da v sveti resnobi obudiš globoko žalost nad svojimi grehi.

Tretji način notranje — zunanje molitve — po zapovedih. (Primi. str. 16 in 17.)

Način molitve, ki ga podaja sv. Ignacij prelepo služi za dobro izprašanje vesti, za spoznanje samega sebe

in resnobno pobojšanje življenja. Zlasti ti ga priporočim, če želiš dobro dolgo spoved opraviti.

Vaja: 1. Pojdi — če mogoče — v cerkev ali na bolj tih kraj, postavi se živo v pričujočnost trikrat svetega Boga in pomisli, kaj hočeš zdaj delati?

2. Z dihni goreče k Bogu za spoznanje samega sebe.

3. Začni po zapovedih: Najprvo dve zapovedi ljubezni: Ljubi Gospoda svojega Boga itd. — 4. Potem vzemi deset božjih zapovedi: I, Veruj v enega samega Boga... Zamisli se v duha svetih zapovedi, tako, kakor jih razlaga katekizem; pomudi se z vsako zapovedjo za dobo kakih treh očenašev, in vprašaj se prav resno, če ti kaj očita; potem kratko obudi kes in moli v zadoščenje očenaš: istotako tudi cerkvene zapovedi, sedem poglavitnih, — devet tujih grehov i. t. d. Če ti pri kateri zapovedi vest prav nič ne očita, zahvali ponižno Boga, in preidi k nadaljni zapovedi.

Ker je kes najpotrebnejša reč pri zakramentu svete pokore, skušaj obžalovati svoje grehe tako, kakor kralj David, ko ga prerok Natan opomni njegovih pregreh; moli njegov 50. psalm, glej str. 133; — pobiljšaj se odločno, kakor zgubljeni sin; — delaj pokoro, kakor skesani apostol Peter,

Kadar si vest izprašal, obžaluj svoje grehe in moli prav iz srca kes.

2. Kes ali obžalovanje.

Moj Bog, kako zadolžen stojim pred teboj! Neštivilnokrat sem žalil tebe, neskončno dobroto, in omdeljeval svojo dušo. Pomagaj mi s svojo milostjo, da se rešim greha, ki je največje hudo.

O Sveti Duh, razsvetli moj um in gani moje srce, da bom svojo hudobijo prav spoznal in iz vsega srca obžaloval. Marija, pribežališče grešnikov, podpiraj me ubogega grešnika, In ti, moj angel varih, ki si bil priča mojih grehov, pokaži mi vso njihovo gnusobo, da se jih bom iz srca kesal in spet našel usmiljenje božje. Amen.

Naslednjih premišljevanj in molitev nisi dolžan vseh opraviti pred vsako spovedjo; Bog nam pri spovedi grehe odpusti, ako se le vsaj iz enega nadnaravnega nagiba svojih grehov resnično kesamo.

I. Premišljevanje o ostudnosti greha.

Grešnik, pojdi v mislih na pokopališče, ozri se v grob človekov. Kakšna gnusoba! Prej lepo telo je zdaj gnilo, lice razjedajo umazani črvi, neznosen smrad se širi – glej, to je storil greh; ako ne bi bilo greha, ne bi bilo smrti. Že truplo v grobu je zavoljo greha ostudno, kolika grša je šele gnusoba v tvoji duši, kjer je toliko grehov. Ti bi ne mogel gledati v odprti grob trohnobe, a glej, v tvojem srcu je še večja gnusoba: greh, ki žali dobrega Stvarnika.

Žalovanje.

Moj Bog, kaj sem storil! Moje srce je omadeževano z ostudnimi

grehi. Gnusi se mi gniloba trupla, in še misliti ne morem od groze na grde črve, ki razjedajo mrliča; jaz sam pa sem po duši ostudnejši, ker sem se vdal grehu. Moj Bog, žal mi je, da sem grešil. Prizanesi mi in očisti mi dušo, ki si jo ustvaril po svoji podobi. Amen.

II. Premišljevanje o peklu.

Grešnik, pomisli, kako je v peklu. Tu je grozna tema, ogenj, ki žge, pa ne sveti; tukaj trpé hudobni duhovi in množice zavrženih grešnikov. Sliši se neutolažljiv jok, škripanje z zobmi, divja kletev. Strašno je trpljenje pogubljenih: muči jih žeja, grize jih vest, razjeda jih obup. Nikdar ne bodo rešeni, nikdar ne bodo čutili polajšave: njih ogenj ne ugasne in njih črv ne umrje. O večnost, strašna večnost v peklu! – In tam je tudi zate prostor pripravljen, ako v smrt-nem grehu umrješ.

Žalovanje.

O neskončno pravični Bog! Nikar me ne vrzi v strašni kraj trpljenja. Prizanesi mi! Iz srca se kesam, da sem te žalil. V prihodnje hočem vse storiti, da se obvarujem smrtne greha in da se tako rešim večnega pogubljenja. Amen.

III. Premišljevanje o nebesih.

Grešnik, povzdigni svoje oči in zamisli se v nebesa. Preštej, če moreš, množice izvoljenih. V družbi Jezusa, Marije in božjih angelov gledajo večno Lepoto božjo. Bog je obrisal solze z njih oči in smrti ni več, tudi ne žalovanja, ne vptija, ne bolečine. Oko ni videlo, uho ni slišalo in v nobenega človeka srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo. – In sredi teh izvoljenih je bil pripravljen od začetka sveta prostor tudi zate. Bil je pripravljen, zdaj ni več, zapravl si ga z grebom.

Žalovanje.

O jaz nesrečni grešnik! Nebesa sem zavrgel zavoljo kratkega veselja v grehu. Kolika izguba! Gospod, usmili se me! Ti nočeš smrti grešnika, ampak, da se spokori in živi. In srca so mi žal vsi moji grehi. Daj mi spet nazaj izgubljeno pravico do nebeškega veselja. Amen.

IV. Premišljevanje o ljubezni božji.

Premišluj, o grešnik, dobrote božje. Da si bil rojen med kristjani, da si precej po rojstvu postal ud katoliške Cerkve in otrok božji, je neprecenljiva milost. Da bi mogel ti priti v nebesa, je sam božji Sin prišel iz nebes na zemljo; zate je živel, zate trpel in slednjič umrl v grozних bolečinah na križu. Ali moreš misliti na Jezusa, da bi te ne zbolelo, kaj si storil? In ni morda dneva, da ne bi iznova žalil

svojega Odrešenika. O poglej ga v bolečinah, ki jih je sprejel zate: z ostrimi žebli so prebodene njegove roke, trudne noge so pribite na les, po svetem obličju teče kri izpod trnjeve krone, vse telo je pokrito z ranami. Kakor zveri proti Nedolžnemu divjajo trdosrčni sovražniki. Poslušaj, kako se pri-
tožuje nad teboj tvoj umirajoči Zveličar: Ako bi me preklinjali samo moji sovražniki, bi še prenašal; da si se pa zoper mene vzdignil s svojimi grehi tudi ti, moj otrok, moj prijatelj, to me peče.

Žalovanje.

O usmiljeni Bog, mene nevredno stvar si ljubil, jaz pa sem te žalil. Ne upam se povzdigniti k tebi svojih oči. Zaslužil sem, da me zavržeš. Ali kam naj grem od tebe, moj Odrešenik! Jezus, Sin Davidov, usmili se me! Sprejmi me spet nazaj v svojo ljubezen, glej, zdaj resnično sklenem, da te bom ljubil

do smrti. Rajši hočem umreti, kakor da bi še kdaj tebe žalil s smrtnim grehom. Stori z menoj, kar hočeš, samo odpusti mi. Amen.

3. Trdni sklep.

S pravim kesanjem je že združen trdni sklep; obudi pa pred vsako spovedjo še posebe trdni sklep, da bo tvoje spreobrnjenje stanovitno. Najbolje je, če za vsak večji greh posebe skleneš, da se ga hočeš varovati, in če že naprej določiš, kako se ga boš ogibal; ogibati se boš moral vsega, kar te pripravi v veliko nevarnost, da bi grešil. Zlasti pa skleni že pred spovedjo, da boš natančno vse izpolnjeval, kar ti spovednik naroči. Ko tako obudiš posamezne sklepe v srcu, moli še z besedami:

O moj Bog! Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje popboljšati, bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti. Odslej ti hočem zvesteje služiti. Daj mi milost, da izpolnim ta svoj sklep. Amen.

4. Spoved.

Ko si izprašal vest, obudil kes in trdni sklep, stopi k spovednici. Če moraš

dolgo čakati, moli žalostni rožni venec, ali premišluj Jezusovo trpljenje. Pono-
vi tudi v mislih, kako se boš spo-
vedal, in moli na tihem one molitve, ki
jih moraš pri spovedi znati na pamet.

Ne sramuj se, odkritosrčno se spo-
vedati. Pomisli, da se nisi sramoval gre-
šiti vpričo Boga, ki vse vidi; pomisli,
da je bolje, spovedniku skrivaj povedati
svoje grehe, kakor v grehu nemirno ži-
veti, nesrečno umreti in zato sodni dan
priti pred vsem svetom v sramoto. Veš
tudi, da je spovednik dolžan prej pre-
trpeti mučeniško smrt, kakor najmanjšo
stvar razodeti iz spovedi. — Ako bi se
iz lastne krivde ne spovedal kakega
smrtnega greha, bi bila tvoja spoved
neveljavna, in bi iznova smrtno grešil.

Ko pride vrsta nate, poklekni k spo-
vednici. Ko spovednik odpre vratica, se
pokrižaj in reci:

† Prosim svetega blagoslova, da
se svojih grehov prav in čisto
spovem.

Jaz ubogi grešnik se spovem
Bogu vsemogočnemu, preblaženi
Devici Mariji, vsem ljubim svet-
nikom in vam, častitemu mašniku,
božjemu namestniku, da sem po

svoji zadnji spovedi, ki sem jo opravil – (tu se pove, kdaj) velikokrat in obilno grešil; posebno pa se obtožim –,

Spovej se zdaj svojih grehov. Skleni spoved s tem, da še enkrat obudiš kes ali obžalovanje, rekoč:

O moj Bog! – Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, – ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. – Žal so mi, ker sem tem tebe, svojega najboljšega Očeta, – največjo in preljubeznivo dobroto, z njimi razžalil.

Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, – bližje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.

Prosim, duhovni oče, zveličavne pokore in svete odveze.

Pazljivo poslušaj spovednikove nauke in sprejmi pokoro, ki ti jo naloži. Če te te spovednik kaj vpraša, odgovori odkritosrčno: če kake stvari nisi natančno razumel, ali če potrebuješ kakega pouka, pa vprašaj.

Skesano prejmi sveto odvezo, ki ti jo spovednik podeli z besedami: »Odvežem te od tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha Amen.« (Med spovednikovo molitvijo pred sveto odvezo tudi lahko moliš zopet kesanje; stori to zlasti takrat, kadar so te spovednikove besede ganile h globokejšemu kesanju.) Ko naredi spovednik sveti križ, se pobožno pokrižaj.¹

Če reče spovednik: »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, odgovori: »Vekomaj Amen.«

Potem pojdi spoštljivo od spovednice, zahvali Boga za prejeto milost in ga prosi pomoči, da bi mogel stanovitno izvršiti svoje sklepe. Ako bi bil kdaj tako nesrečen, da bi te spovednik ne spoznal vrednega svete obveze, ponižno sprejmi njegovo sodbo in si tembolj prizadevaj,

¹ Kadar vidiš, da mnogo ljudi čaka na spoved, se pred spovednikom pokrižaj ter reci: »Prosim svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem.« Povej nato takoj, kdaj si bil zadnjič pri spovedi, in potem se spovej. Spoved skleni z besedami: »Prosim, duhovni oče, zveličavne pokore in svete odveze.« Ko pa spovednik začne moliti sveto odvezo, obudi kesanje: O moj Bog! Ti in vsi moji grehi itd.

da se resnično poboljšaš ter tako pripraviš za sveto odvezo. Strašno je, pasti v roke živega Boga.

Molitev po spovedi.

Zahvalim se ti, nebeški Oče, za tvojo milost. – Veliko je bilo moje zadolženje, ali še večje je tvoje usmiljenje. – Bil sem izgubljen sin, zdaj pa si me spet sprejel za svojega otroka, – ker nočeš smrti grešnikove, ampak da se spokorí in živi.

Moj Odrešenik, Jezus Kristus, – svojo kri si prelil na križu za grešnike – in postavil zakrament svete pokore, da bi jih rešil večne smrti! – Iz dna svojega srca ti želim biti hvaležen; zato ponovim danes svoj sklep: – nikoli več te nočem žaliti. – Bolje je zame, da bi se zgrudil mrtev na zemljo, – kakor da bi še kdaj živel v smrtnem grehu. – Jezus, v tvoje usmiljenje upam: – pridi na pomoč moji slabosti, – da ne padem nikdar več.

Sveta Marija, – tebi prav posebno priporočim svoje sklepe. – Tebi ne bo odrekel nobene prošnje tvoj Sin, Jezus Kristus; — o izprosi mi milost stanovitnosti do zadnje ure mojega življenja. Amen.

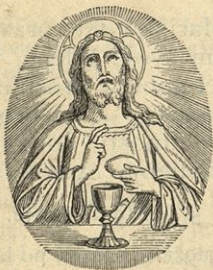
5. Zadostovanje.

Kdor naložene pokore po lastni krivdi ne opravi, ta greši in izgubi mnogo milosti. Zato opravi pokoro: 1. natančno tako, kakor je bila naložena; 2. brez odlašanja.

Če je pokora taka, da jo lahko takoj opraviš, jo opravi precej v cerkvi.

Ako imaš čas, ne hodi hitro iz cerkve, Bog te zdaj ljubi kakor svojega otroka. Rad te bo uslišal, česar ga boš prosil za svoje zveličanje. Moli sv. križev pot, ali rožni venec, ali katere litanije; počasti Jezusa v zakramentu presv. Rešnjega Telesa.

Zakrament presv. Rešnjega Telesa.

Jezus Kristus, naš Gospod, je postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa s trojnim namenom:

1. da bi bil tudi kot človek vedno pričujoč med nami;
2. da bi se pri sveti maši neprenehoma daroval za nas svojemu nebeškemu Očetu;
3. da bi bil v svetem obhajilu naša dušna hrana.

Nauk in molitve o Jezusovi daritvi (2), podaja knjižica v drugem delu — v svetih mašah; nauk in molitve o presvetem Rešnjem Telesu kot zakramentu (1) boš našel med cerkvenim letom; na tem

mestu je nauk o Jezusu — naši dušni hrani v svetem obhajilu (3).

P o u k.

Pristopaj pogosto k božji mizi. V pre-
svetem zakramentu prejmeš milost sta-
novitnosti. Jezus, ki bo enkrat tvoj sodnik,
te zdaj vabi kot prijatelj.

Pripravljaj se vselej skrbno za sveto
obhajilo, kakor da je tvoja popotnica v
v večnost. Čim pobožnejši je kdo, tem
več milosti mu Jezus podeli.

Na večer pred svetim obhajilom ne
hodi brez potrebe v družčino; ako ti je
mogoče, pojdi v cerkev. Beri kako po-
božno knjigo, moli več kakor navadno,
in posebno zbrano opravi večerno mo-
litev. Preden zaspiš, misli na svojega
Odrešenika, bi biva v nebesih, pa želi
priti tudi v tvoje srce.

Ko se zjutraj zbudiš, veselo pozdravi
Jezusa in mu v kratkih vzdihljajih po-
navljaj, da ga nad vse ljubiš. Opravi se
praznično, moli pobožno jutranjo molitev
in pojdi v cerkev. Najrajši hodi sam, ali
pa le z dobrimi tovariši. Nepotrebne-
ga govorjenja se zdrži.

Sveto obhajilo smeš prejeti le tešč.

Še bolj kakor za telo je treba skrbeti
za dušo: biti mora v posvečujoči milosti
božji. Sveti Pavel pravi: »Naj človek sa-
mega sebe presodi, in tako naj je od

tega kruha in pije iz keliha. Zakaj kdor ne vredno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne razloči Telesa Gospodovega.

Vest je čista, da smeš pristopiti k mizi Gospodovi, ako dobro opraviš sveto spoved. Ako si pri spovedi odkritosrčno želel, povedati vse smrtne grehe, in si jih tudi obžaloval ter sklenil v prihodnje se jih varovati, ti je Jezus odpustil vse smrtne grehe; tudi če si kaj pozabil, ostani miren. Ako se spomniš, da si pozabil kak velik greh, pojdi nazaj k spovedi, če ti je lahko; ako pa ne moreš lahko iti, skleni, da ga boš pri prvi prihodnji spovedi povedal, obudi kesanje in se mirno pripravi za sveto obhajilo. Kdor bi pa spoved vedoma slabo opravil, ali po spovedi na novo grešil, ta ne sme iti k mizi Gospodovi brez nove spovedi; storil bi božji rop, ako bi se v grehu približal presvetemu Zakramentu.

Med sveto mašo se že lahko pripravljaš na sveto obhajilo; vendar pazi na glavne dele svete daritve. Po povzdigovanju začni opravljati iz te knjižice: »Molitve pred svetim obhajilom.«

Malo pred svetim obhajilom pojdi k obhajilni mizi s sklenjenimi rokami. Ne oziraj se ne na desno, ne na levo. Mo-

litve in vzdihljaje najdeš med sledečimi molitvami.

Ko pride mašnik s presvetim Rešnjim Telesom do tebe in z Jezusom v roki naredi nad teboj sveti križ, glavo vzdigni, usta spodobno odpri in jezik položi na spodnjo ustnico; sveto hostijo zaužij, ne da bi je zadrževal v ustih; če se morda prime ust, je ne smeš odločiti s prstom, ampak le z jezikom.

Ko zaužiješ sveto hostijo, počakaj na mestu toliko, da mašnik podeli sveto obhajilo še dvema obhajancema; potem takoj vstani, počasti Jezusa (tako, da poklekneš in se z glavo prikloniš) — in potem pojdi na svoje mesto s povešenimi očmi in sklenjenimi rokami. Tam poklekni in se kleče pogovaraj s svojim Gospodom: to so najsvetejši in najsrečnejši trenutki tvojega življenja.

»Nasičeni bodo in hvalili bodo Gospoda, kateri ga iščejo; njih srca bodo živela vekomaj«. Psalm 21, 27.

Slovesnost prvega svetega obhajila.

Opomin otrokom in odraslim.

Najkrasnejši, najpomembnejši dan v življenju je dan, ko se nebeški ženin,

preljubi Zveličar, prvokrat sklene z našo dušo v svetem obhajilu. Zato naj storé stariši in otroci vse, kar le morejo, da bo isti dan v resnici v veselje božjemu srcu, v radost Mariji in angelom in v blagor otroškim dušam. Podroben nauk prejmejo obhajenci v krščanskem nauku; semkaj spada le sveti obred, pri tej prvi nebeški gostiji. Naj se te slovesnosti močno udeleži cela župnija.

1. Prvoobhajanci snažno prazniško opravljene na telesu, še lepše pripravljene na svoji duši, se zberó določeni dan v jutru — ne prezgodaj in še manj prepozno — tiho in spodobno navadno v šolski sobi.

2. Ob napovedani uri se podadó v spremstvu svojega dušnega pastirja in svojih učenikov z gorečimi svečami v hišo Gospodovo. Med slovesnim zvonjenjem — s križem in banderi, z gorečimi svečami v rokah gredó dečki, — za njimi deklice paroma v cerkev ter molijo glasno sveti rožni venec. Vse se umakne obhajancem in vsak otrok navadno že vé, kje bo njegov prostor, da ga isti dan prav nič ne moti v pobožnosti.

3. Obhajenci naj pozdravijo presv. Rešnje Telo, in pazljivo poslušajo duhovnika, ko jih še enkrat opozori na neizrekljivo srečo dotičnega dne. Potem se

sveče ugasé in se šele po prejetem svetem obhajilu zopet prižgó.

4. Ko se daruje sveta maša, morajo obhajanci kolikor moč pazljivi biti in pobožno peti ali moliti, kakor se jim naroči. Navadno se do povzdigovanja poje (n. pr. »Jezus mále k sebi kliče«); po povzdigovanju pa otroci skupno naslednje molitve molijo.

1. Vera, upanje, ljubezen.¹

O moj Jezus! – Trdno verujem, – da si tukaj v najsvetejšem zakramentu – resnično pričujoč – kot pravi Bog in človek. – Verujem, – da bom zdaj v podobi kruha – zaužil tvoje presveto Rešnje Telo – v hrano za večno življenje, – ker si Ti sam, večna resnica, rekel: – To je moje Telo.

¹ Te obhajilne molitve so postavljene sicer za prvoobhajance, a so tako prirejene, da se lahko tudi drugekrat molijo. Kdor moli sam zase, naj jih opravlja kolikor mogoče po »Navodilih k dobri molitvi«, glej str. 16–18.

Trdno zaupam, o Jezus, – da me boš po moči tega svetega obhajila – najtesneje združil s seboj, – da mi boš pomnožil posvečujočo milost, – zmanjšal hudo nagnjenje – ter mi potrdil ljubezen do tebe. – Trdno se tudi zanašam, – da me boš očistil malih, in varoval smrt-nih grehov – in mi boš izbrisal časne kazni, – da mi bo to sveto obhajilo – poroštvo častitljivega vstajenja in večnega življenja.

O moj Jezus, – moj Gospod in moj Bog! – Ljubim te iz vsega svojega srca – iz vse svoje duše – in iz vse svoje misli. – Ljubim te nad vse, ker si zavoljo svojih neskončnih popolnosti, – svoje dobre in lepote, – vreden vse moje ljubezni. – Daj mi, v tvoji ljubezni živeti in umreti!

2. Ponižanje in kesanje.

O moj Jezus! – Jaz grešna stvar nisem vreden, – tebe sprejeti v svoje srce, – pa neskončno večje

kakor moja nevrednost – je tvoje usmiljenje.

Ker te, o moj Jezus, – tolikanj ljubim, – mi je iz srca žal, – da sem te tolikokrat razžalil s svojimi grehi. – O, da bi ne bil nikdar grešil! – Resnično sklenem s tvojo milostjo, – da se ne bo zgodilo nikdar več.

3. Češčenje in hrepenenje.

O moj Jezus! – Iz globočine svojega srca te molim in častim – z vsemi angeli in svetniki – pričujočega v tem presvetem zakramentu; – želim, – da bi te vse stvari hvalile in častile, – o neskončni, večni Bog! – Pridi torej hitro, moj Jezus, – moj Gospod in moj Zveličar, – moj Bog in moje vse. – Moja duša te želi, – moje srce se te veseli.

O le pridi, – obišči me, – v svoji milosti potrdi me – in ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Pouk, kako se vesti med svetim obhajilom je v prihodnji obhajilni pobožnosti. Med svetim obhajilom orglje in pevci pojô; po svetem obhajilu pa utihnejo, da obhajanci sami zase lažje molijo in premišljujejo; potem pa se zopet prižgejo svoje sveče. Po mašnikovem nagovoru pa molijo slovesno naslednjo zahvalo za sveto obhajilo.

1. Hvala in zahvala.

O presladki Jezus, – kako srečen sem, – da imam zdaj tebe, – katerega nebo in zemlja ne moreta obseči, – pred katerim angeli trepečejo – in zakrivajo svoje obličje. – O neizrečena ljubezen, – kaj hočem še več poželeti? – Saj sem zaužil tebe, – v katerem so skrite vse dobrote nebes in zemlje. – O moj Jezus! – Ponižno te molim – svojega Odrešenika in Zveličarja – v mojem srcu pričujočega. – Hvalim in zahvaljujem – častim in povišujem te! – Svet – svet – svet si ti, – o Gospod – Bog vojnih čet!

2. Izročenje in ponovljenje sklepov.

O preljubi gost moje duše, – kako naj ti povrnem toliko ljubezen – in vse dobro, kar sem prejel od tebe? – Pa saj veš, da sem revna stvar, – da nimam, kar bi tebi dopadalo, – razen srca, polnega ljubezni. – To ti podarim v prebivališče, – da boš ti v meni – jaz pa v tebi večno prebival.

Trdno sklenem, – in odkritosrčno obljubim, – da bom zanaprej bolj goreč v molitvi, – ponižnejši, – čistejši na duši in na telesu, – odkritosrčnejši v govorjenju, – in bolj marljiv pri delu. – Le blagoslovi te moje sklepe!

3. Prošnja za pomoč v dušnih in telesnih potrebah.

O dobri pastir, – ki si dal življenje za svoje ovce, – zadeni mene, – po grehih izgubljeno, pa zopet najdeno ovčico! – Zadeni me na

svoje rame, – nesi me na dobro pašo lepega krščanskega življenja! – Ti, ki si sam rekel: – Ako boste Očeta prosili v mojem imenu, vam bom dal. – Ti, ki si rekel: – Vse, karkoli prosite v molitvi, – verujte, da boste prejeli, – in se vam bo zgodilo – kaj bi mi mogel danes odreči?

Glej, – prevzeten sem in nepokoren, – uči me ponižnosti in pokorščine. – Nespodobne skušnjave me nadlegujejo, – prelepo te prosim, – varuj me, da ne omažežujem svojega telesa, – ki je tempelj Svetega Duha. – Hitro zabredem v jezo in nepotrpežljivost, – uči me zatajevati samega sebe, – vsak dan zadeti svoj križ – in hoditi za teboj. – Moja duša je tako omahljiva, – moje srce tako nestanovitno, – daj mi gorečnost in stanovitnost do konca, – daj mi pa tudi ljubo zdravje, – da bom mogel zvesto izpolnjevati dolžnosti svojega stanu! – In ako je morda – da-

našnje sveto obhajilo zadnje v mojem življenju, naj mi bo popotnica v sveto nebo. – Blagoslovi tudi moje stariše, – brate in sestre – učenike, dobrotnike in prijatelje, – pa tudi neprijatelje in sovražnike, – žive in mrtve! – Spravi nazaj na pravo pot, – če sem koga pohujšal, – povrni ti – če sem koga oškodoval! Blagoslovi sveto katoliško Cerkev – in duhovsko in svetno gosposko. – Daj pa tudi, – o Gospod – vsem vernim dušam v vicah večni mir in pokoj, – večna luč jim naj sveti; – naj počivajo v miru. Amen.

Potem se opravijo molitve po papeževem namenu za popoln odpustek, ki ga dobé prvoobhajanci v lavantinski škofiji po dovoljenju sv. očeta Leona XIII, z dne 28. svečana 1903.

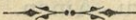
Na zadnje se podeli blagoslov s presv. Rešnjim Telesom in otroci naj pojo blagoslovno pesem.

Obhajanci naj se potem celi dan prav pobožno vedó. Kjer je mogoče se završi popoldne v cerkvi na slovesen način pobožnost prvega sv. obhajila; kjer pa ni

mogoče, se dotični obredi primerno že v jutru izvrše.

Obhajanci pridejo popoldne v spremstvu starišev zopet v cerkev. Po blagoslovu in litanijah presv. imena Jezusovega duhovnik zopet nagovori obhajance. Naj poslušajo obhajanci z veseljem božjo besedo, dajo zahvalo Bogu, naj obljubijo Bogu, radi hoditi k sv. obhajilu, pridno vsak dan moliti, zlasti v hvaležen spomin opravljati bratovsko molitev v čast presv. Srcu Jezusovemu, ki se lahko prvokrat skupno slovesno opravi; istotako v čast presv. srcu Marijinemu, ako že ni obhajanec morda v to bratovščino bil zapisan pri prvi sveti spovedi.

Nazadnje se zapoje zahvalna pesem in podeli blagoslov z Najsvetejšim.

Obhajilne pesmi.

Krasota, Jezus, angelska.

(Jesu, decus, angelicum.)

(V Ljudski pesmarici št. 23.)

rasota, Jezus, angelska,
 V ušesih pesem miljena,
 Ti v ustih si najslajši med,
 In v srcih naših rajska jed.

2. So lačni še, ki te jedó,
In žejni še, ki te pijó,
Ti polniš z radostjo srce,
Presegaš vseh ljudi želje.
3. O sladki Jezus, moje vse,
Ti moje duše upanje;
Glej, solznih iščem te oči,
Srce po tebi hrepeni.
4. Ostani z nami, o Gospod,
Razsvetli ves človeški rod,
Preženi nam duhá temò
In svet napolni z milostjo.
5. O Jezus, čiste rože cvet,
Ljubezni ti si ogenj vnet,
Nebeški zbor iz vse moči
Naj tebe vekomaj slavi.

Usmiljeni Jezus.

(V Ljudski pesmarici št. 11.)

1. Usmiljeni Jezus, ozri se na me,
Iskrene se vzdigajo k tebi želje.
Naj ljubim srčno
Le tebe samo,
Ki svoje razkrivaš
Srce mi lepo.

2. Če joka sirota, tolažbo deliš,
Za ovco izgubljeno pa sam se
solziš.

Naj ljubim gorko
Le tebe samo,
Usmiljen me vzdigni
Na ramo svojo.

3. Ko v družbo nebeško boš srca jemal,
Boš zvesto ljubezen najvišje dejal.
Saj ljubim zvesto
Le tebe samo,
O sprejmi me k sebi
V veselo nebo!

O kam, Gospod.

(V Ljudski pesmarici št. 7.)

1. O kam, Gospod;
Gre tvoja pot?
Stopinje kam peljajo?
[: Se že mrači,
Se dan temni,
In zvezde že migljajo. :]
2. Zveličar moj,
Le tu obstoj,

Te čem pod streho vzeti;
 Je hišica
 Sirotica,
 Pa željna te sprejeti.

3. Gospod, želim
 In hrepenim,
 Da spolniš srčne želje;
 Posveti me,
 Naj ljubim te,
 Dovrši mi veselje!

4. Glej, srce ti
 S cveticami
 Prav lepo čem oplesti;
 Ti bodeš tam
 Prebival sam,
 O Jezus, ženin zvesti.

Cvetlice ve.

(V Ljudski pesmarici št. 8.)

1.

Cvetlice ve, ki noč in dan cvetete,
 Pred Jezusom, o trikrat blagor vam!
 Dokler očes zvene ne zaprete,
 Se srečne prej ne ločite od tam,

O da bi bival jaz, kjer ve mrjete,
 Na vaši stopnji tam pred Jezusom,
 Da bi pred njim za njega dal življenje,
 Ki dal je sebe v moje odrešenje!

2.

O blagor vam, ve svetlobele sveče,
 Ki plamenite Jezusu na čast;
 O da bi jaz deležen bil te sreče,
 Gorëtizanj, vtopljen v nebeško slast;
 Da bi enako vam, srce goreče
 Povžilo v meni se Gospodu v last!
 O rajska sreča, tu na stopnji sveti
 Bogu živeti in Bogu umreti!

3.

In slava tebi, blažena posoda,
 Ki v tebi skrit prebiva Jezus moj,
 Krasnà ti podeljena je osoda:
 Ko božji hram se svetiš pred menoj.
 O da bi hranil jaz tako Gospoda
 In v srcu čistem dal mu prostor svoj:
 Jaz bi gorel, ljubezni se použival,
 Ker rajski plamen v meni bi prebival.

4.

A vendar kelih, sveče in cvetlice,
 Srečnejši tisočkrat sem jaz kot vi,

Če k meni pride zvest pastir ovčice;
 Mi užitni svoje da meso in kri,
 Če prejmem v Jagnjetu nebes sladčice,
 In v srcu mojem Jezus sam živi:
 Takrat medlim, moči mrjem ognjene,
 Ker moj Zveličar sam z menoj se sklene.

O srečna duša!

(V Ljudski pesmarici št. 9.)

1. O srečna duša blagor ti,
 Ki Jezusa prejela si,
 Glej, našla si zdaj ženina,
 Ki v sebi vso sladkost ima.
2. Presrečno tudi je telo,
 Ki prejme Jezusa lepo,
 V nebeški časti sodni dan
 Dežano bo na desno stran.
3. Srce, veselo poskakuj,
 Ljubezen božjo oznanjuj,
 Tvoj Bog in Kralj, nebes radost,
 Postal je tvoj preljubi gost.
4. Vsa srca, oglasite se,
 V zahvalni spev združite se:
 Oj, hvala, Jezus, tebi zdaj,
 In slava, čast na vekomaj.

O Jezus, božji Sin.

(V Ljudski pesmarici št. 10.)

1. O Jezus, božji Sin,
 Uteha bolečin,
 Moj sladki mir!
 Te duh objema že,
 Te užiiva že srce,
 Si spolnil mi želje,
 O moj Pastir!

2. Zdaj se ti posvetim,
 Le tebi ves živim
 In umrjem.
 Čez dan za te bedim,
 Po noči tebi spim,
 Če zdrav sem al' zbolim,
 Le nate zrem.

3. Telo in Rešnja Kri
 Naj vedno me krepí,
 Za te živim.
 O Jezus, rajski dar
 In Večne Luči žar,
 O naj nikdar, nikdar
 Te ne izgubim.

Druge molitve pred sv. obhajilom.

(Odstavki, ki so z zvezdico * zaznamovani, so primerni za skupno molitev.)

Obujenje vere.

* Jezus, moj Gospod in moj Bog! – Kar si govoril Izraelcem, govoriš tudi nam: –

* »Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. – Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj, – in kruh, ki ga bom jaz dal, – je moje meso za življenje sveta.

Resnično, resnično vam povem: ako ne boste jedli mesa Sinu člo-

vekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.

Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.«

»Ko so pa (apostoli z Jezusom) večerjali, je vzel Jezus kruh, in ga je posvetil in razlomil ter dal svojim učencem, rekoč: Vzemite in jejte, to je moje telo.

In je vzel kelih, je zahvalil (nebeškega Očeta) in jim dal, rekoč: Pijte iz njega vsi. Zakaj to je moja kri nove zaveze, ki bo za njih veliko prelita v odpuščenje grehov.« »Kolikorkrat boste to delali, delajte v moj spomin.«

* Te besede si govoril ti sam, o Jezus, – ti moj Bog, – ki ne moreš ne goljufati ne goljufan biti. – Zato verujem, – da si v zakramentu svetega Rešnjega Telesa resnično in bistveno pričujoč. – O Jezus, poživi mojo vero. Amen.

Obujenje upanja.

* Gospod Jezus Kristus, – nisi prišel na zemljo iskat pravičnih, ampak grešnike. – Tudi zdaj nas vabiš in kličeš: – »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, – in jaz vas bom poživil.«

* Tvoja ljubezen mi daje upanje, – da tudi mene ne boš zavrzel. – Nisem vreden, da bi te prejel v svoje srce, – ali zaupati moram na tvoje besede. – Pridi torej, – naj se zgodi, kar si rekel: – »Kdor je moje meso in pije mojo kri, – ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.« – Pridi, o Jezus, in utrdi moje upanje.

Obujenje ljubezni.

Z večno ljubeznijo si me ljubil, moj Bog. Ko me še na svetu ni bilo, si zame že pripravljaj zveličanje. Postal si človek, da bi me odrešil; postavil si Zakrament ljubezni, da bivaš vedno med nami;

in vabiš me k sveti večerji, v kateri boš ti sam moja jed in pijača.

* Ljubim te, moj Odrešenik, – moj Bog in moje vse. – Ljubim te iz vsega srca nad vse, – in žal mi je, da te nisem vedno tako ljubil. – Danes pa ti obljubim večno ljubezen. – Nobena stvar me ne bo ločila od tebe. – Tebi hočem živeti, tebi hočem umreti; – tvoj naj bom živ in mrtev. – O Jezus, vne-maj bolj in bolj mojo ljubezen do tebe. Amen.

Obujenje ponižnosti in kesanja.

* Gospod Jezus Kristus, – čim bolj se bliža sveti trenutek, ko se boš sklenil z menoj, – tem bolj čutim svojo nevrednost. – Ti si neskončni Bog, jaz pa sem prah in pepel. – Ti si neskončno svet, jaz pa z grehi omadeževan. – Ti si me ljubil, jaz pa sem te žalil.

* Moj Bog, – sramujem se svoje nevrednosti – in iz vsega srca ob-

žalujem, – da sem prestopal tvoje svete zapovedi. – Žal mi je, da sem svojo dušo omadeževal z grehi; – žal mi je, da sem zaslužil pekel in izgubil nebesa; – najbolj pa mi je žal, – da sem žalil tebe, svojega Odrešenika, – ki me ljubiš in vabiš k svoji mizi.

Češčenje in hrepenenje.

* Gospod Jezus Kristus, – kakor Bog in človek si pričujoč v podobi kruha, – da bi bil moji duši hrana za večno življenje. – Molim te, moj Bog in moje vse.

* Pridite semkaj, vse stvari božje, – molite z menoj Jezusa!

Pridite iz nebes, angeli božji, – molite z menoj Jezusa na oltarju! – Pridi, sveta Devica Marija, ki svojega Sina ljubiš, – moli z menoj Jezusa v Zakramentu ljubezni. – Moj Bog in Odrešenik, – iz globočine svoje nevrednosti vzdihujem po tebi; – pridi v moje srce. – Kakor

žejni jelen hrepeni po studencu, – tako moja duša koprni po tebi.

Ponavljaj pred Jezusom vroče vzdihljaje, dokler ne pride čas svetega obhajila.

Sveto obhajilo.

Ko strežnik pozvoni za sveto obhajilo in moli »Confiteor«, to je Očitno spoved, obudi še enkrat kesanje iz globine srca, rekoč:

* O moj Bog! – Vsi moji grehi so mi resnično žal, – ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. – Žal so mi, ker sem tebe, svojega najboljšega Očeta, – največjo in preljubeznivo dobroto, z njimi razžalil. – Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje popboljšati, – bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.

Mašnik odkrije ciborij, se obrne proti obhajancem in moli nad njimi. Moli z njim, rekoč:

Usmili se nas, vseмогоčni Bog, odpusti nam naše grehe in nas privedi v večno življenje. Amen.

Oproščenje, – odvezo in † odpuščenje naših grehov nam daj vse-mogočni in usmiljeni Bog. Amen.

Mašnik pokaže sveto hostijo, rekoč: Ecce Agnus Dei, — Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Nato strežnik trikrat pozvoni, ti pa se trkaj na prsi globoko priklonjen in moli z mašnikom:

* Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, – ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Čakaj klečé, da prideš na vrsto; ne oziraj se nikamor, ampak v svetem strahu obujaj hrepenenje po Zveličarju.

Ko ti mašnik na jezik položi sveto hostijo, moli v srcu:

Telo Gospoda našega Jezusa † Kristusa naj ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Ko se vrneš na svoje mesto, poklekni, in govori zaupljivo z Odrešenikom, ki je v tvojem srcu. Moli ga ponižno in zahvali ga, da se je ponižal, priti k tebi. — Daruj mu svoje srce in ponovi storjene sklepe. — Prosi ga, naj s svojo milostjo vedno ostane pri tebi. — Potoži mu vse dušne

in telesne težave. Ko si se v sveti tihoti nekaj časa z Jezusom pogovarjal, potem moli naslednje molitve.

Molitve po svetem obhajilu.

1. Počeščenje in zahvala.

• Bodi tisočkrat pozdravljen v mojem srcu, ljubi Jezus! Odkod meni ta neizrekljiva sreča, da si prišel k meni, ti moj Gospod in moj Bog? Nebesa te ne morejo obseči, ali tvoja ljubezen te je nagnila, da si prišel prebivat v srce ubogega grešnika.

O kako srečen sem danes! Našel sem Njega, ki ga ljubim. V mojem srcu živi On, ki je moje veselje.

* Moja duša poveljuje Gospoda, – in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju. – Zakaj velike reči mi je storil – On, ki je mogočen in čigar ime je sveto.

* Pridite, angeli nebeški, – poveljujte z menoj Jezusa! Pridite, apostoli in mučenci, spoznavavci

in device, – hvalite z menoj Gospoda! – Pridi, Marija, – božja Mati in Devica, – pomagaj mi, da se dostojno zahvalim svojemu Odrešeniku, – tvojemu Sinu! – Jezus, tebi čast in hvala vekomaj! Amen.

2. Daruj samega sebe Jezusu in ponovi sklepe.

* Kaj bom povrnil Gospodu za vse, kar mi je dal? – Sprejmi moje srce, o Jezus. – Vse moje življenje naj bo tebi posvečeno. –

* »Sprejmi, Gospod, vso mojo prostost. – Sprejmi moj spomin, – moj razum in vso mojo voljo. – Karkoli imam ali premorem, si mi podaril ti; – vse to ti vrnem in izročim, – naj nad vsem popolnoma vlada tvoja volja. – Daj mi le ljubezen do tebe in tvojo milost, – in bogat bom zadosti – in ne bom prosil nič drugega več.« (300 dni odpusta. — Leon XIII. 26. maja 1883.)

* Utrdi, Gospod, moje dobre sklepe. – Utrdi me posebno, da te

nikdar več ne bom žalil. – Obljubim ti, – da se bom s tvojo pomočjo ogibal bližnje priložnosti v greh, – in da bom ljubil tvojo sveto Cerkev.

* Jezus, tebi živim, – Jezus, tebi umrjem. – Jezus, tvoj sem živ in mrtev. Amen.

3. Prosi Jezusa milosti.

O Jezus, ostani vedno v mojem srcu s svojo milostjo. Ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe.

»Kaj imam v nebesih, in kaj ljubim na zemlji kakor tebe? Bog mojega srca in delež moj je Bog vekomaj.« (Ps. 72, 25. 26.)

* Duša Kristusova, posveti me.

Telo Kristusovo, zveličaj me.

Kri Kristusova, napoji me.

Voda strani Kristusove, operi me,

Trpljenje Kristusovo, utrdi me.

O dobri Jezus, usliši me.

V svoje rane sprejmi me,

Od tebe se ločiti ne pusti me.

Pred hudim sovražnikom brani me.

Ob uri moje smrti pokliči me,

In k tebi priti pusti me,
Da bom s tvojimi svetniki hvalil te
Od vekomaj do vekomaj. Amen.

Odpustek 7 let po sv. obhajilu; druge-
krati 300 dni. — Pij IX. 9. jan. 1854.)

4. Potoži Jezusu svoje težave.

Moj Zveličar, jaz sem siromak,
ti pa si vsemogočen Gospod nebes
in zemlje. Vsem, ki te zaupno pro-
sijo, lahko in rad pomagaš. Ozri
se danes usmiljen na vse moje te-
žave in potrebe ter mi pomagaj.

Glej, prevzeten sem in nepoko-
ren; uči me ponižnosti in pokor-
ščine.

Moje srce je nagnjeno k zemelj-
skim dobrotam; odtrgaj me od
sveta in vdihni mi želje po večnih
dobrotah.

Nespodobne skušnjave me nad-
legujejo; varuj mi čisto srce, da
ostane tempelj Svetega Duha.

Hitro zabredem v jezo in nepo-
trpežljivost; pomagaj mi, da se bom

zatajeval, in da bom voljno nosil svoj križ in hodil za teboj.

Moja duša je omahljiva in moje srce nestanovitno; daj mi gorečnost in stanovitnost do konca.

Daj mi ljubo zdravje, da bom mogel izpolnjevati dolžnosti svojega stanu. In ako je morda to sveto obhajilo zadnje v mojem življenju, naj mi bo sveta popotnica v srečno večnost.

Tebi priporočim svoje stariše, brate in sestre, sorodnike, dobrotnike, predstojnike, prijatelje in sovražnike; blagoslovi jih in daj jim, česar potrebujejo; zlasti svojo milost, da se zveličajo.

Blagoslovi sveto katoliško Cerkev, naj se razširja in utrjuje na zemlji.

In vernim dušam v vicah daj večni mir in pokoj; večna luč naj jim sveti. Naj počivajo v miru. Amen.

Posvetitev Mariji Devici.

Glej molitev »O Gospa moja« stran 35.

Ponovi krstno obljubo.

Glej stran 200.

Popolni odpustek za smrtno uro.

(Kdor po spovedi in svetem obhajilu katerikoli dan v življenju moli naslednjo molitev, vnet ljubezni do Boga, prejme v smrtni uri popolni odpustek. — Pij X. 9. marca 1905.)

Gospod, moj Bog, iz tvoje roke sprejmem že zdaj vdano in radovoljno kakršnokoli smrt z vsemi njenimi stiskami, mukami in bolečinami, kakor bo tebi všeč.

Molitev za odpustke.

Pred podobo križanega Jezusa.

Glej, o dobri in pre-sladki Jezus! — Pred tvojim obličjem se vržem na kolena — in te prosim in rotim z svojo gorečnostjo svoje duše: — vrisni mi-
lostno mojemu srcu
žive občutke vere,
upanja in ljubezni, — resnično ža-

lost nad mojimi grehi in najtrdnejši sklep poboljšanja; – ko z globoko srčno ginjenostjo in žalostjo gledam – in v duhu premišljujem tvojih petero ran, – in si stavim pred oči, – kar je že prerok David v tvojem imenu govoril o tebi, o dobri Jezus: – »Prebodli so moje roke in noge, – prešteli so vse moje kosti.« (Psalm 21, 17. 18.)

Verniki, kateri po skesani spovedi in svetem obhajilu molijo to molitev kleče pred podobo Križanega in dostavijo molitve po namenu svetega očeta, prejmejo popolni odpustek, ki ga tudi lahko v prid obrnejo vernim dušam v vicah. (Pij IX. 31. jul. 1858.)

Molitev po namenu sv. očeta.

Za odpustke.

O Bog, ozri se z očmi svoje neskončne milosti na svojo Cerkev, ki se tukaj na zemlji vojskuje. Razširi jo po vsem svetu, varuj, vodi in ohrani jo v edinosti. Odvrni od nje pohujšanje in pregrehe. Daj ji moč zoper sovražnike tvo-

jega svetega imena. Stori, da vsi krivoverci svoje zmote spoznajo in zapusté. Daj pravo edinost vsem krščanskim kraljem in oblastnikom. Ne zapusti ovčic svoje črede, za katero je tvoj ljubi Sin, Jezus Kristus, preлил svojo presveto kri. Daj, nebeški Oče, da bodo vsi tebe in Jezusu Kristusa, ki si ga poslal, s Svetim Duhom vred spoznali in častili. Amen.

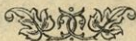
Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi. (Petkrat.) Apostolska vera.

Ako ti je lahko mogoče, ostani po svetem obhajilu še pri eni sveti maši.

Dan svetega obhajila preživi kar najbolj zbranega duha, ogiblji se posvetnih zabav in veselic, obišči cerkev, beri tudi pobožne bukve in opravljaj druga dobra dela.

Živi pa tudi sicer tako čisto, da bi lahko vsak dan prejel angelski kruh.

Hvaljen bodi, Jezus Kristus!
Vekomaj. Amen.

Zakrament svetega poslednjega olja.

Ako nevarno zboliš, pošlji o pravem času, ko boš še pri zavesti, po mašnika, da ti podeli zakrament svetega poslednjega olja. Neprecenljive so milosti, ki jih podeli Jezus, usmiljeni Samarijan, ubogemu bolniku v tem svetem zakramentu. Ako si sam bolan, prosi domače, naj pošljejo po mašnika, ako je nevarno bolan kdo drugi, mu storiš najimunitnejše delo usmiljenja, ako mu preskrbiš duhovnika. Pripraviti je treba na pogrjnjeni mizi sv. razpelo, dve voščeni sveči, blagoslovljeno vodo s kropilcem, kozarec sveže vode z žličico, in sedem svalčkov bombaža ali prediva. Če pride mašnik s sveto Popotnico, ga pričakajo verniki z gorečimi svečami, in ko se bolnik spoveduje, ne smejo zunaj govoriti, ampak naj molijo sveti rožni venec.

Molitev za zdravje.

Molitev sv. Avguština.

O moj Bog in Gospod, ozri se na svojo stvar, k zdaj v tem revnem stanu omaguje. Tvoje roke

so me upodobile, – tiste roke, ki so bile zame pribite na križ. Ne zapusti svoje stvari, Gospod! poglej rane svojih rok, v katere si zapisal moje ime; beri to pismo in ozdravi me! – Jaz tvoja stvar kličem k tebi, daj mi življenje! Prizanesi mi, Gospod, zakaj kakor nič so moji dnevi. Odpusti mi, Gospod, da se drznem s svojim velikim Gospodom in Bogom govoriti; ali sila me sili, bolečine me priganjajo, revščina me žene. Bolan sem; zato kličem zdravnika, rekoč: Jezus nazareški, usmili se me! – Ti izvir usmiljenja, usliši me reveža, ki s potrtem srcem vpijem k tebi. Ti moja moč, pomagaj mi in vstal bom. Ti moja luč razsvetli me, in spregledal bom. Ti moje veličastvo, prikaži se mi, in v zdignil se bom. Ti moje življenje, razveseli me, da bom živel v tebi, moj Bog in moj Gospod! Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Zakrament sv. mašniškega posvečenja in sv. zakona.

Prvih pet sv. zakramentov je namenjenih vsakemu kristjanu, zadnja dva le nekaterim stanovom. a) Najsvetejši stan je mašniški, ker mu je Jezus Kristus dal oblast, opravljati daritev svete maše in deliti svete zakramente. Blagor mladeniču, katerega Bog kliče v ta stan! Da pa ne izgubi svetega poklica, mora biti v značaju trden, v češčenju Marijinem zvest in naj prejema večkrat svete zakramente. Mnogokrat pokliče Bog pridne sinove najrevnejših starišev v ta stan, in on že najde v svoji previdnosti pomočkov, da se morejo izšolati. Imeniten pripomoček v dosego visokega smotra je gotovo molitev, ki se ob nedeljah opravlja. Prim. str. 72 in molitev ob kvaternih nedeljah.

b) Druge ljudi kliče Gospod v druge stanove; za vsak poklic se je treba dobro izobraziti, in mu s čednostnim življenjem čast delati. Nedolžna in krepostna mladost z zvestim spolnjevanjem svojih dolžnosti je najlepša priprava za katerikoli poklic, bodisi da ostane kdo v vzvišenem samskem stanu, bodisi da ga po-

kliče Bog v poznejših letih v zakonski stan in mu podeli milost v zakramentu svetega zakona.

Kadar si izbiraš poklic ali stan, zateci se v goreči molitvi za pomoč k Bogu Svetemu Duhu in Materi božji dobrega sveta za srečno izvolitev stanu.

Molitev za duhovnike.

O Bog, posvečevavec in varih svoje Cerkve, obudi v njej s svojim Duhom dobrih in zvestih delivcev svetih skrivnosti, da bodo s svojo službo in svojim zgledom krščansko ljudstvo vodili na pot zveličanja, ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Četrti del.

Popoldanska služba božja.

Ne bodi nam dovolj, da smo ob nedeljah in praznikih samo pri sveti maši, temveč prejemajmo tudi svete zakramente, bodimo pri pridigi in pri popoldanski službi božji, prebirajmo svete knjige, in opravljajmo druga dobra dela.

Navadi se torej, z veseljem posvečevati tudi nedeljo popoldne, in od vsake hiše naj gre, kdor le more, tudi k večernicam. Kdor mora biti za variha, naj bere doma iz katekizma krščanski nauk in moli večernice. Po krščanskem nauku je priporočati udeležbo pri krščanskih stanovskih, vzgojevalnih družbah,

H krščanskemu nauku.

Pred naukom.

(V Ljudski pesmarici št. 69.)

1. Po resnici hrepenim,
Jezus, naših duš ljubitelj!
Tvoje pomoči želim,
Misli in željâ voditelj:
Svojo milost mi podari,
Srce moje z njo preustvari!

Po nauku.

2. O Delivec večnih nad,
Jezus, ti me blagoslovi!
Obrodé nauki sad,
Ako prideš ti z darovi:
Tvoja luč mi v srce sveti,
Daj mi moč, po njej živeti!

O č e n a š.

(Se poje pred pridigo. V Ljudski pesmarici št. 70.)

1. Bog Oče, ki v nebesih
Kraljuješ vekomaj,
Na duši in telesu
Svoj blagoslov nam daj.

Naj bode posvečeno
 Presveto tvoje ime:
 Živé naj tebi v slavo
 Vsi narodi zemlje.

2. Kraljestvo tvoje pridi,
 In vladaj v srcih ti;
 Presveta tvoja volja
 Naj vselej se zgodi.
 Daruj nam vsak dan kruha
 Za dušo in telo,
 Naj sveto obhajilo
 Še v smrti hrana bo.

3. Odpusti, Bog nebeški,
 Da smo žalili te,
 Iz srca odpustimo
 Tud' mi dolžnikom vse;
 Ne vpelji nas v skušnjavo
 In zla odreši nas,
 Da bomo tebi hvalo
 Dajali večni čas.

Krščanski nauk.

Iz katekizma avstrijskih škofov.

Krščansko verovati se pravi, vse za resnico imeti, kar je Bog razodel in nam po katoliški Cerkvi zapoveduje verovati. (Kat. vpr. 6.)

Kar je Bog razodel, je izročil Jezus Kristus katoliški Cerkvi, da vse nepokvarjeno ohrani, vse ljudi uči in jim zapoveduje, kaj morajo verovati in storiti, da se zveličajo. (10.)

Katoliška Cerkev je vidna družba vseh pravovernih kristjanov, ki verujejo iste nauke, prejemajo iste zakramente in imajo rimskega

papeža za svojega vidnega poglavarja. (194.)

Kristus je dal svoji Cerkvi ta-le poglobitna znamenja: 1. da je edina, 2. da je sveta, 3. da je katoliška ali vesoljna, 4. da je apostolska. (208.)

Pred vsem moramo natančno znati in verovati šest temeljnih resnic, namreč: 1. da je Bog; 2. da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje; 3. da so tri božje osebe: Oče, Sin in Sveti Duh; 4. da se je Bog Sin, druga božja oseba, učlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal; 5. da je človeška duša neumrjoča; 6. da je milost božja k zveličanju potrebna. (29.)

Lastnosti božje: Bog je zgolj duh, večen in nespremenljiv, povsod pričujoč in vseveden, neskončno moder in vsemogočen,

neskončno svet in pravičen, neskončno dobrotljiv in usmiljen, neskončno resničen in zvest. (29.)

Darovi Svetega Duha so: 1. dar modrosti, 2. dar umnosti, 3. dar svéta, 4. dar moči, 5. dar učenosti, 6. dar pobožnosti, 7. dar strahú božjega. (185.)

Dve poglavitne zapovedi krščanske ljubezni sta: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje misli. Ta je največja in prva zapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« (342.)

Deset božjih zapovedi se glasi: 1. Véruj v enega samega Boga. 2. Ne imenuj po nemarnem božjega imena. 3. Posvečuj praznik. 4. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji. 5. Ne ubijaj. 6. Ne prešestuj. 7. Ne kradi. 8. Ne pričaj po kri-

vem zoper svojega bližnjega. 9. Ne želi svojega bližnjega žene. 10. Ne želi svojega bližnjega blaga. (344.)

Pet cerkvenih zapovedi se glasi: 1. Posvečuj zapovedane praznike. 2. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sveti maši. 3. Posti se zapovedane postne dni. 4. Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času prejmi sveto Rešnje Telo. 5. Ne obhajaj ženitve ob prepovedanih časih. (477.)

* * *

Zakrament je vidno in podelilno znamenje nevidne milosti, postavljeno od Jezusa Kristusa v naše posvečenje. (523.)

Sedem svetih zakramentov se glasi: 1. sveti krst, 2. sveta birma, 3. sveto Rešnje Telo, 4. sveta pokora, 5. sveto poslednje olje, 6. sveto

mašniško posvečenje, 7. sveti zakon. (530.)

Sveta maša je vedna daritev nove zaveze, pri kateri se Jezus Kristus nekrvavo daruje svojemu nebeškemu Očetu pod podobama kruha in vina. (595.)

Namen svete maše. Daritev svete maše se daruje Bogu: 1. da ga spodobno častimo in hvalimo; 2. da ga zahvaljujemo za vse dobre; 3. da zadostimo božji pravičnosti ter zadobimo milost kesanja in pokore in odpuščenje kazni za greh; 4. da izprosimo sebi in drugim vse dobro za dušo in telo. (Vpr. 606; molitev stran 79 in 100.)

Pri evangeliju moramo vstati in se pokrižati v znamenje, da smo pripravljene, pred svetom pričati nauke svetega evangelija in po njih živeti. (Vpr. 611; mol. stran 82.)

Pri darovanju moramo združiti svoje misli in želje z mašni-

kovimi mislimi in željami in tudi sebe Bogu darovati. (Vpr. 612; mol. stran 83.)

Pri povzdigovanju moramo moliti Jezusa Kristusa pod podobama kruha in vina, obuditi vero, upanje in ljubezen in obžalovati svoje grehe. Vpr. 613; mol. stran 86.)

Pri mašnikovem obhajilu moramo prejeti sveto obhajilo vsaj v duhu, če ga ne prejmemo v resnici; to je, imeti moramo pobožno hrepenenje, v resnici prejeti telo Jezusa Kristusa, če bi bilo mogoče, (Vpr. 614; mol. stran 88, 89.)

Da vredno prejmemo zakrament svete pokore, je potrebno pet reči: 1. izpraševanje vesti, 2. kes ali obžalovanje, 3. trdni sklep, 4. spoved, 5. zadostovanje. (639.)

Spovedne molitve. (Vpr. 694. glej stran 231.)

Krščansko pravičen je, kdor se s pomočjo božje milosti ogiblje hudega in dela dobro, kakor uči sveta vera. (754.)

Hudo ali edino pravo zlo je to, kar je zoper božjo postavo, namreč greh. (755.)

Poglavitni grehi so: 1. napuh, 2. lakomnost, 3. nečistost, 4. nevoščljivost, 5. požrešnost, 6. jeza, 7. lenoba. (773.)

Grehi zoper Svet. Duha so: 1. predrzno v božjo milost grešiti; 2. nad božjo milostjo obupati; 3. spoznani krščanski resnici se ustavljati; 4. svojemu bližnjemu zaradi milosti božje nevoščljiv biti; 5. do lepega opominjevanja otrplo srce imeti; 6. v nespokornosti trdovratno ostati. (789.)

Štirje vnebovpijoči grehi so: 1. radovoljni uboj; 2. sodomski greh; 3. zatiranje ubožcev, vdov in sirot; 4. delavcem in najemni-

kom zaslužek zadrževati ali utr-
govati. (791.)

Devet tujih grehov: 1. v
greh svetovati; 2. greh velevati;
3. v drugih greh privoliti; 4. druge
v greh napeljevati; 5. drugih greh
hvaliti; 6. h grehu molčati; 7. greh
spregledati; 8. greha se udeležiti;
9. drugih greh zagovarjati. (793.)

Delaj dobro. Dobro je, kar je
po volji božji, namreč: dobra dela
in hrepenenje po krščanski popol-
nosti. (794.)

»Božje« čednosti so: vera,
upanje in ljubezen. (Vpr. 800; mol.
glej stran 69 in 70.)

Dolžni smo obuditi vero,
upanje in ljubezen: 1. kakor
hitro smo v sveti veri dovolj po-
učeni; 2. večkrat v življenju, zlasti
v hudih skušnjavah zoper te čed-
nosti; 3. v smrtni nevarnosti in ob
smrtni uri (808.)

Štiri poglavitne čednosti so: 1. modrost, 2. pravičnost, 3. srčnost, 4. zmernost, (811.)

Sedmim poglavitnim grehom so nasprotne te-le čednosti: 1. napuhu ponižnost, 2. lakomnosti radodarnost; 3. nečistosti čistost; 4. nevoščljivosti dobrohotnost; 5. požrešnosti zmernost; 6. jezi krotkost; 7. lenobi gorečnost. (817.)

» Osem blagrov « ali čednosti, katere je Jezus posebno poveličeval:

1. » Blagor ubogim v duhu: ker njih je nebeško kraljestvo.

2. Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli.

3. Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi.

4. Blagor tistim, ki so lačni in žejni pravice, ker bodo nasičeni.

5. Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje.

6. Blagor tistim, ki so čistega srca, ker bodo Boga gledali.

7. Blagor mirnim, ker bodo imenovani otroci božji.

8. Blagor tistim, ki preganjanje trpé zavoljo pravice; ker njih je nebeško kraljestvo. (826.)

Evangelijiške čednosti. Jezus Kristus nam v svetem evangeliju posebno priporoča: 1. iskati najprej božje kraljestvo in njegovo pravico; 2. zatajevati samega sebe; 3. nositi svoj križ; 4. hoditi za Kristusom; 5. biti krotak in ponižen; 6. ljubiti sovražnike; dobro storiti tistim, ki nas sovražijo; moliti za tiste, ki nas obrekujejo in preganjajo. (828.)

Najimnitnejša dobra dela so: molitev, post in miloščina. (835.)

Telesna dela usmiljenja: 1. nasičevati lačne; 2. napajati žejne; 3. sprejemati popotnike; 4. oblačiti nage; 5. obiskavati bolnike; 6. reševati jetnike; 7. pokopavati mrličé. (840.)

Duhovna dela usmiljenja:

1. stvariti grešnike; učiti nevedne;
3. prav svetovati dvomljivcem;
4. tolažiti žalostne; 5. potrpežljivo prenešati krivico; 6. iz srca odpustiti razžalivcem; 7. Boga prositi za žive in mrtve. (841.)

Trije evangelijski svèti so: 1. radovoljno uboštvo; 2. vedno devišтво; 3. vedna pokorščina pod duhovnim predstojnikom. (848.)

Štiri poslednje reči so: smrt, sodba, pekel, nebesa. (851.)

P e s m i k b l a g o s l o v u .

Častimo te.

(V Ljudski pesmarici št. 12.)

Častimo te, kruh živi, angelski
 Ti pravi človek si
 in večni Bog nebeški.

Sveto, sveto, sveto,
 Sveto, vedno sveto
 Jezusovo je Telo
 V zakramentu moljeno.

Po blagoslovu.

Nikdar nas ne zapusti,
 O Jezus, vir sladkosti,
 Zlasti pa poslednji čas
 Bodi, Jezus, ti pri nas.

Glasno zapojmo.

(V Ljudski pesmarici števil. 13.)

1. Glasno zapojmo,
 Čast povzdiguemo:
 V hostiji beli * Jezus je skrit,
 Pred nas postavljen,
 Vedno pripravljen,
 Svoje ovčice * blagoslovit'.

Sveto' sveto,
 Čez vse je sveto.

Sveto, sveto,
 Sveto je Jezusa Rešnje Telo!

2. Roke sklenimo,
 Lepo prosimo:
 Usmili se Jezus, * vbogih sirot,

Teb' se izročimo,
 Srčno želimo,
 Ti blagoslovi * zemeljski rod.
 Sveto, sveto, itd.

3. Tebe častiti,
 Verno moliti
 Množica zbrana * tukaj želi;
 Sprejmi jo v slavo,
 V rajsko višavo,
 Kjer te brez konca * pesem slavi:
 Sveto, sveto itd.

V zakramentu.

V zakramentu vse sladkosti
 Počastimo Jezusa;
 Dal je v novi nam skrivnosti
 Rajski kruh zveličanja;
 V naših čutov pa slabosti
 Trdna vera nas krepča.

*

Čast in slava naj prepeva
 Se Očetu večnemu!
 Čast in slava naj odmeva
 Njega Sinu ljubemu!
 Čast enaka razodeva
 Naj se Duhu Svetemu!

Tantum ergo.

Pesem pred blagoslovom — po rimskem obredu.

Tantum ergo sacraméntum
 Venerémur cernui,
 Et antíquum documéntum
 Novo cedat rítui:
 Praestet fides suppleméntum
 Sénsuum deféctui.

*

Genitóri Genitóque
 Laus et iubilátio,
 Salus, honor, virtus quoque
 Sit et benedíctio!
 Procedénti ab utróque
 Cómpar sit laudátio.

Molite v k presv. Rešnjemu
 Telesu.

Ÿ. Panem de
 coelo praestitísti
 eis. (Alleluja).

R. Omne delectaméntum in se habentem. (Alleluja.)

Ÿ. Kruh iz nebes si jim podelil. (Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja.)

Oremus.

Deus, qui nobis sub sacraménto mirábili passiónis tuae memóriam reliquisti; tribue, quaesumus, ita nos córporis et sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptionis tuae fructum in nobis iúgiter sentiámus. Qui vivis et regnas in saecula saeculórum.

R. Amen.

Molimo.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

Hvalite Gospoda.

Psalm 116.

Laudáte Dóminum omnes gentes, * laudáte eum omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super

Hvalite Gospoda vsi rodovi, * hvalite ga zemlje národi.

Zakaj utrjena je nad nami | milost

nos | misericórdia
eius, * et véritas
Dómini manet in
aetérnum.

Glória Patri et
Filio * et Spirítui
Sancto.

Sicut erat in
princípio, | et nunc
et semper * et in
saécula saeculó-
rum. Amen.

njegova * in res-
nica Gospodova
ostane vekomaj.

Slava Očetu in
Sinu * in Svetemu
Duhu.

Kakor je bilo
v začetku, | tako
zdaj in vselej *
in vekomaj. Amen.

Litanije
presv. imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!
Kristus, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Jezus, sliši nas!
Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!*

* Tako se odgovarja pri vsakem nazivu.

Bog Sin, Odrešenik svetá,
 Bog Sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Jezus, Sin živega Boga,
 Jezus, odsvit Očeta,
 Jezus, žar večne luči,
 Jezus, kralj veličastva,
 Jezus, solnce pravice,
 Jezus, Sin Marije Device,
 Jezus ljubeznivi,
 Jezus čudoviti,
 Jezus, močni Bog,
 Jezus, oče prihodnjega veka,
 Jezus, angel velikega sklepa,
 Jezus najmogóčnejši,
 Jezus najpotrpežljivejši,
 Jezus najpokornejši,
 Jezus krotki in iz srca ponižni,
 Jezus, ljubíteľ čistosti,
 Jezus, naš ljubitelj,
 Jezus, Bog miru,
 Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, zgled čednosti,
 Jezus, goreči ljubitelj duš,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naše pribežališče,

Jezus, oče ubogih,
 Jezus, zaklad vernih,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, naša pot in naše življenje,
 Jezus, veselje angelov,
 Jezus, kralj očakov,
 Jezus, voditelj apostolov,
 Jezus, učitelj evangelistov,
 Jezus, srčnost mučencev,
 Jezus, luč spoznavavcev,
 Jezus, čistost devic,
 Jezus, krona vseh svetnikov,

Bodi nam milostljiv, – prizanesi
 nam, o Jezus!

Bodi nam milostljiv, – usliši nas,
 o Jezus!

Vsega hudega — reši nas, o Je-
 zus!*

Vsega greha
 Svoje jeze

* Tako se odgovarja pri naslednjih nazivih.

Skušnjav hudičevih
 Duha nečistosti
 Večne smrti
 Zanemarjanja tvojih navdihov
 Po skrivnosti svojega svetega učlo-
 večjenja
 Po svojem rojstvu
 Po svojem detinstvu
 Po svojem božjem življenju
 Po svojih trudih
 Po svoji smrtni bridkosti in svojem
 trpljenju
 Po svojem križu in svoji zapušče-
 nosti
 Po svojih bolečinah
 Po svoji smrti in svojem pokopu
 Po svojem vstajenju
 Po svojem vnebohodu
 Po svoji ustanovitvi najsvetejšega
 Zakramenta
 Po svojih radostih
 Po svojem veličastvu
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, – prizanesi nam, o Jezus!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, – usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Molim o. Gospod Jezus Kristus, ki si rekel: »Prosrite in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo«, daj nam, te prosimo, gorečnost svoje božje ljubezni, da te bomo s celim srcem, z besedo in dejanjem ljubili in neprenehoma hvalili.

Daj nam, Gospod, da vedno v sebi ohranimo strah in ljubezen do tvojega svetega imena, ker nikdar ne nehaš voditi teh, ki jih utrdiš v stanovitnosti svoje ljubezni. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII. 16. jan. 1886.)

O praznikih

se lahko pristavi cerkvena molitev dotičnega dne.

Molitev k presv. R. Telesu.

se moli, kadar je izpostavljeno.

Glej stran 290.

Molitev za vse potrebe.

(Moli se navadno po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere in ob največjih praznikih se primerneje izpušča.)

Molimo.

Vsemogočni večni Bog, nebeški Oče, poglej z očmi svoje neskončne milosti naše bridkosti, nadloge in težave. Usmili se vseh vernih kristjanov, za katere se je tvoj edino-rojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odvrni, milostljivi Oče, zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, pogubne upore, vojsko, draginjo, boleznj in žalostne, hude čase.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je tebi prijetno, s tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji postavil; podeli mu, da bo tistim, čez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmiljenju sprejel cesarsko vladarsvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se várovati, sovražnike zmagovati, in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

Razsvetli in potrdi v vsem dobrem duhovske in svetne gosposke in oblastnike, da bodo pospeševali vse, kar more pripomoči k tvoji časti, k našemu zveličanju, k miru in sreči vsega krščanstva.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da moramo prositi, za svoje prijatelje

in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Podeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri brez vsega razdora in vsake ločitve. Obrni naša srca k pravi pokori in k poboljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi, Gospod, bodo vedno priporočeno vse naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam podeli, Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha. Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)
Čast bodi.

Litanije

presv. Srca Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!*

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Srce Jezusa, Sinú večnega Očeta,

Srce Jezusovo, v Materi Devici od

Svetega Duha upodobljeno,

* Tako se odgovarja pri vseh nazivih.

Srce Jezusovo, z Besedo božjo v
 osebi zedinjeno,
 Srce Jezusovo, neskočno veličastno,
 Srce Jezusovo, sveti tempelj božji,
 Srce Jezusovo, šotor Najvišjega,
 Srce Jezusovo, hiša božja in vrata
 nebeška,
 Srce Jezusovo, žareče ognjišče lju-
 bezni,
 Srce Jezusovo, posoda ljubezni in
 pravice,
 Srce Jezusovo dobrote in ljubezni
 polno,
 Srce Jezusovo, globočina vseh
 čednosti,
 Srce Jezusovo, vse hvale vredno,
 Srce Jezusovo, kralj in središče
 vseh src,
 Srce Jezusovo, v katerem so vsi
 zakladi modrosti in vednosti,
 Srce Jezusovo, v katerem biva vsa
 polnost božanstva,
 Srce Jezusovo, nad katerim ima
 Oče posebno veselje,
 Srce Jezusovo, iz čigar polnosti
 smo vsi prejeli,

Srce Jezusovo, hrepenenje večnih
 višav,
 Srce Jezusovo, potrpežljivo in ne-
 skončno usmiljeno,
 Srce Jezusovo, bogato za vse, ki
 te kličejo,
 Srce Jezusovo, vir življenja in sve-
 tosti,
 Srce Jezusovo, sprava za naše
 grehe,
 Srce Jezusovo, z zasramovanjem
 nasičeno,
 Srce Jezusovo, zavoljo naših hu-
 dobij potrto,
 Srce Jezusovo, do smrti pokorno,
 Srce Jezusovo, s sulico prebodeno,
 Srce Jezusovo, vir vse tolažbe,
 Srce Jezusovo, naše življenje in
 vstajenje,
 Srce Jezusovo, naš mir in naša
 sprava,
 Srce Jezusovo, daritev za grešnike,
 Srce Jezusovo, zveličanje v tebe
 upajočih,
 Srce Jezusovo, upanje v tebi umira-
 jočih,

Srce Jezusovo, sladkost vseh svetnikov,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, – prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, – usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, – usmili se nas!

V. Jezus krotki in iz srca ponižni.

O. Upodobi naše srce po svojem Srcu.

M o l i m o. Vsemogočni, večni Bog, ozri se na Srce svojega preljubega Sina in na češčenje in zaščeno, ki ti ga opravlja v imenu grešnikov, in po njem potolažen odpusti njim, ki prosijo tvojega usmiljenja, v imenu istega tvojega Sina Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj Amen.

(300 dni odpustka vsakokrat. - Leon XIII.)

[Kadar se molijo litanije samo do tukaj, se pristavi Oče naš, Češčena Marija (trikrat) in Čast bodi.]

Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

(Moli se najprimerneje na praznik presvetega Srca Jezusovega ali v nedeljo za njim, in v prvih petkih, oziroma prvih nedeljah.)

Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu, ozri se na nas, ki v globoki ponižnosti klečimo pred tvojim oltarjem. Tvoji smo, tvoji hočemo biti. Da bi pa mogli biti s teboj trdneje sklenjeni, glej, zato se danes vsak izmed nas radovoljno posveti tvojemu presvetemu Srcu.

Tebe mnogi niso nikdar poznali, mnogi pa so tvoje zapovedi zaničevali in te zavrgli. Usmili se obojih, dobrotljivi Jezus, in potegni vse k svojemu svetemu Srcu. Kralj bodi, Gospod, ne samo vernih, ki niso nikdar odpadli od tebe, temveč tudi izgubljenih sinov, ki so te zapustili; daj, da se skoraj vrnejo v Očetovo hišo, da ne poginejo uboštva in lakote. Kralj

bodi tistih, ki jih slepi verska zmota ali loči razkol, in pokliči jih nazaj v zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Kralj bodi tudi vseh tistih, ki živé v stari zmoti poganstva; reši jih iz teme in privedi jih k luči v božje kraljestvo.

Daj, Gospod, svoji Cerkvi varno in blagonosno prostost; daj vsem narodom red in mir; daj, da se bo od kraja do kraja zemlje razlegal en glas: Bodi hvala božjemu Srcu, ki nas je rešilo, slava in čast mu vekomaj! Amen.

Ob praznikih.

(Ako se litanije Srca Jezusovega molijo na kateri praznik, se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.)

Molitev za vse potrebe

se pristavlja pri javnih večernicah ob nedeljah in praznikih, kakor po litanijah presv. imena Jezusovega; glej stran 297.

(Za sklep:)

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)
Čast bodi.

Lavretanske litanije Matere božje.

Gospod, usmili se nas!
 Kristus, usmili se nas!
 Gosdod, usmili se nas!
 Kristus, sliši nas!
 Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!*

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog.

Sveta Marija, prosi za nas!

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica, —

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista, —

Mati brezmadežna,

Mati nedolžna,

Mati deviška, —

Mati ljubezniva,

* Tako se odgovarja pri naslednjih nazivih.

Mati čudovita
 Mati dobrega svéta, –
 Mati Stvarnikova,
 Mati Odrešenikova,
 Devica najmodrejša, –
 Devica častitljiva,
 Devica hvalevredna,
 Devica mogočna, –
 Devica milostljiva,
 Devica verna,
 Podoba pravice, –
 Sedež modrosti,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna, –
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna, –
 Stolp Davidov,
 Stolp slonokosteni,
 Hiša zlata, –
 Skrinja zaveze,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica, –
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih, –

Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov, –
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučencev, –
 Kraljica spoznavavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov, –
 Kraljica brez madeža izvirnega
 greha spočeta,
 Kraljica presvetega rožnega venca,
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, – prizanesi nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, – usliši nas, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe
 sveta, – usmili se nas!

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij VII.,
 30. sept. 1817.)

Ob Marijinih praznikih

se lahko dostavi cerkvena molitev do-
 tičnega dne.

K presv. Rešnjemu Telesu.

(Moli se, kadar je izpostavljeno.
 Glej stran 290.)

Molitev k Materi božji.

Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Podeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da se bomo vedno veselili zdravja na duši in na telesu, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(Naslednja molitev se ob onih Marijinih praznikih, ob katerih se moli cerkvena molitev za dotični dan, lahko izpusti.)

Cerkvene antifone

in prošnje do Matere božje.

A. od prve adventne nedelje do božiča.

Bremila Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in morska zvezda, pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika čudežno rodila; ti, Devica prej in slej, ko si iz Gabriellovih ust prejela oznanjenje, usmili se grešnikov!

V. Angel Gospodov je oznanil Mariji.

O. In spočela je od Svetega Duha.

Molimo. Milost svojo, prosimo te, Gospod, v naša srca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častitljivo vstajenje. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

B. Od božica do svečnice.

Premila Mati Zveličarjeva
(itd. kakor pred božičem.)

V. Po porodu si Devica čista ostala.

O. Božja Porodnica, prosi za nas!

Molimo. O Bog, ki si po rodovitnem devištvu blažene Marije podelil človeškemu rodu dar večnega zveličanja, daj nam, te prosimo, naj čutimo, da prosi za nas ona, po kateri smo bili vredni, prejeti začetnika življenja, Gospoda našega, Jezusa Kristusu tvojega Sina. (Amen.)

C. Od svečnice do velikega četrta.

Zdrava, o nebes Kraljica;
Zdrava, angelov gospa;
Zdrava korenina; zdrava vrata,
Iz katerih svetu luč je prisijala,
O veséli se, Devica slavna,
Nad vse krasna,
Bodi zdrava, o prelepa,
Prosi za nas Kristusa!

V. Dovoli, naj te hvalim, o sveta Devica.

O. Daj mi moč zoper sovražnike svoje.

Molimo. Podeli nam, milostljivi Bog, pomoč v naši slabosti, da ki obhajamo spomin svete božje Porodnice, s pomočjo njene priprošnje od svojih grehov vstanemo. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

D. Od vélike sobote do prve pobinkoštné nedelje.

Raduj se, Kraljica nebeška, aleluja. Zakaj On, ki si ga bila vredna nositi, aleluja.

Je vstal, kakor je rekel, aleluja.

Prosi za nas Boga, aleluja.

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja.

O. Ker je Gospod res vstal, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si z vstajenjem svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, svet razve-

selil; daj, prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji dosežemo veselje večnega življenja. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

E. Od prve pobinkoštna nedelje do adventa.

Češčena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Vsemogočni, večni Bog, ki si telo in dušo častite Device in Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti za-

služila, s pomočjo Svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se nje-
nega spomina veselimo, po njenih
milostljivih prošnjah prihodnjega
zla in večne smrti rešeni. (Po istem
Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Molitev k svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri služabnik,
ki ga je Gospod postavil nad svojo
družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da postanemo vredni obljub
Kristusovih.

Molimo. Naj nam pomaga, pro-
simo te, Gospod, zasluženje že-
nina tvoje presvete Matere Marije,
da nam bo po njegovih priprošnjah
podeljeno, česar naša slabost ne
more doseči. (Ki živiš in kraljuješ
od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Molitev za vse potrebe.

(Moli se po litanijah ob nedeljah in
praznikih; na predvečere se primerneje
izpušča.)

Ponižno te prosimo, Gospod,
razveži milostno naših grehov vezi,

in po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov ohrani nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše družine v vsej svetosti. Očisti grehov in hudobije vse naše sorodnike in prijatelje, in napolni jih z lepimi čednostmi. Podeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje. Daj nam zdravo vreme in dobro letino. Skaži milost našim prijateljem in neprijateljem. Obváruij to duhovnijo z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa in povodnji; in podeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj.

Obváruij našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., vso našo duhovsko in svetno gosposko in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega hudega. In tvoj blagoslov pridi iz nebes na

nas in ostani vedno pri nas. — Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.) Čast bodi.

Pri pobožnosti svetega rožnega venca v oktobru.

(Po lavretanskih litanijah naj se moli namesto molitve »K sv. Jožefu« in »Za vse potrebe« samo naslednja molitev.)

K tebi, o sveti Jožef, pribežimo v svojih stiskah, in ko smo na pomoč poklicali tvojo presveto nevesto, prosimo zaupljivo tudi tvojega varstva. Pri ljubezni, ki te je vezala z brezmadežno Devico, božjo Materjo, in pri očetovski ljubezni,

s katero si objemal dete Jezusa, te ponižno prosimo, ozri se milosno na delež, ki ga je pridobil Jezus s svojo krvjo, in pomagaj nam v naših potrebah s svojo močjo in priprošnjo.

O preskrbni varih svete družine, varuj izvoljeno ljudstvo Jezusa Kristusa; odvrni od nas ljubeznipolni oče, vsako kugo zmot in greha. Podpiraj ga milostno iz nebes, o mogočni naš varih, v tem boju zoper moči teme, in kakor si nekdam otel dete Jezusa iz smrtne nevarnosti, tako brani zdaj sveto Cerkev božjo sovražnega zalezovanja in vsakega nasprotovanja. Varuj nas vsekdar, da bomo po tvojem zgledu in s tvojo pomočjo mogli sveto živeti, srečno umreti in doseči večno zveličanje v nebesih. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)
Čast bodi.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!*

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, prosi za nas!*

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Sveti Mihael,

Sveti Gabriel,

Sveti Rafael,

Vsi sveti angeli in nadangeli, pro-
site za nas!*

Vse svete vrste zveličanih duhov,

Sveti Janez Krstnik, prosi za nas!*

* Tako se primerno odgovarja pri na-
slednjih nazivih.

Sveti Jožef,
 Vsi sveti očaki in preroki,
 Sveti Peter,
 Sveti Pavel,
 Sveti Andrej,
 Sveti Jakob,
 Sveti Janez,
 Sveti Tomaž,
 Sveti Jakob,
 Sveti Filip,
 Sveti Jernej,
 Sveti Matej,
 Sveti Simon,
 Sveti Tadej,
 Sveti Matija,
 Sveti Barnaba,
 Sveti Luka,
 Sveti Marko,
 Vsi sveti apostoli in evangelisti,
 Vsi sveti učenci Gospodovi,
 Vsi sveti nedolžni otroci,
 Sveti Štefan,
 Sveti Lavrencij,
 Sveti Vincencij,
 Sveti Fabijan in Sebastijan, pro-
 sita za nas!

Sveti Janez in Pavel,
 Sveti Kozma in Damijan,
 Sveti Gervazij in Protazij,
 Vsi sveti mučenci,
 Sveti Silvester,
 Sveti Gregorij,
 Sveti Ambrozij,
 Sveti Avguštin,
 Sveti Hieronim,
 Sveti Martin,
 Sveti Nikolaj,
 Vsi sveti škofje in spoznavavci,
 Vsi sveti učeniki,
 Sveti Anton,
 Sveti Benedikt,
 Sveti Bernard,
 Sveti Dominik,
 Sveti Frančišek,
 Vsi sveti mašniki in leviti.
 Vsi sveti menihi in puščavniki,
 Sveta Marija Magdalena,
 Sveta Agata,
 Sveta Lucija,
 Sveta Neža,
 Sveta Cecilija,
 Sveta Katarina,

Sveta Anaštazija,
 Vse svete device in vdove,
 Vsi svetniki in svetnice božje,
 Bodi nam milostljiv, –
 prizanesi nam, o Gospod!
 Bodi nam milostljiv, –
 usliši nas, o Gospod!
 Vsega hudega – reši nas, o Gospod! *
 Vsega greha
 Svoje jeze
 Nagle in neprevidene smrti
 Skušnjav hudičevih
 Jeze, sovraštva in vse hude volje
 Duha nečistosti
 Treska in hudega vremena
 Šibe potresa
 Kuge, lakote in vojske
 Večne smrti
 Po skrivnosti svojega sv. učlovečenja
 Po svojem prihodu
 Po svojem rojstvu
 Po svojem krstu in svetem postu
 Po svojem križu in trpljenju
 Po svoji smrti in svojem pokopu
 Po svojem svetem vstajenju

* Tako tudi pri naslednjih prošnjah.

Po svojem čudežnem vnebohodu
 Po prihodu tolažnika Svetega Duha
 Na dan sodbe
 Mi grešniki, – prosimo te, sliši nas!
 Prizanesi nam, – prosimo itd.
 Odpusti nam,
 Pripelji nas, k pravi pokori,
 Vladaj in ohrani svojo sveto Cerkev,
 Ohrani apostolskega pastirja in vse
 cerkvene stanove v svoji sveti
 veri,
 Ponižaj sovražnike svete Cerkve,
 Varuj našega cesarja,
 Daj krščanskim kraljem in oblast-
 nikom mir in pravo soglasje,
 Daj vsemu krščanskemu ljudstvu
 mir in edinost,
 Potrdi in ohrani nas vse v svoji
 sveti službi,
 Povzdigni naše misli k nebeškim
 željam,
 Povrni vsem našim dobrotnikom
 z večnimi darovi,
 Reši duše naše in naših bratov,
 sorodnikov in dobrotnikov več-
 nega pogubljenja,

Daj in ohrani sad zemlje,
 Daj vsem vernim dušam večni pokoj,
 Usliši nas,
 Sin božji,
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe
 sveta, – prizanesi nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe
 sveta, – usliši nas, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemplješ grehe
 sveta, – usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . (dalje tiho).

V. In ne vpelji nas v skušnjava.

O. Temveč reši nas hudega.

Ob praznikih

se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.

Molitev

k presv. Rešnjemu Telesu.

(Moli se, kadar je izpostavljeno. Glej stran 290.)

Navadne molitve po litanijah.

Psalm 69.

O Bog, pridi mi na pomoč;
Gospod, hiti mi pomagat.

Osramočeni naj bodo in naj se
sramujejo, * kateri mi strežejo po
življenju.

Zavrnejo naj se in sram jih bodi, *
kateri mi hudo želé.

Zavrnejo naj se hitro osramo-
čeni, * kateri se mi posmehujejo.

Radujejo in veselé naj se v tebi
vsi, kateri te iščejo; * in kateri
ljubijo tvoje odrešenje, naj vedno
govoré: Hvaljen bodi, Gospod!

Jaz pa sem revež in siromak, *
Bog, pomagaj mi.

Moj pomočnik in moj odrešenik
si ti, * Gospod, nikar se ne múdi!

Čast bodi Očetu in Sinu in Sve-
temu Duhu; * kakor je bilo v za-
četku, tako zdaj in vselej in ve-
komaj. Amen.

V. Pomagaj svojim služabnikom.

O. Ki v tebe zaupajo, moj Bog.

V. Bodi nam, Gospod, močen stolp.

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

O. In sin krivice naj se ne loti nam škodovati.

V. Gospod, ne ravnaj z nami po naših grehah.

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod, poživljaj in osrečuj ga na zemlji, in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov.

V. Molimo za našega škofa I.

O. Gospod, ohrani in varuj ga vsega hudega.

V. Molimo za našega cesarja I.

O. Ohrani, Gospod, našega cesarja in usliši nas na dan, ko kličemo k tebi.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Povrni milostno, Gospod, vsem, ki nam zavoljo tvojega imena kaj dobrega storé, z večnim življenjem.

V. Molimo za verne duše v vicah.

O. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v tebe zaupajo, moj Bog.

V. Pošlji jim, Gospod, pomoč iz svetišča.

O. In váruj jih s Sijona.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

M o l i m o .

O Bog, ki ti je lastno, da vedno usmiljenje skazuješ in prizanašaš, sprejmi naše prošnje, naj nas in vse tvoje služabnike, katere veže grehov veriga, milostno odveže tvoje dobrotno usmiljenje.

Usliši, prosimo, Gospod, naše ponižne prošnje in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da

nam z odpuščenjem vred dobrotljivo mir podeliš.

Skaži nam milostno, Gospod, svoje neizrekljivo usmiljenje, da nas vseh grehov odvežeš, in kazni, ki jih zanje zaslužimo, rešiš.

O Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na molitev svojega ljudstva, ki te ponižno prosi; in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je tebi prijetno, s tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji postavil; podeli mu, da bo tistim, čez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki

mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmiljenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se varovati, sovražnike zmagovati in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

O Bog, ki od tebe izhajajo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša srcu tvojim zapovedim vdana, in da bodo časi po zatrtem strahu pred sovražniki s tvojo pomočjo varni in mirni.

Užgi, Gospod, naša srca z ognjem Svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z neomadeževanim srcem dopadli.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, podeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje

vseh grehov, da usmiljenje, ki so ga vedno želele, s pobožnimi prošnjami dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po tebi začno in po tebi začeta končajo.

Vsemogočni večni Bog, ki gospoduješ nad živimi in mrtvimi in se usmiliš vseh, o katerih veš, da bodo tvoji po veri in dobrih delih, ponižno te prosimo, naj vsi, za katere smo se namenili moliti, ki še živé ali pa so se že s sveta ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov iz usmiljenja tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

V. Vsemogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti božji počivajo v miru.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.) Čast bodi.

Molitev ob suši.

Molijo se litanije vseh svetnikov in po prošnji »Reši duše naše ...« se dvakrat prosi: »Daj svojim vernim potrebnega dežja — prosimo te, sliši nas!« Po litanijah se moli:

Oče naš, (dalje tiho).

V. In ne vpelji nas v skušnjavao.

O. Temveč reši nas hudega.

Psalm 146.

Hvalite Gospoda, ker je dobro, hvalo peti; * prijetna in lepa bodi hvala našemu Bogu.

Gospod zida Jeruzalem * in zbira razkropljene Izraelce.

Ozdravlja nje, ki so potrtega srca * in obvezuje njih rane.

Šteje množino zvezd, * ter jih kliče vse po imenu.

Velik je naš Gospod in velika je njegova moč * in neizmerna je njegova modrost.

Gospod vzdiguje ponižne, * grešnike pa do tal ponižuje.

Pojte Gospodu hvalno pesem, * prepevajte s citrami našemu Bogu.

Nebo zagrinja z oblaki * in zemlji pripravlja dežja.

Po gorah pripravlja sena * in zelišča ljudem za rabo.

Živini daje njen živež * in mladim vranom, ki ga kličejo.

Nima veselja nad konjevo močjo, * tudi ne radosti nad urnim pešcem.

Gospodu so všeč, kateri se ga bojé, * in kateri v njegovo milost upajo.

Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, * kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

V. Zagрни, Gospod, nebo z oblaki –

O. In pripravi zemlji dežja.

V. Da trava požene po gorah –

O. In zelišča ljudem za rabo.

V. Razmoči gore s svojih višav –

O. In zemlja bo polna sadu tvojih del.

V. Gospod usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

M o l i m o .

O Bog, v katerem živimo, se gibljemo in bivamo, daj nam potrebnega dežja, da bomo v časnih rečeh potrebno pomoč dosegli in s toliko večjim zaupanjem večnih dobrot prosili.

Daj, prosimo, vsemogočni Bog, da nas, ki v svojih nadlogah v tvojo milost zaupamo, pred vsako zoprnostjo vselej tvoja pomoč obvaruje.

Daj nam, prosimo, Gospod, blagodejnega dežja, in zemlje suho obličje s potoki izpod neba milostljivo namoči. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

V. Hvalimo Gospoda.

O. Bogu hvala.

V. Vsemogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti božji počivajo v miru.

O. Amen.

Za lepo vreme.

Molijo se litanije vseh svetnikov in po prošnji »Reši duše in naših bratov...« se dvakrat prosi: »Daj svojim vernim lepo vreme — prosimo te sliši nas!« Po litanijah se moli:

Oče naš, (dalje tiho).

V. In ne vpelji nas v skušnjava.
O: Temveč reši nas hudega.

P s a l m 66.

Bog se nas usmili in nas blagoslovi; * razjasni svoj obraz nad nami in se nas usmili.

Da spoznamo tvojo pot na zemlji, * med vsemi narodi tvoje zveličanje.

Slavijo naj te ljudstva, o Bog, * slavijo naj te vsa ljudstva.

Veselé in radujejo naj se narodi; * zakaj ti sodiš ljudstva po pravici in vodiš narode na zemlji.

Slavijo naj te ljudstva, o Bog; * slavijo naj te vsa ljudstva.

Zemlja bo dala svoj sad; * blagoslovi naj nas Bog, naš Bog!

Blagoslovi naj nas Bog, * in bojé naj se ga vsi kraji zemlje.

Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, * kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

V. Gospod, ti si poslal veter na zemljo,

O. In nehalo je deževati izpod neba.

V. Kadar bom nebo prevlekel z oblaki,

O. Se bo prikazala moja mavrica, in se bom spomnil svoje zaveze.

V. Gospod, poglej z milostnimi očmi na svoje služabnike.

O. In blagoslovi jih, ki v te zaupajo.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

M o l i m o .

O Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na molitve svojega ljudstva, ki te ponižno prosi; in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Usliši nas, Gospod, ki k tebi kličemo, in daj nam, ki te prosimo, lepo vreme, da ki za svoje grehe po pravici trpimo, s pomočjo tvoje milosti tvojo dobroto občutimo.

Prosimo, vsemogočni Bog, tvojo dobroto, ustavi nalive dežja in pokaži nam dobrotljivo svoje jasno obličje. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

Ob hudi uri.

Molijo se litanije vseh svetnikov, v katerih se dvakrat reče: »Treska in hudega vremena — reši nas, o Gospod!« Po litanijah se moli:

Oče naš. (dalje tiho).

V. In ne vpelji nas v skušnjavao.

O. Temveč reši nas hudega.

Psalm 147.

Hvali, Jeruzalem, Gospoda, *
hvali, Sijon, svojega Boga.

Zakaj utrdil je zapahe tvojih vrat,
 * in nasičuje te z najboljšim žitom.
 Svojo besedo pošilja na zemljo,
 * hitro teče njegovo govorjenje.

Sneg daje kakor volno, * meglo
 iztresa kakor pepel.

Meče svojo točo, kakor koščke;
 * kdo bo obstal pred njegovim
 mrazom.

Pošlje svojo besedo, in led raz-
 topi; * zaveje njega sapa, in vode
 tekó.

Oznanja svojo besedo Jakobu, *
 svoje postave in pravice Izraelu.

Tako ni storil (sicer) nobenemu
 ljudstvu, * in svojih sodeb (dru-
 gim) ni razodel.

Slava Očetu in Sinu in Sve-
 temu Duhu, * kakor je bilo v za-
 četku, tako zdaj in vselej in veko-
 maj. Amen.

V. Naša pomoč je v imenu Go-
 spodovem,

O. Ki je ustvaril nebo in zemljo.

V. Pokaži nam, Gospod, svoje
 usmiljenje —

O. In svoje zveličanje nam podeli.

V. Pomagaj nam, Bog, naš Zveličar.

O. In reši nas Gospod, zavoljo sláve svojega imena.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas,

O. In sin krivice naj se ne loti nam škodovati.

V. Tvoje usmiljenje, Gospod, bodi nad nami,

O. Kakor smo zaupali v tebe.

V. Gospod, reši svoje ljudstvo —

O. In blagoslovi svoj delež.

V. Svojih dobrot ne boš odtegnil njim, ki nedolžno živé.

O. Gospod, Bog vojnih čet, blagor človeku, ki v tebe zaupa.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

M o l i m o.

O Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na molitve svojega ljudstva, ki te ponižno prosi; in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Od svoje hiše, prosimo, Gospod. odženi pogubni vihar in odvrni škodo hudega vremena.

Vsemogočni, večni Bog, prizanesi nam, ki se bojimo, bodi nam milostljiv, ki prosimo; da se po škodljivem ognju v oblakih in po silnem viharju grožnja hudega vremena izpremeni tebi v hvalo.

Gospod Jezus, ki si vetrovom in morju zapovedal, in je bila velika tihota, usliši prošnje svojega ljudstva in daj, da po tem znamenju svetega † križa preide vse divjanje hudega vremena.

Vsemogočni in usmiljeni Bog, ki nas s tepenjem zdraviš in z odpuščanjem ohranjuješ, daj nam, ponižno te prosimo, da se bomo ve-

selili miru zaželjene tolažbe, in da bomo vedno uživali dar tvoje dobrote. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

Nato kropljenje z blagoslovljeno vodo.

Sveti križev pot sv. Leonarda Porto-Mavriškega.

Sveti križev pot je pobožnost, pri kateri v duhu spremljamo božjega Odršenika ob štirinajstih postajah, odtlej, ko je bil k smrti obsojen, pa dotlej, ko je bil v grob položen, ter ob enem premišljujemo njegovo bridko trpljenje in smrt.

Priprava.

pridite, stvari,
Kaj, glejte, se godi:
Edini božji Sin
Strašno za nas trpi.

Molimo. Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim nav-

dihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po tebi začnó in po tebi začeta končajo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(K e s a n j e.) Usmiljeni Jezus, ljubim te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden; iz vsega srca se kesam, da sem te razžalil, o največja dobrotá.

(N a m e n.) Darujem ti ta sveti križev pot v čast tistega – trpljenja polnega pota, po katerem si hodil zame ubogega grešnika. Prejeti želim svete odpustke in moliti na vse tiste namene, za katere so bili podeljeni. O Jezus, sprejmi jih zame in po rokah Marije Device za uboge verne duše v vicah, (zlasti za . . .*)

*) Naredi namen, en popolni odpustek prejeti zase, druge vse pa daruj vernim dušam, katerim želiš pomagati. Lepa navada je, vse odpustke darovati Mariji Devici, da jih ona obrne v prid tistim dušam, katerim najbolj želi.

Daj mi, Gospod, po tem križevem potu doseči v tem življenju tvojo milost, po smrti pa večno zveličanje. Amen.

Razbičan, zapljuvan
In kronan, zasramovan
Pred sodni stol zdaj gre,
Nedolžen v smrt izdan.

Prva postaja.

Pilat obsodi Jezusa k smrti.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj občudovanja vredno ponižnost nedolžnega Jezusa, ko je je poslušal in sprejel krivično sodbo. Vedi, da so hudobije tvojega jezika bile tiste lažnive priče, ki so preslepile sodnika, da je nedolž-

nega Jezusa obsodil k smrti. Obrni se torej k svojemu ljubezni polnemu Bogu in vzdihni bolj s srcem kakor z usti:

O moj ljubi Jezus, kako neizmerna je tvoja ljubezen! Torej za takó nevredno stvar se ponižaš, da zavoljo nje greš v ječo, sprejmeš vezi in udarce in se daš celò obsoditi k tako sramotni smrti. Oh, to me mora zadeti v srce in ganiti h kesanju nad tolikimi grehi mojega jezika; studijo se mi in bridko jih obžalujem. Zato bom po vsem tem križevem potu prosil in klical: Moj Jezus, usmiljenje! Moj Jezus, usmiljenje!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Glej, križ mu naložé
 Na ranjene rame;
 Objame ga voljnó
 In nese vseh dolgé.

Druga postaja.

Jezus vzame križ na svoje rame.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj, kako je dobri Jezus radovoljno objel sveti križ, in s kakšno krotkostjo je prenašal udarce in žalitve hudobnega ljudstva. Ti pa ves nepotrpežljiv bežiš pred križem, kar le moreš. Ali ne veš, da brez križa ne prideš v nebesa? Žaluj vendar nad svojo slepoto, obrni se k svojemu Gospodu in reci:

Ne tebi, o Jezus, ampak meni se
 spodobi težki križ, ki so ti ga na-
 ložili moji grehi! Ljubi Zveličar,
 daj mi moč, da bom voljno ob-
 jel vse križe, ki jih zaslužijo
 moje velike pregrehe. Daj mi tudi
 milost, da se ločim s tega sveta v
 ljubezni do svetega križa; goreč od
 te ljubezni naj tudi jaz želim kakor
 tvoja služabnica sveta Terezija:
 Trpeti ali umreti! Umreti ali trpeti!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Opešal je v močeh,
 Podrè ga križ, naš greh,
 Vtopljen v dolge svetá,
 Leži potrt na tleh.

Tretja postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj, kako Jezus, zavoljo izgube toliko krvi oslabiljen, prvič pade pod križem. Glej, kako ga s pestmi bijejo in z nogami sujejo. In vendar potrpežljivi Jezus ne odpre svojih ust, ampak trpi in molči. Ti pa si že zavoljo lahkih križev nevoljen, godrnjaš, se pritožuješ in morda celò preklinjaš! Odpovej se vendar svoji nepotrpežljivosti in svojemu napuhu, in prosi svojega Gospoda, rekoč:

O preljubeznivi Odrešenik! Glej, pred tvojimi nogami kleči nesrečen grešnik. Kolikokrat in kako hudo sem grešil! O Jezus, podaj mi v pomoč svojo sveto roko. Pomagaj, da ves čas svojega življenja več ne padem v smrtni

greh, in da si tako zagotovim po smrti večno zveličanje.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

O žalostni spomin,
Ko Mater sreča Sin,
Bridkosti meč ji gre
Do srca globočin.

Četrta postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kolika bolečina je presunila srce Jezusu, in kolika bridkost je zadela srce Matere Marije, ko sta

se srečala! »O nehvaležna duša«, – ti kliče žalostna Mati – »kaj ti je storil moj Sin?« In v bolečinah te vpraša Jezus: »Kaj ti je storila moja Mati? O zapusti vendar svoj greh, ki je kriv najine tolike bridkosti!« Grešnik, kaj praviš na to? – Vzdihni iz srca in reci:

O božji Sin Marijin! O presveta Mati Jezusova! Potrt in skesan klečim pri vajinih nogah. Zakaj jaz sem kriv vajine žalosti; s svojimi grehi sem brusil meč, ki je ranil vajini srca. Ves osramočen in skesan vaju prosim: Odpustita mi! Usmiljenje, o Jezus, usmiljenje, o Marija! Podelita mi milost, da vaju ne bom žalil nikdar več, in da bom s sočutjem premišljeval vajino trpljenje in vajine bolečine.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon, sprejmi križ,
 Gospoda usmili se!

Peta postaja.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu
 križ nositi.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
 O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, da si ti, kakor ta Simon, ker si preveč vdan sladnostim tega sveta in zato križa ne nosiš iz ljubezni do Jezusa, ampak z nevoljo, ker se ga ne moreš ubraniti. Vzdrami že vendar svoje srce in usmili se svojega težko obloženega Gospoda! Sprejmi radovoljno vse težave, ki ti jih pošilja nebeški Oče, in prizadevaj si,

ne samo potrpežljivo jih nositi, ampak zanje Bogu tudi hvalo dajati. Moli torej in reci:

O moj preljubeznivi Jezus! Zahvalim te za premnoge priložnosti, ki mi jih daješ, da bi mogel zate trpeti in zase kaj zaslužiti. O moj Bog, daj mi milost, da bom vse križe tega življenja potrpežljivo nosil in si s tem pridobil večnih dobrot. Daj, da bom tukaj s teboj žaloval, po smrti pa s teboj v nebesih kraljeval.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

S prtom Veronika
Obriše Jezusa,
Zato ji dá spomin
Obličja svetega.

Šesta postaja.

Veronika poda Jezusu potni prt.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej in premišljuj na prtú pre-sveto obličje svojega Zveličarja, in ginjen od ljubezni do njega si prizadevaj, vtisniti si globoko v srce njegovo podobo. Srečen boš, ako boš živel s to podobo v srcu; in nad vse srečen boš, ako boš s to podobo v srcu stopil tudi v večnost. Da boš pa vreden tolike milosti, se obrni k svojemu Gospodu in ga prosi, rekoč:

O moj trpeči Zveličar! Prosim te, vtisni v moje srce podobo svojega svetega obličja, da bom vedno nate mislilil, tvoje bridko trpljenje imel pred očmi in obžaloval svoje grehe. O Jezus, zavoljo tebe hočem svojo dušo napolnjevati z bridkostjo, in svoje grešno življenje hočem ob-jokovati do smrti.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se naš!

Slabosti ves prevzet
Zveličar pade spet:
Oh, grehi ga težé,
Ki jih ponavlja svet.

Sedma postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako Jezus, tvoj Gospod in Ödrešenik, na zemlji leži, oslabljen od bolečin, teptan od svojih sovražnikov in zasramovan od razdivjanega ljudstva. Pomisli, da ga je ponižala tvoja pre-

vzetnost in vrgel tvoj napuh. Zapusti vendar svoj greh in z bridkim kesanjem nad svojo preteklostjo skleni, da boš v prihodnje ponižnejši. Reci s skesanim srcem:

O presveti moj Odrešenik! Vidim sicer, da pod težkim križem potrta ležiš na zemlji, vendar te molim in častim, kakor svojega vsemogočnega Boga. Iz ljubezni do tebe sklenem, zatirati svojo prevzetnost. Očisti mi srce vseh ošabnih, častiželjnih in samoljubnih misli. Podpiraj me s svojo milostjo, da vse poniževanje sprejemem z voljnim srcem, in da tako zaslužim, s teboj povišan biti v nebeškem kraljestvu.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Usmiljene žené,
 Ne jokajte za me,
 Le zase in svoj rod
 Točite zdaj solzé.

Osma postaja.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
 O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako zelò ti je treba žalovati: najprej zavoljo Jezusa, ki toliko zate trpi; in potem še zavoljo sebe, ki si tako nehvaležen, da se hočeš le veseliti in ne nehaš njega žaliti. Kako moreš ostati še trd, če premisliš, kaj tvoj Odrešenik zate trpi. Poglej, kako je Jezus milostljiv do žalostnih žen. Obrni se k njemu tudi ti z zaupanjem, in moli s skesanim srcem:

O moj ljubeznivi Zveličar! Zakaj se moje srce ne razjoka od žalosti! Solz prosim, o Jezus, solz žalovanja in sočutja, da dosežem táko usmiljenje, kakor si ga skazal žalujočim ženam. O Gospod, ozri se name z milostnimi očmi, da bom po svoji smrti tudi jaz tebe poln tolažbe mogel videti.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Zveličar omedli,
Pod križem spet leži;
O trdo srce, glej,
Tvoj greh ga žalosti.

Deveta postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj, s koliko bolečino Jezus tretjič pade pod križem. Glej, kako Zveličarja, to krotko in nedolžno jagnje, neusmiljeno sujejo in semtertjã vlačijo. O nesrečni greh, ki samega Sinú božjega tako grozovito mučiš! Grešnik, ali ni tvoj ves potrti Jezus vreden tvojih solz? Reci torej z žalostnim srcem :

Vsemogočni Bog, ki držiš s svojim prstom nebo in zemljo, kdo te je tako neusmiljeno vrgel! Oh, to so storile pregrehe, v katere sem se povračal, in krivice, ki sem jih ponavljal. Od grehov ni nehala moja hudobnost, in tako sem z njimi množil tvoje bolečine. Toda poglej, o Gospod, zdaj skesan klečim pri tvojih nogah in s tvojo milostjo trdno sklenem: Ne bom grešil nikdar več, moj Bog, nikdar več!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Ko pride na goró,
Obleko mu vzemó,
In za dolge svetá
Še žolča mu dadó.

Deseta postaja.

Jezusa slečejo in mu ponudijo vina
z žolčem mešanega.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, moja duša, kako Jezusa vsega ranjenega zdaj še slečejo, in kako mu ponudijo grenke pi-jače. Poglej, kako Gospod trpi za tvojo nesramežljivost in nezmernost. Ali ga moreš pogledati brez sočutja? Poklekni k nogam svojega tako osramočenega Zveličarja in reci:

O žalostni Jezus, kolik je razloček med teboj in menoj! Ti si ves ranjen, s krvjo oblit in poln grenkosti, jaz pa ves v prijetnosti, ničemern in poln sladnosti, ali vsaj želim tak biti. Oh, jaz nisem na pravi poti! Moj Bog, daj mi milost, da izpremenim svoje življenje, in ogreni mi vse posvetne prijetnosti, da bom namesto njih odslej želel, okušati le bridkosti tvojega trpljenja, in da bom tako vreden, uživati kdaj s teboj nebeško veselje.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Na križ ga položé,
Razpnó roke, noge,
In ostri mu žebli
Spet rane naredé.

Enajsta postaja.

Jezusa pribijejo na križ.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj neizrekljive bolečine, ki jih je občutil Jezus, ko so mu na rokah in nogah meso in žile z žebli prebodli. Kako je to, da se tvoje srce ne potopi v žalosti, ko vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno mučijo Zveličarja! Žaluj vsaj zdaj nad svojimi grehi in moli:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! Presuni vendar moje trdo srce s sveto ljubeznijo do tebe. In ker so moji grehi krivi, da so ostri žebli tvoje roke in noge prebodli ter te pribili na križ, daj mi to milost, da dušna bolečina prebode tudi moje srce in na križ pribije vse moje hude želje. Naj bom v življenju in smrti s teboj križan, v nebesih pa s teboj poveličan.

Oče naš. Češčena Marija.
 V. Usmili se nas, o Gospod!
 O. Usmili se nas!

Na križu Bog visi,
 In sveta teče kri:
 Za nas umira Bog, —
 Žalujte vse stvari!

Dvanajsta postaja.

Jezus umrje na križu.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
 O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Povzdigni svoje oči in premišljuj, kako tvoj Odrešenik na križu visi in umira. Glej, kako smrtno bled je njegov sveti obraz. Poslušaj, kako prosi odpuščenja tistim, ki ga križajo in žaliyo. Skesanemu razbojniku obljubi sveti raj; svojo

Mater izroči Janezu in svojo dušo priporoči nebeškemu Očetu. Slednjič nagne glavo in umrje. – Tako je torej tvoj Odrešenik umrl; umrl na križu z avoljo tebe! O moja duša, glej mrtvo obličje Zveličarjevo, in ne hodi proč drugače kakor le z globokim kesanjem. Objemi sveti križ in vzdihni k Jezusu:

O ljubljeni Zveličar! Spoznal sem, da so moji grehi tebi vzeli življenje. Nisem vreden tvojega usmiljenja, ker sem te križal. Ali, koliko tolažbo čuti moja duša, ko slišim, da na križu moliš tudi za tiste, ki so te križali! Kaj naj torej storim zate, ki si toliko storil zame! Glej, moj Bog, z avoljo tebe odpustim vsem, ki so me kdaj razžalili, in želim dobro vsem ljudem. Tako upam, da bom srečno umrl v tvoji ljubezni, kakor skesani grešnik, ki je umiral na tvoji desnici in slišal tvoje besede: Danes boš z menoj v raj.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

O Mati žalostna,
Ki ljubiš Jezusa,
Objemlješ zadnjikrat
Sinú zdaj mrtvega.

Trinajsta postaja.

Jezusa snamejo s križa in položé
Mariji v naročje.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj, kako oster je bil meč
bolečin, ki je prebodel srce Mariji,
ko je vzela v naročje svojega mrt-
vega Sina. Ko ga je gledala vsega

ranjenega, so se ji ponovile vse bolečine njenega rahločutnega srca. Ali kaj je bil ta meč, ki jo je ranil? Greh je bil, ki je vzel življenje ljubljnemu Sinu. Obžaluj torej svoj nesrečni greh, združi svojo žalost s solzami žalostne Matere Marije in reci:

O Kraljica mučencev, kdaj bom vreden, prav spoznati tvoje bolečine! Kdaj bom vreden, tvojo žalost v svojem srcu nositi in s teboj trpeti! O nebeška Gospa, izprosi mi milost, da bom vedno žaloval zavoljo svojih grehov, ki so tebi prizadeli toliko trpljenja. Naj s teboj tukaj žalujem in trpim, upam in ljubim, potem pa v tvojem varstvu umrjem in pridem v tvojo družbo.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Bridko objokovan
 Je Jezus v grob dejan;
 O grešnik, moli ga,
 Tvoj greh je zdaj opran.

Štirinajsta postaja.

Jezusa položé v grob.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
 O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako so žalovali in jokali sveti Janez, Marija Magdalena in vsi prijatelji Jezusovi, ko je bilo njegovo telo v grob položeno. Najbolj pa premišluj, kako neutolačljivo bridkost je čutilo srce Materice Gospodove, ko je videla, da nima več ljubega Sina. Ko v duhu gledaš njene solze, se moraš pač sramovati, da si med svetim kri-

ževim potom kazal tako malo sočutja. Vzdrami se vsaj zdaj pri zadnji postaji! Poljubi spoštljivo kamen svetega groba, položi v duhu vanj svoje srce in v bridki žalosti moli k svojemu Gospodu:

O usmiljeni Jezus, ki si hotel iz ljubezni do mene sprejeti tolike bolečine križevega pota, molim te v grobu ležečega. Po zasluženju svojega trpljenja mi podeli milost, da prejmem za popotnico v večnost – tvoje presveto Rešnje Telo; moje zadnje besede naj bodo: »Jezus, Marija, Jožef;« in naj bo, kakor tvoj, tudi moj zadnji vzdihljaj: »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.« Z živo vero, trdnim upanjem in gorečo ljubeznijo naj s teboj in za tebe umrjem, da pridem s teboj uživat veselje od vekomaj do vekomaj.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Sklep.

O Jezus, hvali naj
 Ves svet te vekomaj,
 Po svojem križu nam
 Podeli sveti raj.

Molimo.

O Bog, ki si z drago krvjo svojega edinorojenega Sinú hotel posvetiti križ v znamenje življenja, prosimo te, đaj, da se bodo vsi, ki se veselé poveličanja svetega križa, veselili povsod tudi tvojega varstva. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

Peti del.

Sveto cerkveno leto.

Gelo življenje kristjanovo in torej vsak posamezni dan med tednom in letom mora sicer biti Bogu v čast. (Glej str. 1, 2.) Ker pa mora človek skrbeti tudi za časni blagor in se ob delavnikih njegov duh prerad razstrese, zato je sv. Cerkev odločila posamezne dni, ob katerih človek preneha s časno skrbjo za telo in se popolnoma posveti za čast božjo in skrbi za svojo dušo. Ti dnevi so nedelje in prazniki. Urejena skupina vseh praznikov, kakor jih Cerkev obhaja v teku enega leta, se imenuje **cerkveno leto**.

Cerkveno leto se začne s prvo adventno nedeljo in se konča s zadnjo nedeljo po binkoštih ter se deli v tri dobe: 1. božično, 2. velikonočno in 3. binkoštno.

Nedelj ima leto navadno dvainpetdeset; (čitaj o nedelji str. 67.) zapovedanih praznikov je pri nas šestnajst. Nekateri so nepremakljivi in se obhajajo vsako leto isti dan, drugi so premakljivi, in se ravnajo po velikonočnem prazniku, ki je vsako leto v nedeljo po prvem pomladanskem ščèpu.

Pravila

za premakljive svete čase.

Advent: se prične z nedeljo med 27. nov. in 3. dec.

Kvaterni teden: po tretji adventni nedelji.

Ime Jezusovo: drugo nedeljo po svetih treh kraljih.

Sv. družina: tretjo nedeljo po svetih treh kraljih.

Pepelnica: sedma sreda pred veliko nočjo.

Kvaterni teden: po prvi postni nedelji.

Sedem žal. Mar.: petek po peti postni nedelji.

Velika noč: nedelja po pomladnem ščèpu.

Varstvo sv. Jožefa: tretjo nedeljo po veliki noči.

Vnebohod: štirideseti dan po veliki noči.

Binkošti: petdeseti dan po veliki noči.

Kvatrni teden: po binkoštni nedelji.

Presv. Trojica: prva nedelja po binkoštih.

Presv. R. Telo: četrtek po presveti Trojici.

Srce Jezusovo: petek po osmini presvetega Rešnjega Telesa.

Jezusova kri: prva nedelja v juliju.

Srce Marijino: nedelja po osmini vnebovzetja.

Angeli varihi: nedelja najbližja 1. septembru.

Ime Marijino: nedelja po Marijinem rojstvu.

Kvatrni teden: čigar sreda je po 14. septembru.

Sedem žal. Mar.: 3. nedelja v septembru.

Rožnovenska nedelja: prva v oktobru.

Posvečevanje vseh cerkvâ: 3. ned. v oktobru.

Zahvalna nedelja: prva po vseh svetnikih.

K o l e d a r

premakljivih svetih časov.

Leto	Pepel- nica	Velika noč	Binkošti	Prva adv. ned.
1905	8.marc.	23. apr.	11. jun.	3. dec.
1906	28. febr.	15. apr.	3. jun.	2. dec.
1907	13. febr.	31.marc.	19. maj.	1. dec.
1908	4.marc.	19. apr.	7. jun.	29. nov.
1909	24. febr.	11 apr.	30. maj.	28. nov.
1910	9. febr.	27.marc.	15. maj.	27. nov.
1911	1.marc.	16. apr.	4 jun.	3. dec.
1912	21. febr.	7. apr.	26. maj.	1. dec.
1913	5. febr.	23.marc.	11. maj.	30. nov.
1914	25. febr.	12. apr.	31. maj.	29. nov.
1915	17. febr.	4. apr.	23. maj.	28. nov.
1916	8.marc.	23. apr.	11. jun.	3. dec.
1917	21. febr.	8. apr.	27. maj.	2. dec.
1918	13. febr.	31.marc.	19. maj.	1. dec.
1919	5.marc.	20. apr.	8. jun.	30. nov.
1920	18. febr.	4. apr.	23. maj.	28. nov.
1921	9. febr.	27.marc.	15. maj.	27. nov.
1922	1.marc.	16. apr.	4. jun.	3. dec.
1923	14. febr.	1. apr.	20. maj.	2. dec.
1924	5.marc.	20. apr.	8. jun.	30. nov.
1925	25. febr.	12. apr.	31. maj.	29. nov.
1926	17. febr.	4. apr.	23. maj.	28. nov.
1927	2.marc.	17. apr.	5. jun.	27. nov.
1928	22. febr.	8. apr.	27. maj.	2. dec.
1929	13. febr.	31.marc.	19. maj.	1. dec.
1930	5.marc.	20. apr.	8. jun.	30. nov.
1931	18. febr.	5. apr.	24. maj.	29. nov.
1832	10. febr.	27.marc.	15. maj.	27. nov.

Bošična doba.

Adventni čas.

Advent, t. j. prihod (Odrešenikov), je začetek cerkvenega leta, — tebi naj bo začetek novega življenja.

Advent ima štiri tedne in nas spominja trojnega prihoda Jezusovega: 1. telesnega, ko se je učlovečil, 2. duhovnega, ko prihaja v naše duše, 3. častitljivega, ko nas bo prišel soditi. Prvega so željno čakali pravični starega zakona in vsi narodi na zemlji, na drugega in tretjega se moramo skrbno pripravljati mi zlasti te štiri tedne. »Bratje, vedite: že je ura, da od spanja vstanemo.« (Rim. 13, 11.).

Premisli, kako sv. Janez ljudi pripravlja na Odrešenika: oznanja jim pokoro. Tudi ti delaj pokoro tako: 1. Ogiblji se vsega šumnega posvetnega razveseljevanja; 2. ako si odrasel, se smeš ob sredah in petkih le enkrat nasiti, ako si še nedoleten, je dobro, če si tudi kaj malega pritrgaš; 3. moli več in bolj goreče, nego drugekrati, da pride Zveličar duhovno na svet, in zlasti, da pride v tvoje srce ga sebi pripravi v vredno prebivališče. 4. Zato se pa tudi ti skesaj, »pripravi pot Gospodu« s srč-

nim žalovanjem, z vredno spovedjo in svetim obhajilom. Ponižnost in čistost najbolj dopadata njemu, ki si je ponižno čisto Devico za mater izbral. 5. Močno je želeti, da bi v adventu hodil k zornicam (svitancem) in da bolj vneto častil brezmadežno Devico Marijo, Jezusovo mater. Moli zbrano: Angel Gospodov, veseli del rožnega venca, Premila Mati Zveličarjeva str. 310 in naslednje antifone, ki se molijo v duhovniških molitvah zadnji teden pred božičem.

Vzdihljaji svete Cerkve po Zveličarju.

Modrost, ki si iz ust Najvišjega izšla, ki od kraja do kraja krepko vladaš in sladko vse urejuješ: pridi nas učiti steze modrosti.

O Adonai (moj Bog) in Voditelj izraelove hiše, ki si se Mozesu v plamenu gorečega grma prikazal in mu na gori Sinai postavil: pridi nas rešiti z mogočno desnico.

O korenina Jesejeva, ki stojiš v znamenje narodom, ki pred teboj

usta kraljev molčé, in te neverniki molijo, pridi nas rešit, nikar več ne odlašaj.

O ključ Davidov in žezlo hiše Izraelove, ki odpreš in nihče ne zaprè, — ki zapreš, in nihče ne odprè: pridi in izpelji iz ječe jetnika, ki sedi v temi in smrtni senci.

O vzhajajoči odsvit večne luči in solnce pravice, pridi in razsvetli nas, ki sedimo v temi in smrtni senci.

O Kralj narodov ter njih zaželeni in vogelni kamen, ki združuješ oboje v eno: pridi in reši človeka, ki si ga iz ila upodobil,

O Emanuel (Bog z nami), naš Kralj in postavodajavec, pričakovanje narodov in njih Zveličar: pridi nas rešit, Gospod, naš Bog.

V z d i h l j a j.

»Rosite ga nebesa, od zgoraj, in oblaki, dežite Pravičnega!« (Iz. 45, 8).

Molitev.

O Bog, ki nas vsako leto s pričakovanjem našega Zveličarja razveseljuješ: daj, da bomo tvojega edinorojenega Sina, ki ga zdaj veseli sprejemamo kot Odrešenika, nekdam brez strahu gledali tudi kot prihajajočega Sodnika, ki s teboj živi in kraljuje Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pridi, Gospod, s svojo močjo, da bomo po tvojem varstvu iztrgani nevarnosti greha in po tvojem odrešenju zveličani. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev k sveti Devici.

Premila Mati Zveličarjeva. (Glej str. 310.)

Adventna pesem.

(V Ljudski pesmarici št. 18.)

Vi oblaki.

1. Vi oblaki ga rosite,
Ali zemlja naj ga dá!

Ve nebesa ga pošljite
 Skòr Zveličarja svetá.
 Milo so ljudje zdih'vali,
 V greh in temi ječali:
 Bog je bil zemljo preklel,
 Greh ljudem nebesa vzel.

2. Oče večni se usmili
 Zemlje bridkih bolečin:
 Da bi se ljudje rešili,
 Se ponudi božji Sin.
 Angel počasti Devico,
 Prvo čednosti kraljico:
 Vse izpolni nje srce,
 Kar Gospod ji zapove.

3. Zgodba sveta in vesela
 Je odprla vsem nebo.
 Glej, Devica je spočela,
 Večni je sprejel teló.
 Pred Gospoda pokleknimo,
 Se za milost zahvalimo!
 Blagor tebi, revni svet,
 Greha kmalu boš otet!

4. O Zveličar, pridi skoraj,
 Spolni, kar srčno želim,

Moč prinesi mi od zgoraj,
 Da se čisto spokorim.
 Mir nebeški nam dodeli,
 Naj ga uživamo veseli;
 Zberi nas na sodni dan
 Med ovce na desno stran.

Brezmadežno spočetje Marijino.

Praznik 8. decembra.

Praznik brezmadežnega spočetja je med vsemi Marijinimi prazniki našemu srcu najmilejši. Spominja nas prepomenljive verske resnice, da je bila Marija po posebni milosti božji z ozirom na zasluženje Jezusa Kristusa obvarovana izvirnega greha.

To resnico je ves krščanski svet že od nekdanj veroval; že l. 675. so ta praznik na jutrovem obhajali. Klement XI. ga je l. 1708 zapovedal za vso Cerkev. Ko je Pij IX. 8. decembra 1854 slovesno razglasil versko resnico brezmadežnega spočetja, se je češčenje Brezmadežne neizrekljivo povzdignilo. Vsakomur je še v spominu, s koliko svečanostjo smo 8. decembra 1904 tozadevno petdesetletnico obhajali in se slovesno Brezmadežni za vse čase posvetili.

Verna slovenska mladež! Na vso moč moraš brezmadežno Devico častiti, in se ji

vsako leto na ta praznik in tudi druge-
krati popolnoma v last in posest izročati.
Med verniki, ki se ta dan krog spoved-
nic in obhajilne mize tarejo, bi tebe nik-
dar ne smelo manjkati. Kdor Devico
Marijo vneto časti, svoje duše nikoli ne
pogubi.

Pred praznikom obhajajo Marijini
častivci (od 29. novembra) devetdnevno
in na biljo 7. grudna se postijo.

V z d i h l j a j.

Češčeno bodi sveto in brezma-
dežno spočetje presvete Device
Marije, Matere božje!

(300 dni odpustka, glej str. 42. Ta
pozdrav se lahko pristavlja ob koncu
pozdravu presv. Rešnjega Telesa, str. 40,
spodaj.)

Cerkvena molitev.

Danes je pognala mladika iz ko-
renine Jesejeve; danes je bila brez
vsakega madeža spočeta Marija;
danes je ona stari kači glavo strla.
Aleluja.

V. Brezmadežno spočetje je da-
nes Marije Device.

O. Ki je z deviško nogo kači glavo strla.

Molimo. O Bog, ki si z brezmadežnim spočetjem Device pripravil vredno prebivališče svojemu Sinu, prosimo te, ki si jo zavoljo smrti istega svojega Sina obvaroval vsakega madeža, daj tudi nam, da po njeni priprošnji čisti k tebi pridemo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zdrava, zemlje vse Gospa.

(V Ljudski pesmarici št. 39.)

1. Zdrava, zemlje vse Gospa,
In nebes Kraljica!
Zdrava, zvezda jutranja,
Vseh devic Devica.
Zdrava, Mati milostna,
Lepa vsa in sveta,
Ni na tebi madeža,
Čista si spočeta.
2. V hčerko sebi je izbral
Tebe Oče večni,
Jezusa je tebi dal –
Materi presrečni,

Sveti Duh te je vesel
 Videl večno zvesto
 In Devico te sprejel
 V ljubljeno nevesto.

3. Lilija med cvetkami
 Skrbno varovana,
 Kakor luna lepa si,
 Kakor solnce izbрана.
 Svetlih zvezd lesket bleđi
 Pred teboj, Kraljica;
 Tebe lepša čast krasi:
 Mati in Devica!

4. Ljuba mati milosti,
 Upanje izgubljenim,
 Luč rešilna si v temi,
 Roka potopljenim.
 Tebi izročujemo
 Svojih src darila,
 Sprejmi jih dobrótljivo,
 O Devica mila.

Kvatrni dnevi.

Štirje kvatrni tedni so: 1. četrti v adventu, — 2. drugi v postu, — 3. prvi po binkoštih — trojički — in 4. jesenski, meseca septembra. V sredo in petek je

ostro zapovedan, v soboto zdaj v nekaterih škofijah polajšan post. Namen kvater je: 1. da bi vsak letni čas na pokoro mislili, 2. da bi se Bogu za prejete telesne in duhovne dobrote zahvalili in ga dobre letine prosili, 3. da bi za dušne pastirje molili, ker so škofje nekdam kvatrne dni delili zakrament mašniškega posvečenja.

Molitev ob kvatrnih nedeljah.

O dobrotljivi Zveličar! Tvoja sveta Cerkev je naročila ob štirih letnih časih očitne molitve in poste, naj bi te verniki posebno te dni prosili, da podeliš svoji Cerkvi pobožnih in vnetih dušnih pastirjev; naj bi te pa tudi prosili pomoči in blagoslova v dušnih in telesnih potrebah ter se ti zahvaljevali za vse prejete milosti in dobrote.

O Bog, nebeški Oče, ki kličeš delavce v svoj vinograd in pošiljaš mašnike v žetev svoje Cerkve, ponižno te prosimo, daj nam dobrih dušnih pastirjev. — O Gospod, kako velika je tvoja žetev za ne-

beško kraljestvo, in kako malo je še delavcev tvojih na svetu! Pošlji nam torej mašnikov, svojih namestnikov, ki so polni tvojega duha. Podeli jim stanovitnost in moč, da ne bodo obnemagali pod težo svoje službe, in utrdi jih, da bodo vedno pripravljene, dati tudi življenje za svoje ovčice. Podeli pa tudi nam potrebno milost, da jih bomo lepo ubogali, po tvojih svetih zapovedih živeli, ter tukaj v dušnih in telesnih potrebah pomoč, tamkaj pa večno življenje dosegli. Tega prosimo tebe, najvišji pastir in škof naših duš, Jezus Kristus, ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom, v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Božič — Rojstvo Gospodovo.

a) Božična bilja in sveta noč. Dan pred božičem je oster post. Ime bilja, iz latinskega »vigilia«, pomeni čuvanje, in nas spominja, da so že nekdanj kristjanje pred božičem vso noč pre-

čuvali. Tudi mi na sveti večer luči ne ugasnemo, ampak čuvamo, božično drevo — ali kar je še pomenljivejše — po zgledu sv. Frančiška (1223) jaslice (betlehem) napravljamo, zgodbo o Jezusovem rojstvu beremo in molimo, ter svete pesmi popevamo, kakor nekdam angeli.

b) Sveti dan — 25. decembra — sme vsak duhovnik trikrat maševati. Pri prvi (»angelski«) sveti maši o polnoči se z največjo hvaležnostjo spominjaj Jezusovega časnega rojstva v betlehemskega hlevu; — pri zorni, »pastirski«, sveti maši prosi Jezusa, naj bi se duhovno rodil v tvojem srcu; zato je tudi lepo, pristopiti k svetemu obhajilu; — pri tretji, slovesni (»veliki«) sveti maši se spomni Jezusovega večnega rojstva iz Očeta in ga moli kot večnega Boga. Verni kristjan, varuj se na sveti večer vsake nerodnosti.

Molitev k Jezusu v jaslicah.

Bodi mi pozdravljeno, nebeško Dete, božji Sin, ki v bornem hlevcu

na trdi slamici ležiš in me uboštva, ponižnosti in pokorščine učiš. V ponižnosti klečim pred teboj. O, da bi ti smel ponuditi svoje srce v dar! Polna je moja duša tvojega češčenja in tvoje ljubezni; pa preslab je moj jezik, vse to izgovoriti. Ti pa božje Dete, ki gledaš v moje srce, dobro veš, da te resnično ljubim in te še neskončno bolj ljubiti želim. Ti si zapustil naročje Očetovo, zapustil devet angelskih korov in nebeško veselje, in prišel mene nevrednega iskat v to solzno dolino ter ležiš zdaj v jaslicah v mrazu, uboštvu in nagoti, kakor revno dete. Glej tu je izgubljena ovčica, katero iščeš. Popolnoma se ti izročim. Ne pustim te več; spremljal te bom po vseh stopinjah tvojega svetega življenja, spremljal te bom do smrti na križu. – Povzdigni, blaženo Dete, svojo vsemogočno desnico in blagoslovi me na duši in na telesu; blagoslovi vse moje

znance in prijatelje, dobrotnike in sovražnike, blagoslovi vesoljni svet. Amen.

V z d i h l j a j.

Jezus, moj Bog, ljubim te nad vse.

C e r k v e n a m o l i t e v.

Danes se je rodil Kristus; danes se je prikazal Zveličar; danes pojo na zemlji angeli in se veselé nad angeli; danes se radujejo pravični, rekoč: Slava Bogu na višavah, aleluja.

V. Razodel je Gospod, aleluja.

O. Svoje odrešenje, aleluja.

M o l i m o. Daj, prosimo, vsemo-
gočni Bog, da nas, ki nas stara
sužnost drži pod jarmom greha,
reši novo rojstvo tvojega edino-
rojenega Sina. Po istem Kristusu,
Gospodu našem. Amen.

Božične pesmi.

Na polnoči grede.
(V Ljudski pesmarici št. 19.)

1. Na polnoči grede,
Potihnejo črede,
Okrog Betlehéma
 Je petje lepo:
Pastirji ne spijo,
Srčno hrepenijo:
O pridi, Zveličar,
 Odprì nam nebo!

2. Kak zvezde migljajo,
Prijazno igrajo,
In sevajo milost
 Na grešno zemljo.
Pastirjem srčneje
Se petje ogreje:
O pridi, o pridi,
 Odpri nam nebo!

3. Obda jih svetloba,
 Nebeška bliščoba,
 In angel strmečim
 Prijazno veli:
 Na božje povelje
 Oznanim veselje:
 Zveličar je rojen,
 Tam v jasliah leži.
4. In polnim veselja
 Zbudi se jim želja,
 Tja k jaslicam urno
 Pastirji tekó.
 Tam vsi na kolenih
 V molitvah ognjenih
 Zveličarju slavo
 In hvalo dado.
5. Še mi kristijani
 Radosti navdani
 Posnemat pastirje
 Hitimo ta čas.
 Lepo pokleknimo,
 Ponižno recimo:
 O Jezušček ljubi,
 Usmili se nas!

S v e t a n o č.

(V Ljudski pesmarici št. 77.)

1. Sveta noč, * blažena noč!
 Vse že spi, * je polnoč;
 Le Devica z Jožefom tam
 V hlevcu varje Detece nam.
 Spavaj, Dete, sladkó!
2. Sveta noč, * blažena noč!
 Prišla je * nam pomoč:
 Dete božje v jasliah leži,
 Grešni zemlji radost deli,
 Rojen je Rešenik.
3. Sveta noč, * blažena noč!
 Rádostno * pevajoč
 Angeli Gospoda slavé,
 Mir ljudem na zemlji želé:
 Človek, zdaj si otet.

S v e t i d a n.

(V Ljudski pesmarici št. 20.)

1. Veseli dan* praznujmo,
 Pristrčno se radujmo!
 Prišel z neba je Večni,

* Druge dni se poje »Veseli čas.«

Odrešit rod nesrečni.

[: O Jezušček moj,
Za vselej sem tvoj!:]

2. Sin v slavi je Očeta,
In nam nebo obeta:
Odprt je vir radosti,
Sladkost nad vse sladkosti.

[: O Jezušček moj,
Za vselej sem tvoj!:]

3. Pred Dete pokleknimo,
Ga z anđelci molimo!
O daj nam raj veseli,
Da bomo večno peli:

[: O Jezušček moj,
Za vselej sem tvoj!:]

Božična osmina.

Praznik sv. Štefana,

dijakona in prvega mučenca, 26. decembra.

»In kamenjali so Štefana, ki je klical, rekoč: Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo. In ko je pokleknil, je z velikim glasom klical, rekoč: Gospod, ne prištevaj jim tega greha.« (Dej. ap. 7, 58. 59.) O prelep zgled blažene smrti in ljubezni do bližnjega! Ponovi danes iz katekizma nauk o lju-

bezni do bližnjega (III. pogl. I. oddelek, 3) in resno se vprašaj, če ga vsestranski izpolnjuješ?

Opomba. Ta dan se blagoslavljata sol in voda.

Cerkvena molitev.

Štefan, poln milosti in moči, je delal velika znamenja med ljudstvom.

V. S slavo in častjo si ga ovenčal, Gospod.

O. In postavil si ga nad dela svojih rok.

Molimo. Daj nam, prosimo Gospod, posnemati, kar slavimo, da se bomo učili ljubiti tudi sovražnike, ker praznujemo rojstvo onega, ki je tudi za preganjavce prosil Gospoda našega, Jezusa Kristusa, tvojega Sina, ki s teboj živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Praznik sv. Janeza,

apostola in evangelista, — 27. decembra.

»Učenec, ki ga je Jezus ljubil.« (Jan. 21, 20.) — Zakaj ga je Jezus ljubil bolj

kakor druge? Zavoljo njegove deviške čistosti, — pravijo sveti očetje. Čistost ga je storila učenca Jezusovega, sina Marijinega in preroka novega zakona. Premišljuj, kaj prepoveduje in kaj zapoveduje šesta božja zapoved! — in kako jo izpolnjuješ?

Svetemu Janezu so dali strupa, a ni mu škodoval; zato se danes blagoslavlja »šentjanževo vino.«

God svetih nedolžnih otrok,

28. decembra.

Nedolžni otroci, ki jih je dal Herod pomoriti, so spoznali vero ne z besedo, ampak v dejanju — s smrtjo. — Kaka mora biti naša vera in ali je dosti, da vero samo poznamo in v srcu hranimo? (Katekizem, I. poglavje, 1. oddelek.)

Starega in novega leta dan.

1. Domisli se duhovnih in telesnih dobrot, ki si jih prejel v starem letu; 2. naredi sam s seboj pred Bogom resen račun, kako si obračal dragoceni čas, — dneve in ure starega leta; 3. obudi kes, prosi odpuščenja grehov in zamud, in naredi prav premišljen, z molitvijo utrjen sklep, kako boš obračal dneve prihodnjega leta. Moli 50. Psalm (str. 133) in Zahvalno pesem (koncem knjige.)

Obrezovanje Gospodovo.

»Ko je bilo osem dni dopolnjenih, da je bil otrok obrezan, mu je bilo dano ime Jezus, kakor je bilo imenovano po angelu.« (Luk. 2, 21.) Začni že jutro novega leta pobožno v imenu Jezusovem. Spomin svetega obrezovanja Jezusovega naj te uči dolžnosti zatajevanja samega sebe in posnemanja tistih čednosti, ki nam jih posebno priporoča Jezus Kristus v svetem evangeliju. Glej in ponovi str. 286. Moli Litanije presv. imena Jezusovega, glej str. 292, in ponovi večkrat:

Vzdihljaj.

Jezus, moj Odrešenik, vse iz ljubezni do tebe!

Cerkvena molitev.

O velika skrivnost dēdiščine; deviško telo je postalo tempelj

božji; ni se omadeževal On, ki se je po njej učlovečil; vsa ljudstva bodo prihajala, rekoč: Slava tebi, Gospod.

V. Razodel je Gospod, aleluja.
O. Svoje odrešenje, aleluja.

M o l i m o. O Bog, ki si po rodovitnem devištvu blažene Marije podelil človeškemu rodu dar večnega zveličanja, daj nam, te prosimo, naj čutimo, da prosi za nas ona, po kateri smo bili vredni, prejeti začetnika življenja, Gospoda našega, Jezusa Kristusa, tvojega Sina. Amen.

C e r k v e n a p e s e m.

(Poje se tudi o božiču. — Napev v Ljudski pesmarici št. 21.)

1. O Jezus, vsem Odrešenik!
Še luči svit se ni iskril,
Ko tebe Oče je rodil,
In njemu v slavi si vrstnik.
2. Odsvit in luč Očetova,
Vseh dobrih nada radostna,

O naj bo mil obraz nam tvoj,
Ko zreš v molitvi narod svoj!

3. Sveta Stvaritelj, spomni se :
Podobo našo si sprejel,
Ko iz Device hvaljene
Telo si sveto nase vzel.
4. Oznanja to slovesni dan,
Ki vrača obletni ga spomin,
Da si, edini božji Sin,
V rešenje svetu darovan.
5. Glej, zvezde, zemlja in morje –
In kar pod nebom biva še –
Zveličarja naj te slavi
In v hvalni spev izliva se.
6. In mi, katere je opral
Krví presvete blagi val,
Ob rojstvu tvojem hvalnico
Iz srca ti prinašamo.
7. Naj tebe, Jezus, vse slavi,
Ki iz Device rojen si,
In kdor te ljubi, hvali naj
Očeta z Duhom vekomaj.

Razglašenje Gospodovo.

Sveti trije kralji, — 6. januarja.

1. Ta praznik pripada k najstarejšim in največjim praznikom in je povečan s trojnim spominom — 1. s prihodom Modrih k jaslicam in njih pomenljivimi darovi. Po legendi je Gaspar (zastopnik Semitov) Jezusa počastil s kadilom kot Boga, Melhior (zastopnik Jafetitov) z zlatom kot kralja, Baltazar (zastopnik Kamitov) z miro kot človeka, ki bo za nas umrl. — Zvezdo je napovedal Balaam. (II. Moz. 24, 17.)

Opomba. Koščice sv. treh kraljev, ki jih je poiskala sv. Helena, so zdaj v Kolinu, kamor so tudi Slovenci hodili na božjo pot.

2. V spomin na Jezusov krst se še današnji dan blagoslavlja na biljo sv. treh kraljev s slovesnimi obredi »kraljeva voda«, se z njo pokropi stanovanje in se ob enem zaznamujejo podboji z letnico in črkami G + M + B; ponekod hodijo duhovniki blagoslavljat hiše.

3. Obhaja se tudi spomin na prvi Jezusov čudež v Kani.

Cerkvena molitev.

Praznujemo sveti dan, ki je povečan s tremi čudeži: danes je

modre zvezda pripeljala k jaslicam; danes se je na ženitnini voda izpremenila v vino; danes se je Kristus dal Janezu v Jordanu krstiti, da bi nas odrešil. Aleluja.

V. Kralji iz Tarza in otoki bodo ponudili darila.

O. Kralji Arabije in Sabe bodo prinesli darove.

M o l i m o. O Bog, ki si današnji dan po zvezdi vodnici narodom razodel svojega edinorojenega Sina, daj nam milostno, ki smo te že spoznali po veri, da dospemo do gledanja lepote tvojega veličastva. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sveti trije kralji.

(V Ljudski pesmarici št. 22.)

1. Na nebu zvezda zablesti,
Po njej Bog kliče kralje tri;
In hitro vsi na pot hité,
Iskat vladarja vse zemlje:
Gospod, razsvetli srca vsa,
Da najdejo Zveličarja!

2. Nad hlevcem zvezda obstoji,
 In svit njen v jaslice žari;
 Na slami dete je lepo,
 Ki ga poslalo je nebo:
 O Jezus, v revi tu ležiš,
 Da nas ponižnosti učiš.
3. Z darovi jutrove zemljé
 Ga trije modri počasté;
 Kadila, mire in zlata
 Hvaležnega dadó srca:
 O sprejmi, Bog, še dar od nas,
 Glej, ljubimo te slednji čas!
4. Kadilo kaže nam Boga,
 In čast kraljevo – dar zlata,
 A mire dar lepo uči,
 Da človek je, in v smrt hiti:
 Zveličar naš, o večni Bog,
 Naj te spozna vse zemlje krog!

**Bratovščina „svetega detinstva“ —
 in „društvo detoljubov.“**

1. Kako srečen si, kristjan, da poznaš Jezusa. Ali se ti ne smilijo v srce milijoni poganskih otrok, ki o Jezusu in Mariji prav nič ne vedó? Postani jim misionar. Otroci do 12., ali celò do dopolnjenega 21. leta so poklicani vpisati se,

v bratovščino »Družbe svetega detinstva Jezusovega za odkupljenje paganskih otrok« in postati njih dobri bratci in sestrice s tem, da molijo vsak dan eno Češčeno Marijo s pristavkom »Sveta Devica Marija in ti sveti rednik Jožef, prosita za nas in za uboge poganske otroke.« Tudi darujejo, če mogoče, vsak mesec 4 vinarje zanje.

2. Odraslim bodi pa zlasti priporočeno »Katoliško društvo detoljubov« kot poseben pripomoček za vzgojo in rešitev naše mladine. Vsakdo se lahko da vpisati in postane ud. Dolžnost: Vsak dan moli: »Tebe, o Jezus, prosimo, pri-di na pomoč svojim služabnikom, ki si jih odkupil s svojo predrago krvjo«; in potem eno Češčeno Marijo s pristavkom »O Marija, pribežališče grešnikov, in ti sveti rednik Jožef, prosita za krščansko mladino.«

Društvo izdaja v Ljubljani za stariše sila koristen list: »Krščanski detoljub.«

Presveto ime Jezusovo.

Druga nedelja po razglasenju Gospodovem.

Vtisni si to ime globoko v srce. Vse-

kdar ga izgovori s svetim spoštovanjem, ker je najsvetejše; — kliči ga vedno z največjim zaupanjem, ker je najmogočnejše; ljubi ga na vso moč, ker je najslajše. Navadi se, kadarkoli in kogarkoli mogoče pozdravljati: Hvaljen bodi Jezus Kristus. (Prim. str. 39.)

Popoln odpustek dobi vsak vernik ta dan ali v osmini, ako vredno prejme svete zakramente, se udeleži svete maše in moli na papežev namen. (Pij VII., 21. maja 1810.)

Vzdihljaj.

Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak odrešenik.

(50 dni odpustka vsakikrat. Pij IX. 11. avg. 1851.)

Cerkvena molitev.

Imenuj njegovo ime Jezus, zakaj on bo odrešil svoje ljudstvo od njegovih grehov, aleluja.

V. Ime Gospodovo bodi češčeno, aleluja.

O. Zdaj in vekomaj, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si svojega edinorojenega Sina odločil za Od-

rešenika človeškega rodu in zapovedal mu dati ime Jezus, daj milostno, da bomo obličje Njega, čigar sveto ime častimo na zemlji, gledali in uživali v nebesih. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pesem sv. Bernarda.

(V Ljudski pesmarici št. 23.)

1. O Jezus, sladki moj spomin,
Veselje srčnih globočin,
Nad med pa in sladkosti vse
Navzočnost tvoja sladka je.
2. Ne peva se nič lepšega,
Ne sliši nič milejšega,
In slajše misli tudi ni,
Kot si, preljubi Jezus, ti.
3. Usmiljen grešnike svariš,
Spokornim upanje deliš;
Si dober, ko te iščejo,
O kaj še, če te najdejo!
4. Naš jezik je ne dopove,
In črka ne sladkosti te,

Kaj on okusi, kaj ima,
Ki Jezusa ljubiti zna.

5. Veselje bodi, Jezus, nam,
Ki boš plačilo naše tam,
Ti bodi naše slave vir,
Zveličanje, nebeški mir!
6. Naj jezik tvoje ime slavi,
Srce s krepostjo ga časti,
In vsaka stvar naj ljubi te
Sedaj in večne čase vse.

Sveta družina.

Tretja nedelja po razglasenju Gospodovem.

Da bi vsaka krščanska družina imela pred seboj vzor in najvzvišenejši zgled, kako je treba živeti starišem in otrokom, je vpeljal sv. oče papež Leon XIII. 14. junija 1892 pobožno, z odpustki bogato obdarovano »družbo krščanskih družin.« Zdaj je ta družba že po vseh duhovnijah vpeljana. Verniki se pri svojem dušnem pastirju dadó vpisati vanjo in vsa družina moli vsak dan klečé pred podobo najsvetejše družine posebno molitev, glej s. r. 53. Prvokrat in na družbeni praznik v^tsakega leta pa še posebej molijo naslednjo molitev.

Molitev,

s katero se krščanske družine posveté sveti družini.

O Jezus, naš preljubeznivi Zveličar! Prišel si iz nebes, da si razsvetljeval svet s svojim naukom in zgledom, in hotel si večji del svojega zemeljskega življenja preživeti v hišici nazareški, ponižno pokoren Mariji in Jožefu, da si tako posvetil ono družino, ki naj bo zgled vsem krščanskim družinam; sprejmi milostno tudi to našo družino, ki se ti zdaj podari in posveti. Váruj in brani jo, in utrdi v njej svoj sveti strah ter mir in edinnost krščanske ljubezni, da bo vedno bolj podobna božjemu zgledu tvoje svete družine, in da njeni udje vsi brez izjeme dosežejo večno zveličanje.

O Marija, preljuba mati Jezusova in mati naša, izprosi po svoji dobroti in milosti, da Jezus milo sprejme to naše posvečenje in nam podeli svoje dobrote in blagodare.

O Jožef, presveti varih Jezusov in Marijin, pomagaj nam s svojo priprošnjo v vseh dušnih in telesnih potrebah, da bomo z Devico Marijo in s teboj vred vekomaj častili in hvalili svojega božjega Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Cerkvena molitev.

Uči nas, Gospod, z zgledi svoje družine in vodi na pot miru naše stopinje.

V. Storil bom, da bodo vsi tvoji otroci poučeni od Gospoda.

O. In dal bom obilno usmiljenje tvojim sinovom.

M o l i m o. Gospod Jezus Kristus, ki si, Mariji in Jožefu podložen, posvetil domače življenje z neizrekljivimi čednostmi, daj nam z njuno pomočjo, da se bomo učili po zgledih tvoje svete družine ter dospeli v nje družbo na večno. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pesem k sveti družini.

(V Ceciliji I., št. 69.)

1. Sveta družina,
Lepa, edina,
Jezus, Marija, Jožef!
Varhi odbrani,
V zgled ste nam dani,
Jezus, Marija, Jožef!
2. K vam se oziram,
Pogled upiram,
Jezus, Marija, Jožef!
Moje veselje,
Vse moje želje:
Jezus, Marija, Jožef!
3. Vam se izročujem,
Milo vzdihujem,
Jezus, Marija, Jožef!
Vi me vodite,
Greha branite,
Jezus, Marija, Jožef!

Svečnica.

2. februarja.

Štirideseti dan po rojstvu Gospodovem
obhaja Cerkev »svečnico«, ki je Gospo-

dov in Marijin praznik obenem; — praznik Gospodov, ker je bil Jezus ta dan v templju darovan in odkupljen, — praznik Marijin, ker je ona iz pokorščine in ponižnosti izpolnila postavo očiščevanja.

Simeon je imenoval Jezusa »luč v razsvetljenje nevernikov« (Luk. 2, 32). V spomin na to se na svečnico pred slovesno sveto mašo sveče blagoslavljajo. P. Gelazij (492—96) je uvedel slovesen obhod z gorečimi svečami. Mirno in previdno naj si jih potem verniki prižgó in v rokah držé med evangelijem in od povzdigovanja do sv. obhajila.

Cerkvena molitev.

Danes je blažena Devica Marija v templju darovala dete Jezusa, in Simeon ga je poln Svetega Duha vzel v svoje naročje ter je hvalil Boga na veke.

V. Odgovor je prejel Simeon od Svetega Duha.

O. Da ne bo videl smrti, dokler ne bo videl Maziljenca Gospodovega.

Molimo. Vsemogočni večni Bog, ponižno prosimo tvoje veličastvo: daj, da se bomo, kakor je

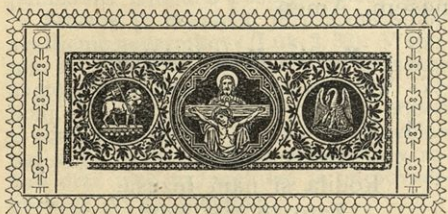
bil tvoj edinorojeni Sin današnji dan kot človek v templju darovan, tudi mi z očiščenimi srci tebi darovali. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Marija, Mati ljubljena.

(V Ljudsvi pesmarici št. 40.)

1. Marija, Mati ljubljena,
Češčena bodi ti!
Rodila si nam Jezusa,
Zato te vse slavi.
Mi svoja srca ti damò,
Zaupno k tebi kličemo:
Marija, varuj nas!
2. Marija, o sladkó ime,
V bridkosti nade žar;
Ozdravljaš žalostno srce,
Razveseliš vsekdar.
Zatorej ne prenehamo,
In vedno k tebi kličemo:
Marija, varuj nas!
3. Marija, naša boš pomoč,
Ko svet nas zapusti;
Ko nas objame smrtna noč,

Nas milo sprejmi ti!
 Saj tebe, Mater, ljubimo,
 In vedno k tebi kličemo:
 Marija, varuj nas!

Velikonočna doba.

I. Predpostni čas,

v od septuagesime do pepelnice.

Se prvi kristjanje so imeli navado, da so se postili 40 dni pred veliko nočjo v spomin Jezusovega posta v puščavi. Toda začenjali so post na raznih krajih poprej nego mi, in zato se nekatere dni vmes niso postili; od tod prihaja takoimenovani predpostni čas s tremi nedeljami: septuagesima, sexagesima, kvinkvagesima, t. j. 70., 60., 50. dan pred veliko nočjo. Papež Urban II. je l. 1091 zaukazal, da

se mora postni čas začeti na pepelnično sredo in trajati 40 dni, kar se zvrši tako, da se odštejejo nedelje, ob katerih ni posta.

Nedeljo septuagesimo že vidimo duhovnika pri oltarju v vijolični (spokorni) obleki, Gloria in Aleluja se ne molita več, mesto »Ite, missa est« slišiš »Benedicamus Domino«, t. j. »Hvalimo Boga«, ker so nekđaj ob spokornih dnevih dostavljali še več molitev. Kot dobri otroci svete matere Cerkve ne smemo prezreti te resnobne izpremembe v svetih obredih. Žalujmo s Cerkvijo, in tolažimo jezo božjo, ker se otroci tega sveta ta čas — žal — udajajo razuzdanemu veselju. Razveseljevanje je dovoljeno, a biti mora vselej brez greha in pohujšanja. Žalostni del rožnega venca že primerno začnemo moliti na septuagesimo.

Postna postava

za lavantinsko škofijo.

I. Dnevi, ob katerih je zapovedano v jedi si pritrpati in obenem zdržati se mesnih jedi, torej popolni ali ostri postni dnevi, so ti-le: 1. pepelnica in trije poslednji dnevi velikega tedna; 2. petki štiridesetdanskega posta in adventnega časa; 3. srede in petki kvatrnih tednov; 4. bilje ali dnevi pred duhovim (binkoštni) in pred božičem.

II. Dnevi, ob katerih je sicer dovoljeno, meso uživati, toda le enkrat na dan se nasititi, na večer pa le kaj malega zaužiti, so sledeči: 1. vsi dnevi štiridesetdanskega posta razen nedelj (med temi so, kakor že gori I. 1., 2. in 3. omenjeno, pepelnica, kvatrna sreda, petki in poslednji trije dnevi velikega tedna popolni ali ostri postni dnevi); 2. srede sv. adventnega časa (kvatrna sreda je oster post. 1. 3); 3. sobote štirih kvatrnih tednov; 4. bilje ali dnevi pred prazniki sv. apostolov Petra in Pavla, vnebozetja Device Marije, vseh svetnikov in brezmadežnega spočetja Marijinega.

III. Dnevi, ob katerih je prepovedano le zauživanje mesa, dovoljeno pa, večkrat na dan se nasititi, so: vsi ostali petki celega leta.

IV. Kar zadeva olajšavo zapovedi, zdržati se mesnih jedi, velja nastopna določba, in sicer: 1. Za vso škofijo: Kadar pride zapovedan praznik na dan, ob katerem je prepovedano zauživanje mesa (na primer na petek), se sme ta dan uživati meso, ne da bi bila dolžnost, zato se drug dan zdržati mesa. 2. Le za posamezne kraje: Kjer se ob petkih ali drugih takih dnevih, ob katerih je prepovedano jesti meso, vrši semenj in se shaja veliko ljudstva, tam je dovoljeno, ta semanji dan uživati meso. To dovoljenje

velja pa le za kraj, v katerem je semenj, torej ne za druge kraje (trge, vasi), ki morda spadajo še k tisti župniji. 3. Za posamezne osebe se dovoljuje sledeče: a) vse dni med letom, izvzemši pepelnico, zadnje tri dni velikega tedna, ter bilje pred duhovim in pred božičem, smejo uživati mesne jedi: delavci v rudokopih in v tovarnah ali fabrikah; popotniki, ki obedujejo v gostilnah in krčmah; tudi drugi, ki n. pr. v mestih, trgih in podrugod hodijo na hrano v gostilne. b) Vse dni, izvzemši le veliki petek, smejo zauživati mesne jedi: kondukterji ali sprevodniki na železnicah; tisti, ki potujejo po železnici in morajo obedovati po gostilnah železniških postaj; bolniki v toplicah, na slatinah ali v drugih zdravstvenih zavodih, s svojimi domačimi in strežniki vred. Ta olajšava pa ne velja za one, ki le za kratek čas ali zarad razveseljevanja obiskujejo zdravilišča ali toplice. c) Vse dni med letom brez izjeme smejo mesne jedi uživati: taki reveži, kateri si vsled velikega siromaštva ne morejo izbirati v jedeh in so prisiljeni jesti, karkoli se jim podari; ako pa dobé za miloščino postne jedi, ne smejo uživati mesa; nadalje osebe, katere in dokler morajo (n. pr. kot hlapci ali deklet) prebivati pri takih ljudeh, ki jim ne dadó postnih jedi; skrbé naj pa,

da se, ako le mogoče, vsaj veliki petek zdrže uživanja mesa.

V. Ob vseh postnih dneh, bodisi meso prepovedano ali ne, se dovoljuje uživanje mlečnih in jajčnih jedi, in raba mesne začimbe (ali slanine) ne le pri obedu, temveč tudi pri malem zaužitku.

VI. Ob vseh postnih dneh, med letom (t. j. ob takih dneh, ob katerih je prepovedano, več kakor enkrat se nasititi, bodisi uživanje mesa prepovedano ali ne), in v štiridesetskem postu tudi ob nedeljah, je ostro prepovedano, pri enem in istem obedu uživati ribe in meso. To velja tudi za tiste, kateri vsled starosti, bolezni, težkega dela itd. niso dolžni se postiti.

VII. Slednjič je treba pomniti še tole: a) Vsi, ki uživajo meso ob polajšanih dneh, morajo vsak takšen dan, kakor tudi ob vseh sobotah med letom pobožno in v duhu pokore moliti trikrat »Oče naš«, in trikrat »Češčena Marija« in na koncu apostolsko vero v čast bridkemu trpljenju našega Gospoda Jezusa Kristusa. Kjer je več ljudi pri mizi, naj se ta molitev opravlja na glas in skupaj. Posebno še v Gospodu opominjajo škof vse vernike, naj si prizadevajo po svojih močeh, to od svetega očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z

drugimi pobožnimi deli, zlasti s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja in podpirajo ubožce in reveže. b) Bolnikom za nekoliko časa še bolj olajšati post, so pooblašteni dušni pastirji in spovedniki. Kdor pa želi za dalje časa ali za vselej oproščen biti postne postave, se mora obrniti do škofa s prošnjo, ki jo naj podpirajo polnoveljavni razlogi.

2. Postni čas

se začne na pepelnico in traja do velike noči. Prične se z zelo resnobnim obredom; že o polnoči nas kliče zvona glas, da je konec razveseljevanja, v jutru se pred sveto mašo blagoslovi pepel, pripravljen iz oljkinih vej, blagoslovljenih na cvetno nedeljo prejšnjega letá. Ko potresajo duhovniki sebi in vernikom pepel na glavo, govoré besede, ki so kot kazen in obsodba zadele Adama iz božjih ust, in ki jih govori duhovnik ob grobu, ko vrže trikrat prsti na rakev: *Memento homo: Spominjaj se, človek, da si prah, in da se v prah povrneš.* (I. Moz. 9, 19.) Na pepelnico je ostro zapovedan post.

Vsač dober kristjan se štiridesetdankega posta veseli, ter rad in vestno izpolni, kar naroča sveta Cerkev zlasti za ta čas v svoji četrti in peti zapovedi.

a) Drži torej, kolikor moreš vestno in modro telesni post, vkolikor ti ga naroča sveta Cerkev; kdor ne ve, vkoliko ga veže postna zapoved, je najbolje, da vpraša svojega dušnega voditelja. Ne pozabi pa tudi v tem času na duhovni post, t. j. zatajevanje samega sebe v svojih peterih počutkih.

b) »Spovej se svojih grehov« Stori vestno vse, kar se oznani glede izpraševanja in druge priprave na vredno velikonočno spoved in sv. obhajilo. Zato pa tudi premišluj in moli. Dobi, če moreš, kako knjigo o bridkem trpljenju Jezusovem, in prebiraj in premišluj, kaj je on zate pretrpel; moli rad žalostni rožni venec, kadar moreš tudi križev pot, in hodi kaj bolj k sveti maši in k pridigam.

c) Peta zapoved prepoveduje ženitovanje o tem času; to pa pred vsem radi šumnega razveseljevanja. Celo leto se moramo varovati greha in ogibati grešnih priložnosti; zlasti pa naj kristijan v tem času trdno sklene, da se bo varoval preobilnega zauživanja in se ogibal pohujševanja, kakor se ga semtertjã toliko daje pri pomladanskih skupnih delih, n. pr. v vinogradih.

V postu se zakrije podoba cerkvenega patrona s podobo trpečega Jezusa, ki naj bi nam bil ves postni čas živo pred očmi.

Postnih nedelj je šest: 1. pepelnična, 2. kvatrna, 3. brezimna, 4. sredpostna, 5. tiha, 6. cvetna. Evangelij tihe (črne) nedelje pripoveduje, da se je Jezus skrtil sovražnikom; na ta dogodek nas spominja obred, da se zakrijejo razpela s črnim ali modrim zagrinjalom.

Spokorni vzdihljaji,
ki se pojó med pepeljenjem.

Joël, 2. Immutemur . . . Spremenimo obleko, v pepelu in rasovniku se postimo in jokajmo pred Gospodom: ker naš Bog je poln usmiljenja, da nam odpusti naše grehe. Med vežo in med oltarjem naj plakajo duhovniki, služabniki Gospodovi, in naj rekó: Prizanesi, Gospod, prizanesi svojemu ljudstvu, in ne zapri ust njim, ki ti hvalo pojó, o Gospod.

Est. 13. Joël 2. Popravimo na bolje, kar smo v nevednosti zagrešili, da nas kje smrtna ura nagloma ne prehití, in bi iskali časa pokore, pa bi ga ne mogli najti: * Poslušaj nas, Gospod, in usmili se, ker tebi smo grešili.

Ps. 78. Pomagaj nam, Bog, naš zveličar, in reši nas zavoljo časti svojega imena. Poslušaj nas, Gospod, in usmili se, ker tebi smo grešili. – Čast bodi Očetu . . . Poslušaj nas, Gospod, in usmili se, ker tebi smo grešili.

Pesmi o Jezusovem trpljenju.

(V Ljudski pesmarici št. 24.)

1. Daj mi, Jezus, da žalujem,
Smrt, trpljenje objokujem,
 Ki si, Jagnje, ga prestal,
 Greh izbrisal, milost dal.

O d p e v.

Jezus, daj, da tvoje rane
Nas presunejo kristjane,
 In trpljenje prebridkó
 Naj pomoč nam v smrti bo.

2. Smrt za nas si sam izvolil,
Pred Očetom trikrat molil,
 Si krvavi pot potil
 In trpljenja kelih pil.
 Jezus, daj, . . itd.

3. So trinogi te obdali,
Zvezanega te peljali;
Uklenili ti roké,
Ktere celi svet držé.
Jezus, daj, . . itd.
4. Trnje zbada čelo tvoje
Za prevzetne grehe moje;
Tebi, Jezus, kralj neba,
Žezlo, trst se v roke da.
Jezus, daj, . . itd,
5. Oh, na križ so te pribli,
Žejo z žolčem ti gasili;
Za naš greh si tepen bil
In na lesu kri prelil.
Jezus, daj, . . itd.
6. Tebe bodemo ljubili,
Greh sramotni zapustili,
Da se tvoja Rešnja Kri
Kdaj nad nami ne izgubi.
Jezus, daj, . . itd.

Petero ran Jezusovih.

(V Ljudski pesmarici št. 25.)

1. Počeščena, leva rana
Nog Pastirja zvestega,

Mu od trnja grehov dana,
 Ko iskal je grešnika.
 Tvoja sveta kri naj zmije
 Krivih potov hudobije
 Hlapca nehvaležnega.

2. Desne noge sveta rana,
 Strla kači si glavo,
 Počeščena, ker si dana,
 Da odpiraš pot v nebo!
 Odvrčaj od nas skušnjave,
 Vodi v raj nebeške slave
 Našo dušo in telo!

3. Leve roke sveta rana,
 Ti prisrčna, vir dobrot,
 Za krivice naše dana,
 Reši krivde grešni rod!
 Ti ozdravi nas boleznj,
 Vnemi v sveti nas ljubezni,
 Ne zapusti nas sirot!

4. Rana desne vsemogoče,
 Počeščena tudi ti!
 Tvoj izvir krvi tekoče
 Blagoslov ljudem deli.
 Blagoslovi tudi mene,

Da krvi za greh kropljene
Kapljica me doleti.

5. Stran presveta prebodena,
Hitro teče potok tvoj;
Ljubezniva, počeščena,
Grešnikom odprta stoj!
V tvojem Srcu naj prebivam
In sladkosti mir uživam,
Ljubeznivi Jezus moj!

Jezus na križu.

(V Ljudski pesmarici št. 27.)

1. Angelski zbori v višavah, strmite,
K našemu petju jokajte še vi.
Žalostni glasi prav milo donite:
Stvarnik je križan od svojih stvari.
Srca ganite nam, o serafini,
Zemlja žaluj in človeški ves rod;
On, ki nas ljubi, mrjè v bolečini,
Jezus, naš mili in sveti Gospod.
2. Roke njegove na les so razpete,
Žebliji prebodli so trudne noge,
Srage krvi ga oblivajo svete,
Lica pod trnjevo krono rudé.
»Oče nebeški, oh ti se usmili,

Ves zapuščen je edini tvoj Sin.«
 Grehi, oh vi ste Očeta žalili,
 Krivi ste strašnih le vi bolečin.

3. Jezus, glej, grešnik nesrečni vzdihujem,
 V žalosti grenki pred tabo stojim;
 Ker ti ljubezen le z grehi vračujem,
 Tvoje pravične se sodbe bojim;
 O ne zavrzi nevredne sirote,
 Milost mi svojo le enkrat še daj!
 S tabo žalujem pod križem sramote,
 Naj te še v slavi zagledam kedaj.

Kvaterni dnevi.

Po prvi nedelji v postu. — Glej str. 379.

Sveti Jožef, ženin Marijin.

Praznik 19. marca.

Sveti Jožef, čisti ženin Marije Device, skrbni rednik Jezusov, mogočni varih svete katoliške Cerkve, in patron v vseh slovenskih deželah, je poseben varih svete čistosti in priprošnjik za srečno smrt. Poleg tega glavnega praznika obhajamo še tretjo nedeljo po veliki noči praznik njegovega »varstva nad sveto katoliško Cerkvijo«; sicer ga tudi častimo

v marcu in ob sredah med letom. Za Jožefovo pobožnost v mesecu marcu je dovoljenih za vsak dan 300 dni odpustka in enkrat v mesecu popoln odpustek pod navadnimi pogoji. — Pij IX. 12. jun. 1855. Prim. str. 58. — V bratovščino sv. Jožefa se je lahko vpisati v vseh misijonskih cerkvah čč. gg. očetov Lazaristov.

Cerkvena molitev.

Glejte, zvesti in modri služabnik, ki ga je Gospod postavil nad svojo družino.

V. Slava in bogastvo je v njegovi hiši.

O. In njegova pravica ostane vekomaj.

Molimo. Naj nam pomaga, prosimo te, Gospod, zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije, da nam bo po njegovih priprošnjah podeljeno, česar naša slabost ne more doseči. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev.

Spomni se, o prečisti ženin Device Marije, moj ljubeznivi varih sveti Jožef, da se nikdar ni slišalo, da bi bil kdo prosil tvojega varstva in iskal tvoje pomoči, pa da ne bi bil potolažen. S tem zupanjem navdan pridem k tebi in se ti priporočim z vso gorečnostjo. Ne zavrzi mojih prošenj, o rednik Zveličarjev, temveč sprejmi jih milostno. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. — Pij IX. 26. junija 1863.)

Molitev k svetemu Jožefu
za sveto čistost.

Varih in oče devic, sveti Jožef, čigar zvestemu varstvu je bila iz-

ročena nedolžnost sama, Jezus Kristus, in Devica vseh devic, Marija; po tem dvojnem zakladu, Jezusu in Mariji, te prosim in rotim, varuj me vsake nečistosti in stori, da bom z neomadeževano dušo, s čistim srcem in čistim telesom vedno v popolni nedolžnosti služil Jezusu in Mariji. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan, če skesano in pobožno opraviš to molitev. Pij IX. 4. febr. 1877.)

K r a t k a m o l i t e v .

O sveti Jožef, daj, da bomo v teku svojega življenja nedolžni in vedno varni po tvojem varstvu.

(300 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII. 18. marca 1882.)

V z d i h l j a j .

Glej str. 42.

Pesem k sv. Jožefu.

(V Ljudski pesmariči št. 59.)

1. O sveti Jezusov rednik,
Neveste božje zaročnik,

Pred Bogom v raju zdaj stojiš,
 Se večne krone veseliš:
 O varuj nam srce lepo,
 Naj ljubi Jezusa zvesto!

2. Nebeško moč je Bog ti dal,
 Ki je za varha te odbral;
 V rokàh si nosil Jezusa,
 Nebes in zemlje stvarnika:
 Kadar preté peklà moči,
 O Jožef, zla nas varuj ti!

3. O sveti Jožef, spomni se
 Na zemlji smrti blažene:
 Ko dušo Bogu si dajal,
 Sam Jezus je pri tebi stal.
 O Jožef, daj pomoč nam to,
 Da k tebi pridemo v nebo!

Oznanjenje Marijino.

25. marca.

Ta praznik* se obhaja v proslavo ti-
 stega večno važnega dogodka, ko je bil
 angel Gabriel poslan k Devici Mariji
 v Nazaret in se je Sin božji za nas učlo-

večil. Sveta Cerkev ima to versko resnico (kakor čudež odrešenja in vstajenja Jezusovega) za tako važno, da naroča, trikrat vsak dan zvoniti in naše duše k hvaležnemu spominu in molitvi angelo-vega pozdravljenja opominjati. Moli torej ta pozdrav (glej str. 23) danes in vsak dan prav vestno in pobožno.

Cerkvena molitev.

Angel Gabriel je oznanil Mariji rekoč: Zdrava, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena ti med ženami.

V. Zdrava Marija, milosti polna.

O. Gospod s teboj.

Molimo. O Bog, ki si hotel, da se je po angelovem oznanjenju učlovečila tvoja Beseda iz telesa Device Marije, daj nam, ponižno te prosimo, da nas bo ona, o kateri verujemo, da je resnično božja Mati, pri tebi podpirala s svojo priprošnjo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Deviška Mati.

(Po »Salve Mater.« — V Ljudski pesmarici št. 41.)

P o z d r a v.

O Marija, bodi pozdravljena,
Mati božja, mati usmiljena,
Mati nade, Mati vse milosti,
Mati sveta, polna vse radosti,
o Marija!

1. O cvetlica z vrta nebeškega,
Ti v krasoti prva si lilija;
Nad device vse si ozaljšana,
Nad vse rajske zборе povišana,
o Marija!

[:Pozdrav:] O Marija, bodi . . .

2. O Devica, bobi pozdravljena,
Ki rodila svetu si Jezusa;
On, ki zemljo in vse nebo drži,
Tebe Mater v rajju lepo časti,
o Marija!

[:Pozdrav:] O Marija, bodi . . .

3. Ljuba Mati, ti nam radost deliš,
V grenkih urah upanje nam budiš,

Ko se solza zadnja vtrnila bo,
Daj nam lice gledati materno,
o Marija!

[:Pozdrav:] O Marija, bodi . . .

Mati žalostna.

Cvetni petek in tretjo nedeljo septembra.

Po starodavni pobožni navadi štejejo kristjani teh-le sedem žalosti Matere božje: 1. mučna prerokba sivolasega preroka Simeona v templju, 2. nagli in težavni beg v Egiptet, 3. bridka izguba dvanajstletnega mladeniča Jezusa, 4. ganljivo srečanje na križevem potu, 5. pretresljivo križanje, 6. presunljivo snemanje s križa in 7. prežalostno polaganje v grob.

Cerkvena molitev.

Potrla me je bolečina, moje lice
je zateklo od jokanja, in moje oči
so otemnele.

V. Kraljica mučencev, prosi za
nas!

O. Ti, ki si stala poleg križa
Jezusovega.

Molimo. O Bog, v čigar tr-
pljenju je po Simeonovi prerokbi
presveto dušo častitljive Device in
Matere Marije prebodel meč bole-
čin, daj nam milostno, da se bo-
mo, ki s častjo obhajamo njene
bolečine, veselili blaženega sadu
tvojega trpljenja. Ki živiš in kra-
ljuješ od vekomaj do vekomaj.
Amen.

Mati žalostna je stala.

(V Ljudski pesmarici št. 42.)

1. Mati žalostna je stala,
Zraven križa se jokala,
Ko na njem je visel Sin.
V grenko žalost zatopljeno

Je srce ji prebodeno
Z mečem silnih bolečin.

2. O kaj žalosti prestati
Morala je sveta Mati,
Ktere Sin je rešil svet!
Žalostna vzdihuje bleda
Ko v trepetu Sina gleda,
Kaj trpi na les razpet!
3. Komu potok solz ne lije,
Videti bridkost Marije
Grozno kot morja grenkost?
Kdo prisrčno ne žaluje,
Ko to Mater premišljuje
In trpljenja velikost?
4. Vidi Jezusa trpeti,
G:eheljudstva nase vzeti,
Šibam vdati se voljno.
V Sina le pogled upira,
Ko ves zapuščen umira,
K smrti nagne že glavo.
5. Mati, vir ljubezni prave,
Naj občutim te težave
In s teboj žalujem zdaj!

Daj, da bi srce se vnelo
In za Jezusa gorelo
Mi v ljubezni vekomaj!

Veliki teden*

se začne s cvetno nedeljo, na katero je nekdanj Jezus sedeč na osličinem žrebetu kot kralj miru prijezdil iz Betanije v Jeruzalem. Množice ga veličastno pozdravljajo, Jezus pa joče nad trdovratnim mestom.

Obredi tega dne so: 1. Blagoslov oljkinih vejic in drugih šib (butar), ki jih potem verniki nesó domov. — 2. Procesijsa z vejicami okrog cerkve. Po vrnitvi

* Obredi velikega tedna so tukaj popisani. Kdor želi natančnejšega pouka, naj bere »Slovenskega Goffine-ja«; za molitvenik naj jemlje seboj drugi del Kosarjeve »Nebeške hrane«, za molitev pred božjim grobom pa »Večno molitev.«

se vrata zapró. Zunaj in znotraj cerkve se menjaje poje pesem »Hebrejski otroci.« Vrata se odpró še-le na trikratno trkanje s križem, v opomin, da so bila nebeška vrata po grehu zaprta in da jih je nam odprl še-le Jezusov križ. — 3. Pri sveti maši se bere pasijon (t. j. trpljenje) po sv. Mateju. Medtem se držé v rokah blagoslovljene vejice, da s tem spoznavamo Jezusa za kralja. Pri besedah: »Jezus... je izdihnil svojo dušo« vsi pokleknejo in ponižno premišlujejo, in počasté Jezusa za nas na križu umrlega. Pasijon bere duhovnik tudi v torek (po Marku), v sredo (po Lukežu) in v petek (po Janezu).

Jutranjice zadnjih treh dni.

Z velikim četrtkom se začne sveta tridnevnic, ki se v vseh prelepih molitvah in obredih nanaša na Kristusovo trpljenje. Kjer je več duhovnikov, molijo in pojó skupaj v sredo, četrtek in petek popoldne krasne »jutranjice teme.«

V teh jutranjicah se pojó žalostinke, ki jih je prépeval nekđaj prerok Jeremija nad razvalinami l. 588 pred Kr. razdejanega jeruzalemskega mesta. Cerkev rabi te pesmi, da izraža žalost nad trpljenjem Kristusovim in da vabi grešnike k pokori; zato se končuje vsaka žalostinka z be-

sedami: »Jeruzalem (t. j. duša), Jeruzalem, povrni se h Gospodu svojemu Bogu.«

Pri slovesnih jutranjicah se vrši posebno pomenljiv obred z ugašanjem sveč, ki pomenijo Kristusa, preroke in učence Gospodove.

Veliki četrtek.

Na večer pred svojim trpljenjem je Jezus s svojimi učenci jedel velikonočno jagnje, jim umival noge v opomin čistosti in ponižnosti, postavil zakrament presvetega Rešnjega Telesa in daritev svete maše, in šel na Oljsko goro, kjer je za nas krvavi pot potil in kjer je bil od Juda Iskarjota izdan.

Ta dan se opravlja redno le ena sveta maša, in sicer v beli barvi. Ko mašnik zapoje »Gloria«, veselo zapojó orgle in pevci in vsi zvonovi. Zahvali se tudi ti veselo za sveto Rešnje Telo. Ko pa potem slišiš žalostni glas drdre in ropotcev do velike sobote, žaluj nad Gospodovim trpljenjem, kakor nekdam vsa narava pri Jezusovi smrti.

Pri sveti maši se posveté tri velike hostije, ena za isto sveto mašo, ena za opravilo velikega petka, ena za v božji grob. Kjer je več duhovnikov, gredó med to sveto mašo k svetemu obhajilu, kakor nekdam apostoli; lepo je tudi, da obilo vernikov pristopi k božji mizi. Po sveti

daritvi prenese mašnik v slovesni procesiji najprej dve veliki hostiji in potem še ciborij v stranski oltar; med tem se poje »Pange lingua — Jezik, poj«. Ta procesija pomeni Jezusovo pot na Oljisko goro. Pred oltarjem se zmolijo duhovne večernice.

Nato gre mašnik k ostalim oltarjem, jih razkriva in moli med tem z duhovniki najlepši mesijanski psalm, v katerem govori prerok o Mesiju, da mu bodo slekli oblačila, rekoč: »Razdelili so si moja oblačila in za mojo suknjo so vadljali.« (Ps. 21, 19).

Po svetem opraviilu umivajo papež, škofje in katoliški vladarji noge dvanajsterim revežem v posnemanje Jezusovega zgleda in njegove zapovedi. (Jan. 13, 14).

Škofje ta dan posvečujejo proti koncu kánona poslednje olje, in potem takoj po slovesnem svetem obhajilu krizmo in krstno olje.

Veliki petek.

Veliki petek je smrtni dan našega Gospoda Jezusa Kristusa. Akoravno je ta dan za nas dan največje sreče, ga ne obhajamo v veselju, ampak v sočutju z Jezusovim trpljenjem s postom in v žalosti.

Nekrvava daritev svete maše se ta dan ne opravlja, ker imamo pred očmi krvavo daritev Jezusovo.

Pretresljivi so obredi tega dne.

1. Nobena luč ne gori pred oltarjem, v znamenje, da je ta dan ugasnil Jezus, prava luč sveta. V črnem oblačilu pristopi duhovnik pred oltar ter se vrže ondi na obraz. Ko vidiš to, premišluj z njim veliko hudobijo greha, ki je kriv tolikega trpljenja in tako grenke smrti Kristusove.

2. Duhovnik gre k oltarju ter na listovi strani bere dve berili iz stare zaveze in potem sveti pasijon, ki ga je spisal sveti Janez, priča Jezusovega trpljenja in smrti. Med tem premišluj tudi ti trpljenje Kristusovo, ali moli žalostni rožni venec.

3. Kakor je Kristus na križu z razpetimi rokami molil za vse ljudi, tudi za svoje sovražnike, enako moli sedaj mašnik: 1. za vso Cerkev, 2. za papeža, 3. za škofa in duhovščino, 4. za cesarja, 5. za katehumene, 6. za odvrnitev zmot, boleznin in lakote; za jetnike, bolnike, popotnike na suhem in na morju; 7. za krivoverce in razkolnike, 8. za jude, 9. za nevernike. — Ko slišiš, da pri tem duhovnik vedno kliče: *Oremus, flectamus genua* — molimo, upognimo kolena — spomni se res tudi ti vseh ljudi v prav goreči molitvi. Pri molitvi za jude duhovnik ne upogne kolena, ker so judje Jezusa s pokleknovanjem zasramovali.

4. Trikrat je bil Jezus zasramovan: pred Kajfom, pri kronanju in na križu, zato zapoje duhovnik trikrat med raz-

krivanjem križa vsakikrat z višjim glasom: »Ecce lignum crucis . . .« »Glejte les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta«. Pevci odpevajo: »Venite, adoremus« — »Pridite, molimo (ga)!«

Nato se v cerkvi na blazino križ položi v češčenje. Kakor je nekdanj Mozes na gori Horeb molil Boga in kakor so častili križ Kristusov, ko je bil najden l. 326., tako počasté zdaj duhovniki sveti križ, se po trikratnem odmoru približajo svetemu razpélu ter poljubljajo rane Križanega. (Verniki, ki ne pridejo zdaj na vrsto, storé isto po svetem pravilu ali čez dan). — Med češčenjem pojó pevci »Očitanja« — spev o ljubezni Jezusovi in nehvaležnosti judovskega ljudstva in nas grešnikov: »Moje ljudstvo, kaj sem ti storil, ali s čim sem te žalil, odgovori mi!« — Ob koncu se še zapoje krasni slavospev svetemu križu: »Pange lingua« — Jezik, poj.

5. Zdaj gre duhovnik po dve posvečeni hostiji, ju prenese med petjem speva »Vexilla regis« — »Zastava kraljeva« na glavni oltar, kjer se med tem prižgó sveče in kjer se zdaj prične takoimenovana »maša že posvečenih (hostij«). Mašnik vlije vina in vode v kelih, pokadi oltar, moli *Orate fratres*, zapoje *Pater noster*, povzdigne eno hostijo, da bi jo verniki molili, jo razlomi in se obhaja kakor pri pravi sveti maši.

Drugo posvečeno hostijo dene v monštranco, katero ogrne s tančico in jo slovesno prenese v božji grob — v spomin, da je bil Jezus v tančice zavit in v grob položen.

Verniki naj skrbé, in se med seboj pogovoré, da bode ves dan v petek in soboto kaj častivcev pred božjim grobom. Moli se žalostni rožni venec, križev pot, ali molitve, ki so za dan postavljene v lepem molitveniku »Večna molitev«.

Impropéria — Očitánja med češčenjem svetega križa.

V. Ljudstvo moje, kaj sem ti storil, ali v čem sem te žalil? odgovori mi. Ker sem te peljal iz egiptovske sužnosti; pripravilo si križ svojemu Zveličarju.

Kjer je dosti pevcev, odgovarjata dva zbora v grškem in latinskem jeziku:
O. Sveti Bog, sveti mogočni, sveti neumrljivi, — usmili se nas!

V. Ker sem te štirideset let po puščavi vodil, te hranil z mano in te peljal v obljubljeno deželo: pripravilo si križ svojemu Zveličarju.
O. Sveti Bog, itd.

V. Kaj bi ti bil moral še več storiti, in ti nisem storil? Zasadil sem te kakor svoj najlepši vinograd; ti pa si mi postalo čez vso mero grenko: zakaj s kisom si me napajalo v moji žeji in s sulico si prebodlo stran svojemu Zveličarju. O. Sveti Bog, itd.

V. Zavoljo tebe sem bičal Egipčane in njih prvorojene: ti pa si mene bičalo in izdalo. — O. Ljudstvo moje, kaj sem ti storil, ali v čem sem te žalil? Odgovori mi.

V. Jaz sem te peljal iz Egipta, in sem utopil Faraona v Rdeče morje: in ti si mene izdalo velikim duhovnom. — O. Ljudstvo moje, itd.

V. Jaz sem pred teboj odprl morje: in ti si s sulico odprlo mojo stran. O. Ljudstvo moje, itd.

V. Jaz sem hodil pred teboj v meglenem stebru; in ti si me peljalo pred sodišče Pilatovo. — O. Ljudstvo moje, itd.

V. Jaz sem te v puščavi hranil z mano: in ti si mene bilo z za-

ušnicami in biči. — *O. Ljudstvo moje, itd.*

V. Jaz sem te napojil z zveličavno vodo iz skale: in ti si mene napajalo s kisom in žolčem. — *O. Ljudstvo moje, itd.*

V. Jaz sem zavoljo tebe udaril kananejske kralje: in ti si tolklo s trstom po moji glavi. — *O. Ljudstvo moje, itd.*

V. Jaz sem dal tebi kraljevo žezlo; in ti si meni na glavo djalo trnjevo krono. — *O. Ljudstvo moje, itd.*

Ant. Tvoj križ molimo, Gospod, in tvoje sveto vstajenje hvalimo in slavimo: glej, skozi les (sv. križa) je prišlo veselje na vesoljni svet. Ps. 66. Bog se nas usmili in nas blagoslovi; naj razsvetli svoj obraz nad nami in se nas usmili. — Tvoj križ molimo, itd.

Velika sobota.

V petek je Sin božji dovršil delo odrešenja; duša se je ločila od telesa ter šla v predpeklo, telo pa so položili v grob. Na sobotni dan, ki ga je bil zaukazal Bog

za dan počitka, je počival Jezus, zato tudi mnogo stoletij na veliko soboto ni bilo nobene svečanosti v cerkvi. Še le ponoči so kristjani obhajali obrede velikonočne bilje, na kar nas spominja zdaj velikonočna sveča in besede slavospeva »Exultet«. Ko so pa nočne bilje prenehale, je preložila Cerkev tudi to nočno službo božjo na jutro velike sobote.

Veseli in vspodbudni obredi, ki že kažejo vstajenje Gospodovo, so:

1. Blagoslavljanje ognja. Zunaj cerkve se iz kremenca ukreše iskra in zažge ogenj, ki ga duhovnik s peterimi velikimi zrni kadila blagoslovi. Iz kamena izkresani ogenj pomeni Jezusa, ki je prava luč sveta. Lepo je, da verniki nesó potem blagoslovljeni ogenj domov ter ga v zupanju na molitev Cerkve dadó na ogenj domačega ognjišča.

2. Nova luč se nese v procesiji v cerkev tako, da se prižgó sveče na triroglju, ena pri velikih vratih, ena sredi cerkve, ena pred oltarjem in se pri tem zapoje vsakikrat z višjim glasom »Lumen Christi — Deo gratias!« »Luč Kristusova — Bogu hvala!« — Trirogelj z enim stebлом pomeni presveto Trojico, zaporedno prižiganje sveč pa razširjanje svetega evangelija.

3. Blagoslavljanje sveče. Med pevanjem krasne hvalne pesmi o Kristusovi

zmagi, Exultet — Raduj se — se blagoslavlja velikonočna sveča; vtisne se vanjo v podobi križa kakor v petere rane pet blagoslovljenih zrn kadila in prižge se z novo lučjo ta sveča, kakor tudi večna luč in sveče na oltarju. Velikonočna sveča se rabi pri posvečevanju krstne vode, potem pa se postavi na poseben svečnik ter se prižiga pri slovesni službi božji do vnebohoda.

4. Prerokbe. Nato bere duhovnik dvanajst prerokeb, katerih namen je napolniti vernike z duhom, ki mora srca prešinjati o veliki noči. Ta berila, ki imajo v sebi ali samo predpodobe, ali izrečne mesijanske prerokbe, so: 1. o stvarjenju sveta in človeka; 2. o vesoljnem potopu; 3. kako Abraham hoče darovati Izaka; 4. prehod Izraelcev skozi Rdeče morje; 5. Izaijeva prerokba o studencih zveličanja; 6. Baruhova prerokba o učlovečenju Sinu božjega; 7. Ecehielova prerokba mrtvim kostem (vstajenje od mrtvih); 8. Izaijeva napoved veselejših časov ob prihodu Mesijeve; 9. Bog pové Mozesu in Aronu v Egiptu, kako naj Izraelci zakoljejo in jedó jagnje; 10. Jonova pridiga v Ninivah; vse mesto dela pokoro in Bog se ga usmili; 11. Mozes naroči prebirati božjo postavo poznejšim rodovom v spodbudo, in poje preroško pesem; 12. rešitev treh mladeničev v ognjeni peči v Babilonu.

5. Blagoslavljanje krstne vode. Nekdaj so se katehumeni krščevali na veliko soboto, zato se še zdaj ta dan posvečuje krstna voda med popevanjem lepe molitve, med katero duhovnik z roko 1. razdeli vodo v podobi križa, 2. se dotakne z dlanjo vode; 3. jo petkrat prekriža, 4. jo vrže proti štirim stranem, 5. dihne trikrat vanjo v podobi križa, 6. trikrat spusti v vodo krstno svečo, rekoč: »Naj pride v to vodo moč Svetega Duha« in zatem pokropi vernike z njo, in 7. vlije v vodo krstnega olja, potem krizme in naposled obojega.

Nato se vrne duhovnik k velikemu oltarju in s pevci poje na obrazu pred oltarjem litanije vseh svetnikov. Moli jih tudi ti z njim.

6. Naposled se daruje sveta maša v beli barvi v znamenje veselja. Pri »Gloria« se zopet oglasé zvonovi in orgle zadoné. Po berilu zapoje duhovnik trikrat z vsakokrat višjim glasom: Aleluja — Hvalite Boga — in pevci odgovarjajo, po svetem pravilu pa vzajemno zapojejo »večernice«. V soboto je dovoljena samo ena sv. maša.

Vso velikonočno dobo t. j. od velike sobote do trojičke sobote zjutraj se moli mesto angelovega češčenja vselej stojé antifona »Raduj se, Kraljica...« gl. str. 25. Velikonočno soboto in nedeljo se blagoslavlja velikonočna jedila.

Velika noč. (Vuzem.)

Dan Kristusovega vstajenja je veljal vsekdar za največji praznik v letu ali kakor ga sveti Gregor imenuje: »največji vseh praznikov in kralj vseh dni«, ali kakor sveta Cerkev celi teden v molitvah ponavlja: »To je dan, ki ga je naredil Gospod«.

Na velikonočno jutro je vstal Jezus zmagovit iz zaprtega groba, zato obhajamo to jutro (ali ker je lažje, navadno že v soboto na večer) z največjo slovesnostjo in v najlepši obleki vstajenje Jezusovo iz božjega groba s procesijo, v kateri se nosi pred Najsvetejšim podoba poveličanega Zveličarja. Po procesiji je slovesen »Te Deum«.

Ni prav, ako gre kdo samo iz radovednosti gledat procesijo, ampak vsakdo naj bi se je pobožno udeležil.

Da se nam visokost in pomen praznika bolj vtisne v srce, je tudi pondeljek zapovedan praznik. Prav je tudi, da velikonočni teden rad hodiš k sveti maši.

Cerkvena molitev.

To je dan, ki ga je naredil Gospod. Radujmo in veselimo se v njem.

Molimo. O Bog, ki si današnji dan po svojem edinorojenem Sinu

premagal smrt in nam odklenil vrata večnega življenja, naše sklepe, ki jih s svojo milostjo navdihuješ, s svojo pomočjo tudi spremljaj. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zveličar gre iz groba.

(V Ljudski pesmarici šte. 28.)

1. Zveličar gre iz groba,
Ob moč je smrt, trohnoba.
Brezmadežno je jagnje bil
In zame drago kri prelil.
Aleluja, aleluja.
2. Kako svetlé se rane,
Brezsrčno mu zadane!
Smrt strašna nima več moči
Nad njim, ki le Bogu živi.
Aleluja, aleluja.
3. Trdno se zanesimo
Kar danes se učimo:
Zveličar je od smrti vstal,
Grob tudi nas ne bo končal.
Aleluja, aleluja.

4. Le kratka noč bo v grobi,
Pa angel nam zatrobi:
In z lepo dušo še telo
Bo Jezus v sveto vzel nebo.
Aleluja, aleluja.
5. Dopolnit naše želje,
Pripravit nam veselje,
Greš ti, Zveličar, pred menoj,
Prišel bom, upam, za teboj.
Aleluja, aleluja.
6. Pred sodbo bom postavljen
Po svatovsko napravljen,
In z Jagnjeta krvjo opran
Med svate tvoje bom odbran.
Aleluja, aleluja.

Zveličar naš je vstal.

1. Zveličar naš je vstal iz groba,
Vesel prepevaj, o kristjan!
Premagana je vsa hudoba,
Dans je rešenja srečni dan.
Potrta je pekla oblast,
Zapoj, kristjan, hvaležno čast:
Aleluja, aleluja.

2. O smrt, o kje je zmaga tvoja,
 In tvoja ostro želó kje?
 Veselo upa duša moja,
 Življenje srečno čaka nje.
 Moj Jezus je od mrtvih vstal,
 Kraljestvo smrti pokončal.
 Aleluja, aleluja.
3. O sreče dan, o dan veseli,
 Ki ga naredil je Gospod!
 Da njemu večno čast bi peli,
 Odrešen je človeški rod.
 Stoji nam sveti raj odprt,
 Vanj pot odpre nam srečna smrt.
 Aleluja, aleluja.
4. Iz groba grehov, duša, vstani,
 V življenje novo z Jezusom.
 Odrešena srčno se brani
 Premaganim sovražnikom.
 V ljubezni sveti zvesta stoj,
 Zveličarju hvaležna poj:
 Aleluja, aleluja.

Velikonočni čas.

aš Gospod je po svojem vstajenju še 40 dni bival na zemlji; toliko dni šteje povelikonočni čas, ki ima pet nedelj.

Prva se imenuje bela nedelja, v spomin, da so nekdam tisti, ki so bili krščeni na veliko soboto, belo oblačilo, katero so prejeli pri krstu, to nedeljo nosili zadnjikrat. Dobili so potem jagnjiče iz voska (agnus Dei), od papeža blagoslovljeno, katero so na vratu nosili, da bi jih vedno spominjalo krstne nedolžnosti in Jezusove krotkosti. Tudi ti si prejel pri krstu prelepo oblačilo nedolžnosti. Oh glej, da ga nikdar ne oskruniš. Ponovi krstno obljubo, glej str. 200.

Druga nedelja se imenuje nedelja dobrega pastirja po evangeliju, ki se bere tisti dan.

Tretjo nedeljo se obhaja:

Varstvo sv. Jožefa.

Glej stran 418.

Cerkvena molitev.

Postavil me je Bog kakor za očeta králjevega in gospoda nad vso svojo hišo; povišal me je, da bi rešil mnoge narode. Aleluja.

V. Hvalil bom tvoje ime, aleluja.

O. Ker si mi postal pomočnik in varih, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si v neizrekljivi previdnosti blaženega Jožefa milostno izvolil za ženina svoje presvete Matere, daj nam, te prosimo, da bomo njega, ki ga za variha častimo za zemlji, imeli za priprošnjika v nebesih. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Prošnji dnevi.

Na svetega Marka (25. aprila) in križev teden se vrše prošnje procesije, ki so že v navadi iz starodavnih časov. Procesija, ki se obhaja na Markovo, je že izza prvih stoletij. Papež Gregor Veliki jo je določil za dan 25. aprila.

Križeve procesije je začel okrog l. 469 sv. Mamert, škof v Vieni na Francoskem, zaradi potresov, lakote, zveri in drugih nesreč, ki so begale ljudstvo. Gregor Veliki jih je potem vpeljal v Rimu in Leon III (795—816) zaukazal za vso Cerkev.

Vsak verni kristjan naj združi te dni svoje molitve s prošnjami svete Cerkve,

in z njo kliče v litanijah svetnike božje na pomoč. Kdor le more, naj se udeleži teh spokornih procesij po namenu svete Cerkve.

Pesem za križev teden.

(V Ljudski pesmarici števil. 29.)

1. Bog, ki grešnike kaznuješ
In pravične zveseljuješ,
Ker nas ljubiš, nas svariš,
Žugaš, tepeš in krotiš.
Sliši nas, stvari uboge,
Reši, Oče, nas nadloge,
Zdrave v miru varuj nas,
Daj nam kruha slednji čas!

2. Dan na dan le iz dobrote
Hraniš revne nas sirote,
Dober nam si gospodar,
Modro vladaš vsako stvar.
Sliši nas itd.

3. Zemlji daješ ti živeti,
Da gre dež in solnce sveti,
Da nam polje zeleni,
Žitno klasje nam zori.
Sliši nas itd.

4. Bog, skesanih se usmili,
 Več ne bomo te žalili;
 Kadar bodeš tepel nas,
 Prošnje usliši tisti čas!
 Sliši nas itd.

5. Le po tvoji sveti volji
 Bomo delali na polji;
 Odpri roke, naš Gospod,
 In nam svojih daj dobrot.
 Sliši nas itd.

Vnebohod Gospodov ali križevo.

Jezus je šel v nebesa 1. da je prejel tudi kot človek zasluženo čast; da je poslal svoji Cerkvi Svetega Duha; 3. da v nebesih pri Očetu za nas posreduje in prosi; 4. da nam je odprl nebesa in tam pripravil prebivališče. Beri in premišljuj danes kaj o nebeški slavi n. pr. ob koncu katekizma ali iz drugih knjig in obudi srčno hrepenenje po nebeški domovini.

Po evangeliju se pri sv. maši ugasne velikonočna sveča in po maši se odstrani; istotako se vzame z oltarja podoba vstalega Zveličarja, v spomin, da je Jezus odšel v nebesa, kakor poroča mašni evangelij.

Cerkvena molitev.

O kralj veličastva, Gospod moči, ki si se danes zmagoslavno vzdignil nad vse nebeške višave, ne zapusti nas sirot, temveč pošlji nam od Očeta obljubljenega Duha resnice, aleluja.

V. Gospod v nebesih, aleluja.

O. Si je pripravil sedež, aleluja.

Molimo. Prosimo vsemogočni Bog, daj nam, ki verujemo, da je tvoj edinorojeni Sin, naš Odrešenik, današnji dan šel v nebesa, da bi tudi mi s svojim duhom prebivali v nebesih. Po istem Kristusu. Gospodu našem. Amen.

Človeštva mili Rešenik.

(V Ljudski pesmarici šte. 30.)

1. Človeštva mili Rešenik,
O Jezus, blagih src radost!
Otetega sveta plačnik,
Ljubečih src svetla čistost!
2. Kaj je ganilo te v srce,
Da naše si prevzel dolge?

Nedolžen šel si v smrt grenko,
Da človek smrti rešen bo!

3. Kraj pred peklom je zapuščen,
Jetnike vzal si v sveti raj,
In z vencem zmage okrašen
Sediš na desni božji zdaj.
4. Usmiljenje naj gane te,
Da nam zaceliš rane vse!
O sveti z lučjo blaženo,
Da tvoj obraz zagledamo!
5. O bodi srcem sladek mir,
Ki si v nadzvezdni dom vodnik!
Odpri v solzah veselja vir,
Ki boš v nebesih naš plačnik!
6. Naj Sinu vse stvari pojó,
Ki z zmago vrača se v nebo;
In kdor vanj upa, hvali naj
Očeta z Duhom vekomaj.

Amen.

Poznate dom.

(V Ljudski pesmarici šte. 71.)

1. Poznate dom? na zemlji ne stoji,
Po katerem bridko srce hrepeni,

Kjer jok utihne, ne tekó solzé,
In v miru srca vsa se veselé,
Poznate ga! – Le tjà
Naj hrepenijo srca vsa.

2. Poznate jo? – stezico trnjevo?
Na njej vzdihuje potnik žalostno;
Spotakne se, pogleda v prahu gor:
Okrajšaj tek, Gospod, omagam skor.
Poznate jo! – stezò,
Ki vodi v sveto nas nebo.

3. Poznate ga? – prijatelja iz nebes?
Devic sin in pravi Bog je res;
Izbral je sebi trnjevo stezò
In klical je seboj nas milostno.
Poznate ga! – Le-ta
V nebesa srečno nas pelja.

Šmarnice.

Iskrena ljubezen do nebeške Kraljice Marije se kaže pri Marijinih otrocih sicer celo leto, a v mesecu majniku jim prikipi do vrhunca. Mali in odrasli tekmujejo med seboj, kako bi se svoji ne-

beški Materi bolj ustregli. Doma in v kapelah delajo ji oltarčke in ji zbirajo cvetlice, pletejo vence, zaljšajo podobe, zgodaj vstajajo in hodijo k šmarnicam, premišljejejo Marijino življenje in njene čednosti, premagujejo to ali ono grešno strast, se naučé mnogo Marijinih pesmi ter jih navdušeno popevajo, molijo sveti rožni venec in litanije, opravijo sveto spoved in prejmejo sveto obhajilo ter se z Jezusom v srcu Mariji darujejo in posveté.

Pač srečen, kdor celi mesec stanovitno Marijo časti! Da bi vernike k tej pobožnosti spodbudila, je sveta Cerkev dovolila za vsak dan 300 dni odpustka in enkrat na mesec popoln odpustek pod navadnimi pogoji vsakemu, ki meseca maja káko, četudi malo, šmarnično pobožnost Mariji v čast opravlja.

Pesmi za šmarnice

in druge pobožnosti do Marije.

Že slavčki žvrgolijo.

(V Ljudski pesmarici šte. 50.)

1. Že slavčki žvrgolijo,
Se maj vesel budi;
Naj srca podarijo,
Kar lepi maj rodi.
Glej, rožic ti delimo,

In vneti te slavimo:
Marija, Marija, o Marija!

2. Devica ti premila,
Ne zvrzi rožic teh,
Ki v venček jih zložila
Ljubezen nas je vseh.
O čuj, srce boleče
Te kliče koprneče:
Marija, Marija, o Marija!

3. Tam gor na rajski trati
Nebeški maj cvetè,
O tam, presveta Mati,
Pokaži mila se,
Da z venci tega maja
Zapojemo sred raja:
Marija, Marija, o Marija!

Spet kliče nas venčani maj.

(V Lj. pesmarici šte. 51.)

1. Spet kliče nas venčani maj
K Mariji v nadzemeljski raj,
Cvetlice dobrove
Si venčajo glave,
Raduje se polje in gaj.

2. Drevesa na vrtilih cvetó,
Po vejah pa ptice pojó,
Nebeški Kraljici
Mariji Devici
Pozdrav in slavo dajó.
3. Že šmarnice nežne cvetó,
In venec vrtnice pletó,
Da krasnega maja
Se slava obhaja
Cvetlici Mariji lepo.

Ti, o Marija!

(V Ljudski pesmarici šte. 53.)

1. Ti, o Marija, * naša kraljica,
Ti besednica * revnih sirot!
K tebi hitimo, * se ti izročimo,
Tebe slavimo * polno dobrot.
2. Glej, o Marija * milostna Mati,
Sina zdaj zlati * gledaš obraz;
Mi smo grešili * Tebe žalili,
Vendar se usmili, * prosi za nas!
3. Jezusu reci * v milosti svoji,
Da smo mi tvoji, * naj odpusti.
To bo ganilo, * ga naklonilo,
Večno plačilo * nam podeli.

O brezmadežna.

(V Ljudski pesmarici šte. 57).

1. O brezmadežna, * vsa dobrótljiva,
Sladka, čista Devica!
Greha oteta, * Mati presveta,
Bodi nam pomočnica!
2. Nado ti budiš, * varstvo nam deliš,
O mogočna Kraljica!
Da zadobimo, * česar želimo,
Bodi ti priprošnjica!
3. Ko srce medli * v solzah se topi,
Kličimo le Marijo:
Vzemi slabosti, * pelji k radosti
V rajsko nas domačijo!

Marija, moja misel.

(V Ljudski pesmarici šte. 54.)

1. Ko zarja zjutraj se razgrinja,
Si moja misel ti, Marija;
Podoba tvoja pred očmi
Mi vedno miljena stoji.
2. Če skuša moč me zapeljiva,
Si moja misel ti, Marija;

Obraz megleni mi vedriš,
V trpljenju me ne zapustiš.

3. Ko se po zemlji noč razširja,
Si moja misel ti, Marija;
Brez misli nate ne zaspim,
Brez nje nikdar se ne zbudim.
4. In ko bo zadnja ura bila,
Boš moja misel ti, Marija;
Ko bodo mi moči pošle,
O, nate bodem mislil še!

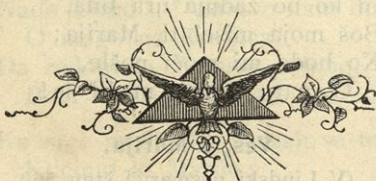
Veš, o Marija.

(V Ljudski pesmarici šte. 56.)

1. Veš, o Marija, * moje veselje,
Veš moje želje? * — ljubil bi te!
Zmeraj pri tebi * hotel bi stati,
Ljubljena Mati, * spomni se me!
2. Kaj pa ti hočeš, * moja Kraljica,
Sladka Devica, * da ti podam?
Drugega nimam, * srce mi vzemi,
Z nadami vsemi, tebi ga dam.
3. Pa ti, Kraljica, * si ga že vzela;
Ti si ga vnela, * zate gorí.

Mati preblaga, * ti ga ohrani,
Hudega brani, * reši ga ti.

4. Kadar nam zadnja * ura bo bila,
Mati premila, * pridi po nas!
Ti takrät vodi * v raj nas veseli,
Tam bomo peli * hvalo ves čas!

Binkoštna doba.

Od vnebohoda do adventa.

Binkoštna doba nam predočuje neskončno ljubezen Svetega Duha, ki je čudežno prerodil in posvetil apostole, ki uči in vodi sveto Cerkev, in ki nas posvečuje ter nam deli svoje darove.

Kakor so se apostoli pripravljali devet dni na prihod Svetega Duha, tako želi sveta Cerkev, naj se tudi mi vsako leto nanj pripravljamo.

Daljna priprava obstoji v devetdnevni pobožnosti po prazniku vnebohoda, bližnja pa v vrednem obhajanju predpraznika — binkoštna bilje.

Po naročilu svetega očeta Leona XIII. — z dne 9. maja 1897 — naj verniki v devetdnevni pobožnosti prosijo zlasti za dve reči: 1. »da bi vse javno in domače življenje prešinil duh Kristusov in pa 2., da bi se pospešilo veliko podjetje zopetnega zedinjenja razkolnikov s sveto katoliško Cerkvijo«.

Molitve v ta namen si lahko vsakdo sam izbere. Vsak dan te pobožnosti, ki se lahko opravi tudi v binkoštni osmini (kvatrnem tednu), prejmeš odpustek 7 let in 7 kvadragen, in ob prejetju sv. zakramentov popoln odpustek.

V cerkvi čč. oo. Lazaristov na Dunaju (VII. Kaiserstraße 5) je vpeljana bratovščina Svetega Duha, v kateri udje molijo vsak dan 7 Čast bodi in 1 Češčena Marijo. (Prim. str. 215.)

Na binkoštno biljo se blagoslavlja krstna voda s skoro enakimi obredi, kakor na veliko soboto, in isti dan je zapovedan post.

Binkoštni praznik.

Ta dan je Jezus poslal svojim učencem Svetega Duha; bila je ta dan prva sveta birma, in tiste binkošti so bile rojstni dan

svete Cerkve. Kakor je v starem zakonu Bog dal postavo petdeseti dan po izhodu iz Egipta na gori Sinai, tako je Sveti Duh na binkoštni praznik zapisal postavo novega zakona v srca apostolov.

Kakor hrepeni suha zemlja po dežju, tako goreče prosi tudi ti ta dan milosti in darov Svetega Duha in opravljaj v ta namen prelepe molitve, ki so postavljene pri zakramentu svete birme. (Glej stran 203—214.) Sadovi Svetega Duha so: ljubezen, veselje mir, potrpežljivost, milosrčnost, dobrotljivost, prizanesljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zdržnost, čistost, (Gal. 5, 22. 23).

Cerkvena molitev.

Danes je dopolnjenih petdeset dni, aleluja; danes se je Sveti Duh v ognju prikazal apostolom in jim je dal svoje darove; poslal jih je po vsem svetu oznanjat in pričevat: Kdor bo véroval in bo krščen, bo zveličan, aleluja.

V. Oznanjali so apostoli v raznih jezikih, aleluja.

O. Velika dela božja, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si današnji dan srca vernih po razsvetljenju

Svetega Duha učil, daj nam, da bomo v istem Duhu spoznali, kaj je prav, in se vedno veselili njegove tolažbe. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O pridi, Stvarnik.

Veni, Creator Spiritus.

1. O pridi, Stvarnik Sveti Duh,
Obišči duše vernikov;
Napolni srca z milostjo,
Ki so od tebe ustvarjena.
2. Ime je tvoje tolažnik
In dar Boga najvišjega,
Ljubezen, ogenj, živi vir,
Duhovno pomaziljenje.
3. Sedmerovrstni darovnik,
Očetove desnice prst,
Obljubljen od Očeta si,
Deliš darove govora.
4. Prižgi počutkom našim luč,
Ljubezen svojo v srca vlij,
Slabost telesa našega
Krepčaj z močjo nezmagano.

5. Odvrni moč sovražnika,
In stanoviten mir nam daj,
Naj tvoja roka vodi nas
In zla obvarje vsakega.
6. Ti uči nas, spoznati prav
Očeta in Sina božjega;
Naj verjemo, da iz obeh
Izhajaš ti, o Sveti Duh.
7. Bogu Očetu bodi čast,
In Sinu, ki je od mrtvih vstal,
In Duhu Tolažitelju
Od vekomaj do vekomaj. Amen.

Binkoštna pesem.

(V Ljudski pesmarici šte. 31.)

1. O pridi, Sveti Duh, tolažnik,
Poslani iz nebes učenik!
Tolaži srca žalostna
In vodi jih do Jezusa!
O Sveti Duh, nebeški vodnik!
2. Oj Sveti Duh, daj svoje dari;
Med vernike jih svoje razlij,
Resnico da poslušajo
In nje sladkost okušajo!
O Sveti Duh, razsvetli nas ti!

3. O Sveti Duh, ti vnemaj želje,
 Naj po nebesih le koprné,
 Naj ljubimo, kar je sveto,
 Sovražimo, kar je hudo!
 O Sveti Duh, užgi nam srce!

Binkoštné (poletné) kvatre.

Glej str. 379—381.

Presveta Trojica.

Prva nedelja po binkoštih.

Vsaka nedelja je posvečena trojedinemu Bogu (glej str. 67); a da bi nepojmljivo skrivnost enega Boga v treh osebah vredno počastili, obhajamo po naredbi papeža Janeza XXII. (1316—1337) poseben praznik presv. Trojice. Naredi vselej in zlasti še ta dan prav pobožno sveti križ in govori lepo: Čast bodi Očetu itd.

Pozdrav presveti Trojici.

Bodi češčena presveta Trojica in nerazdeljiva enota. Poveljučujmo jo, ker nam je izkazala svoje usmiljenje. Čast bodi Očetu itd.

Angelski venec
v čast presveti Trojici in svetemu Rešnjemu
Telesu.

Vera, Oče naš in trikrat Češčena Marija. Po imenu Jezus se dostavlja: 1. ki vanj verujemo; 2. ki vanj upamo; 3. ki ga iz srca ljubimo.

Potem se moli en Oče naš in ena Češčena Marija in potem desetkrat zaporedoma: *V. Svet, svet, svet . . . O. Čast bodi Očetu . . .* Glej str. 40.

Potem zopet Oče naš itd., tako, da so navadno tri desetke.

Presveto Rešnje Telo.

Praznik v četrtek po presveti Trojici.

Ker sveta Cerkev skrivnosti presvetega Rešnjega Telesa na veliki četrtek radi spomina na Jezusovo trpljenje ne more dosti slovesno počastiti, je posebna božja previdnost po pobožni redovnici Juli-

jani v Lüttichu opozorila na to, da se je ta praznik upeljal. Papež Urban IV. ga je l. 1264. določil na četrtek po presveti Trojici in cerkveni zbor v Vieni ga je l. 1311. zapovedal za vso Cerkev.

Molitve pri procesiji s presv. Rešnjem Telesom.

(Po lavantinskem obredniku.)

Ta dan moli duhovnik mašne molitve, kakor jih najdeš stran 140–181; potem se pa vrši procesija z Najsvetejšim, in se obhaja z vsem mogočim sijajem. Gotovo se spodobi, da se je mladi in stari udeležé v najlepšem redu in z največjo pobožnostjo. Naj opravljajo med potjo glasno sveti rožni venec, pri posameznih postajah pa molijo naslednje molitve, ki jih opravlja mašnik.

Ko duhovnik vzdigne presveto Rešnje Telo, zapoje: Pange lingua—Jezik, poj.

I. evangelij.

Mašnik prosi blagoslova in moli najprvo:

Očisti moje srce in moje ustnice, vsemogočni Bog, ki si ustnice preroku Izaiju očistil z žarečim ogljem. Tako očisti mene s svojo dobrotno milostjo, da bom mogel vredno

oznanjati tvoj sveti evangelij. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen. — *V.* Véli, Gospod, blagosloviti. *O.* Gospod bodi v mojem srcu in na mojih ustnicah, da bom dostojno in spodobno oznanjal njegov evangelij. Amen.

Zdaj zapoje *V.* Dominus vobiscum. *O.* Et cum spiritu tuo. — *V.* † Initium sancti Evangelii secundum Joannem. *O.* Gloria tibi, Domine.

Nato poje začetek svetega evangelija po svetem Mateju: »Knjiga rodu Jezusa Kristusa«, to je vrsta očkav od Abrahama do Jožefa, moža Marijinega, »od katere je bil rojen Jezus, ki je imenovan Kristus«.

Ti zahvali Jezusa, da je zate človek postal, trpel in umrl in ti svoje meso dal v hrano. Moli ga pri tem evangeliju kot »sina človekovega«, kakor se sam imenuje.

Nazadnje mašnik poljubi evangelijsko knjigo (prim. str. 155) in zapoje:

V. Per istos sermones . . . t. j. Po teh besedah svetega evangelija in po zasluženju in priprošnji svetega apostola in evangelista Mateja

nam odpústi, Gospod, vse naše grehe in hudobije. — *O. Amen.*

V. A fulgure et Treska in hudega tempestate – vremena –

O. Libera nos, Reši nas, Gospod. Domine.

V. Domine, ex- Gospod, usliši audi oratio- mojo molitev. nem meam.

O. Et clamor In moje klicanje meus ad te naj pride k tebi. veniat.

V. Dominus vo- Gospod z vami. biscum.

O. Et cum spi- Instvojim duhom. ritu tuo.

Molimo. Od svoje hiše, prosimo Gospod, odženi pogubni vihar in odvrni škodo hudega vremena.

Pri blagoslovu: *Benedictione coelesti...* Znebeškim blagoslovom naj bo blagoslovljen, obvarovan in ohranjen ta kraj, in vsi njegovi prebivavci, in tudi polje in pridelki zemlje v imenu Očeta † in Sina † in Svetega † Duha. — *O. Amen.*

II. Evangelij.

Bere se začetek svetega evangelija po svetem Marku. Janez Krstnik nastopi in oznanja pokoro rekoč: »Glas vpijočega v puščavi: Pripravite pot Gospodovo« itd. . . . Veliko ljudi stori pokoro in se da krstiti. Pri tem evangeliju obúdi kes nad svojimi grehi.

V molitvici: Per istos sermones imenuje mašnik svetega evangelista Marka. Potem zapoje:

V. A peste, fame Kuge, lakote in
et bello — vojske —

O. Libera . . . — vse, kakor pri prvem
evangeliju, stran 465.

Oremus. Benedic . . . Molimo. Blagoslovi, Gospod, vsemogočni Bog, ta kraj, da bo prebivalo v njem zdravje, čistost, zmaga, krepost, ponižnost, dobrotljivost, krotkost, izpolnjevanje božje postave in hvaležnost Bogu Očetu in Sinu in Svetemu Duhu; in ta blagoslov naj ostane nad tem krajem in nad vsemi, ki v njem prebivajo, zdaj in vekomaj.
O. Amen.

III. Evangelij.

Bere se začetek svetega evangelija po svetem Lukežu. Angel naznani Čahariju, ko ravno daruje v templju, da bo prejel sina, ki bo v duhu in moči preroka Elija pripravljaj ljudstvo na Kristusa. — Ti se zahvali Bogu, da Kristusa že poznaš, in obljubi mu ostati zvest.

Mašnik: Per istos sermones itd.

V. A subitanea, Nagle, neprevi-
improvisa et per- dene in večne
petua morte — smrti —

O. Libera itd. Reši nas itd.

(Kakor zgoraj str. 465.)

V. Oremus. Omnipotens . . .
Molimo. Vsemogočni večni Bog,
ki si po vseh krajih svojega go-
spodarstva ves pričujoč in ves de-
lajoč: usliši naše prošnje in varuj
ta kraj, ki si ga ustvaril, da mu
ne bo škodovala nobena sovražna
moč, ampak, da se ti bo s pomočjo
Svetega Duha vedno opravljala čista
in dopadljiva služba in udana volja.

Oremus. Visita . . . Molimo.
Obišči, prosimo, Gospod, ta kraj
itd. kakor str. 52 pri večerni molitvi.

IV. Evangelij.

Bere se začetek svetega evangelija po svetem Janezu, glej str. 180—181. Obudi živo vero, s svetim Janezom Jezusa veselo spoznaj Jezusa za Boga, in moli njegovo božanstvo v presvetem Zakramentu.

Mašnik: *Per istos . . .* Po teh besedah itd.

*V. Abomnimalo— Vsega hudega —
O. Libera nos . . . Reši nas . . .*

Oremus. Coelesti . . . Molimo.
Z nebeškim blagoslovom itd. kakor str. 465.

Oremus. Omnipotens . . . Molimo. Vsemogočni, večni Bog, ki daješ hrano vsem stvarjem, ki zagrinjaš nebo z oblaki in zemlji pripravljaš dežja in odpiráš vrata neba, ki sever iz zraka preganjaš in v svoji moči jug pošiljaš, ki gore s svojih višav razmakaš in s sadom svojih del nasičuješ zemljo, ki si zapovedal angelu, naj ne škoduje zemlji, morju in drevesom: prizanesi jim, ki se bojé in usmili se jih, ki prosijo. Tebe namreč, Gospod, ponižno

prosimo, naj daleč od nas odstopi nasilje viharjev, nesreča neviht, hrumenje toče, treskanje strele, in naj se pomiri vse sovražno zalezovanje; naj se utolaži grozeče grmenje, škodljivo deževje in tuljenje vetrov; in moč tvoje desnice naj ukroti vse viharje in nevihte v zraku. — Naj pride, prosimo, Gospod, od zgoraj Sveti Duh, da bode, kadar se razpodé vse moči sovražne oblasti, angelska roka pridelke varovala, in da, kadar se poleže pretenje oblakov, nas grožnja hudega vremena v to napelje, da bomo tebe tembolj hvalili in v pobožnosti napredovali. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mašnik da štirikrat blagoslov proti štirim stranem sveta:

Proti jutru: *V.* Treska † in hudega vremena – *O.* Reši itd.

Proti poldnevu: *V.* Kuge, lakote † in vojske – *O.* Reši itd.

Proti večeru: *V.* Nagle, neprevide ne † in večne smrti – *O.* Reši itd.

Proti severu: V. Vsega † hudega.
O. Reši itd.

Pri navadnih nedeljskih procesijah se pa podeli blagoslov kakor po prvem evangeliju.

V cerkvi se da blagoslov po rimskem obredu, pri nedeljskih obhodih pa izostane.

Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa.

Ker je Sin božji postavil presveti Zakrament zato, da bi bil tudi kot človek pričujoč med nami (Glej str. 236), ga pač tudi mi ne smemo pozabiti, ampak se ga moramo pogosto spominjati in ga kot svojega najboljšega prijatelja pogosto obiskavati. Taki pobožni obiski v naših srcih čudovito vnemajo ljubezen božjo.

Zelo je priporočati radi tega bratovščino vednega česčenja, v kateri udje opravljajo vsak mesec eno molitveno uro in vsako leto kaj malega darujejo družbi, da oskrbuje ubožnim cerkvam dostojno opravo k službi božji.

Pridruži se tudi ti tem vnetim častivcem, in udeležuj se zlasti rad skupne glasne molitve. Sveti Alojzij, sveti Paškal Bajlonski in drugi svetniki so po več ur zapored klečali in molili pred tabernakljem; posnemaj jih ti vsaj nekoliko. Glej tudi pouk na strani 40 in 58, Č.

Cerkvena molitev.

O sveta večerja, v kateri se prejema Kristus, obhaja spomin njegovega trpljenja, napolnjuje duša z milostjo in nam deli zastava prihodnje slave, aleluja.

V. Kruh iz nebes si jim podelil, aleluja.

O. Ki ima vso sladkost v sebi, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

Počesčenje presv. Rešnjega Telesa.

Zahvala.

Pridite, molimo večnega Boga na oltarju, in padimo pred njim na kolena. Tukaj je Jagnje, ki odjemlje grehe sveta.

Pridite, molimo.

Jezusa, Sinu božjega, v presvetem Zakramentu resnično pričujočega.

Iz dna svojega srca molimo.

On je naš Gospod.

Mi pa smo ljudstvo njegovo in ovce njegove paše.

Hvalite Gospoda, vsi rodovi, hvalite ga zemlje narodi.

Zakaj utrjena je nad nami milost njegova, in resnica Gospodova ostane vekomaj.

Pridite, zahvalimo ga z večnim češčenjem.

Pridite, poveličujmo ga z angeli in svetniki:

Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet.

Polna so nebesa in zemlja tvoje slave.

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Hvaljeno in češčeno naj vedno bo Presveto Rešnje Telo!

Hvala, čast, ljubezen in zahvala
bodi vsak trenutek darovana v po-
dobi kruha skritemu Srcu Jezuso-
vemu po vseh tabernakljih na zemlji
do konca sveta.

Amen.

Ljubezen.

Večni Bog, zapovedal si nam,
svojim stvarem, naj te ljubimo.
Moje srce pozna tvojo zapoved: naj
se odtrgam od minljivega sveta in
naj hrepenim po tebi, neustvarjeni
Lepoti.

Moj Bog! Kako hvaležno bi mo-
ral tebe ljubiti, ako bi mi ti tudi
samo dovolil, da te smem ljubiti!

Ti pa mi zapoveduješ, naj te
ljubim.

Ti, večni Stvarnik, ki si neskon-
čno srečen brez mene; ti moj Go-
spod, ki ti moja ljubezen nič ne
koristi; ti večna popolnost, ki ne
potrebuješ mojih darov.

Gospod, spoznam tvojo ljubezen.
Glej, svoje srce položim na oltar

tvoje ljubezni: tebi naj bo posvečeno.

Moje srce hrepeni po tebi, o božja Ljubezen, o božja Lepota.

Kar imajo lepega tvoje stvari na zemlji, imajo od tebe; kar imajo dobrega, si jim dal ti; kar imajo ljubeznivosti, je dar tvoje ljubezni.

Večni Bog, ti si popolna Ljubezen in Dobrota. Stvari me ne mikajo več, moje srce hrepeni po tebi.

Nemirno je moje srce, dokler ne bo počivalo v tebi, moj Bog.

Dokler se ne zedini s teboj v večni ljubezni.

Pridite, božje stvari, povzdignite svoje oči kvišku k svojemu Stvarniku.

Pridite, ljubimo ga.

Izjokajmo se pred njim, ker ga nismo vedno ljubili; zakaj on nas je ustvaril.

On je naš Gospod, mi pa njegovo ljudstvo in ovce njegove paše.

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen.

Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj.

Hvaljen in čiščen bodi najsvetejši Zakrament —

Zdaj in vekomaj. Amen.

Popolno kesanje.

Večni Bog! Ti si vir vse dobrote in ljubezni, in vendar te mnogi ne ljubijo. Tudi jaz, nehvaležna tvoja stvar, te nisem ljubil dovolj.

Z grehi sem te žalil in se tako odrekel tebi, ki edini zaslužiš, da bi te ljubil.

In moje srce je bilo omadeževano, opustošeno in prazno.

Ali iz globočine svoje nevrednosti sem prejel milost, ki me je klicala k pokori. Ozrl sem se k

tebi, moj Odrešenik, in moje srce se je vnelo v novi ljubezni do tebe.

Jezus, ti si moj rešitelj.

Jezus, moj Bog, ti si vzel podobo človekovo, da si mogel za nas trpeti.

O božja ljubezen!

Jezus, moj Bog, ti si hotel umreti na križu, da bi mogli mi večno živeti.

O božja ljubezen!

Jezus, moj Bog, ti si hotel v podobi belega kruha ostati med nami, da bi te ne mogli mi pozabiti.

O božja ljubezen! O sladka moč ljubezni, ki me vleče k tebi, moj Odrešenik.

Klical si me s svojo ljubeznijo na križu, kjer me je rešilo tvoje presveto Telo.

In kličeš me s svojo ljubeznijo tu na oltarju, kjer mi daješ za večno življenje svoje presveto Rešnje Telo.

Jezus, podpiraj moje sklepe, ki mi jih navdihuješ pred svojim oltarjem: sklenem, da se več ne ločim od tvoje ljubezni.

Varoval se bom greha in se ogibal nevarnih priložnosti. Tvoje zapovedi naj bodo odslej moje veselje.

Ti si moj Bog in moje vse.

Jezus, moj Bog, nad vse te ljubim.

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu,

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

O moj Bog, daj, da te bom ljubil, in edino plačilo za mojo ljubezen bodi, da te bom vedno bolj ljubil.

Jezus, tebi živim. Jezus, tebi umrjem. Jezus, tvoj naj bom živ in mrtev. Amen.

Duhovno obhajilo.

Glej str. 89.

Molitev sv. Alfonza
pred presv. Rešnjim Telesom.

Moj Gospod Jezus Kristus, ki iz ljubezni do ljudi noč in dan prebivaš v tem zakramentu poln usmiljenja in ljubezni, in pričakuješ,

vabiš in sprejemaš vse, kateri te pridejo obiskat, vérujem, da si v presvetem oltarnem zakramentu pričujoč.

Molim te iz globočine svoje nevrednosti in te zahvalim za toliko podeljenih milosti, posebno pa za to, da si mi v tem zakramentu daroval samega sebe, da si mi svojo presveto Mater Marijo dal za priprošnjico, in da si me poklical, naj te v tej cerkvi obiščem.

Pozdravljam danes tvoje preljubeznivo Srce in te hočem pozdraviti iz trojnega namena: prvič, da te zahvalim za ta neprecenljivi dar; drugič, da ti zadostim za vse krivice, ki si jih trpel v tem zakramentu od vseh svojih sovražnikov; tretjič, hočem te s tem obiskom moliti obenem na vseh krajih vsega sveta, kjer te v zakramentu pričujočega najmanj časté in najbolj zapuščajo.

O moj Jezus, ljubim te iz vsega srca. Kesam se, da sem doslej toli-

krat žalil tvojo neskončno dobroto. S pomočjo tvoje milosti sklenem, v prihodnje te ne več žaliti; za zdaj pa ti sebe, kakor sem tudi ubožen, popolnoma darujem in izročim; in odpovem se vsaki samosvoji volji, vsem željam in vsakemu nagnjenju, in vsemu, kar je mojega, da vse to tebi darujem.

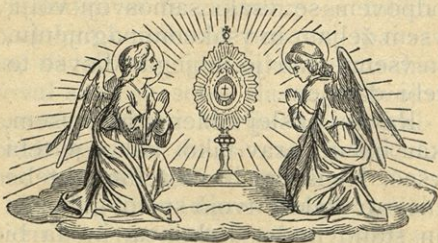
Ravnaj odslej z menoj in z vsem, kar imam, prav tako, kakor je tebi všeč. Ne iščem in ne želim od tebe ničesar kakor tvojo sveto ljubezen in stanovitnost do konca, in da bi popolnoma izvrševal tvojo presveto voljo.

Priporočim ti duše v vicah, zlasti one, ki so imele posebno pobožnost do presvetega Zakramenta in do presvete Marije. Priporočim ti tudi vse uboge grešnike.

Slednjič, o moj ljubljeni Zveličar, združim vse svoje želje z željami tvojega preljubeznivega Srca in tako združene darujem tvojemu večnemu Očetu, in ga v tvojem

imenu prosim, naj jih iz ljubezni do tebe sprejme in usliši.

(300 dni odpustka vsakikrat, če se moli skesano in pobožno pred presvetim Rešnjim Telesom. — Pij IX. 7. sept. 1854.)

Pesmi k presv. Reš. Telesu.

Molim te ponižno.

(Adoro te devote.)

V Ljudski pesmarici šte. 32.

1.

Molim Te ponižno, * skriti Bog nebes,
 Ki v podobi kruha * tajno bivaš res.
 Srce svoje tebi * vdano izročim,
 Ker pri mislih nate * v te se ves
 vtopim.

2.

Moti se na tebi * tip, okus, oko,
 Le kar v veri slišim, * to spoznam trdno.
 Verjem, kar je rekel * Jezus, božji Sin,
 Ki pri nas ostal je * v večni nam
 spomin.

3.

Skrit si bil na križu * kakor Bog samo,
 Tukaj še človeka * ne uzrè oko;
 Vendar Bog in človek * tukaj si navzoč,
 Prosim, kar je prosil * ropar vzdihujoč.

4.

Tvojih ran ne gledam * ko Tomaž
 nekdam,
 Vendar, da si Bog moj, * te spoznam
 sedaj.
 Vedno bolj o Jezus, * v veri me vtruj,
 Upanje, ljubezen * v srcu pomnožuj!

5.

O spomin, ki kažeš * smrt Gospodovo,
 Kruh, ki nam poživljaš * moč opešano:
 Naj živim ob tebi, * milostno mi daj,
 In sladak mi bodi, * Jezus, vekomaj.

6.

Kri daruj mi svojo, * Jezus pelikan,
 Vsmiljen me očisti * mojih grehov ran;
 Saj premore ena * sama kapljica
 Zemljo vso oprati * vsega madeža.

7.

Jezus, ki te gledam * skritega sedaj:
 Prosim, želje vroče * spolni mi kedaj,
 V rajú mi odgrni * mili svoj obraz,
 Naj te gledam v slavi * srečen večni
 čas.

Tebe molim Jezusa.

(V Ljudski pesmarici šte. 34).

1. Tebe molim Jezusa,
 V hostiji tu skritega.
 Vse veselje * in vse želje
 Srca mojega.

2. Z angeli te tu slavim,
 Molim, hvalim in častim,
 Jezus mili * v vsaki sili
 K tebi pribežim.

3. Jezus, o prijatelj moj,
Blagoslov daruj mi svoj:
Z mano bodi * in povsodi
Mi ob strani stoj.

4. Ko večer se mi stori,
Dan življenja se stemni,
Takrat tudi * se ne mudi,
Dušo sprejmi ti!

Molitev za srečno smrt.

(V Ljudski pesmarici šte. 36.)

1. Ljubimo te, Gospod,
V angelskem Zakramentu:
Vir si vseh dobrot
ovčicam vernim.

2. Ko se solza v očeh
Zadnja bo zasvetila,
Takrat, Jezus, ti
nas sprejmi k sebi.

3. Jezus, tebi živim.
Jezus, tebi umrjem.
Jezus, tvoj sem živ
in mrtev. Amen.

Presveto Srce Jezusovo.

Petek po osmini presv. Rešnjega Telesa.

Ta praznik je bil vpeljan in češčenje presv. Srca se je začelo širiti najbolj vsled prikazni, ki jih je imela redovnica zveličana Margareta Alacoque (Alakok) v mestu Paray-le-Monial na Francozkem. Gospod se ji je večkrat prikazal, ko je molila pred tabernakljem, ji pokazal svoje za nas od ljubezni plamteče srce, se pritoževal nad človeško nehvaležnostjo in je 16. junija 1675 obljubil sledečih

Dvanajst milosti

tistim, ki bodo njegovo Srce pobožno častili.

1. Dal jim bom vse za njih stan potrebne milosti.
2. Podaril bom mir njih družinam.

3. V vsakem trpljenju jih bom tolažil.

4. Varno zavetje jim bom v življenju in zlasti ob smrtni uri.

5. Preobilen blagoslov bom razlil čez vsako njihovo podjetje.

6. Grešniki bodo v mojem Srcu našli vir in neizmerno morje usmiljenja.

7. Mlačne duše bodo postale goreče.

8. Goreče duše se bodo hitro povspele do velike popolnosti.

9. Blagoslovil bom hiše, v katerih bo stala in se častila podoba mojega presvetega Srca.

10. Duhovnikom bom podaril milost, da bodo ganili tudi najbolj trda srca.

11. Imena vseh tistih, ki si prizadevajo razširjati to pobožnost, bodo zapisana v mojem Srcu in ne bodo več iz njega izbrisana.

12. Oznanjuj, in daj oznanjati povsod po svetu, da ne bom postavil ne mere in ne meje svojim

milostim in darovom za vse tiste, ki jih bodo iskali v mojem Srcu.*

Te obljube naj te nagnejo, da se popolnoma posvetiš božjemu Srcu in storiš, kar le moreš, njemu v čast. Glej tudi stran 32—34 in 60, *D.* litanije in posvetitev v stran 304 in vzdihljaje stran 41.

Na ta praznik lahko dobé tretjeredniki vesoljno odvezo, in vsak vernik na praznik ali enkrat v osmini popoln odpustek pod navadnimi pogoji.

Posvetitev Jezusovemu Srcu.

Po sv. obhajilu.

(V Ljudski pesmarici šte. 78.)

1. Jezus, vse tolažbe vir,
V srca vlivaš sladki mir.
Svet odrešil si s krvjo,
V jed nam svoje dal telo:
Tebi, Bog, se posvetimo,
V dar ti srca izročimo.
2. Jezus, naš Odrešenik,
V raj nebeški si vodnik.
Da nas greh ne pogubi,
Srce tvoje nas krepi.

* Po izvirnem besedilu iz spisov sv. Marjete. — Glej »Sendbote« 1883, zv. 10, str. 377.

Tebi Bog, se posvetimo,
V dar ti srca izročimo.

3. Božje ljubljeno Srce,
Vsliši vernih src željé;
Nas pripelji v sveti raj,
Tam ljubezen svojo daj:
Sprejmi nas k radosti svoji,
Vekomaj naj bomo tvoji!

Za družabne slovesnosti.

1. Sina božjega Srce,
Srca zate naj plamté;
S trnjem si ovenčano
In s plaméni zaljšano:
Vabiš nas k ljubezni svoji,
Srce božje, mi smo tvoji.
2. Sliši nas, nebes Gospod,
Varuj ti slovenski rod.
Naj ljubezni tvoje vžgan
Bo na veke tebi vdan.
Pomočnik mu vedno bodi,
Ga do prave sreče vodi!

Presveto Srce.

(V Ljudski pesmarici šte. 37.)

1. Presveto Srce, slavo
 Naj poje ti srce;
 Le k Jezusu v višavo
 Vsa srca naj žaré.

 O d p e v :

Oj bodi hvaljeno,
 Srce preljubljeno,
 Naj jezik naš te hvali
 V ljubezni vekomaj!

2. Srce ti umorjeno,
 Srce preblaženo,
 Za grehe prebodéno,
 Srce usmiljeno:
 Oj bodi hvaljeno . .

3. Ljubezen vsa goreča
 Le v tebi plameni,
 Po tebi le se sreča
 In milost zadobi:
 Oj bodi hvaljeno . .

4. Glej, jagnje sem zgubljeno,
 Ki je zgrešilo te,
 Pa željo imam eno,
 Pastir, o najdi me.
 Oj bodi hvaljeno . .
5. O kdo mi da peroti,
 Da k njemu poletim,
 Kje najdem srečne poti,
 Da k njemu pribežim:
 Oj bodi hvaljeno . .
6. V tem Srcu bom počival,
 Mu hvalo pel na glas,
 In rajski mir užival
 Pri njem bom večni čas.
 Oj bodi hvaljeno . .
7. Bo jezik mi utihnil,
 Pogled ugasnil moj,
 Še umirajoč bom vzdihnil:
 Srce, glej, ves sem tvoj!
 Oj bodi hvaljeno . . .

Tu v kruhu.

1. Tu v kruhu vse svetosti,
 Nebeškega sladu,

V zastavi in skrivnosti
Ljubezni in mirú:
Spoznano, hvaljeno,
Češčeno ljubljeno
Naj Jezusovo Srce
Med nami vedno bo!

2. Že prej si nas ljubilo,
Ko svet poznal te ni,
Zatorej, Srce milo,
Ves svet naj te slavi:
Spoznano, hvaljeno . .

3. V to Srce zaklenimo
Se zdaj in slednji čas.
Ga več ne zapustimo,
Da v raj popelje nas:
Spoznano, hvaljeno . .

Sveti Alojzij.

Dne 21. junija.

Šestnedeljska pobožnost.

Angelski mladenič, sveti Alojzij, kras katoliške Cerkve, vzor in dika krščanske mladine, zavetnik učencev, je živel šest let

v jezuitskem redu v Rimu in umrl dne 21. rožnika 1591, ko je stopil v 24. leto.

V spomin na teh šest let se je po vsem krščanskem svetu, posebno med mladino, razširila lepa navada, vsako leto enkrat šest nedelj zaporedoma, (najbolje šest ne-

delj pred praznikom sv. Alojzija), pristopiti k sv. spovedi in mizi Gospodovi, kakor je delal ta veliki ljubljenec božji vsako nedeljo. Papež Klement XII. je podelil za vsako teh šest nedeljskih pobožnosti popolen odpustek, ako moliš po papeževem namenu in premišljuješ kako čednost svetega Alojzija.

Prva nedelja.

Pripravljalna molitev.

(Se moli vsako nedeljo.)

Vsemogočni, večni Bog! Ponižno stopim pred tvoje veličastvo, da ti darujem to svoje opravilo. Naj bo v hvalo tvojemu presladkemu

imenu, v zahvalo presv. Rešnjemu Telesu, v slavo prečiste Device Marije in v čast angelskemu mladeniču svetemu Alojziju.

O dobrotljivi in usmiljeni Bog, podeli mi to milost, da bom svetega mladeniča posnemal v čednosti, katero bom premišljeval, in da bom kdaj vreden, priti v njegovo družbo k tebi v nebesa. Amen.

Čistost sv. Alojzija. Sv. Alojzij je bil tako sramežljiv, da vse svoje žive dni ni ničesar pogledal in ne poslušal, kar bi mu bilo obudilo kako nespodobno skušnjava, in je naglo pobegnil iz vsake grešne priložnosti. »Blagor tistim, ki so čistega srca; ker bodo Boga gledali.« (Mat. 5, 8.) — Močno ginjen od tega zgleda se v tem trenutku zatečem k tebi, Marija, devic Devica, brez madeža spočeta! Izvolim te, kakor sveti Alojzij, za svojo Mater, ter te rotim iz globočine svoje duše: Bodi skrbna varihinja tudi moje čistosti! Jaz pa odkritosrčno obljubim, skrbno se varovati vsega, kar žali čistost in sramežljivost.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi. (Petkrat). Verujem. (Po papeževem namenu za odpustek. Tako vsako nedeljo.)

Druga nedelja.

Ponižnost sv. Alojzija. Jezus je rekel: »Učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz srca ponižen« (Mat. 11, 29). Sv. Alojzij se je natančno ravnal po teh Zveličarjevih besedah. Odklonil je knežjo čast in krono in rajši v tistem samostanu veljal za zadnjega. Četudi je bil visokega stanu, vendar se je poniževal v vseh rečeh, in zato je našel milost pri Bogu. (Sir. 3, 20). — O ponižnost sv. Alojzija, kako osramočuješ moj napuh! Od te ure naprej bom vse pripisoval Bogu, kar je na meni dobrega; priznaval bom svojo lastno slabost in grešnost in se bom zato rad poniževal.

Tretja nedelja.

Gorečnost sv. Alojzija. Največje zapovedi: Boga nad vse ljubiti, se je sveti Alojzij že kot otrok naučil od pobožne matere Marte. Na vso moč se učiti, življenje svetnikov prebirati, vsak dan božje resnice premišljevat, to je bilo veselje in dnevni red vrlega dečka. Pred svetim Rešnjim Telesom, svetim razpelom in podobo božje Matere Marije klečati, sveti rožni venec, spokorne psalme in druge molitve opravljati, sveto obhajilo prejemati, tri dni se pripravljati, tri dni zahvaljevati, vse take vaje so bile hrepenenje in dušna hrana angelskega mla-

deniča. — »Ne bodite leni v skrbi, bodite goreči v duhu, služite Gospodu.« (Rimlj. 12, 11.) O mene mlačneža! Daj mi, najsvetejše Srce Jezusovo, tako gorečnost, da me bo nagibala voljno storiti vse, kar pospešuje božjo čast in moje dušno zveličanje! Amen.

Četrta nedelja.

Pokorščina. Sv. Alojzij je bil v srcu prepričan, da ga kliče sam Bog v samostan, pa čakal je vdan v sveto voljo božjo, poslušen naročilu jezuitov, očetovega dovoljenja, ker se je bal grešiti zoper četrto zapoved. Zvesto in urno je bil doma starišem pokoren, tako, da mu je bil zadosti samo pogled, samo migljaj — in vse je storil. — »Otroci, bodite pokorni svojim starišem; zakaj to je prav.« (Efež. 6, 1.) Kako neposlušen sem pa jaz! O najsvetejši zgled pokorščine, božji deček Jezus, daj, da bom po tvojem zgledu tudi jaz vedno skazoval svojim starišem in predstojnikom spoštovanje, ljubezen in pokorščino. Amen.

Peta nedelja.

Ljubezen do bližnjega je svetega Alojzija tako močno prešinjala, da je revežem ves prihranjeni denar razdelil, si jedi pritrgoval in z vrečo na rami po ulicah rimskega mesta prosil milih darov za okužene bolnike, katerim je tako dolgo

stregel, dokler ni njega samega kuga umorila. — »Z bratovsko ljubeznijo se ljubite med seboj. Veselite se z veselimi, jokajte z jokajočimi,« opominja sv. apostol Pavel. (Rimlj. 12, 10. 15). Tudi jaz bom z božjo milostjo bližnjemu želel vse dobro; privoščil mu bom, če se mu bo dobro godilo in mu bom krepko k temu pomagal.

Šesta nedelja.

Stanovitnost. »Kdor pa ostane stanoviten do konca, bo zveličan.« (Mat. 10, 22). Kaj pomaga, pobožno življenje začeti, pa samo en teden, en mesec, eno leto pravično živeti. Hudi duh se ne boji ne pobožnosti, ne pokore, boji se pa stanovitosti v njih. Sv. Alojzij je v dobrem ostal stanoviten in je vsak dan postajal še svetejši, dokler ni 21. junija 1591 prejel krone stanovitosti. — Daj tudi meni, neskončno usmiljeni Bog, po priprošnji Marije in svetega Alojzija, kot sad te šestnedeljske pobožnosti največjo in najpotrebnejšo milost, da ostanem v dobrem stanoviten do konca, in tudi dosežem plačilo, katero si obljubil rekoč: »Bodi zvest do konca, in ti bom dal krono življenja.« Amen. (Skr. razod. 2, 10).

Molitev za sveto čistost.

Primerna za vsak dan.

O sveti, z angélskimi čednostmi ozaljšani Alojzij! Jaz, tvoj nevredni

častivec, ti prav posebno priporočim čistost svoje duše in svojega telesa. Rotim te pri tvoji angelski čistosti, priporoči me brezmadežnemu jagnjetu Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi, Devici devic, in obvaruj me vsakega smrtnega greha. Ne dopusti, da bi se kdaj oskrnil s kakim grehom nečistosti; ampak odstrani, kadar me vidiš v skušnjavi ali nevarnosti greha, iz mojega srca vse nečiste misli in želje. Oživi potem spet v meni spomin na večnost in na križanega Jezusa ter vtisni globoko v mojo dušo čut svetega strahu božjega. Vnemi v meni ogenj žive ljubezni in stori, da bom posnemal tebe na zemlji in tako zaslužil, Boga v nebesih s tebe vred uživati. Amen. Oče naš. Češčena Marija.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Pij VII. 6. marca 1802).

O poglej, Alojzij mili.

(V Ljudski pesmarici šte. 60.)

1. O poglej, Alojzij mili,
 Iz nebes višav na nas!
 V hudi stiski smo in sili,
 Varuj ti nas slednji čas!
 Čednost naša omaguje,
 Tvoja krasno se blišči;
 Naj tvoj zgled nas osrčuje,
 Da živimo kakor ti.

2. Lepa lilija je vrtna,
 Krasen je njen beli cvet.
 Lepša je krepost nesmrtna,
 S ktero ti si zmagal svet.
 Zdaj si rešen vseh bridkosti,
 Angel si med angeli:
 Prave uči nas modrosti,
 O zavetnik slavljeni!

3. Góri v rajski očetnjavi
 Ljubljenec si Jezusov.
 Z njim kraljuješ v večni slavi,
 Vzdihe slušaš vernikov:
 Prosi, o mladenič sveti,

Srčno prosi Jezusa,
Da nas sprejme k zvesti četi
V raj veselja večnega!

Sveti Peter in Pavel.

Praznik 29. julija.

Mučena sta bila oba prvaka apostolov dne 29. junija l. 68 po Kristusu pod cesarjem Neronom; sv. Peter je bil križan z glavo navzdol, svetemu Pavlu je bila glava odsekana. Moli ta dan goreče za sveto Cerkev in njenega vrhovnega poglavarja in obljubi, da boš zvest in pokoren otrok svete matere katoliške Cerkve.

Cerkvena molitev.

Danes je Simon Peter stopil na les križa, aleluja; danes je ključar nebeškega kraljestva radosten hitel h Kristusu; danes je apostol Pavel, luč vseh narodov, nagnil glavo in bil za Kristusovo ime z mučeništvom ovenčan, aleluja.

V. Oznanjala sta dela božja.

O. In njegova dejanja sta razumela.

Molimo. O Bog, ki si današnji dan posvetil z mučeništvom svojih apostolov Petra in Pavla; daj svoji Cerkvi, da bo v vsem izpolnjevala zapoved onih, po katerih je sprejela začetek svete vere. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pesem o sv. Petru in Pavlu.

(V Ljudski pesmarici šte. 62.)

1. Pridi, vsa krščanska čreda,
 Čast apostolom zapoj!
 Dva pastirja, lepa zgleda,
 Imaš danes pred seboj.
 Evangeljska učenika,
 Svete Cerkve dva stebrà,
 Dva častitljiva svetnika
 Zate, čreda, skrbita.

2. Sveti Peter, trdna skala,
 Jagnjet in ovčic pastir!
 Cerkev bo na tebi stala,
 Uživala božji mir.
 Da je greha noč pregnana,
 Ti nam daješ svetlo luč;

Vsa oblast je tebi dana,
Vrat nebeških dan je ključ.

3. Sveti Pavel, vseh narodov
Učenik imenovan,
Zvest apostol si Gospodov,
Živ in v smrti njemu vdan.
Milost božja te je vnela,
Bil si jagnje iz volka;
Kakor ogenj je gorela
Ti ljubezen iz srca.

Papeška himna.

(V Ljudski pesmarici šte. 81.)

1. V prestol slave vekovite
Zemlje ljudstva, se ozrite!
Ko na svetu vse razpada,
Neminljivo eden vlada:
Knez mirú izmed vladarjev,
Oče blag in ljubeznjiv,
Trden v sili vseh viharjev,
Temelj Cerkve nezrušljiv.
2. Srečni Rim, o mesto slave,
Jasno solnce Cerkve prave!
S Petrovo krvjo kropljeno,

V knežje mesto posvečeno.
 Dal veličje ti cvetoče
 Je na veke kralj nebes:
 Tvoja čast je sveti oče,
 Zemlje verne prvi knez.

3. Vsi jeziki se združite
 V slavlju Cerkve zmagovite!
 Naj doni po širnem svetu
 Slava svetemu očetu!
 Hrani božjo nam besedo,
 Zvest delivec je dobrot,
 Skrben varje božjo čredo,
 V raj nebeški kaže pot.

Obiskanje Marijino.

Dne 2. julija.

Marijin slavospev.

Magnificat.

(V Ljudski pesmarici števil. 72.)

Magnificat	*	Moja duša	* po-
ánima mea	Dó-	veličuje	Gospoda.
minum.			

Et exsultávit
spíritus meus * in
Deo salutári meo.

Quia respéxit
humilitátem an-
cillae suae: * ecce
enim, | ex hoc be-
átam me dicent
omnes generati-
ónes.

Quia fecit mihi
magna, | qui po-
tens est: * et san-
ctum nomen eius.

Et misericórdia
eius a progénie in
progénies * ti-
méntibus eum.

Fecit potén-
tiam in bráchio
suo, * dispérsit
supérbos mente
cordis sui.

Depósuit po-
téntes de sede, *

In moj duh se
raduje * v Bogu,
mojem Zveličarju.

Ker se je ozrl
na nizkost svoje
dekle: * zakaj
glej, | odslej me
bodo blagrovali
vsi rodovi.

Zakaj velike
reči mi je storil |
On, ki je mogo-
čen: * in čigar
ime je sveto.

In njegovo us-
miljenje traja od
roda do roda *
njim, ki se ga boje.

Moč je izkazal
s svojo roko, * raz-
kropil je napuh-
njene v misli njih
srca.

Mogočne je
pahnil s prestola,

et exaltávit hú-
miles.

Esuriéntes im-
plévit bonis: * et
dívites dimísit in-
ánes.

Suscépit Israël
púerum suum, *
recordátus mise-
ricórdiae suae.

Sicut locútus
est ad patres no-
stros, * Abraham |
et sémini eius in
saécula.

Glória Patri et
Filio et Spiritui
Sancto.

Sicut erat in
princípio, | et nunc
et semper * et
in saécula saecu-
lórum. Amen.

* in povišal je
ponižne.

Lačne je na-
polnil z dobrota-
mi: * in bogate
je pustil prazne.

Sprejel je Iz-
raela, služabnika
svojega, * in se je
spomnil svojega
usmiljenja.

Kakor je oblju-
bil našim očetom,
* Abrahamu | in
njegovemu záro-
du vekomaj.

Slava Očetu in
Sinu * in Svetemu
Duhu.

Kakor je bilo v
začetku, | tako
zdaj in vselej * in
vekómaj. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. —
Leon XIII. 22. febr. 1888.)

Sveti Ciril in Metod.

Dne 5. julija.

vangelij Jezusov sta prinesla Slo-
vencem v devetem stoletju sveta
brata Ciril in Metod; zato smo
jima dolžni hvaležnosti, katero
lahko skažemo s tem, da se damo
vpisati v bratovščino sv. Cirila in
Metoda, ki jo je ustanovil knezoškof
Anton Martin Slomšek leta 1852. Namen
bratovščine je: prositi Boga za zedinjenje
razkolnikov in starovercev; bratovska
dolžnost je: moliti na dan en Oče naš,
Češčena Marija in Čast bodi s pri-
stavkom: Sveta brata Ciril in Metod,
prosita za nas! Sedež bratovščine: cer-
kev Sv. Alojzija v Mariboru in pri Sv. Jožefu
v Celju.

Molitev.

To sta sveta moža, postala sta
prijatelja božja z oznanjevanjem
božje resnice; njuna jezika sta po-
stala ključa nebes.

O. Prosita za nas, sveti Ciril in
Metod!

V. Da postanemo vredni obljub
Kristusovih!

Molimo. Vsemogočni, večni Bog,
ki si slovanske narode po svojih
blaženih spoznavavcih in škofih
Cirilu in Metodu privedel k po-
znanju svojega imena, daj nam, da
se bomo, ki njun praznik obhajamo,
tudi v njuno družbo zedinili. Po
Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O sveta brata.

(V Ljudski pesmarici šte. 63.)

1. O sveta brata slavljena,
 Ciril, Metod,
 Ki srčno sta oznanjala
 Resnice pravo pot;
 Bodita nam pozdravljena,
 Slovanom blagovestnika!

2. Slovanske narode resnic
 Učila sta,
 Glas vajin ni bil prazen klic,
 Ker nas ljubila sta.
 Ljubezni božje ogenj vroč
 Je dal srčnosti vama moč.

3. Prosita, brata ljubljena,
 Za narod zdaj,
 Ko v Bogu se radujeta,
 Presrečna vekomaj!
 Prosita, o Ciril, Metod,
 Naj ljudstvo ljubi pravo pot!

4. Del svetlih vama plačal ni
 Minljivi svet,
 Junakoma darov deli
 Samo Bog vojnih čet.
 Dodeli jima, o Gospod,
 Naj ljubi te slovenski rod!

Sveti Mohor in Fortunat.

Dne 12. julija.

Sv. Mohor, škof, učenec sv. evangelista Marka in sv. Fortunat, njegov pomočnik, sta v naših krajih oznanjevala sveti evangelij in pretrpela mučeniško smrt v Ogleju. Pod njunim varstvom stoji »Družba sv. Mohora« s sedežem v Celovcu; njen namen je, utrjevati sveto vero in krščansko življenje med slovenskim ljudstvom z bratovsko molitvijo in izdajanjem dobrih knjig. Bratovska dolžnost je: moliti vsak dan en Oče naš in Češčena Marija

z vzdihljajem: Sveti Mohor in Fortunat, prosita Boga za nas!

Karmelska Devica Marija.

Dne 16. julija.

Ta praznik se obhaja v spomin prikazni, v kateri je Marija izročila predstojniku karmelitov, sv. Simonu Stoku, škapulir l. 1251. Udom bratovščine, ki nosijo vredno karmelski (rjavi) škapulir, daje Mati božja dvojno preimenitno obljubo: 1. če nosijo ta škapulir, ter si prizadevajo krščansko pravično živeti, ne bodo okusili večnega ognja; 2. če častijo Mater božjo posebno ob sredah in sobotah, kakor se jim naroči, kadar so oblečeni v škapulir, bo njih duša hitro rešena iz vic.

Prečisti Devici.

(V Ljudski pesmarici šte. 44.)

1. V lepoti čisti slavljena, * Marija!
Nad angele postavljena, * Marija!
Tebi se izročamo,
Varuj ti nas milostno.
Pomagaj, Mati, * se vojskovati,
Podpiraj nas * na zadnji čas,
Marija!

2. Presrečna Mati Jezusa, * Marija!
 In naša mati ljubljena, * Marija!
 Kar v nebesih hočeš ti,
 Vse Gospod ti podeli,
 Pomagaj, Mati, * se vojskovati!
 Podpiraj nas * na zadnji čas,
 Marija!
3. Nebeščanom si ti gospa, * Marija!
 Do nas pa milega srca, * Marija!
 Váruj, da ne bo izgubljen,
 Kdor je tebi izročén.
 Pomagaj, Mati, * se vojskovati,
 Podpiraj nas * na zadnji čas,
 Marija!

Porcijunkula.

Dne 2. avgusta.

Ta dan se obhaja posvečenje cerkvice Porcijunkule ali Marije angelov pri mestu Asiziju. Veliki oče menihov sveti Frančišek jo je prenovil, v njej večkrat molil in tudi v njej umrl. L. 1223 se mu prikaže Kristus Gospod in mu na njegovo prošnjo obljubi milost popolnega odpustka, ki ga prejme lahko zdaj vsakdo tolikokrat, kolikorkrat obišče redovno cerkev od

predvečera do drugega večera, in moli v njej po papeževem namenu. Sveta spoved se opravi lahko že 30. julija, sv. obhajilo pa se mora prejeti 1. ali 2. avgusta. Tretjeredniki dobé ta odpustek tudi v drugih cerkvah, kjer je tretji red ustanovljen. (Leon XIII, 1901.)

Vnebovzetje Marijino.

Praznik dne 15. avgusta.

Ta praznik se imenuje tudi velika gospojnica, velika maša ali veliki šmaren in je postavljen v spomin, da je bila Marija po posebni milosti božji z dušo in telesom v nebesa vzeta in povzdignjena kot kraljica nad vse angele in svetnike. To je glavni Marijin praznik, ki ima biljo s postom — glej str. 408.

Cerkvena molitev.

Danes je Marija Devica šla v nebesa; radujte se, zakaj s Kristusom kraljuje na veke.

V. Povišana je sveta božja Porodnica.

O. Nad angelske zbore v nebeško kraljestvo.

M o l i m o. Odpusti grehe svojim služabnikom, prosimo, Gospod, da nas, ki ti ne moremo dopasti s svojimi deli, reši priprošnja matere tvojega sina, našega Gospoda, ki s teboj živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pesem o vnebovzetju.

(V Ljudski pesmarici šte. 45.)

1. Verni vsi, v nebesa se ozrite,
Glejte slavo Matere častite,
S katero Bog nebeški jo slavi.
Angeli nebeški jo sprejmejo,
Jo zveličano v nebo nesejo,
Kjer Zveličar Bog, njen Sin živi.
2. Česar človek videl ni z očesom,
Česar slišal nikdar ni z ušesom,
Kar nikoli prišlo ni v srce:
To Devica sveta je dobila,
V tem se bo brez konca veselila,
Spolnjene so gori vse želje.
3. Sveti se ti venec, o Devica,
Ki ga daje sveta ti Trojica,

Razsvetljuje blagi tvoj obraz.
Z oblačilom solnčnim okrašena
Kot nebes kraljica si češčena
In češčena bodeš večni čas!

4. Tudi naša družba ti prepeva,
Te častiti prav si prizadeva,
In te vedno hvali z vso močjo.
Bodi, o Devica, naša mati;
Ti nam moreš vedno pomagati,
Sprosi nam, da pridemo v nebo!

Srce Marijino.

Nedelja po osmini vnebovzetja.

Ljubezen in hvaležnost do Marije nas močno priganjate, da iskreno častimo njeno materino Srce, ki je ozaljšano z vsemi milostmi Svetega Duha in je polno usmiljenja do ubogih človeških otrok. Premišljuj in posnemaj čednosti njenega Srca. Opravljaj zvesto bratovsko molitev za spreobrnjenje grešnikov (glej str. 34) in poljublaj svetinjico, ki si jo sprejel pri vsprejetju v bratovščino.

Na ta praznik dobí lahko vsak vernik popoln odpustek pod navadnimi pogoji.

Cerkvena molitev.

Moje srce se raduje v Bogu, mojem Zveličarju; zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen.

V. Po potu tvojih zapovedi sem hodila.

O. Ko si razveselil moje srce.

Molimo. Vsemogočni večni Bog, ki si v Srcu blažene Marije Device vedno prebivališče Svetega Duha pripravil, daj nam milostno, ki praznik tega prečistega Srca s pobožnim duhom obhajamo, da bomo mogli po tvojem Srcu živeti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Vzdihljaji.

Glej str. 42.

Pesem k Srcu Marijinemu.

1. O Marija, naša ljuba Mati,
Sprejmi v milostno Srce
Verne vse, ki množice jih tvoje
Danes ti priporočé.
O Marija, o Marija,

Milostno imaš Srce!
 K tebi, k tebi koprnijo
 Naše misli in želje.

2. Vse duhovne, o Marija Mati,
 Sprejmi v milostno Srce.
 Naše duše vedno jih težijo,
 Naši grehi jih skrbé.
 O Marija, o Marija,
 Milostno imaš Srce!
 Prosi Sina, naj usliši
 Njih molitve in prošnje.

3. Naše starše, o Marija Mati,
 Sprejmi v milostno Srce,
 Ti jim vračaj, ti obilno plačaj,
 Noč in dan za nas skrbé.
 O Marija, o Marija,
 Materno imaš Srce!
 Tvoji smo sinovi hčere,
 K tebi srca hrepené.

4. Otročiče, o Marija Mati,
 Sprejmi v milostno Srce.
 Tebe, dobro Mater, zapustiti
 Vekomaj noben ne sme.

O Marija, o Marija,
Ti otroško imaš Srce!
Vsi smo tvoji otročiči,
To je ljubo nam ime.

Angeli varihi.

Nedelja najbližja prvemu septembru.

Za blaženo Marijo Devico časti sveta katoliška Cerkev v prvi vrsti sv. angele in jih v litanijah vseh svetnikov takoj za Marijo kliče na pomoč.

K češčenju angelov nagibljejo Cerkev sledeči razlogi: 1. ker angele sveto pismo imenuje »sinove božje« (Job 1, 6), »svetnike božje« (Dan. 8, 13) in »nebeške prebivavce« (Mat. 18, 10); 2. ker so kot poslanci božji sodelovali pri odrešenju človeštva; in 3. ker so dani človeku za varihe.

Tudi ti imaš svojega angela variha, — a kako ga častiš?... Vse premalo časté kristjani te svoje tolikanj zveste tovariše, ki nas ljubijo in varujejo na duši in telesu, nas opominjajo k dobremu in prosijo za nas. Zato jih moramo tudi mi častiti, se v njih pričujočnosti vedno spodobno vesti, jih z zaupanjem na pomoč klicati, se jim pogosto priporočati (glej pri jutranji in večerni pobožnosti), njihove opomine poslušati in jim hvaležni biti.

Cerkvena molitev.

Sveti angeli, naši varihi, branite nas v boju, da se ne pogubimo ob strašni sodbi.

V. Pred obličjem angelov ti bom prepeval, moj Bog.

O. Molil bom v tvojem svetišču in hvalil tvoje ime.

Molimo. O Bog, ki nam v svoji neizrekljivi previdnosti pošiljaš v varstvo svete angele: daj nam na naše ponižne prošnje, da nas bodo vedno varovali, in da se bomo v njih družbi veselili na večno. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev k svojemu angelu
varihu.

O ti moj prezvesti tovariš, od Boga mi za variha dan, ki vedno nad menoj čuješ in me nikdar ne zapustiš; kaj ti hočem dati v zahvalo za tvojo zvestobo in ljubezen, za neštivilne dobrote, katere mi nehvaležnemu deliš, za potrpežljivost, katero imaš z menoj, ubogim grešnikom? Ti me čuvaš spečega, me tolažiš žalostnega, me vzdiguješ padajočega. Ti mi kažeš nastavljene zanjke zapeljivcev in v vojski s skušnjavami me ti podpiraš. Ti me odvracaš od hudega, in me nagiblješ k dobremu; in če padem v greh, ti budiš mojo vest, me kličeš k pokori in spraviš z Bogom. Davno bi morebiti že gorel v peklu, ako bi tvoja priprošnja jeze božje ne bila potolažila.

O moj ljubi angel varih! sprejmi danes mojo zahvalo, pa tudi mojo prošnjo, da me še zanaprej ne za-

pustiš. V nesreči me tolaži, da ne bom obupal; v sreči me brzday, da se ne prevzamem. V skušnjavah me podpiraj, da ne padem; v nevarnostih me brani, da se ne ponesrečim. Nosi moje molitve in dobra dela pred obličje večnega Boga in izprosi mi srečo, da v milosti božji umrjem in se ti pred sedežem božjim v pričo vseh angelov in svetnikov za tvoje varstvo dostojno zahvalim. Amen.

Angel božji.

(V Ljudski pesmarici štey. 64.)

1. Angel božji, ki me vodiš,
 Da se sam ne pogubim.
 Ki zvestó pred mano hodiš,
 Tebi se priporočim.
 Tebe mi je Bog odločil,
 Tebi mojo dušo izročil,
 Angel varh, prijatelj moj,
 Vselej mi na strani stoj!

2. O prijatelj moj nebeški,
 Meni varh mogočen dan,

Da v nezmožnosti človeški
 Nisem v hudo zapeljan.
 Ti preženi vse zmotnjave
 In sovražnikov skušnjave,
 Angel varh, prijatelj moj,
 Slabemu na strani stoj!

3. Če opeša moja duša,
 Z grehom ranjena medli,
 Satan jo končati skuša
 In ji večno smrt želi:
 Ti sovražnika preženi,
 Milost božjo sprosi meni.
 Angel varh, prijatelj moj,
 Grešnemu na strani stoj!

Kratke molitvice.

Glej stran 35 in 36. Verniki znajo mnogo
 takih lepih kratkih molitvic.

Rojstvo Marijino.

Praznik dne 8. septembra.

Ta praznik, ki se imenuje tudi mala
 gospojnica, mala maša ali mali šmaren, se
 obhaja že izza 5. stoletja v spomin na
 tisti presrečni dan, ko je bila Marija rojena

kot zarja našega zveličanja. Daruj ji danes svoje srce in sebe vsega.

Cerkvena molitev.

Tvoje rojstvo, deviška božja Mati, je oznanilo radost vsemu svetu; zakaj iz tebe je izšlo solnce pravice, Kristus naš Bog, ki je uničil prokletstvo in dal blagoslov, zmagal smrt in nam podaril večno življenje.

V. Rojstvo je danes svete Marije Device.

O. Katere slavno življenje je v čast vsej Cerkvi.

Molimo. Svojim služabnikom, prosimo, Gospod, nakloni dar nebeške milosti, da ki nam je porod blažene Device postal začetek zveličanja, nam tudi slovesni spomin njenega rojstva mir pomnoži. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zdrava, morska zvezda.

Ave, maris stella.

(V Ljudski pesmarici šte. 46.)

1. Zdrava, morska zvezda,
Mila božja Mati

Ter vselej Devica,
Raj odpri nam zlati!

2. Boljša druga EVA,
Daj nam sreče prave,
Ker spremenil angel
Je ime ti v AVE!
3. Steri grehov spone,
Pelji nas k svetlobi,
Vsega zla nas varuj,
Vseh dobrot nam dobi!
4. Skaži se nam Mater!
Prošnje Sin tvoj jemlji,
Ki za naš greh rojen
Bil je tvoj na zemlji!
5. O Devica prva,
Vselej najbolj mila,
Ti nas boš rešila,
Čistost podelila!
6. Daj življenje sveto,
Varno pot dodeli,
Jezusa naj večno
Gledamo veseli!

Ime Marijino.

Nedelja po rojstvu Marijinem.

Ta praznik je vpeljan v spomin zmage kristjanov nad Turki pred Dunajem l. 1683. Ta dan in v osmini se dobi popoln odpustek pod navadnimi pogoji.

Cerkvena molitev.

Blagrovali me bodo vsi rodovi, ker se je Bog ozrl na nizkost svoje dekle.

V. Dovoli, naj te hvalim, o sveta Devica.

O. Daj mi moč zoper sovražnike svoje.

Molimo. Daj, prosimo vsemogočni Bog, da se tvoji verni, ki se radujejo imena in varstva presvete Device Marije, po njeni milostni priprošnji rešijo vseh nadlog na zemlji, in da zaslužijo, priti v večno veselje v nebesih. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Marija, o sladko ime.

1. Marija, o sladkó ime,
Prečista Mati in Devica,

Zemljé Gospa, nebes Kraljica,
 Napolni z upanjem srce!
 Marija, o sladko ime!

2. Marija, o sladko ime!
 Zveličarja si nam rodila,
 Nebeška vrata odklenila.
 Odrešeni te vsi slavé:
 Marija, o sladko ime!

3. Marija, o sladko ime!
 Zemljanom v mater si odbrana,
 V pomoč od Jezusa jim dana;
 V težavah k tebi vsi hité:
 Marija, o sladko ime!

4. Marija, o sladko ime!
 Zvesto takrat nam stoj ob strani,
 Ko se ločitev nam oznani,
 Zastanejo v očeh solzé:
 Marija, o sladko ime!

Žalostna Mati božja.

Tretja nedelja septembra. Glej molitev
 str. 426.

Jesenske kvatre.

Po povišanju svetega križa; glej str. 379.

Rožnovenska nedelja.

Prva v mesecu oktobru.

Rožni venec je prekrasna, krščanskemu ljudstvu najljubša molitev. Vpeljana je v sedanji obliki po svetem Dominiku v 13. stoletju. Rožnovenski praznik pa je bil vpeljan v spomin na slavno zmago nad Turki pri Lepantu l. 1571, in zapovedan je bil za vso Cerkev v zahvalo za enako zmago pri Petrovaradinu l. 1716. Leon XIII. je l. 1883 zapovedal celi mesec oktober moliti v cerkvi sveti rožni venec, litanije in molitev k svetemu Jožefu; glej str. 316.

Med vsem vernim ljudstvom znana in s skoro neštevilnimi odpustki obdarovana je »bratovščina svetega rožnega venca«, v kateri odmoli vsak ud enkrat na teden tri dele rožnega venca. Po nekaterih župnijah je vpeljana »družba živega rožnega venca«, pri kateri se da vpisati 15 ljudi skupaj v eno rožo, in vsi spletajo vsak dan Mariji celi venec tako, da vsak odmoli eno skrivnost.

Častivci Marijini imajo dan in noč pri sebi blagoslovljen rožni venec in molijo radi vsak dan vsaj po eno skrivnost.

Kdor zna to molitev s premislekom moliti, in nekoliko premišljevati, mu je sveti rožni venec že popolna knjiga in vir najslajše tolažbe. Glej str. 63–66.

Cerkvena molitev.

Blažena Mati in nedolžna Devica, častitljiva Kraljica svetá, naj čutijo tvojo pomoč vsi, kateri obhajajo tvoj praznik presvetega rožnega venca.

V. Kraljica presvetega rožnega venca, prosi za nas!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. O Bog, čigar edino-rojeni Sin nam je s svojim trpljenjem, svojo smrtjo in svojim vstajenjem pridobil dar večnega zveličanja; prosimo te, daj nam, ki premišljujemo te skrivnosti v presvetem rožnem vencu blažene Device Marije, da bomo posnemali, kar imajo v sebi, pa tudi dosegli, kar nam obetajo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sveti Frančišek asiški.

Dne 4. oktobra.

Frančišek, radi svoje velike ljubezni do Boga serafinski imenovan, je med ljudstvom posebno znan po veliki svetosti, ki jo je dosegel, in pa po »tretjem redu«, za katerega je sestavil vodilo.

Ustanovil ga je l. 1221, da bi bil nekaka srednja stopnja med svetnim in redovnim stanom. Ta nova naprava, namenjena za osebe obojnega spola in za ljudi iz vseh stanov, naj bi budila, gojila in utrdila med vernim ljudstvom verskega duha s tem, da jih s posebnim od sv. očeta potrjenim vodilom natančno, a lahko navaja priprosto se oblačiti, več moliti, pogosteje k sv. maši hoditi, miroljubneje živeti in dela ljubezni do bližnjega z večjo vnemo opravljati. Sv. Frančišek jih je imenoval spokorne brate in sestre. Najpoglavitnejše dolžnosti tretjerednikov, ki pa sicer ne vežejo pod grehom, so te-le:

1. Za vsak dan. Moli 12 krat Oče naš, Češčena Marija in Čast bodi. Idi k sv. maši, če ti je le mogoče, opravljaj molitve pred jedjo in po jedi.

2. Za vsak mesec. Prejmi sv. zakramente; bodi pri mesečni skupščini.

3. Za zmiraj. Varuj se lišpanja in potrate v obleki, razkošnih iger, plesa in ponočevanja, slabih knjig in časnikov, brezpotrebnih priseg, nespodobnih besed in grdih šal. Bodi zmeren v jedi in pijači; ako imaš kaj, naredi oporoko v pravem času; moli za rajne, in nosi vedno pas in škapulir, da ne izgubiš premnogih milosti in dobrot tretjega reda. Posti se 3. oktobra in 7. decembra. — Tretji red je premnogim pomagal v nebesa.

Obletnica posvečevanja vseh cerkev.

Tretja nedelja v oktobru.

Kadar se katera cerkev posveti, jo izvoli Gospod v svoje prebivališče, da ondi stanuje, se za nas daruje, se nam v živež daje in nam svoje milosti deli. V spomin na preimenitni dan posvečenja božjih hiš se ta praznik Bogu v zahvalo obhaja vsako leto. Lepo se zahvali tudi ti za vse milosti, ki si jih v cerkvi že prejel, in imej v veliki časti hišo božjo. Glej pouk stran 75 in 76.

Cerkvena molitev.

O kako strašen je ta kraj; resnično, tu ni nič drugega kakor hiša božja in vrata nebeška.

V. Tvoji hiši, Gospod, se spodobi svetost.

O. Vse dni na veke.

Molimo. O Bog, ki nam vsako leto obnavljaš dan posvečevanja te hiše božje in daješ, da zdravi obhajamo vedno svete skrivnosti, usliši prošnjo svojega ljudstva in daj, da se bo vsak, kdorkoli pride v to

svetišče prosit dobrot, veselil popolnega uslišanja. Po Kristusu, Gospoau našem. Amen.

Praznik vseh svetnikov.

Praznik dne 1. novembra.

Že pamet nam pove, da je treba svetnike, prijatelje božje, častiti. In sveta cerkev nas k temu nujno priganja. Kdor svetnike božje vneto časti, bo dosegel mnogo milosti od Boga, ki bi jih sam ne mogel izprositi. Papež Bonifacij IV. je v začetku 7. stoletja malikovavski tempelj Pantheon v Rimu posvetil Materi božji in vsem mučencem v čast in začel se je obhajati praznik vseh svetnikov, ki ga je Gregor III. postavil na dan 1. novembra in Gregor IV. l. 834 zapovedal za vso Cerkev.

Ali živiš ti tako, da te bode Bog mogel sprejeti kdaj v družbo svetnikov?

Cerkvena molitev.

O kako veličastno je kraljestvo, v katerem se s Kristusom radujejo vsi svetniki! Ogrnjeni v bela oblačila hodijo za Jagnjetom, kamorkoli gre.

V. Radovali se bodo svetniki v slavi.

O. In veselili se bodo v svojih prebivališčih.

Molimo. Vsemogočni večni Bog, ki nam daješ zasluge vseh svojih svetnikov slaviti na en praznik, prosimo te, ko si nam število priprošnjikov toliko pomnožil, podari nam zaželjeno bogastvo svojega usmiljenja. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Vseh vernih duš dan.

Dne 2. novembra.

Dne 1. nov., t. j. na vseh svetnikov popoldne, in na vernih duš dan, ves mesec november, ob pondeljkih in druge dni med letom skušaj rešiti mnogo vernih duš iz vic. To želi Bog sam, ki jih ljubi, a

jih še ne more vzeti k sebi, dokler je kak madež na njih. Jetnike reševati je veliko dobro delo usmiljenja; najubožnejši jetnik pa je verna duša, ki si sama ne more pomagati; zato pa nas kliče na pomoč: »Usmilite se me, usmilite se me, vsaj vi prijatelji moji, ker roka Gospodova me je (hudo) zadela«. (Job 19). Najbolj se pomaga vernim dušam z daritvijo svete maše; daruj jim pa tudi po Marijinih rokah vse svete odpustke, ki jih moreš dobiti; moli, trpi in daj kaj ubogaime, da se bo molilo za nje. Koliko duš lahko rešiš, ki ti bodo hvaležne, in ti bodo prišle kdaj naproti!

Lepa, v duhu svete vere globoko utemeljena navada je, za vernih duš dan, kakor tudi sicer med letom, dostojno ozaljšati gomile, v katerih čakajo trupla dragih ranjkih vstajenja, in tudi prižgati lučice z željo, da bi njih dušam svetila večna luč.

A prav ta krščanska navada nas živo spominja, da je še bolj nego za trupla, treba skrbeti in moliti za duše ranjkih. K temu nas močno spodbuja sveta Cerkev s pretresljivimi molitvami za verne duše, s procesijami na pokopališče itd. Ko na vseh svetnikov večer in na vernih duš dan v jutro po vseh cerkvah k molitvi zvoni, naj bi res v vsaki krščanski hiši cela družina bila zbrana v goreči molitvi.

Molitve za verne duše.

Glej sveto mašo stran 189.

Pri procesiji na pokopališče molijo (ali pojó duhovniki 50. psalm »Miserere«, (glej str. 133) in pa:

Psalm 129

De profúndis — Iz globočine, ki ga lahko moliš vsak večer po angelovem češčenju mesto očenaša za verne duše.

Iz globočine kličem k tebi, Gospod, * Gospod, usliši moj glas.

Naj poslušajo tvoja ušesa * glas moje prošnje.

Ako boš gledal na grehe, Gospod, * Gospod, kdo bo obstal?

Toda pri tebi je sprava, * in zavoljo tvoje postave zaupam v tebe, Gospod.

Moja duša se zanaša na njegovo besedo, * moja duša zaupa v Gospoda.

Od jutranje straže pa do noči * naj Izrael zaupa v Gospoda.

Zakaj pri Gospodu je usmiljenje, * in pri njem je obilno odrešenje.

In On bo Izraela odrešil * od vseh njegovih hudobij.

Gospod, daj jim večni mir in pokoj.

In večna luč naj jim sveti.

(Naj počivajo v miru. Amen.)

(Na večer se še lahko dostavlja, ako se zadnja vrstica, ki je v oklepaju, izpusti:)

V. Gospod, usmili se.

O. Kristus usmili se. Gospod, usmili se.

V. Oče naš . . .

V. In ne vpelji nas v skušnjava.

O. Temveč reši nas hudega.

V. Od vrat peklenških.

O. Reši, Gospod, njih duše.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

Molimo. O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih podeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da usmiljenje, ki so ga vedno želele, s pobožnimi prošnjami dosežejo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Gospod, daj jim večni mir in pokoj.

O. In večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

Responzorij

Líbera (me) — Reši (me).

V. Líbera me, Dómine, de morte aetérna in die illa	V. Reši me, Go- spod, večne smrti tisti strašni dan,*
--	---

treménda* Quan-
do coeli movéndi
sunt et terra* Dum
véneris iudicáre
saéculum per ig-
nem.

V. Tremens
factus sum ego
et tímeo, dum di-
scússio vénerit at-
que ventúra ira.

O. Quando coe-
li itd. (do*)

V. Dies illa
dies irae, calami-
tátis et misériae,
dies magna et
amára valde.

O. Dum véne-
ris itd.

V. Réquiem ae-
térnam dona eis,
Dómine, et lux
perpétua lúceat
eis,

ko se bodo tresla
nebesa in zemlja,*
kadar boš prišel
svet sodit z og-
njem.

V. Trepečem
in bojim se, kadar
pride preiskava in
prihodnja jeza.

O. Ko se bodo
itd. (do zvezdice*).

V. Tisti dan bo
dan jeze, stiske
in bede, dan velik
in nad vse bridek.

O. Kadar boš
prišel itd.

V. Večni mir
jim daj, Gospod,
in večna luč naj
jim sveti.

O. Libera me, O. Reši me, itd.
itd. (se ponovi.) (se ponovi).

V. Kyrie, eléi- V. Gospod,
son itd. usmili se itd.

Nadalje, kakor str. 531, 532.

Za rajne škofe in mašnike.

Molimo. O Bog, ki si med apostolskimi mašniki svoje služabnike s škofovsko in mašniško častjo ozaljšal; daj, prosimo, da bodo tudi v njih večno družbo uvrščeni.

Za rajne stariše.

O Bog, ki si nam zapovedal očeta in mater spoštovati, usmili se dobrotljivo duš mojega očeta in moje matere, odpusti jim grehe in daj, da jih bom videl v veselju večne slave. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev,

zlasti za mesec november.

Priporočam vas, uboge duše v vicah, usmiljenju presvete Trojice. Pokrepčaj vas Bog Oče, odreši vas

Bog Sin, potolaži vas Bog sveti Duh. Prosi za vas Mati usmiljenja; pomagajo naj vam vsi angeli in svetniki. Pomaga naj vam molitev vseh pravičnih na zemlji; pomagajo naj vam vse daritve svete maše, sveta obhajila in sveti odpustki. Pomagajo naj vam vsi vzdihljaji ubožcev, vse solze bolnikov in umirajočih. Pomagajo naj vam vsi darovi usmiljenja in dobra dela vseh kristjanov. Pomaga naj vam čistost, pokorščina in uboštvo menihov in vseh pobožnih kristjanov. Pomagaj vam moje srčno poželjenje, da bi bile skoraj rešene vsega trpljenja. To vam podeli usmiljeni Bog, in vas vzemi v nebesa presveta Trojica. — Ve pa, ljube duše, hvalite Gospoda v mojem imenu in mi pomagajte ob smrtni uri, da bomo kdaj združeni skupaj prepevali slavo troedinemu Bogu na vekov veke. Amen.

Zahvalna nedelja.

Prva nedelja po vseh svetnikih.

Hvaležni bodite v vseh rečeh, zakaj to je volja božja v Kristusu Jezusu do nas vseh. Tako opominja sveti Pavel, Tes. I. 5, 18. Zato opravlja Cerkev to nedeljo službo božjo v zahvalo za spravljene pridelke.

Ob slovesni zahvali.

»Te Deum«.

Te Deum laudamus * te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Chérubim et Séraphim * in-

Tébe Boga hvalimo, * tebe Gospoda poveljučujemo.

Tebe večnega Očeta * časti vsa zemlja.

Tebi vsi angeli, * tebi nebesa in vse oblasti,

Tebi kerubi in serafi neprenehno

cessábili voce pro-
clámant:

Sanctus* Sanc-
tus, * Sanctus *
Dominus Deus Sá-
baoth.

Pleni sunt coeli
et terra * maiestá-
tis glóriæ tuæ.

Te gloriósus *
Apostolórum cho-
rus,

Te Prophetá-
rum * laudábilis
númerus,

Te Mártyrum
candidátus * lau-
dat exércitus.

Te per orbem
terrárum * sancta
confitétur Ecclé-
sia,

Patrem, * im-
ménsæ maiestá-
tis,

ma prepevajo:

Svet, * Svet, *
Svet si ti, o Go-
spod, * Bog vojnih
čet.

Polna so ne-
besa in zemlja *
veličastva tvoje
slave.

Tebe apostolov
* preslavni zbor,

Tebe prerokov
* hvalevredno šte-
vilo,

Tebe mučen-
cev * hvali sijajna
vojska.

Tebe po širni
zemlji spoznava
sveta Cerkev,

Očeta * ne-
skončnega veli-
častva,

Venerándum
tuum verum * et
únicum Filium,
Sanctum quo-
que * Paráclitum
Spíritum.

Tu, rex glóriæ,
* Christe.

Tu Patris * sem-
pitérnus es Filius.

Tu ad liberán-
dum susceptúrus
hominem: * non
horruísti Vírginis
úterum.

Tu devícto mor-
tis acúleo * ape-
ruísti credéntibus
regna coelórum.

Tu ad dexteram
Dei sedes * in
gloria Patris.

Judex créderis
* esse ventúrus.

Te ergo quaé-

Častitega tvo-
jega Sina, * pra-
vega in edinega,
Svetega tudi *
Duha tolažnika.

Ti Kristus, * si
kralj veličastva.

Ti si Očetov *
večni Sin.

Ti se nisi branil
učlovečenja v te-
lesu Device, * da
si odrešil človeka.

Ti si premagal
želo smrti * in ver-
nim odprl vrata
nebeška.

Ti sediš na des-
nici božji, * v slavi
Očetovi.

Kot sodnik imaš
priti, * to veru-
jemo.

Tebe torej pro-

sumus, tuis fámulis súbveni, * quos pretiósó sáanguine redemísti.

Aetérna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Domine, * et bénedic haereditáti tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aetérnum.

Per síngulos dies * benedicímus te.

Et laudámus nomen tuum in saéculum * et in saéculum saeculi.

Dignáre, Domine, die isto *

simo, pridi na pomoč svojim služabnikom, * ki si jih odkupil z dragoceno krvjo.

Daj, da bomo v večni slavi * prišteti tvojim svetim.

Zveličaj svoje ljudstvo, Gospod, * in blagoslovi svojo lastnino.

In vladaj jih, * in poveličuj jih na veke.

Dan na dan * tebe slavimo.

In hvalimo tvoje ime vekomaj * in od vekomaj do vekomaj.

Blagovoli, Gospod, ta dan * brez

sine peccáto nos
custodíre.

Miserére nostri,
Domine, * mise-
rére nostri.

Fiat misericór-
dia tua, Domine,
supernos, * quem-
ádmodum sperá-
vimus in te.

In te, Domine,
sperávi, * non con-
fúndar in aeter-
num.

greha nas ohra-
niti.

Usmili se nas,
Gospod, * usmili
se nas.

Tvoje usmilje-
nje, Gospod, bodi
nad nami, * ka-
kor smo zaupali
v tebe.

V tebe, Go-
spod, sem zaupal,
* ne bom osra-
močen vekomaj.

O d p e v k i.

V. Benedica-
mus Patrem et Fi-
lium cum Sancto
Spiritu.

R. Laudémus
et superexalté-
mus eum in sae-
cula.

V. Benedictus
es, Domine Deus,

V. Slavimo O-
četa in Sina s
Svetim Duhom.

O. Hvalimo in
povišujmo ga ve-
komaj.

V. Slavljén bo-
di, Gospod Bog,

in firmaménto
coeli.

R. Et laudábilis
et gloriósus et
superexaltátus in
in saecula.

V. Domine, ex-
audi oratiónem
meam.

R. Et clamor
meus ad te véniat!

V. Dominus vo-
biscum.

R. Et cum spí-
ritu tuo.

Oremus.

Deus, cuius mi-
sericórdiae non
est númerus et
bonitátis infinítus
est thesaúrus : pi-
íssimae maiestáti
tuae pro collátis
donis grátias ági-
mus, tuam sem-

na nebeški višavi.

O. In hvalevre-
den in častit in
poviševan veko-
maj.

V. Gospod, u-
sliši mojo molitev.

O. In moje kli-
canje naj pride
k tebi.

V. Gospod z
vami.

O. In s tvojim
duhom.

Molimo.

O Bog, čigar
usmiljenju ni šte-
vila in čigar do-
brotljivosti je ne-
skončen zaklad :
tvojemu premi-
lostljivemu veli-
častvu se zahva-
limo za podeljene

per cleméntiam
exorántes; ut, qui
peténtibus postu-
láta concédís,
eósdem non dé-
serens ad praé-
mia futúra dis-
pónas. Per Chri-
stum Dominum
nostrum.

R. Amen.

V. Divínium au-
xílium máneat
semper nobíscum.

R. Amen.

darove, in vedno
prosimo tvojo
usmiljenost, ne
zapusti njih, ki
jim na njihove
prošnje podelju-
ješ, česar želé,
temveč pripravi
jih za prihodnje
plačilo. Po Kri-
stusu, Gospodu
našem.

O. Amen.

V. Božja po-
moč ostani vedno
pri nas.

O. Amen.

Zahvalna pesem.

(V Ljudski pesmarici šte. 74.)

1. Hvala večnemu Bogu!

Vse stvari ga zdaj molite,

Stvarniku, dobrotniku

Večno slavo zadonite!

Zbori angelski pojó,

Hvali zemlja in nebo.

2. Sveti, sveti, sveti Bog,
 Vse je polno tvoje slave!
 Tebe moli zemlje kro,
 Molijo nebes višave.
 Vsi svetniki te časté,
 Vsi pravični te slavé.

3. Hvaljen, trojedini Bog,
 Oče, Sin in Duh presveti!
 Iz pregrehe vseh nadlog
 Hotel si naš rod oteti,
 Jezus, naš Odrešenik,
 V smrti milostni sodnik!

4. Bodi, Bog nam milostljiv,
 Varuj greha nas in zmote,
 Ti si svet in ljubezniv,
 Si usmiljen, poln dobrote:
 Vodi naše duše v raj,
 Čast izvoljenih nam daj!

Zadnji dve nedelji

cerkvenega leta se bere v lavantinski škofiji po določbi III. sinode l. 1900 — predzadnjo nedeljo nauk o veri, zadnjo pa nauk o krščanskem življenju.

Cesarska pesem.

1. Bog ohrani, Bog obvari
 Nam cesarja, Avstrijo,
 Modro da nam gospodari
 S svete vere pomočjo. 1
 Branimo mu krono dedno
 Zoper vse sovražnike
 S habsburškim bo tronom vedno
 Sreča trdna Avstrije.

2. Za dolžnost in za pravico
 Vsak pošteno zvesto stoj,
 Če bo treba, pa desnico
 S srčnim upom dvigni v boj!
 Naša vojska iz viharja
 Prišla še brez slave ni,
 Vse za dom in za cesarja,
 Za cesarja blago, kri!

3. Trdno dajmo se skleniti:
 Sloga pravočmoč rodi,
 Vse lahko nam bo storiti
 Ako združimo moči.
 Brate vodi vez edina
 Nas do cilja enega;
 Živi cesar, domovina,
 Večna bode Avstrija.

Pregled in kazalo.*

Stran

I. Splošne pobožnosti.

Nauk o molitvi in pre- mišljevanju	1—20
* Najnavadnejše mo- litve (Oče naš, Če- ščena Marija, Verujem, Angel Gospodov, Raduj se)	(3, 48, 9) 21—25
Vsakdanje pobožno- sti	27—36
* Jutranja pobožnost	(1) 27—31
* Bratovske molitve	(5) 32—34
* Posvetitev — O Gospa moja	(6) 35
Priporočitev angelu va- rihu	(7) 35—36
* Priporočitev svojemu pa- tronu	(8) 36
Pobožnosti med dne- vom	38—43
* Molitve in vzdihljaji	(14) 38—43
Pri delu in učenju	(11, 12) 43—46
* Pri jedi	(13) 45—48

* Molitve in pesmi, ki so dobesedno tudi v malem »Šolskem molitveniku«, so za olajšanje gg. katehetom tukaj označene spredaj z zvezdico in pred številko stoji v oklepaju stran, na kateri je dotično vsebino najti v »Šolskem molitveniku«.

	Stran
* V skušnjavah	(18) 48—49
* Večerna pobožnost	(22) 51
Pobožnosti med ted- nom	57—73
* V spomin Krist. smrtne britkosti	(27) 59
* V spomin Krist. smrtne ure	(28) 60
Molitev za ohranjenje vere	62
* Sveti rožni venec	(19) 63—67
Molitev ob nedeljah v jutru	67 69
* Tri božje čednosti	(29) 69—72
Molitev za duhovnike	72

II. Daritev svete maše.

Kratek pouk	74—78
* Kratke mašne molitve	(49) 79—95
* Druga sveta maša — zlasti za zbor	(55) 99—116
Tretja sveta maša — z razlago	117—131
* Kropljenje	(39) 132—139
Obredna maša v čast presv. Rešnjemu Telesu	140—181
Obredna maša v čast brezmad. Devici	182—188
Obredna maša za verne duše	189—198

III. Sveti zakramenti.

Sveti krst	199
* Ponovljenje krst. obljube	(32) 200

* Sveta birma	(94) 202—203
* Devetdnevnic a k Sv. Duhu	(35, 94) 203
Zakrament svete pokore	205—235
Zakrament presv. R.	
Telesa	236—239
Prvo sveto obhajilo . . .	239—248
Obhajilne pesmi	248—254
* Druga obhajilna pobož-	
nost	(213) 255—269
Sv. poslednje olje	270—271
Sv. mašniško posve-	
čenje in sv. zakon	272—273
Molitev za duhovnike . . .	273

IV. Popoldanska služba božja.

Pesmi k nauku	275—276
Krščanski nauk	277—287
* Pesmi k blagoslovu	(163) 287—292
* Litanije presv. imena	
Jesusovega	(169) 292—300
* Litanije presv. Srca Jez.	(177) 300—303
* Posvetitev presv. Srcu Jez.	(181) 304—305
* Lavretanske litanije	(184) 306—316
* K sv. Jožefu. — Za mesec	
oktober	(196) 316—317
* Litanije vseh svetni-	
kov	(198) 318—330
Molitev ob suši	330—333
Za lepo vreme	333—336
Ob hudi uri	330—336
* Sveti križev pot	(212) 330—366

V. Sveto cerkveno leto.

	Stran
Koledar	367—370
Advent	371
* Brezmadežno spočetje . (245)	376
Kvaterni dnevi	379
* Božič z osmino	(246) 381
* Obrezovanje Gospodovo . (247)	391
* Razglašenje Gospodovo . (248)	394
Sv. detinstvo, društvo deto- ljubov.	396
* Presveto ime Jezusovo . . (249)	397
* Sveta družina	(250) 400
* Svečnica	(250) 403
Predpostni čas	406
Postna postava za lavant. škofijo	407
Postni čas	411
* Sveti Jožef	(251) 418
* Oznanjenje Marijino . . . (252)	422
* Mati žalostna	(253) 425
Veliki teden	425
* Velika noč	(253) 440
* Varstvo sv. Jožefa (254)	444
Prošnji dnevi	445
* Vnebohod Kristusov . . . (255)	447
Šmarnice	450
* Binkošti	(255) 457
Presveta Trojica	461
* Presv. Rešnje Telo (256)	462
* Počeščenje presv. Rešnj. Telesa	(141) 471
Presv. Srce Jezusovo	484

		Stran
* Sveti Alojzij	(153)	490
Sv. Peter in Pavel	(257)	498
Obiskovanje Marijino		501
Sveti Ciril in Metod		504
Sv. Mohor in Fortunat		506
Karmelska Devica Marija		507
Porcijunkula		508
* Vnebovzetje Marijino	(258)	509
* Srce Marijino	(259)	511
* Angeli varihi	(259)	514
* Rojstvo Marijino	(260)	518
* Ime Marijino	(261)	521
* Rožnovenska nedelja	(262)	523
Sveti Frančišek asiški		525
* Posvečevanje vseh cerkev	(263)	526
* Praznik vseh svetnikov	(263)	527
Vseh vernih duš dan		528
Zahvalna nedelja		536
Te Deum		536

Kazalo pesmi.

V abecednem redu po začetnih vrsticah.

		Stran
* Angel božji, ki me vodiš	(280)	517
Angelski zbori v višavah		417
Bog, ki grešnike kaznuješ		446
Bog Oče, ki v nebesih		275
Bog ohrani (Cesarska pesem)		543
* Cvetlice ve	(86)	251

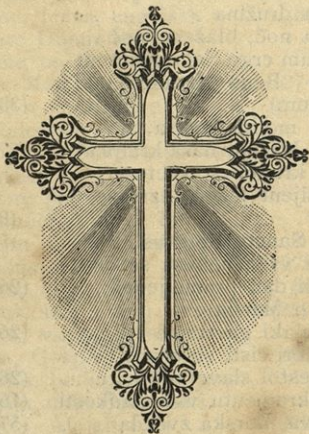
	Stran
* Častimo te, kruh živi	(163) 287
Človeštva mili Rešenik	448
* Daj mi, Jezus, da žalujem	(268) 414
Dies irae, dies illa	192
* Glasno zapojmo	(164) 288
Hvala večnemu Bogu	542
Hvali, Sion, Rešenika	152
* Hvalite Gospoda (Ps. 116)	(167) 291
* Jezus male k sebi kliče	(81) 96
Jezus, tebi živim	98
Jezus, vse tolažbe vir	486
* Ko zarja zjutraj se raz- grinja	(277) 454
* Krasota, Jezus, angelska	(83) 248
Laudate Dominum	291
Ljubimo te, Gospod	483
* Marija, Mati ljubljena	(274) 405
* Marija, o sladko ime	(276) 521
Mati žalostna je stala	426
Moja duša povelečuje Go- spoda	501
Molim te ponižno	480
Na polnoči grede	385
Na nebu zvezda zablesti	395
* O brezmadežna	(273) 454
* O Jezus, božji Sin	(88) 254
* O Jezus, sladki moj spomin	(267) 399
O Jezus, vsem Odrešenik	392
* O kam, Gospod	(85) 250
O Marija, bodi pozdravljena	424
O Marija, naša ljuba mati	512
* O poglej, Alojzij mili	(279) 497
O pridi, Stvarnik Sveti Duh	459

	stran
* O pridi, Sveti Duh tolažnik	(271) 460
O pridite, stvari	340
* O srečna duša, blagor ti	(88) 250
O sveta brata (Ciril in Metod)	505
* O sveti Jezusov rednik	(278) 421
Počeščena leva rana	415
Po resnici hrepenim	275
Poznate dom	449
* Pred Bogom pokleknimo	(77) 81
Presveto Srce, slavo	488
Pridi, Sveti Duh	203
Pridi vsa krščanska čreda	452
Strašen dan bo dan plačila	192
Sveta družina	403
Sveta noč, blažena noč	387
Tantum ergo Sacramentum	290
* Tebe Boga hvalimo (Te Deum)	(381) 542
Tebe molim Jezusa	482
* Ti, o Marija, naša kraljica	(273) 453
Tu v kruhu vse svetosti	499
* Usmiljeni Jezus, ozri se na me	(84) 249
Veni Sancte Spiritus	203
Verni vsi v nebesa se ozrite	510
* Veseli dan praznujemo	(266) 387
Veš, o Marija	455
* Vi oblaki ga rositate	(265) 374
V lepoti čisti slavljena	507
* V prestol slave vekovite	(282) 500
* V zakramentu vse sladkosti	(165) 289
* Zdrava morska zvezda	(572) 519
Zdrava, zemlje vse Gospa	378

* Zveličar gre iz groba	(270)	441
Zveličar naš je vstal		442
* Že slavčki žvrgolijo (Majnikova)	(275)	451

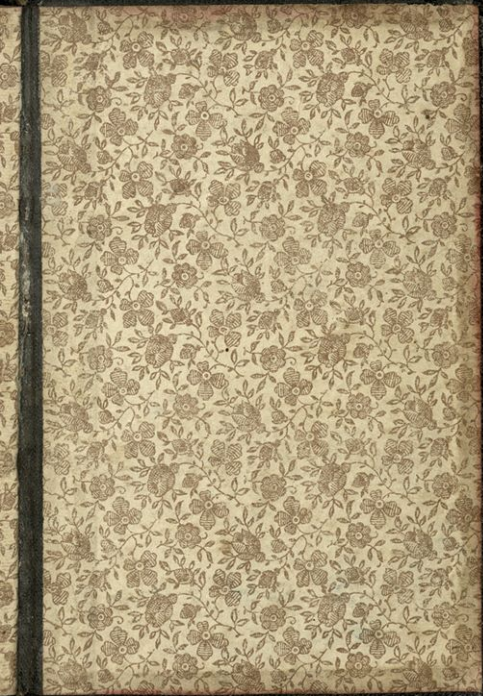

Pripomba. Nekoliko tiskovnih pomot se je vrinilo. Če bi katera molivca motila, naj s črnilom dotično črko spretno in lepo popravi, ali mu pa naj kdo drugi to blagohotno stori, n. pr. str. 88 vrsta 3: »pregrago« v »predrago«.

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA MARIBOR

51042

COBISS *

000515778

ZA ČITALNICO